3 1761 07135695 0

VELUT ARBOR ÆVO

Presented to the
LIBRARY *of the*
UNIVERSITY OF TORONTO
from
the estate of

DR. L.K. JOHNSON

BIBLÍULJÓÐ

BIBLÍULJÓÐ

EPTIR

VALDIMAR BRIEM

II

REYKJAVÍK
KOSTNAÐARMAÐUR SIGURÐUR KRISTJÁNSSON
1897

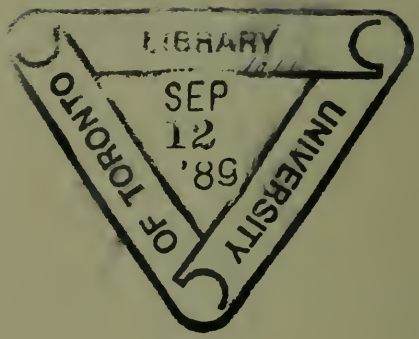

FJELAGSPRENTSMIÐJAN.

ÚR NÝJA TESTAMENTINU

Vitrun Sakaríasar.

(Lúk. 1.)

Nú sólin er runnin og komið er kvöld
og kvöldroðinn horfinn er fagur;
og bládimma nóttin út breiðir sín tjöld,
er byrgður er skínandi dagur.
Nú þegir hver fugl, er svo glaðlega gól,
og grætur nú jörðin, er hnigin er sól.

Þótt horfinn sje dagur og döpur sje nótt
ei dagsins þarf alllengi' að sakna;
á húmvængjum nóttin burt flogin er fljótt
og fuglar með deginum vakna.
Þá hefja þeir aptur sinn inndæla róm,
og uppfylla loptið með glaðværum óm.

Þá Ísraels herfrægðar komið var kvöld
og kappanna horfinn var ljómi,
og sáttmálans gamla var útrunnin öld
og ágætu feðranna blómi,
þá dvínuðu gígnanna' og harpnanna hljóð
og heilagir söngvar og spámanna ljóð.

Þótt löng fyndist nóttin, hún líða þó vann
og loksins fór aptur að morgna,
og sáttmálans nýja þá sólin upp rann
ei sakna menn þurftu hins forna.
Þá guðdómleg hljómaði gleðinnar raust,
er gleðinnar sól fram úr myrkrunum brauzt.

Ei sól var upp runnin í austri þó enn
og enn þá var nóttin í hlíðum;
og eldgömlu fórnirnar iðkuðu menn,
sem áður á fornaldar tíðum;
með brennifórn lýstu menn niðdimma nótt;
þó nálgaðist sólin á ljósvængjum skjótt.

Í musteri drottins svo eitt sinn bar að,
er áttu menn fórnum að sinna,
að falið var öldungi' að framkvæma það
og fórnina' af höndum að inna.
Hjá altari sat hann þar salar við stafn.
Og Sakarías var hins aldraða nafn.

Þar ilmandi reykelsi' að vígja hann var
og veifaði sig því í kringum;
en reykur í loptinu liðaðist þar
í ljósbláum, skínandi hringum.
Og musterið fylltist af ilmandi eim
og augað varð töfrað af ljósskýjum þeim.

Og kynlegar myndir þar sveimuðu' um sal,
þær sífellt á hreyfingu voru,
og ýmist þær glömpuðu, ýmist þær fal

og ýmist þær komu' eða fóru.
Með augum, með vængjum, með andlitum smám
þær iðuðu' um hvelfing í ljóshringum blám.

En saman dró hringina, saman dró ský.
og sífellt þeir virtust að fækka,
og skýrar sá ljómandi andlitin í
og æ sýndust vængirnir stækka,
unz smámyndir hurfu í geislandi glóð,
þar glóbjartur engill í musteri stóð.

Og ótta sló miklum á öldunginn þá;
en engillinn mælti svo blíður:
„Ei þarft þú að óttast guðs engil að sjá,
er ágæta kosti þjer býður:
Með Elísabet, þinni ástfólgnu kvon,
þú eignast munt dýran og göfugan son.“

„Sem Elías hlýtur hann himneskan mátt
í honum mun andi guðs búa;
hann feðranna hjörtum til barnanna brátt
og börnum til feðra mun snúa;
og frelsara mannanna brautir hann býr
og börnum til himneska föðursins snýr.“

En hnigin að aldri þau hjón voru þá,
og hann því ei boðskapnum trúði,
og hreinskilinn kvað hann sjer efa þar á.
Þá engillinn mælti hinn prúði:
„Unz fram þetta kemur þú missa skalt mál,
þá muntu það reyna, jeg fer ei með tál.“

Og horfinn var engillinn, hljótt varð um rann,
er hnigin var sólin að straumi.
En mállaus og agndofa eptir stóð hann,
og allt honum fannst sem í draumi.
Hann gat ekki talað, þótt til væri reynt,
því tungan var hept, en sinn guð bað hann leynt.

En aptur kom dagur og aptur varð bjart,
og aptur þá fuglarnir sungu;
og aptur hann höndin hin himneska snart
og haptið varð laust af hans tungu.
Þá efinn var horfinn og angrið var bætt,
því Elísabet hafði son honum fætt.

„Ó, dýrð sje þjer, Ísraels drottinn“, hann kvað,
„sem dásemdum börnin þín vefur,
sem vitjaðir fólks þíns og frelsaðir það,
sem feðrunum lofað þú hefur.
Ó, þökk sje þjer, guð minn, að gafstu mjer son,
er greiða skal braut fyrir Ísraels von.“

Og Jóhannes kallaður sveinninn var sá,
hann sjálfur var engill guðs fagur.
Hann lýsti sem morgunskin loptinu á,
unz ljómaði' hinn himneski dagur,
sá dagur, sem hæðum er upprunninn af
og upplýsir dauðans og myrkranna haf.

Boðun Maríu.

(Lúk. 1.)

Vakna, von og gleði,
vor er allt í kring,
og með glöðu geði
guðs um miskunn syng.
Drottins leyndardóma,
dásemd skaparans
vorsins raddir róma;
ræð um gæðsku hans.

Rís þú upp, minn andi,
upp með vori' og sól;
lypt þjer lofsyngjandi
ljóss að dýrðarstól.
Syng um sumars boðann, —
syng þú vorsins óð, —
meyjar morgunroðann,
Marju sólarljóð.

Sat í ljósum lundi
ljúf og fögur mær;
sjer þar ein hún undi
öllum mönnum fjær.
Vorsins blóminn bliði
breiddi sig um dal;
morgunþeirinn þíði
þaut í bjarkasal.

Vor og morgun mættust
meyjar fegurð í,

hittust, kysstust, kættust, —
kættust yfir því.
Var á vöngum henni
vorsins blómi dýr;
mjallhvítt meyjar enni
morgun lýsti hýr.

Sólin rann úr sævi,
sæl og blessuð skein;
eins var hennar ævi
yndisleg og hrein.
Eins og blómið bjarta
breiðist móti sól,
hreint og saklaust hjarta
himin í sjer fól.

Glóði dögg á grundu,
glóðu tár á hvarm:
gleðibrannir hrundu
hvelfdan yfir barm.
Drottins perlur prýddu
prúðu meyna þá;
gleðigeislar skrýddu
guði vígða brá.

Hvað var hjer til gleði?
Heimur kærleikans:
ást í ungu geði,
ást til festarmanns.
Árdags yndisblíða
æsku gleðja vann.

Von og vorið fríða
við það saman rann.

Hvað var hjer til gleði?
Hærri gleði þó:
eins í ungu geði
ást til drottins bjó.
Kraup á grundu græna
guði helgað fljóð,
hóf upp blíðra bæna
blessuð sólarljóð.

Leið til ljóssins sala
lofgjörð mærinnar.
Leið til lágra dala
ljóssins herra svar.
„Mitt í morgunskýjum
mættust bæn og náð,“
kysstust kossi hlýjum,
krýndu blessun láð.

Bænarengill blíður
brá sjer guðs á fund;
friðarengill fríður
fagra steig á grund,
ljóssins skikkju skrýddur,
skrúða gleðinnar,
vonarvængjum prýddur
vorsins fagnaðar.

Mælti hann við meyna
milt í vorsins þei:

„Heil vert þú, hin hreina,
hýra, góða mey.
Náðar guðs þú nýtur,
niptin foldar bezt;
alla heill þú hlýtur,
heimsins kvenna mest.“

Engils orðin viður
ungu meynni brá;
hneig á hauður niður
hún við kveðju þá,
hrædd við himins ljóma,
hans af enni' er stóð,
hrædd við undurróma,
engils dýrðarljóð.

Mælti hann við meyna:
„Marja, hræðstu ei,
hýra, góða, hreina,
himinsignda mey.
Barn þú brátt munt fæða,
bjartan, fríðan son.
Hve má slík þig hræða
himins náð og von!“

„Hann skal Jesús heita,
honum ofar sól
drottinn dýr mun veita
Davíðs konungsstól.
Hans mun hvergi líki
heims um víðan rann;

enginn á hans ríki
endir verða kann.“

Meyjar morgunroða
mjög á vanga brá,
hún er himinboða
heyrði kveðju þá.
„Eg er“, ungur svanni
undirleitur kvað,
„hrein af hverjum manni;
hvernig verður það?“

Engill svarar aptur
orðum hennar gegn:
„Hár er herrans kraptur,
hvað er guði' um megn?
Í þjer innst mun byggja
andi skaparans,
og þig yfirskyggja
æðstur kraptur hans.“

„Ei er unnt að skilja
alvís drottins ráð.
Vilja guðs skal vilja,
vilji hans er náð.
Drottins ráð er dulið,
dróttum ákvarðað.
Flest er hjer oss hulið;
hvernig verður það?“

„Hygg að hvað þú skilur,
heimsins fávíst barn;

orsök alls þjer dylur
alvís, náðargjarn.
Hvað er guð og geimur?
gettu, segðu hvað.
Hvað er líf og heimur?
Hvernig verður það?“

„Skoða blómið bjarta,
bygging þess er smá;
hrífur þó þitt hjarta
hagleiksvottur sá;
hvernig mynda megi
minnsta rósablað
hár sjer hugur eigi;
hvernig verður það?“

„Sjá þú, sólin rennur
sína fögru braut,
björtum loga brennur
blá um himinskaut,
síðan aptur sígur
sjávarbylgjum að,
og í hafið hnígur;
hvernig verður það?“

„Lít um loptið reika
ljósin fögur stillt,
aldrei út af skeika,
aldrei fara vilt;
vetur eptir vetur
vitja sinn um stað;

hver því hagað getur?
hvernig verður það?“

„Horf þú út um heiminn,
horf á stórt og smátt,
allan guðs um geiminn,
gjörvallt hátt og lágt.
Veiztu það, hvað veldur
veröld, eða hvað?
Svara, hvað þú heldur;
hvernig verður það?“

Marja höfuð hneigði, —
hún ei vissi það, —
bljúg sig niður beygði,
blítt við engil kvað:
„Hlýða herra sínum
herrans ambátt ber.
Eptir orðum þínum,
engill, verði mjer.“

Saklaus mærin sagði
svo við engil þar;
en á augabragði
engill horfinn var;
hann í himinsljóma
hvarf í geislakrans;
eptir heyrðist óma
ástarkveðja hans.

Morgunblærinn blíði
bljes í hægum þei,

ástarandinn þíði
yfir hreina mey.
Fann hún friðaranda
færast sjer í brjóst,
og hins allsvaldanda
æðsta kraptinn ljóst.

Hvíldi hún í lundi
hrein við rósablöð;
elsku drottins undi
auðmjúk, sæl og glöð.
Kvað sú lóan ljúfa
lofgjörð glöð og klökk;
söng hin sæta dúfa
sínum guði þökk:

„Hjarta, hugur, sinni,
herra, lofar þig,
er í upphefð þinni
auma leizt á mig.
Tungur allar tíðir
tala' um hlutfall mitt;
gjörvöll lönd og lýðir
lofa nafnið þitt.“

„Hina stoltu' og háu
hraktir þú á braut;
hina litlu' og lágu
ljúfur tókstu' á skaut.
Hönd þín burtu hrekur
hrokafulla þjóð,

að sjer aptur tekur
aumstödd börnin góð.“

„Ísrael þinn eiginn
ástarkæra lýð
hefur fús og fegin
frelsað náð þín blíð.
Allir lof þjer ljóði,
ljúfa drottins hönd.
Í þjer, guð minn góði,
gleður sig mín önd.“

Jólanóttin.

(Lúk. 2.)

Upp, upp til þín í himins háa geima
jeg horfi, drottinn, bjart um vetrarkvöld.
Jeg sje ei þig, en þína fögru heima,
í þúsund bogum, ótal sólna fjöld;
með hátign þær í herfylkingum streyma
um himinblámans endalausu tjöld.
Ó, hvílík dýrð, ó, hvílíkt undraveldi!
Sjá himins letur gyllt á bláum feldi!

Þú ljósum skrýdda logahvelfing bláa!
hví ljómar þú svo skært fyrir' auga manns?
Ó, sýnir þú í himingeimnum háa
í hátign alla vegsemd skaparans?
Nei, langt í frá, en að eins ímynd smáa
og undralítið skin af ljósi hans.

Sú prýði, sem á himins dúk er dregin,
er daufur skuggi' af ljósinu' hinum megin.

Guðs veru mynd og drottins dýrðarljóma
ei dauðlegt, mannlegt auga skynja má,
og ekkert megnar mannlegt orð að róma
þá miklu dýrð, þótt hana fengi' að sjá.
Eitt orð þó skýrir alla leyndardóma,
það orðið, sem varð hold og bjó oss hjá.
Það orðið sjálft var ódauðleikans blómi,
guðs ímynd skær og veru' hans dýrðarljómi.

Og fögur er þó festing himins víða,
hve fagurt blikar skærra stjarna her!
hve hátíðlega þær um loptið líða!
til ljóma dýrðar guðs þær benda mjer.
Þó ein er fegurst undurstjarnan fríða;
af öllum hún í dýrð og hátign ber.
Hún að eins sjest af augum drottins barna.
Það er hin gamla, bjarta jólastjarna.

Það ljós, sem fyr í fornum austurlöndum
við fæðing Jesú lýsti vitringum,
það ljómar enn hjer lengst á vesturströndum,
og löngu síðar, eins hjá smælingjum;
það lýsir enn og bendir enn þeim öndum,
er æðra ljós hjer þrá í myrkrunum;
það bendir þeim til Betlehems að fara,
til barnsins Jesú guðs með englaskara.

Til Betlehems, til Betlehems skal skunda,

til Betlehems, þar Jesús fæddur var.
Sem pílagrímur fer jeg enn til funda
við frelsarann í lágri jötu þar.
Sjá, leiðarstjarnan gengur enn á undan
með undraljóma himins fegurðar;
á augabragði einu þar hún kemur
og yfir litlu húsi staðar nemur.

Hvert er jeg kominn? hjer á foldu fríða
í fjarska miklum yfir höf og lönd?
Hvert er jeg kominn? fram til fornra tíða,
í fornöld heims? Í svip það líður önd;
hinn frjálsi hugur fer svo hratt og víða,
hann fjötra engin rúms nje tíma bönd.
Til Betlehems — fyrir' átján öldum síðan —
mig undrastjarnan leiðir völl á fríðan.

Þar sje jeg lítinn bæ á blómgum grundum;
sjá, blika' á þökum nætur ljósglampar,
og stjörnur skína hjer og hvar í lundum,
í húsin skyggir bak við greinarnar;
öll ljóma þau af ljósa fjölþúsundum,
og liðið þó að miðri nóttu var. —
Þetta' er þá borgin Betlehem hin smáa,
þar birtast skyldi dýrðin guðs hin háa.

Allt sýndist vera' á ferð og flugi' í bænum
og fólk svo margt, sem stór það væri borg.
Þar herrar sátu' í höllum sínum vænum
og hvildust glaðir, langt frá ama' og sorg;
en margir gengu úti' í aptanblænum

og engan náttstað höfðu nema torg;
því margt var þar af mönnum aðkomandi,
til manntals komnum, hver úr sínu landi.

Sjá, einn á meðal aðkomandi manna
þar unga mey við hönd sjer leiddi' um stað;
hann gekk á milli helztu herbergjanna,
um húsrúm fyrir sjúka mey hann bað;
en allir honum inngang til sín banna,
því alstaðar var meir enn fullskipað;
og þeir, sem höfðu fjemætt gjald þeim fengið,
þeir fyrir snauðum mönnum höfðu gengið.

Svo kveldið leið — og nálgast nóttu miðja,
í nauðum staddur hann þar lengi gekk;
ei þreyttist hann með þolinmæði að biðja,
og þá um síðir lítinn kofa fjekk;
en meyna varð á þennan stað að styðja;
við stall þar lágu bundin dýr með hlekk.
Þar dimmt var inni, daprar jötur tómar,
en drottins stjarna skær þar yfir ljómar. —

Nú mið er nótt, og stjarnafjöldinn stígur
á stirndu hveli fagran geisladans.
Nú mið er nótt, og mánaljósið hnígur
á mörk og skóg og víðar byggðir lands.
Nú mið er nótt, og svefn á augu sígur
hins sjúka, þreytta, vinnulúna manns.
Er bróðir dauðans blæju' á augu dregur,
þá birtist lífsins herra tignarlegur.

Öll skepnan sefur, allt er bundið blundi, —
því bróðir dauðans vinnur sjerhvert hold, —
í skógi fugl, og fiskur úti' á sundi
og fjöldi dýra vítt um gróna fold,
og grös í hlíðum blöð í blómalundi
og báran hafs, og ormur djúpt í mold, —
allt sefur vel og værð á öllu hvílir,
og veröld allri friðarblæja skýlir.

Og þar lá hjörð í haga nálægt bænum
og hvildist eptir dagsins breyzkju rótt;
en hjarðmenn vöktu þar á grundum grænum
og glöddust yfir hinni fögru nótt.
Allt var svo stillt og blítt í næturblænum,
ei bærðist lauf, en allt var kyrt og hljótt.
Þeir gleymdu heim, þeir gleymdu sjer og jörðu,
og glaðir upp í himinljómann störðu.

Þeir störðu lengi lopts á hvolfið víða,
unz loksins mælti hrifinn ungur sveinn:
„Jeg opt sá himins undurljómann fríða,
en aldrei var hann svona skær og hreinn;
ó, hvílík fegurð! hvílík unaðsblíða!
svo himinn drottins ljómað getur einn;
en „fyrst hann er svo fagur á úthverfunni,
hve fagur mun hann þá á rjetthverfunni!“ “

En undir eins og sveinninn þetta sagði,
þá sýndist himins ljósahvelfing blá
að snúast við á einu augabragði;
þar undurljómann bak við mátti sjá.

Á hjarðmenn skæran blíðu-bjarma lagði,
og birta drottins skein í kringum þá.
Í ljósi því sjest engill undurfríður
og yfir þá á björtum vængjum líður.

Og sjá, þar engill stóð á stöðvum hjarðar!
og stórum ótta sló á hjarðmenn þá.
Í angist flatir fjellu þeir til jarðar,
og fólu sýn, að ljómann skyldu' ei sjá.
En ljósið skein í gegnum grundir harðar,
og geislum allt í kringum fyrir brá.
En engill drottins ótta þeirra skildi,
og orð þeim flutti náðar guðs og mildi:

„Þú litli sveinahópur! ver ei hræddur,
því helga gleðifregn jeg boða þjer:
Sjá, einmitt nú er frelsari' yður fæddur,
það fríða barnið Jesús Kristur er.
Í dag er sjálfur drottinn holdi klæddur,
í Davíðs borg hann finna munuð þjer,
í litlu húsi, langt frá sölum manna,
í lágri jötu, meðal húsdýranna.“

Hvert orð, hvert orð, er engill mælti blíður,
varð engill smár með ljósa' og hýra brá;
og sama orð af sjerhvers munni líður,
og sjerhvert þeirra varð að engli smá.
Svo ótalfaldast englaskarinn fríður,
og alstaðar var þeirra dýrð að sjá;
á himni' og jörðu, yfir' og allt í kringum,
var alskipað af drottins herfylkingum.

Og allt í kring þá heyrðist fagur hljómur,
svo heyrði fyr ei yndislegan söng.
Hve fagur þykir fugla smárra rómur
í fögrum skógi' um sumardægur löng!
en þúsund sinnum fegri er unaðsómur
guðs engla' um vetrarkveldin dimm og ströng:
„Dýrð guði' í hæðum, frelsisfursta sönnum,
guðs friður' á jörð og blessun yfir mönnum.“

Til borgarinnar hirðar glaðir gengu,
og gjörðu svo sem lagt var fyrir þá,
og undir eins án fyrirhafnar fengu
þeir fundið húsið, sem þeim bent var á.
Það mjög var smátt og auðkennt var að engu,
en yfir skein þar dýrðarstjarnan há.
Hátt yfir þaki ljómar ljósið skæra,
en lágt þar undir sefur barnið kæra.

Hve lágt var hreysið! — Hver því mundi trúa,
er hefði staðið þessum kofa hjá,
að undir þessu þaki mundi búa
í þröng og fátækt dýrðarherra sá,
er ræður yfir öllum heima grúa,
og eigi jörð nje himinn rúma má.
Þó var það svo, að hjer í hreysinu' inni
var hann, sem ræður allri veröldinni.

Inn gengu hjarðmenn. Ljós þar logaði' eigi,
þó ljómaði' allt um húsið furðu skært,
og skærara' en þá sól á sumardegi
oss sendir birtu gegnum loptið tært.

Þar svaf í stalli sveinninn yndislegi
á svörtum hálmbing ofurblítt og vært
Sjá, þar var loksins frelsari' heimsins fundinn
í fátæklegum kofa, reifum bundinn.

Og þar var Marja, mærin unga' og fríða
og móðir sveinsins lágri jötu hjá;
með gleði laut hún yfir barnið blíða,
og blíða og lotning skein af hýrri brá.
Og jafnvel dýrin lúta lágt og þýða
svo lotning sína fyrir barni smá.
Þá hjarðmenn líka á knje sín niður krjúpa
og kæru barni sýna lotning djúpa.

Þá virðist hirðum kofaloptið lága
að lyptast upp og verða hvelfing skær;
og hreysið sjálft, hið hrörlega og smáa
í himinský sem musteri guðs nær,
og jatan, þar sem hvílir barnið háa,
þá helga líking altarisins fær;
og dýrin helgan drottins söfnuð prýða
og dýrka guð og tigna barnið fríða.

Og aptur breyttist: Hússins hvelfing fríða
að himinfesting verða sýndist þeim;
og musterið hið mikla, háa' og víða
að miklum sýndist verða undurgeim;
og söfnuður að söfnuði' allra lýða
er saman kominn var úr öllum heim;
og allir heyrðust einum syngja rómi
svo unaðsblítt í þessum helgidómi.

Og enn varð breyting: Himinhvolfið víða
þá hverfast sýndist þeim í annað sinn;
og aptur sjá þeir englaskarann fríða,
og opinn standa dýrðarhimininn.
Þeir aptur heyrðu englasönginn blíða
og endurtekinn frelsis-lofsönginn:
„Dýrð guði' í hæðum, frelsisfursta sönnum,
guðs friður' á jörð, og blessun yfir mönnum.“

Og englar svifu upp í himins ljóma,
hver engill sýndist verða' að stjörnu smá;
því upp í ljóssins háa helgidóma
ei hugurinn þeim lengra fylgja má.
En lengi þar á eptir heyrðist óma
guðs engla söngur himinsölum frá:
„Dýrð guði' í hæðum. frelsisfursta sönnum,
guðs friður' á jörð og blessun yfir mönnum.“

Og burt var undrið. Úti' á berri jörðu
þá aptur hirðar stóðu' um bjarta nótt:
þeir vöktu þar sem áður yfir hjörðu,
en allt sem fyr var þögult, stillt og hljótt.
Til himins eptir englunum þeir störðu;
en ekkert sást, og þar var kyrrt og rótt.
Í staðinn engla næturljósin loga
svo ljúft og blítt á skærum himinboga.

Það undur hvarf, en aldrei skal hið dýra
þó undrið hverfa', er birtist þetta sinn;
og ljósið hvarf, en ljósið Jesú skíra

það líður aldrei burt fyrir anda minn;
og englar hurfu' og ásýnd þeirra hýra,
en aldrei hverfa skal þó frelsarinn;
og engla raustin þó fyrir löngu þegi,
skal þeirra gleðiboð þó firnast eigi.

Vitringarnir.

(Matt. 2.)

Þrír kappar forðum fóru
í fagra Davíðs borg,
með hug og hjarta stóru,
þótt hefðu þunga sorg:
að sækja svölun dýra, —
því sáran þorstinn skar, —
í brunninn bjarta' og skíra,
hjá Betlehem sem var.

Með stáli' og bitrum brandi
þeir brutust gegnum lið,
sem vigs með voða grandi
þar varði borgarhlið.
Þeir vatni' að vísu náðu
með voðalegri þraut,
en samt ei svölun þáðu; —
þá svölun enginn hlaut. —

Þrír kappar komu góðir
og konungbornir menn,
í fornri speki fróðir,

í fagra borg þá enn;
að sækja svölun dýra,
því sannleiks þorstinn skar, —
til barnsins blíða' og hýra, —
í Betlehem sem var.

En stál og bitra branda
ei báru kappar nú,
en blíðan bænaranda
og barna fasta trú.
Með spekt og friði fóru
þeir ferðamenn um land,
því vænir menn þeir voru,
sem vildu' ei neinum grand.

Þeir heima áttu allir
í austurlöndum fjær;
þeir heima áttu hallir,
og háar voru þær.
Í söfnum bóka sinna
þeir sáu' um frelsið skráð,
og fýsti þann að finna,
sem fyrrum um var spáð.

Og burt frá glaum og gleði
þeir gengu allir þrír,
með ljúfu' og glöðu geði,
með gull og ilmföng dýr.
Þá fremst af öllu fýsti
að finna lausnarann.

Og leiðarstjarna lýsti
þeim loks á staðinn þann.

Um daga' og dimmar nætur
hún dýrðleg blika vann;
þeir höfðu' á henni gætur,
en hún á undan rann,
unz loks á Júda landi
stóð leiðarstjarnan kyr,
og björt og bláskínandi
hún borg stóð uppi' yfir.

Það var á kyrru kveldi:
þeir komu' í Davíðs stað.
Með hefð og háu veldi
þeir hliðum riðu að.
Þeir utan borgar áðu
i einni grænni laut.
En allir undrast náðu
hið ógnar mikla skraut.

„Hvað vilja herrar háir
í hinum litla stað?
Vjer fátækir og fáir
ei fáum skilið það.“
Svo borgarbúar sögðu
við borgarinnar hlið,
og rosknir ráð á lögðu
þeim rjett að taka við.

Það var á kyrru kveldi:

þeir kældu sig við brunn.
Af háum himins feldi
var hnigin sól í unn.
En þegar sól var sigin
hið svala hafs í skaut,
var stjarna fjöldi stiginn
svo stillt á himinbraut.

Á himins boga bláum
þar björt skein stjarna fjöld
í heiðum ljóma háum
um heiðríkt vetrar kvöld.
En ein á bláum boga
skein bjartast allra þar,
og lýsti fógrum loga,
það leiðarstjarnan var.

Og loks of húsi lágu
stóð leiðarstjarnan skær.
Það göfgir gestir sáu
og gengu þangað nær;
þeir gengu þangað glaðir
í gegnum alla borg,
í gegnum rekka raðir,
er reika náðu' um torg.

„Hvað vilja herrar háir
í hreysið smáa það?
Þar búa bændur smáir,
sem bót er lítil að.
Þeim hefðarherrum ríku

mun hæfa betri vist.
Í eymdar inni slíku
fær enginn maður gist.“

Þeim orðum sinntu engu
þeir austurlanda menn,
en hratt í húsið gengu
þeir herrar allir senn.
Þar flest var fátækt inni
og fátt með nokkrum veg,
og hrörleg húsakynni,
en hrein og þokkaleg.

Þó lýsti þar sá ljómi,
um lönd er birtir öll;
þó birtist þar sá blómi,
sem býr í engri höll.
Sjá, barnið lá hið blíða
á brjósti móður þar.
Það lausnarinn var lýða,
hann lítill enn þá var.

Og barnið brosti smáa
svo blítt á móti þeim;
í barnsins auga bláa
sá bjartan dýrðarheim.
Með djúpri lotning lutu
þeir lífsins herra þá,
er náðar slíkrar nutu
að nálgast hann og sjá.

Og þá gekk fram hinn fyrsti —
hann furðu gamall var, —
og klæðafald hans kyssti,
og kom með *myrru* þar.
Það vottur vera skyldi,
að *vizku* fórnaði' hann
og vit sitt gefa vildi
und vísdóms herra þann.

Og aptur fram gekk annar, —
á aldri miðjum var, —
og guði gjafir sannar
með *gulli* færði þar.
Með því hann votta vildi,
hann vildi gjöra skil,
og guði *skattinn gildi*,
sem gjörvallt heyrir til.

Og enn gekk að hinn þriðji, —
í æskublóma var, —
hins elzta ættarniðji, —
og *ilmreykelsi* bar.
Sú ilmfórn inna skyldi,
að *æskublómanum*
hann feginn fórna vildi
og færa himninum.

Ó, silfruð höfuð hneigið,
þjer hrumu gömlu menn;
og hnarreist höfuð beygið,
sem hraustir standið enn;

og lútið lokkum björtum,
þjer ljúfir unglingar.
Ó, fórnið hug og hjörtum
þeim herra', er er og var.

Ó, Jesúm drottin játið,
þjer jarðar vitringar;
og guðs í nafni grátið,
þjer gömlu syndarar;
þjer auðmenn, ágirnd hafnið,
því alls á drottinn ráð,
en sjóð á himni safnið,
það sjálf er drottins náð.

Ó, komið, kóngar snjallir,
og kóngi lútið þeim.
Ó, komið allir, allir
úr öllum saman heim.
Ó, borgið skatt guðs barna,
og blessun þiggið hans.
Sjá, ljós og leiðarstjarna
er lífsorð frelsarans.

Símeon og Anna.

(Lúk. 2.)

Símeon:

Langt er orðið, lífsins kraptar dvína,
líður óðum rökkri dauðans að.
Áður en jeg enti daga mína,

andi guðs mjer ljósið hjet að sýna:
heimsins ljós, nú loksins sje jeg það.

Anna:

Einnig jeg að aldri mjög er hnigin,
ellin samt nú finnst mjer eigi þung.
Mín er bráðum ævisólin sigin,
sól í austri nú er björt uppstigin;
finnst mjer því sem jeg sje aptur ung.

Símeon:

Þann, sem lykur inni veröld alla,
inni lyk jeg nú í faðmi mjer;
hann, sem lýðir konung himins kalla,
karls að mæddu brjósti vill sjer halla.
Lífsins drottin dauðlegt auga sjer.

Anna:

Eiginmanns í faðm jeg áður flúði,
fyrir löngu missa varð jeg hann.
Yngissveinninn elskulegi, prúði,
aptur vill nú faðma sína brúði.
Brúðguma mjer beztan kýs jeg þann.

Símeon:

Þjónn þinn, drottinn, fer nú burt í friði,
frelsara minn blíðan hef jeg sjeð.
Nú er lokið lífsins augnamiði,
líða má nú ævisól að viði.
Jeg við lífsins guðdómssól mig gleð.

Anna:

Þrávallt hingað gekk jeg glöð í hjarta,
guð að lofa bæði nótt og dag.
Aldrei sá jeg birtu fyr svo bjarta;
blessað komi dauðarökkrið svarta,
fyrst jeg á svo fagurt sólarlag.

Símeon:

Marja, dómsins heyr þú lúður hvella:
Heimurinn mun son þinn leika dælt.
Ásteytingarsteinn og hneykslishella
hann mun verða þrátt og marga fella;
hann er tákn, sem móti verður mælt.

Anna:

Hann mun einnig viðreisn mörgum veita,
verða mun hann leiðarsteinninn sá,
sem á lífsins sjó er gott að beita,
sem í heimsins myrkri' er gott að neyta;
hann oss vísar lífsins landið á.

Símeon:

Heyr þú, Marja, móðir drottins blíða,
muna skaltu hvað jeg segi þjer:
Beittur hjörinn hjarta þitt mun sníða,
hjartans undir munu blæða' og svíða;
móðurhjartað harmur bitur sker.

Anna:

Þegar hjartans benjar svíða' og blæða,
beztu lækning er að fá við því:

Blóðið Jesú innstu hjartans æða
öll mun djúpu hjarta sárin græða.
Lífsteinn góður sverða' er eggjum í.

Símeon:

Vax þú, barn, og ver í anda styrkur,
vizku drottins sanna temdu þjer.
Heimsins ljós, upp lýs þú heimsins myrkur,
lýs þú öllum, stór og mikilvirkur;
hjartans fylgsni öll gjör opinber.

Anna:

Vax þú, barn, í náð hjá guði góðum;
guðs þjer jafnan fylgi blessuð náð.
Friðarboðskap flyttu öllum þjóðum,
frelsi veittu þjökuðum og móðum.
vertu öllum aumum hjálparráð.

Draumur Jósefs.

(Matt. 2.)

Hinn unga Jósef eitt sinn dreymdi
  að undurbirta fríð
frá sól og tungli' og stjörnum streymdi
  og stafaði svo blíð.
Og yfir svip hans brosi brá,
er barnið slíkan ljóma sá.

Nú aptur Jósef annan dreymdi
  að undurbirta skær
frá háum ofan himni streymdi

og honum færðist nær.
Þar engill guðs stóð honum hjá,
og himingeislum fyrir brá.

Og engill mælti undur góður:
„Þú upp skalt standa fljótt;
tak barnið ljúft og blíða móður
og búst til ferðar skjótt;
far hjeðan burt úr Betlehem,
og burt úr landi, með jeg kem.“

„Sjá, Heródesar heiptin bitur
vill hafa barnsins líf;
hann um það nú með svikum situr,
en samt er guð þess hlíf.
Jeg barnsins verndarengill er,
í útlegð skal jeg fylgja þjer.“

„Í útlegð forðum Abram sneri
til Egyptanna lands,
er farsæld ei nje frjóvsemd greri
á fósturlandi hans.
En herrann leiddi' hann heim á ný,
er hallæri var lokið því“.

„Í útlegð Jakob ungur flýði
til annars fagurs lands,
að forða sjer við ströngu stríði,
er stóð af bróður hans.
En aptur leiddur hann var heim,
er háska rýmt var burtu þeim.“

„Í útlegð Jósef eins hlaut fara
á Egyptanna slóð,
því guð hann vildi góður spara
til gleði margri þjóð.
En aptur leiddi' hann ættkvísl hans
til ættlands síns, til Kanaans.“

„Í útlegð Móses eins hlaut flýja,
hans um var setið líf;
en undir verndarvæng guðs hlýja
hann vel fjekk skjól og hlíf;
unz aptur leiddi herrann hann
að hjálpa þjóð í betri rann.“

„Í útlegð Davíð opt hlaut ganga,
er undan Sál hann rann;
og útivist hann átti stranga,
og opt var mæddur hann.
En drottinn leiddi hann frá hjörð,
að hjálpa sinni fósturjörð.“

„Í útlegð fyrir Akabs reiði
fór Elías á braut;
en úti' á kaldri eyðiheiði
hann einnig líknar naut;
unz leiddi guð hann útlegð úr,
og aptur frjó á jörð kom skúr.“

„Í útlegð spámenn opt og tíðum
á öldum hröktust fyr;
í örlaganna straumi stríðum

þeir stóðu öndverðir.
En opt þá leiddi herrans hönd
þó heim í þeirra fósturlönd.“

„Í útlegð hraktist ærið stranga
guðs eigin kæra þjóð,
og útlegð varð að líða langa
svo langt frá ættarslóð.
En drottinn heim sinn leiddi lýð
í landið sitt á betri tíð.“

„Í útlegð Jesús eins þarf fara
til Egyptalands fjær,
því Heródesar hrekkja snara
þar honum ekki nær.
En heim mun leiða soninn sinn
um síðir bezti faðirinn.“

Svo mælti engill undurfríður
í eyru Jósefs þar;
og lypti vængjum björtum blíður
og burtu horfinn var.
Þá Jósef sætum blundi brá;
þar barnið rótt í vöggu lá.

Hinn unga Jesúm einnig dreymdi,
en enginn vissi hvað.
Um andlit blítt þar brosið streymdi
og bjarma sló á það.
Fyrst Jósef engil sælan sá,
víst sjálfan guð leit Jesús þá.

Og Jósef fór með barnið blíða
á burt í annað land,
þar engum voða var að kvíða,
nje vofði nokkuð grand.
Guðs verndarengill var með því
og vængjum skýldi fögrum í.

Sem Jósef forðum, Jakobs mögur,
nú Jesús sendur var
til Egyptalands, segja sögur
og sannar ritningar.
Og jarðneskt brauð gaf Jósef þar,
en Jesús allra lífsbrauð var.

Þá Heródes, hinn grimmi gramur,
var genginn heljar veg,
þá minntist faðir miskunnsamur
og mildin guðdómleg
á einkason í útlegð hans; —
hann aptur hvarf til föðurlands.

Vjer líka börn i útlegð erum;
oss einatt langar heim;
en eigi þó án vonar verum
með verndarengli þeim,
er fylgir oss í útlegð hjer
og aptur leiðir heim með sjer.

Jesús í musterinu.

(Lúk. 2.)

Hvort hefurðu' ei sjeð þegar sólin skær
um sumarmorgun upp rennur,
hve blítt og fagurt hún brosir og hlær,
hve blítt og fagurt hún geislum slær,
og loptið í ljósgeislum brennur,
en stjörnurnar blikna, hjaðna og hníga,
í hafið loksins unz þreyttar síga?

Ef hefurðu litið ljóma þann
á ljómandi morgni kyrrum,
er sigu stjörnur, er sól upp rann,
þá sást þú í anda frelsarann
hjá lærifeðrunum fyrrum;
því hann var sólin, að stíga og stækka,
en stjörnurnar þeir, að hníga og lækka.

Hví ljómar þar birta drottins dýr,
er dauflega stjörnur loga?
hví deyja þær ei þegar dimman flýr
og dagurinn aptur ljómar nýr
á himinsins bláhvelfdum boga?.
Hvort fríkkar sólin af fölvum stjörnum?
hvort fræðist drottinn af jarðar börnum?

„Á meðan ljósið í myrkri er
þá mikla það birtu gefur“,
en daprast óðum er dimman þver
og dagurinn aptur ljóma fer

og loptið í ljósgeislum vefur.
Já, sjálfar stjörnurnar deyja og dvína,
er dagurinn kemur með geisla sína.

Í mörgu forn voru fræði góð
og feðranna gömlu siðir,
hið helga lögmál og háfleyg ljóð
til heilla og blessunar margri þjóð,
og máttugir menningarliðir.
Um síðir hlaut þó hið forna að flýja,
er fagurt skein heimsins ljósið nýja.

Hann fyrirleit ei þá fornu tíð
nje feðranna helga dóma,
í myrkrunum fyr er lýstu lýð
og leiddu' hann í gegnum harm og stríð
með frægð og með sigri og sóma.
Og honum eigi þótti læging að læra,
þótt ljósið hann væri sjálft hið skæra.

Og glaður hann sat með gullinn koll
hjá gamalla silfurhárum.
Hann gaf sig ei út í glaum og soll,
en gamalla nam hann fræðin holl
á fjörugum æskunnar árum.
Hin fagra sól meðal fölra stjarna
var fyrirmynd allra góðra barna.

Þeir röktu þar sundur ritningar
og reyndu' hann í mörgum greinum;
þeir spöruðu' ei við hann spurningar,

en spekingunum hann fljótt gaf svar;
hann einn bar af öllum sveinum.
Og þá, sem heyrðu, undraði alla
hans andsvörin greið og speki snjalla.

Hjá meisturum sat hann mætum þar
í musteris salnum fríða.
Þar föður og móður fjær hann var,
þau ferðuðust bæði hjer og hvar
og leituðu' hans lengi og víða.
Þeim fannst sem að sólin sigin væri
er sonurinn var þeim horfinn kæri.

Hví leita menn sólar í annari' átt,
þar enga sól er að finna?
Já, hví er í vestri leitað lágt
er ljómar sólin í austri hátt,
í gullbjarma geislanna sinna?
Hún upp er risin á austurvegum
í ununarljóma tignarlegum.

Ó, lít í austur, þar ljómar sól
á ljómandi hvelfdum boga;
þar situr hún skær á stjörnustól,
og stráir geislum á jarðarból,
til fjarlægra vesturvoga. —
Og heimsins ljósið þau fegin fundu
á fagnaðarsælli heillastundu.

„Hví breyttir þú svo, þú sonur minn?“
þá sagði móðirin kæra;

„við höfum þín leitað harmþrungin
og hörmuðum sáran missi þinn,
mitt augnanna yndi skæra“.
Hví breytir þú svo, hin blíða sunna,
er byrgir þig djúpt í fylgsnum unna?

„Hví hafið þið leitað lengi að mjer?“
kvað ljúfa barnið hið kæra,
„og vissuð þið ei, mjer vera ber
í verki því, er míns föður er,
og boð hans blessuð að læra?“
Þótt sýnist röðull í hafið hniginn
upp hinum megin hann skær er stiginn.

Þau skildu það ei, er skírt hann kvað
og skærara' en ljósið bjarta.
En móðir hans jafnan mundi það
Og með þeim glaður hann fór af stað;
og var þeim hlýðinn af hjarta.
Hann óx að vizku í anda sönnum
og aldri og náð hjá guði og mönnum.

Hví þurfti' hann að vaxa' að dyggð og dáð,
sem dyggðanna fylling hefur?
hví þurfti' hann að vaxa' að vizku' og náð,
sem vizku' og náðar öll hefur ráð,
og ljósið og lífið gefur?
hví þurfti honum að aukast aldur,
sem alda drottinn er þúsundfaldur?

En vjer þurfum allir að vaxa' í náð,

og vizkunnar blóma sönnum,
og þroskast sem bezt í dyggð og dáð
og dafna í anda' í lengd og bráð
hjá guði og góðum mönnum.
Vjer þurfum allir þá list að læra
af ljósinu heimsins undurskæra.

Hvort munum vjer eigi þroskast þá
er þrotinn er lífsins skóli?
því hjer er ei framför hreinni' að ná,
og heimurinn skóla' ei slíkan á,
sem guðs er hjá geislastóli. —
Ó, að vjer þroskast um eilífð næðum
í aldri og vizku og náð á hæðum!

Skírn Jesú.

(Matt. 3., Mark. 1., Lúk 3., sbr. Jóh. 3.)

Ó, hvílík rödd nú heyrist kalla
svo hvellt og snjallt um eyðislóð,
svo bergmál gnýr í brúnum fjalla?
Af blundi vaknar svefnug þjóð:
Guðs eigin þjóðin heillum horfna
nú heyrir komna frelsistíð,
og hyggur uppfyllt heitið forna
um hetjuvalið konungborna,
er koma skyldi' að leysa lýð.

Og upp sig tekur múgur manna,
þann mann, er kallar, til að sjá,

og stefnir upp til óbyggðanna,
sem óminn heyrðist bera frá.
Þar sjá þeir mann í fornum feldi,
er fast hann hafði girt með ól.
Und hvössum brúnum brann af eldi,
og bjó á svip hans tignarveldi,
sem konungsins á konungsstól.

„Hver ertu?“ frjettu fólksins hópar,
en fengu þetta dularsvar:
„Eg er sú rödd, er orð guðs hrópar
í eyðimörkum Jórdanar.
Ó, haldið drottins brautum beinum
og búið honum greiðan veg;
burt ryðjið hvössum hneykslissteinum,
svo hann ei mæti tálma neinum,
og för hans verði vegsamleg.“

Svo mælti hann, en margir skildu,
að Messías þar væri nær,
og fegnir greiða för hans vildu,
svo frægð hans yrði björt og skær;
og margir vildu meir en játa,
hve mikil væri þeirra synd,
og margir vildu glæpi gráta,
og guðs í nafni þegar láta
sig hreina þvo í ljósri lind.

Þar Jórdan rann um bakka breiða;
svo björt ei fyr var elfar lind;
hún sýndist spegla hvolfið heiða

og helga geyma sólar mynd.
Þar lýður vill í ljóssins gárum
sig lauga hreinan syndum af,
svo fljóti þær í burt með bárum,
er blandazt hafa söltum tárum,
í gleymskudjúp og dauðahaf.

Og sonur gamla Sakaríasar,
guðs sendiboði hjer á jörð
og fyrirmyndan Messíasar,
þá marga skírði' af drottins hjörð.
Sinn dag hann liðinn kvað að kveldi,
en koma bráðum mundi sá,
er skírði þá með anda' og eldi
af ómælanda guðdómsveldi. —
„Það lambið guðs ei langt er frá.“

Þá kom þar skrill og skírnar beiddist,
guðs skírn til spotts og háðungar.
Þá Jóhannes með rjettu reiddist
og refsidóminn kvað upp þar:
„Þú syndumspillti Satans lýður,
ó, sjá, guðs ríki nálægt er;
hans öxi að trjánna rótum ríður
og rotinn ávöxt burtu sníður;
og svo mun fara fyrir þjer“.

Þá heyrðust sköll og hlátralæti,
menn hlógu dátt að orðum þeim;
með ógurlegri ofsakæti
þeir æddu burt og fóru heim.

Hann einan skildu eptir lýðir
í auðnum, fjarri heimsins glaum.
Hann lengi vakir, lengi stríðir,
en loksins fellur hann um síðir
i fastan svefn með sætum draum.

Hann dreymdi: Þar hann þóttist standa
á þessum sömu stöðvum kyr;
hann leit í kring þá sömu sanda
og sá hvar Jórdan rann sem fyr.
En allt í einu greri grundin
og geislum sló á bylgjurein; —
allt rann í eitt — og logalundinn
hann leit þar standa endurfundinn,
er brann ei, en í báli skein.

Þá heyrðist rödd úr runni tala:
„Nú rennur upp hin dýra stund.
Hví liggur þú í doðadvala?
nú dugir ei að festa blund.
Nú áttu' að hyggja' á annað fremur,
þjer æðra starf jeg fengið hef;
þeim manni', er andinn yfir kemur
og yfir höfði staðar nemur,
þeim heilags anda gjöf jeg gef."

Þá vaknar hann af blíðum blundi,
og burt er nú hin dýra sýn;
það eitt sjest mark af ljósum lundi
að ljós í austri roði skín.
Þá er sem hann í skuggsjá skoði

það skírt, er drottinn honum fól:
að vera frelsis fyrirboði
og fagur dýrðar-morgunroði,
er ljómar undan lífsins sól.

En mitt í björtum morgunljóma
var mynd að sjá svo hrein og skær;
en sífellt fjekk hún fegri blóma
og færðist óðum nær og nær.
Sjá, lambið guðs þar birtist blíða,
er burtu tekur heimsins synd;
sá yfirdrottinn allra lýða,
með auðmýkt hjartans klökka' og þíða
bað skíra sig úr ljósri lind.

„Guðs eigið lamb, guðs offur dýrast,"
þá anzar hinn og blygðast sín;
„sjá, mjer er þörf af þjer að skírast,
en þú samt kemur hjer til mín." —
„Um þetta máttu mjer ei neita,"
svo mildur Jesús aptur kvað,
„því þannig okkur ber að breyta;
jeg bið þig nú mjer skírn að veita,
því vilji guðs jeg veit er það."

Og sjá, hann laut guðs lambi dýra
og lengur eigi mæltist frá.
Sjá, lambið guðs þá ljet sig skíra
og laugaðist í vatni blá.
Þar kirkjan: heims var hvolfið víða
og hvelfing: loptsins festing skær,

og skírnarklæðið: foldin fríða,
og fontur: Jórdans aldan þíða,
og ljósið: morgunljóminn skær.

Og sjá, ei heldur vantar vottinn,
að vígsla sú sje dýrðleg gjörð.
Á himnum vakir helgur drottinn
og hefur yfir öllu vörð.
Þar guðfaðir var guð og faðir
þá guðs son helgur skírður var,
og ótal þúsund englar glaðir
í ótal þúsund flykkjast raðir
sem helgir vottar vígslunnar.

Og sólin reis úr dökku djúpi
svo dýrðleg, björt og logaskær,
og grundin skrýddist geislahjúpi,
í glitskrúð færðist lopt og sær.
En jafnskjótt upp úr Jórdans bárum
reis Jesús fegri' en morgunsól.
Hver perla', er draup af dökkum hárum,
varð dýrðleg sól með ljóma klárum,
er himinljómann hartnær fól.

Við sólarupprás undurbjarta
þá opnar jörðin glöð sinn faðm;
þá opnast munnur, opnast hjarta,
þá opnast rós á laufgum baðm.
En jafnskjótt sem að Jesús blíður
úr Jórdan reis sem morgunsól,
þá opnast himinn hár og víður,

í hátign skín guðs salur fríður
í kringum drottins dýrðarstól.

Og morgunblærinn ljek í lundi
við laufin smá og blómin hýr;
og báran hló á björtu sundi,
er blærinn andar þar svo hlýr.
En eins og morgunandinn þíður
guðs andi' af himnum niður stje;
hann yfir Jesúm ljúfur líður
í líki dúfu hreinn og blíður,
að votta það, hvers son hann sje.

Á greinum fuglar glaðir sungu:
„Sje guði lof fyrir' miskunn hans!"
Af hverju laufi', af hverri tungu
má heyra lofgjörð skaparans.
En fegurst raust af himni hljómar,
svo hátíðleg og blíð og skær.
Í Jóhannesar eyrum ómar
guðs eigin rödd, er þannig rómar:
„Þar er minn sonur ástarkær!"

Þar enn berst Jórdan eptir söndum,
þar enn má skírnarstaðinn sjá;
og enn menn koma' úr ýmsum löndum
og ofan stíga' í vatnið blá.
Þá enn sjest himinn opinn standa
og augum trúar blasa við;
þá enn finnst blær af blíðum anda,

og boðskap guðs hins allsvaldanda
má heyra óma' í elfar nið.

Freistingin.

(Matt. 4., Mark. 1., Lúk. 4.)

Út á forna eyðilega sanda
austur' í heimi, mannabyggðum fjær,
leiðist jeg af undarlegum anda,
anda þeim, sem neinn ei skilið fær.
Hvað skal vilja? hvað er um að vera?
hvað er títt um eyðimörku þá?
Er þar nokkuð áríðandi' að gera?
er þar nokkuð merkilegt að sjá?

Allt í kring er auðn og tóm að skoða,
ekkert lífsmark sjest um víðan geim.
Er þá komið út fyrir' lífsins boða,
eða niður' í dauðans myrka heim?
Ónei, hjer skín enn þá sólin bjarta
yfir þetta dauðans þurra haf,
stafar þráðbeint niður' á sandinn svarta,
sviðinn hennar brunageislum af.

Hvað er þetta? Hjer á sviðnum sandi
sje jeg mann, er hallast upp við stein.
Hvað er þetta? er það liðinn andi?
ásýnd hans svo mjög er skær og hrein.
Nei, nei, það er að eins ungur maður;
yfirbragð er hýrt, en kinn er föl.

Hvað er þetta? Hjer er enginn staður
handa slíkum til að festa dvöl.

Hjer er allt svo eyðilegt og dapurt,
eins og dauðinn byggði hjer um slóð;
hjer er allt svo ömurlegt og napurt,
engin lífsnautn fyrir hold og blóð:
engin raust, er eyrað megi gleðja,
engin rós að sjá, nje fagurt blóm,
engin ljúffeng aldin til að seðja,
engin lind að svala þyrstum góm.

Hver er það, er sig við steininn styður,
styður sig þó bezt við trausta von.
fórnar höndum himins til og biður,
hver er það, ef ekki *mannsins son?*
Það er hann, því annar getur eigi
af sjer borið það að lifa hjer,
standa þannig mæddur dag frá degi,
drottins stranga vilja' að temja sjer.

Allir dagar eiga kveld um síðir,
öllum þrautum víst er markað svið.
Líða sorgar-, líða gleðitíðir,
lyktar sjerhvert stríð við einhvern frið.
Loksins var hin langa fasta' á enda,
lækkaði' hinnsta þrautadagsins sól.
Þó ljet drottinn þar við ekki lenda,
þraut hann enn að vinna Jesú fól.

Allt var kyrt og kveldslit sló á hauður,

kinnar snjóvgar fengu roða blæ,
bleikari varð brunasandur auður,
blíðari varð lopthafs aldan glæ.
Sólin rann svo hægt og hægt til viðar,
hún sem væri þreytt af dagsins braut.
Loksins sýndist foldin vígð til friðar,
fjarlæg virtist sjerhver jarðnesk þraut.

Langt í norður, upp úr dimmu djúpi
dró þá stóran, ógurlegan mökk;
sveiptist himinn svörtum þokuhjúpi,
sólarljómann huldi móða dökk.
Suðar í lopti undarlegur ómur,
ymur í fjarska sjávarbáran köld,
drynur í jörðu draugalegur rómur:
„Í dag skal taka makleg hefndagjöld.“

Móðan öll, er salur ljóss var sveiptur,
saman dróst í tröllslegt heljarský;
sindraði gegnum loptið þrumu-leiptur,
landið undirtók af þrumugný;
rifnaði sundur risa-mökkur svartur,
rofaði til og fögur sýn þar stóð:
ljósi skrýddur engill undurbjartur;
upp hann þannig hóf sín dular-ljóð:

„Jesú, Jesú, drottins dýrðarljómi,
drottins eigin son og ímynd skær,
alheims-gleðin, ódauðleikans blómi!
ó, hve þú ert vegsemd þinni fjær,
hrakinn burt úr himins dýrðarsölum,

hrakinn burt úr gleði eilífs lífs,
bundinn hjer í dimmum jarðardölum,
dæmdur til hins þyngsta harmakífs.“

„Ó, þú drottinn uppheims dýrðarranna,
engla drottinn, guði fyr svo kær!
Of gott er þjer nú á meðal manna,
mannabyggðum ertu hrakinn fjær.
Út á þessa eyðilegu sanda,
aldrei þar sem greri nokkurt blóm,
dreginn ertu nú af illum anda.
Ó, þann ranga svívirðingardóm!“

„Hvar er nú þinn hái guðdómskraptur?
hvar er nú þitt guðdóms máttarorð?
Láttu sjá, og sýn nú vald þitt aptur,
sýn þú hafir einnig vald á storð.
Láttu hjer upp ljúffeng aldin spretta,
ljett svo geti þinni hungursnauð,
eða þá, ef þjer ei geðjast þetta,
þessum steinum snúðu samt í brauð.“

Svaraði Jesús óðar engils ræðu:
„Ei skal breyta verkum skaparans;
ei þarf maður eintómt brauð til fæðu,
orðið guðs er líka næring hans,
orð, sem mettar allri fæðu betur,
orð, sem styrkir bæði líf og sál,
orð, sem borið ávöxt lífsins getur,
orð, sem nokkurt sinn ei reynist tál.“

„Það skal reyna,“ engill aptur sagði,
undurkrapti sterkum Jesúm hreif
hátt í lopt á einu augabragði,
og í gegnum himingeiminn sveif.
Blikuðu skýin, blánaði jörðin undir,
bráðum hurfu dalir, leiti' og fjöll;
runnu saman höf og grænar grundir;
gráhvítt ský varð síðast jörðin öll.

Aptur niður engill bjartur líður,
aptur mátti deili' á jörðu sjá,
aptur birtist ægir tignarfríður,
aptur lyptist fjallaþyrping há;
aptur skein á ísa-beltin skæru,
aptur glóði fagurskrúðuð grund;
aptur hlógu árnar silfurtæru; —
aptanskini brá á rósalund.

Eigi sást nú eyðimörkin svarta,
allt um kring var líf og fjör að sjá.
Þar á hæðum blasti við hin bjarta
borgin helga, stór og tignarhá.
Sólin skein á húsið guðs hið glæsta,
geislum sló á fornan helgidóm.
Engillinn á hússins tindinn hæsta
himins setti' hið dýrðlegasta blóm.

Fjöldi manna fór um borgarstræti,
fjöldi manna gekk um bæjartorg;
flestir höfðu hjegómlega kæti,
hinir báru veraldlega sorg.

Undir hárri hvelfing drottins salar,
helga ritning þuldi klerkalið.
Það er að eins tungan, þar sem talar,
trú og hjarta kemur þar ei við.

Sjálfur Jesús sat á tindi háum,
sína eigin leit hann helgu borg.
Hnigu tár af hvarmaljósum bláum,
hjartað nísti meðaumkvun og sorg:
Þessi borg, er brosti nú í ljóma,
brennast skyldi' og aska verða köld;
þetta fólk, er bar svo mikinn blóma,
bera skyldi' hin þyngstu syndagjöld.

Engill mælti: Ei þarf sá að gráta,
alls er hefur ráð í hendi sjer.
Og á svipstund er þjer hægt að láta
allan borgarmúginn lúta þjer;
og á svipstund er þjer hægt að snúa
öllum þessum syndumspillta lýð;
og á svipstund allir mundu trúa,
ef þeir sæju kraptaverk þín frið."

„Það var satt, að úti' á eyðisandi
ónýtt var að birta guðdóm sinn;
hjer er þjer á höndum meiri vandi,
hjer er eiginn borgarlýður þinn;
hjer er tími, hjer er tækifæri
himneskt vald að gjöra opinbert.
Þig við guð, þinn föður, sárt jeg særi:
sýndu þessu fólki, hver þú ert."

„Fleyg þjer óðar ofan' af tindi háum,
ásjáanda þessum fjölda manns;
staðar nem á strætum borgar lágum,
stattu heill í þyrping manngrúans.
Þá munu' allir þegar hljóta' að játa
þig hins æðsta drottins kæra son,
þá munu' allir þrjózku og spilling gráta,
þá mun lifna trú og ást og von."

„Fleyg þjer niður, óhætt er að freista,
ei mun saka, það er hættulaust;
orði drottins óhætt er að treysta,
orðið drottins stendur jafnan traust:
Sína engla' að senda drottinn heitir,
svo þeir beri þig á höndum sjer,
að þú eigi fót við steini steytir; —
stökk þú nú og sjá þú, hvernig fer."

Svaraði Jesús aptur þessum orðum:
„Ei jeg hræðist, því jeg gjörla veit:
Aldrei ganga orðin guðs úr skorðum,
aldrei bregðast drottins fyrirheit.
Það, sem orð míns föður blessuð bjóða,
ber jeg innst í fylgsnum hjarta míns.
Man jeg að þau einnig þannig hljóða:
„Eigi skaltu freista drottins þíns.""

Engill Jesúm aptur með sjer hrífur
upp í hæðir, jörðu langt í frá,
eins og leiptur gegnum geiminn svífur;
geigvænlegum undrum fyrir brá:

Beljuðu' undir bláir himinstraumar,
blikuðu' yfir hundraðþúsund bál;
liðu fyrir sjónir dular-draumar,
dunaði' í eyrum lopthafs þulinsmál.

Aptur skjótt þeir ofan' úr geimi líða,
aptur kom í ljós hin forna jörð.
Burtu var nú borgin mikla' og fríða,
burtu var nú drottins villta hjörð.
Stóðu þeir á fögrum fjallatindi,
fagurt var að sjá um víða storð;
við þeim blasti bjartast lífsins yndi.
Blíð þá engill mælti dularorð:

„Lít þú yfir löndin undurfríðu:
ljósar hlíðar, glæstan fjallatind,
prúða lunda, blómin smáu' og blíðu,
bjartar elfur, silfurtæra lind,
skrúðgræn engi, skóga' í fullum blóma,
skyggða jökla, hvelfdan fjallasal,
tignarfossa tindra' í sólarljóma,
traustan bjargvegg, kyrran sæludal."

„Lít þú hjarðir lífsins allar kátar
leika sjer um dal og fjöllin há,
tína blóm og bergja óþorstlátar
bikar rósa daggarfullum á.
Kveður í tindum, kvikt er í skógarrunnum,
kvaka fuglar þíðum ástarróm;
syngur blítt á silfurskærum unnum
svana fjöld með unaðsblíðum hljóm."

„Lít þú hjer og hvar um grund og dali
háar borgir gnæfa loptið við,
glæstar hallir, gulli búna sali,
göfgar hetjur, prútt og valið lið;
sjá þar hraustra drengja fylking fríða
fagurbúna renna' of sljetta grund;
sjá þar mærra meyja hópinn blíða
mánabjörtum dansa' í aldinlund."

„Lít þú út á hafið himintæra,
hve það blikar fagurt nú í kvöld,
spegilfagurt speglar hvelfing skæra,
speglar sól og tungl og stjarna fjöld.
Hlaðnar auði prúðar skríða skeiðir
skærum bárum á í hægum blæ;
köldum öldum neðar líður leiðir
lifandi skepna fjöld í djúpum sæ."

„Lít þú niður, undirdjúps í dali,
dimmt er ekki þar nje ljótt nje svart.
Hvergi' er máske hjer um fagra sali
hálft svo fagurt tignarlegt og bjart.
Þar á háum gullnum súlum gína
geysimiklar logahvelfingar.
Dag og nótt þar skærri birtu skína
skíra silfur, gull og demantar."

„Lít þú upp, á björtum himinboga
blika þúsund lituð skýja tjöld.
Þar á bak við ætíð uppi loga
ótal stjörnur, sískær ljósafjöld.

Ó, þá fegurð! Ó, þann undra ljóma
Undraríkur verða hlyti sá,
þann er allan eignast mætti blóma,
uppi' og niðri', um lopt og jörð og sjá."

„Lít þú, lít þú yfir allan heiminn.
Ó, það veldi, prýði, skraut og dýrð!
Lít þú, lít þú yfir allan geiminn;
aldrei verður hálf hans vegsemd skýrð.
Þessa dýrð og dásemd heimsins alla,
dýri vinur, skal jeg gefa þjer.
ef þú að eins fyrir mjer vilt falla
fram, og eins og guði þjóna mjer."

Roðnaði Jesús, eldur brann úr augum,
ekki girndar, — heldur reiði glóð;
hrukku tár af ljósum brúna baugum,
blíð ei dögg, — en harma steypiflóð.
Talaði Jesús hvellum hetju rómi,
hátt af vörum, djúpt úr skírri sál.
Skelfdist engill fyrir dauðadómi,
drottins þegar heyrði refsimál:

„Hættu, hættu, þig jeg gjörla þekki,
þú fær aldrei dulizt fyrir mjer;
ljóssins fagur engill þú ert ekki,
annað dekkra veit jeg nafn þitt er.
En þótt værir engill þú hinn æðsti,
aldrei skyldi' eg bljúgur lúta þjer.
Einn er drottinn, einn er guð hinn hæsti,
einum honum dýrð og vegsemd ber."

„Satan, Satan, svífist þú að treysta,
svörtu falsi' í ljóssins engils mynd?
Satan, Satan, svífist þú að freista
sonar guðs, er aldrei þekkti synd?
Burtu, guðs og góðra manna fjandi,
gefst þjer aldrei sigur yfir mjer;
burtu, burtu, burtu, vondur andi,
bölvun drottins hvílir yfir þjer!“—

Varð þá gnýr, sem þúsund þrumur riðu,
þungan stundi' hið afarháa fjall;
sogaðist haf í ógurlega iðu,
aldan trylld á hamrabrúnum skall;
jörðin skalf sem skógarlauf í vindi,
skóf upp grjótið eins og lausamjöll;
fjallið sprakk með hvell sem niður hryndi
heimsins mikla' og trausta festing öll.

Sortnaði ljós og bjartan himinboga
byrgði kolsvart heljar-myrkur þá;
allt hið neðra brann í ljósum loga,
langar tungur seildust upp úr gjá.
Horfið var þá ljóssins engils líki,
leið og svört og ygld var djöfuls mynd.
Sökk hann niður djúpt í logadíki;
dimmur kuldablátur þaut í tind.

Allt varð kyrt og aptur luktist storðin,
aldan hneig í sína fyrri ró.
Náttúran var þá sem yngri orðin,
yfir landi heill og friður bjó.

Bjart varð lopt og fram úr skærum skýjum
skein hin glaða, tignarlega sól.
Allt varð sveipað undurljóma nýjum
yfir haf og vötn og dal og hól.

Aptansólar geislum roðin glöðum
gladdist öll hin mikla lífsins hjörð;
ljek á bárum, ljek á rósablöðum,
ljek á hverri tungu þakkargjörð.
Fugl á kvisti, fiskur í sjávarbárum
færa drottni þökk á sína lund;
foldardýrin gráta gleðitárum,
guði þakka bjarta sigurstund.

Jesús einn í pálmalundi ljósum
lá á bæn til guðs og anda hans.
Blikaði' sól í björtum geislarósum,
bjartar skein þó ásýnd frelsarans.
Guði dýra þakkarfórn hann færði,
fórnin brann í guðdómlegri sál.
Þó hann varir helgar hvergi bærði,
heyrði guð hans ljúfa þakkarmál.

Sólin rann á bak við fjöllin bláu,
breiddist næturkyrðin yfir grund;
þögnuðu bráðum lofsöngs hljóðin háu,
hver ein skepna tók að festa blund.
Himinljósin ein á verði vaka,
venju fremur glöð og brosandi,
þögul undir alheims gleði taka,
yfir Jesú sigri fagnandi.

Varð þá svipleg sýn um geiminn víða:
Sjerhver stjarna, hrein og logaskær,
sýndist hafa fengið líf og líða
ljósum fetum jarðarhveli nær.
Silfurhvítir sáust vængir ljóma.
sólbjört kringum andlit hýr og smá.
Engilfagrar raddir heyrðust hljóma
himinverum niðurstignum frá.

Þar var drottins engla fylking fríða
farin niður, hám úr dýrðarsal,
til að lúta lausnaranum blíða,
lágt á jörð er kraup í myrkum dal.
Þúsund, þúsund liðu kringum lundinn,
lofsöng hófu, dýrð og þakkargjörð:
Sigur er unninn, frelsisvegur fundinn,
fagna himnar, undir tekur jörð.

Nú er horfinn eyðisandur svartur,
sjerhvert dauðans spor er burtu máð.
þar er orðinn aldinreitur bjartur,
allt er fagurskreyttum blómum stráð.
Þar sem aldrei áður fuglar sungu
eða heyrðist nokkuð gleðihljóð,
leikur drottins lof á hverri tungu,
ljúfmál, inndæl, dýrðleg sigurljóð.

Brúðkaupið í Kana.

(Jóh. 2.)

Mjer ber að eyrum óm af gleðisöngum,
og einhverstaðar víst úr fjarska löngum.
Úr Galílea landi
og lausnarans frá tíð
að eyrum aðvífandi
sú ómar raustin blíð.
Hvaða hljóð heyrast hjer svo fögur?
Hvaða ljóð? Hjer af ganga sögur.
Hlýði þjóð!

Það forðum brúðkaups-veizla var í Kana,
og veiztu hverjum boðið var í hana?
Vjer fæsta þeirra þekkjum,
þá þekkir ekki neinn.
En þar á brúðkaups-bekkjum
var beztur gestur einn.
Þekkja hann heimsins allir lýðir,
þekkja hann þjóðir allar tíðir.
Hver er hann?

Hinn bezti gestur einn var ungur maður,
og enn þá var hann þó ei nafntogaður.
Hann fagur var og fríður,
sem foss í hamrasal;
hann bjartur var og blíður
sem blóm í lágum dal.
Sólin rann, sólu var hann fegri;

eldur brann aldrei guðdómlegri.
Hver var hann?

Já, hver var þessi guðdómlegi gestur?
Það guðs var sjálfur dýrstur æðsti prestur,
og mestur allra manna
og mikill spámaður,
og herra herskaranna
og himna konungur.
Það var hann, það var drottinn sjálfur,
það var hann, heims er tigna álfur;
það var hann.

Og hver er sú, er situr þar hið næsta,
með silfurmen og brúðardjásnið glæsta?
Já, hver er frúin fríða
með fagurt andlit skírt
og svipinn bjarta og blíða,
er brosir þar svo hýrt?
Hver er hún? Hrein og saklaus dúfa,
hýr á brún; herrans móðir ljúfa;
það er hún.

Og hvaða sveinar sitja þar í röðum,
og syngja brúðarljóð með rómi glöðum?
Þeir allir eru kátir
og una sjer þar vel,
og hjartans lítillátir
með lærisveina þel.
Eru þeir allir lærisveinar?

eða meir? Ójá, drottins sveinar
eru þeir.

Og allir skrafa, drekka, dansa' og syngja
og dýrum skálum hver við annan klingja.
Þar glaumur var og gaman,
af gleði var þar nóg;
en allir sátu saman
í sátt og friði' og ró.
Voru þar víst ei drykkjulæti;
aptur var yndi og saklaus kæti
allstaðar.

Þó kom þar að, að vínið vanta náði,
því veizlustjórinn eigi fjöldans gáði.
Og gumar gjörðust hljóðir
er góða vínið þraut.
En Marja Jesú móðir
að mildum syni laut.
„Sonur minn", mælti sú hin hreina,
„máttinn þinn máttu til að reyna,
sonur minn."

En Jesús kvað við móður sína mæta:
„Það mitt er ei nje þitt úr slíku' að bæta.
Þó efast mátt þú eigi,
því enn ei tíð er mín.
Ef gjört er sem jeg segi
þá sannast orðin þín."
Marja kvað veizlu-sveina viður:

„Gjörið það, sem hann segir yður
strax í stað.“

Hjá Gyðingum var sagður siður forðum
að setja þvottar-vatnsker undir borðum.
Og steinker sex þar stóðu,
mjög stór og við að sjá;
og full þau næstum flóðu,
en fannst þó borð þar á.
„Kerin fljótt fyllið vatni hreinu,“
kvað hann skjótt. Kerin þeir í einu
fylltu fljótt.

Og full á barma flóðu kerin stóru;
en full af hverju kerin þessi vóru?
Með vatni bætt var borðið,
það blátært var að sjá;
að víni var það orðið,
er var því smakkað á.
Furðu kvað frammistöðumaður:
„Hvað er það? Hjer er töfrastaður,
eða hvað?“

Svo mælti karlinn mátulega glaður.
svo mælti gamall frammistöðumaður:
„Menn veita vínið góða
í veizlum allra fyrst,
en daufa drykkinn bjóða,
er drengir missa lyst.
Geymt oss þú góða vínið hefur

þar til nú þú hið bezta gefur;
    þökk fá þú.“

Og kraptaverk það allir undrast gjörðu,
því aldrei fyr þeir sáu slíkt á jörðu.
    En vatn að víni orðið
    þar vel þeim smakkaðist;
    og brátt á ker kom borðið,
    því bergt var á með lyst.
Gleymt ei var guðs á víni' að smakka;
gleymt ei var góða vínið þakka
    gleðinnar. —

Og brúðkaups-sönginn ennþá ber að eyrum
og óminn glaða vjer í fjarska heyrum,
    um konung konunganna,
    í Kana' er gestur var,
    og gæðsku sýndi sanna
    með sínu verki þar.
Glaðir vjer gleði tökum undir.
Dýrð sje þjer, drottinn, allar stundir,
    dýrð sje þjer!

Og þó að góða vínið vilji þrjóta
og vjer ei megum heimsins gleði njóta,
    ef guð er hjá oss gestur
    hann getur úr því bætt;
    ef veizlu-vínið brestur
    hann vatnið gjörir sætt.
Bölið manns burt hans mildi nemur

þegar hans henti tími kemur
kærleikans.

Jesús og Nikódemus.

(Jóh. 3.)

Af vesturhimni var hnigin sól; —
þar himindrottning af gullnum stól
var stigin í bláa silkisæng,
þar sveipaði nótt yfir dökkum væng;
en bak við hin svölu sængurtjöldin
í salnum stóra skein ljósafjöldinn;
þar logaði guðs á liljum hljótt
svo ljúft og fagurt um þögla nótt.

Hver dvelur þar úti' um dökkva nótt
í dögg, meðan aðrir sofa rótt?
Hví firrist hann svefn og sætan blund?
hví sefur hann ei um næturstund?
Hann liggur þar einn í lundi grænum,
og lokkarnir kvika' í næturblænum;
en höfug af augum hníga tár
sem himindaggir, um ljósar brár.

Og þokan læddist og döggin draup; —
þar drottinn sjálfur í lundi kraup;
það sjálfur var mikli meistarinn,
er mælti þar hljótt við föður sinn.
En enginn heyrði þau orðin dýru,
er á þeir hvísluðust máli skíru;

þau bárust í næturblænum stillt, —
en brostu stjörnur svo hýrt og milt.

En fleiri þó voru' á ferli' en hann;
á ferli sá hann þar annan mann;
hann gekk þar svo ljett, hann læddist svo hljótt,
svo leynt hann fetaði' í þoku og nótt.
Þó kom hann og Jesú fjell að fótum
og fögrum kvaddi hann vinarhótum.
Þar meistara' í Ísrael mátti sjá,
er máninn skein dýran guðvef á.

„Sit heill, þú meistari," mælti hann,
„um miðja nótt þig jeg loksins fann;
jeg sat um það eptir sólarlag,
jeg sízt þori' að koma' um bjartan dag,
því faríseanna háð jeg hræðist,
í húmi nætur því einn jeg læðist.
Jeg veit þú ert guði föður frá,
því fýsti mig þig að heyra' og sjá."

En Jesús svaraði sætt og kvað:
„Þú sannlega getur rjett á það;
jeg sannlega' er guði sendur frá
og sonur hins æðsta himnum á.
En endurfæðast þó hver einn hlýtur,
er himnanna náðarríki lítur;
hið eilífa líta enginn kann,
af anda' og vatni' ef ei fæðist hann."

„Þú verður að endurfæðast fyrst,

ef fá viltu guðs í ríki vist.
Þú undrast það, sem jeg segi þjer,
og sannlega dularfullt það er:
að yður byrjar að endurfæðast;
en eigi þarf lærdóm þann að hræðast,
því það er svo margt, sem menn þreifa á,
en þó ei á neinn veg skilið fá."

„Þú heyrir vindarins veðragný,
er veikum stráum hann þýtur í;
þú veizt eigi hver eða hvaðan hann er,
nje hvert hann aptur í burtu fer.
Sjá, þannig oss hulinn er guðs andi,
í oss þó verkar hann sístarfandi.
Vjer heyrum hans þyt, vjer heyrum hans gný,
en honum ei sjálfum skiljum í."

„Þú spyr sem forðum móðirin mín:
„Hve má það verða?" Það spurn er þín.
En hún var svo ung, það veiztu vel,
þú vitur meistari í Ísrael.
En skiljirðu jarðnesk efni eigi
hið æðra ei skilurðu, þótt jeg segi.
En leyndardóm þann, sem æðstur er,
þó ætla jeg nú að birta þjer."

„Svo elska minn faðir veröld vann,
að veröld sinn eigin son gaf hann,
svo hver og einn öðlist eilíft líf,
og enginn glatist í minni hlíf.
Að dæma heim mig ei drottinn sendi,

en dauðann að sigra sterkri hendi,
og eilífri glötun frelsa frá,
svo fái menn ljósið guðs að sjá.“

„Nú ljósið af hæðum leiptrar hjer
og ljóma skæran um heiminn ber;
en mennirnir elskuðu myrkrið svart
þó meir en skínandi ljósið bjart.
Til ljóssins sá ei um síðir kemur,
er svörtu myrkranna verkin fremur.
Í ljósinu guðs sá ljósið sjer,
er ljóssins verk hefur unnið hjer.“

„Sjá, nóttin líður og nálgast sól,
ó Nikódemus; — þar haninn gól;
hann boðar daginn; ei blygðast þín
á björtum degi að koma til mín.
Þú myrkranna verk skalt hata og hræðast,
en hræðast ei þarftu' um ljósið að fræðast;
því sjerhvað það, sem í guði' er gert,
það gjarna má verða opinbert.“ —

Og eygló reis þar úr öldum hrein
og endurfædd yfir löndin skein;
þá lifnuðu blómin ljósi klædd,
í ljómandi döggum endurfædd;
og morgunandinn þar ljúfur líður
í liminu græna hreinn og þíður.
Af vatni og anda allt vígt er hjer
og vott það um endurfæðing ber.

Við Jakobsbrunn.

(Jóh. 4.)

Fögur var sælusveit
Sikkars í blómgum reit
Fyrrum á feðranna dögum.
Feðurnir fornaldar
farsælir bjuggu þar
glaðir í grösugum högum.

Þá var þar hjörð við hjörð,
hlíðar og leyti' og börð
full voru af fjenaði vænum;
ljómandi lindum hjá
litfögur blómin smá
beit hann í brekkunum grænum.

Ærið var umbreytt nú,
úti var tíðin sú;
feðranna frægð var á þrotum.
Burt var úr hlíðum hjörð,
hrjóstrug og ber var jörð,
þakin af þorpum og kotum.

Þannig var feðrafold,
feðurnir sváfu' í mold;
hetjurnar hvíldust í valnum.
Hálfvilltir heiðingjar
hlíðarnar byggðu þar
fögrum í feðranna dalnum.

Enn skein þó sama sól

sæl yfir dal og hól,
lindir og blátæra brunna;
allt eins þar enn þá skein
inndæl og björt og hrein
lindin sem ljómandi sunna.

Allt var þar annað breytt,
ekki til bóta neitt; —
eitt var þó fegurra' en fyrri:
ljómaði ljósið þar,
ljómann er skærstan bar,
rjettlætis-röðullinn kyrri.

Jesús þar gekk um grund
glóbjarta miðdagsstund;
hádegissól skein í heiði;
hátt yfir höfði stóð;
heit brenndi sólarglóð;
svölun hann sármóður þreyði.

Við honum blasti bær;
brunnur þar einn var tær;
Jakobs ei brunnur var breyttur.
Bjartan við brunninn þann
bráðlega settist hann;
vegmóður var hann og þreyttur.

Brátt kom að brunni þar,
björt eins og meyjarnar
Rakel og Rebekka forðum,
kona, sem krús hjelt á,

konuna bað hann þá
drykkjar með auðmjúkum orðum.

Svaraði honum hrund, —
heldur var stygg í lund:
„Bónar þú beðið mig getur!
Gyðinga þykist þjóð
þessari helzt of góð,
Samverja mikils ei metur.“

Svaraði hann þá hrund
hógvær með blíðri lund:
„Veiztu hvern við ertu' að tala?
Ef að þú þekktir þann,
þú mundir biðja hann
lífsins um lind, þjer að svala.“

Svaraði honum hún, —
hýr var ei mjög á brún:
„Nær þú í brunninn ei niður?
Mikill þótt mjög þú sjert
mestur þú naumast ert.
Jakob þú jafnast ei viður.“

Svaraði hógvær hann:
„Hvern aptur þyrstir mann,
þó að hann þetta vatn drekki.
Hinn, er sjer tekur teyg
tærri af lífsins veig,
þyrstir að eilífu ekki.“

„Drottin ei þekkið þjer,

þjer samt hann dýrkið hjer
fögrum í fjallanna dölum.
Drottin vjer þekkjum þann,
þjóðin mín tignar hann
háum í helgidóms sölum.“

„Tími sá koma kann,
kominn er jafnvel hann:
hvorugt það stöðugt mun standa.
Drottinn guð andi er,
öllum því lýðum ber
tigna' hann og tilbiðja' í anda.“ —

Fleira þau mæltu margt,
margt, sem að hjartað snart.
Sá hún þar kominn var Kristur,
brunnurinn lífsins lands. —
Lifandi vatnið hans
drekki hver þreyttur og þyrstur.

Jesús í Nazaret.

(Lúk. 4.)

Þú feðraslóð, þú feðraslóð,
þjer feginn helga' eg líf og blóð.
Þú fyrrum hefur fóstrað mig;
ó fengi' eg aptur stoðað þig!
En spámaður er fár í föðurlandi.

Þú feðrastöð, þú feðrastöð,

mjer fögur sýnist þú og glöð.
Þú fátæk ert, mín fjallbyggð há,
en furðu vel mjer lízt þig á.
  En spámaður er fár í föðurlandi.

Þú feðrabær, þú feðrabær,
sem fyr mjer varst og enn ert kær;
þú Nazaret fær góðan gest,
mót góðum syni tak sem bezt.
  En spámaður er fár í föðurlandi.

Þú feðrabú, þú feðrabú,
sjá frelsari þinn kemur nú
á helgum degi' í helgirann
og helgri bók upp lýkur hann.
  En spámaður er fár í föðurlandi.

Þú feðralið, þú feðralið,
nú fagna drottins komu við.
Á guðdómsorðin hlýð þú hans
úr helgum ritum sjáandans.
  En spámaður er fár í föðurlandi.

„Þú feðrastorð, þú feðrastorð,
nú fögur heyr þú spádómsorð,
því andi guðs er yfir mjer,
og eg er smurður handa þjer.“
  En spámaður er fár í föðurlandi.

„Þú feðragrund, þú feðragrund,
þig fátækt mæðir alla stund;
en þann jeg gleði-boðskap ber,

að bráðum auður veitist þjer.“
En spámaður er fár í föðurlandi.

„Þú föðurland, þú föðurland,
þig fjötrar langvinnt þrældómsband;
en nú jeg boða frelsið fer,
því fjötra þunga hrist af þjer.“
En spámaður er fár í föðurlandi.

„Þú fósturbyggð, þú fósturbyggð,
þú fálmar blind af sorg og hryggð;
en boðskap þann jeg birti hjer,
að birti fyrir augum þjer.“
En spámaður er fár í föðurlandi.

„Þú fósturláð, þú fósturláð,
jeg finn þú ert í mörgu þjáð;
en bráðum rætast boðin mín,
að batna taki meinin þín.“
En spámaður er fár í föðurlandi.

„Þú fósturjörð, þú fósturjörð,
þjer finnast árin býsna hörð;
en drottins ár jeg boða blítt,
þá blómgast allt svo frjálst og nýtt.“
En spámaður er fár í föðurlandi.

„Þú feðradrótt, þú feðradrótt,
ei fagna þessu samt of skjótt;
ei kraptaverks þú vænt, mín þjóð,
þú verður að bíða þolinmóð.“
En spámaður er fár í föðurlandi.

„Þú feðraþjóð, þú feðraþjóð,
þú fegin heyrir orðin góð,
en ekkert þolir orðið hart,
og áminning þó víst þú þarft“.
En spámaður er fár í föðurlandi. —

Þú feðrasveit, þú feðrasveit,
hann fæddist upp í þínum reit;
þó fyrir björg þú honum hratzt,
en herrann ljet það mistakast.
En spámaður er fár í föðurlandi.

Þú feðrakyn, þú feðrakyn,
hví fórstu svo með góðan vin?
hví fórstu svo með frelsarann,
er fagran birti sannleikann?
En spámaður er fár í föðurlandi.

Þú fóstran mín, þú fóstran mín,
hví fer þú svo með börnin þín?
Ef spámenn guð þjer gefa kann,
þú grýtir þá fyrir' sannleikann.
En spámaður er fár í föðurlandi.

Fjallræðan.

(Matt. 5.—7., sbr. Mark. 9. 10., Lúk. 6. 8. 11. 12.)

Hve fögur kirkja fjalls á tindi háum!
hve fríður drottins prestur birtist þar,
í skrúða ljóss, und himins boga bláum,

er blíður Jesús sjálfur prjedikar!
Hve fögur sveit í fagursettum hringum,
er fylkir sjer þar vítt um alla jörð!
Hve fagurt lið af herrans herfylkingum,
er herrann sjálfan skipar sjer í kringum.
Hve góður hirðir! hversu fögur hjörð!

Svo Móses gamli stóð á fjalli forðum,
er fólkið þyrptist kringum Sínaí,
og beið þar eptir boðum guðs og orðum,
er birtust helgum dulartáknum í.
En nú var mikill munur fyrri tíða
er Mósess andlit líta fjekk ei þjóð.
Hjer birtist öllum drottins dýrðin blíða,
er drottinn sjálfur allra heimsins lýða
á helgu fjalli' í himingeislum stóð.

Nú huldi' ei fjallið mistur-mökkur dimmur,
nú móti sólu brostu gullský smá.
Nú hristi' ei fjallið hrika-stormur grimmur,
nú hægur andi bærðist laufum á.
Nú sást ei leiptur loptið gegnum ríða,
nú ljeku geislar sjer við foldarblóm.
Nú þrumur eigi þutu' um geiminn víða,
í þeinum heyrðist fugla kvakið blíða;
allt lofaði sinn guð með glöðum róm.

Þótt heyrðust nú ei hvellir lúðrar gjalla,
þá heyrðist skírar drottins raustin blíð;
hún kvað svo hátt, að heyrði' um veröld alla,
en hljómaði svo innilega þíð.

Það lögmál, sem kvað hærra lúðurhljómi,
var hjartans lögmál, boðorð kærleikans;
það lögmál, sem hann las í helgidómi
með ljúfri raust og þíðum ástarrómi,
það saman rann við sælu-boðskap hans.

„Þeir snauðu i anda auðlegð hljóta bezta;
þeir angurbitnu huggun fá og ró;
þeir hógværu fá heiður jarðar mesta;
þeim hungruðu mun saðning veitast nóg;
þeir miskunsömu miskunsemi hljóta;
og mega guð sinn hreinhjartaðir sjá;
þeir friðsömu guðs friðar munu njóta;
þeim fyrirlitnu blessun mun ei þrjóta;
og grátnum veitist gleðin himnum á.“

„Þjer eruð salt og selta skuluð heiminn,
ef saltið dofnar, hvað mun stoða þá?
Þjer eruð borg, er gnæfir hátt í geiminn,
og getur eigi fjalli dulizt á.
Þjer eruð ljós, er lýsir veröldinni;
ei ljósið sett er undir mæliker;
það logar æ í ljósastiku sinni
og lýsir öllum þar í salnum inni.
Með góðum verkum ljóssins lýsið þjer.“

„Þjer hugsið víst, jeg sje af guði sendur
að sykra lífið, afmá boðorðin.
Nei, lögmál guðs um allar aldir stendur
þótt eyðist jörð og farist himininn.
Já, boðum drottins hljótið þjer að hlýða

ef himnaríki girnist þjer að fá.
Af boðum guðs ei má hið minnsta sníða.
Nú mun jeg nokkrar helgar greinir þýða
af boðum drottins. Hlustið orð mín á.“

„Guðs lögmál bannar bana manni' að veita
og bróður sinn að vega saklausan.
Jeg banna fleira: menn til reiði' að reita
og rjúfa frið og sátt við nokkurn mann.
Hví viltu færa fórn með heiptarreiði?
nei, far á burt og sætzt við bróður þinn.
Það kveldar bráðum, sígur sól að meiði,
lát sólu lífsins undir ganga' í heiði;
þá vær þjer hinnsti verður blundurinn.“

„Þjer hafið lesið: Hór ei skaltu drýgja;
en hreinsið yður þá af allri girnd;
þjer hreinum guði hjörtun skuluð vígja
sem helgidóm, er sæmi drottins mynd.
Þann lim, er hneykslar, bezt er burt að sníða,
því betra vissulega reynist þjer
á litlum hluta lítið tjón að bíða
en líkama þinn allan brenna' og svíða
í báli því, sem óslökkvandi er.“

„Þú hefur lesið lögmál feðra þinna,
það lögmál: Rangan eið ei sverja má.
En eg býð skýlaust: Eið ei skaltu vinna,
við ekkert sverja jörð nje himnum á.
Við himinn sverja, hástól guðs, ei áttu,
nje heldur jörð, sem fótskör lág er hans.

Seg já og nei, og þar við lenda láttu,
ei lengra fara' í þessum greinum máttu;
en vík þú ei af vegi sannleikans."

„Þjer auga fyrir auga skuluð taka,
var áður boðið; jeg á hinn veg býð:
Ef einhver hefur eitthvað gert til saka
lát undan honum, forðast þras og stríð.
Ef einhver slær þig á þinn hægri vanga
þá einnig bjóð þú honum vinstri kinn.
Ef einhver knýr þig eina mílu' að ganga
ei undan skorast braut að fara langa;
og lát við þrætinn lausan kyrtil þinn."

„Þjer hafið heyrt, að vin sinn elska eigi,
en óvin hata. Slíkt er ekki nóg.
Að blessa þá, sem bölva', eg yður segi,
og biðja fyrir þeim, sem flytja róg.
Sjá, heiðnir einnig elska vini sína,
og engin dyggð nje hrósun felst þar í.
En guð á himnum lætur dögg ei dvína,
já drottinn lætur sömu geisla skína
þeim góðu' og vondu. Gætið vel að því."

„Ei lát þú, maður, lúðra hvella gjalla
þótt lítinn skerf þú snauðum rjettir að,
nje hátt á strætum hrósa þjer og kalla
sem hræsnarar. Ei launað verður það.
Ei vinstri höndin vita nokkuð skyldi
hvað veitir hin; það guði samt er bert.
Þótt velgjörð þína hafsins móða hyldi

guð hana sjer og umbunar af mildi.
Hann opinberar allt í leyni gert.“

„Ei biðst þú fyrir, flestir þar sem ganga,
svo flestir sjái, líkt og hræsnarar.
Heim í þitt eigið svefnhús lát þig langa,
í leyni bið þú guð, þinn föður, þar.
Ó varast heimsku-mælgi þeirra manna,
sem mörgum orðum guð sinn tala við.
Og hirð þú ei um orðsnilld heiðingjanna,
því orðin tóm ei fá á guð hinn sanna;
en guð þinn heitt og hjartanlega bið:“

„„Þú faðir vor í háum himinsölum,
þitt helgist nafn; þitt ríki komi skjótt;
hinn helgur vilji verði' í jarðardölum,
sem verður hann á himnum dag og nótt;
gef oss vort daglegt brauð og þarfir bættu;
sem bræðrum vjer oss skuldir fyrirgef;
við freistingum og falli vor æ gættu;
og forða þú við slysum, neyð og hættu.
Oss alla þinni vernd og blessun vef.““

„Þjer rakið saman gulli heims og gróða,
sem grandar tíð og þjófar stolið fá;
þjer hrúgið upp og safnið mergðum sjóða,
ó safnið heldur fjársjóð himnum á;
því rænt er ei, það ryð ei sundur etur,
það reynist trútt er svikur gullið hitt.
Ei nokkur þjónað guði' og mammon getur,
þjer guð á himnum reynist miklu betur.

Þar sje þitt góz og gull — og hjarta þitt.“

„Hví kvíðið þjer? hví kveinið þjer og sýtið,
sem klæði' og fæði munuð þjer ei fá?
Til hinna smáu loptsins fugla lítið
og liljugrasa fríðra mörkum á.
Ei safna þeir, en syngja glöðum rómi,
þá seður drottins miskunn föðurlig;
ei vinnur jurt, en veitist þó sá blómi,
sem vegsamlegri' en Salómons er ljómi.
Og hvort mun guð þá eigi annast þig?“

„Ó dæm þú ei, svo dóm ei sjálfur fáir,
sá dómur verður kveðinn yfir þjer:
þú uppsker það, er sjálfur niður sáir,
þjer sami mælir fullur gefinn er.
Hví sjer þú flís í annars augnahvarmi,
en ei í þínum stóra bjálkann sjer?
Ó leita fyrst, þú fífl, í eigin barmi,
og flís úr öðrum drag þú svo, hinn armi,
er fyrst þú hefur hreinsað til hjá þjer.“

„Ó biðjið, leitið, knýið á í anda,
er úti hrekist hjer um lífsins svið;
þjer öðlizt, finnið, opin hurð mun standa,
svo inn um komizt þjer hið þrönga hlið.
Hver gefur stein, um brauð ef son hans biður?
þjer börnum synjið trautt um gæði nein.
Hvers mun hinn góði guð þá synja yður,
sem góður faðir æ er börn sín viður?
Hann gefur brauð þótt biðji menn um stein.“

„Í sauðaklæðum soltnir koma vargar,
ó sjáið til þjer getið varast þá.
Það segja: herra! herra! tungur margar,
en hjarta þeirra mjer er langt í frá.
Af þyrnum ei nje þistlum vínber renna;
vjer þekkjum trjen af ávöxtunum hjer.
Af góðum verkum góðan skaltu kenna.
Jeg gef þjer fyrst og síðast lærdóm þenna:
Svo öðrum gjör sem þú vilt gjört sje þjer.“

„Hver, sem mjer hlýðir, byggir hús á bjargi;
þótt bylji veðrin, eigi sakar það;
í stormagný og strauma þungu fargi
það stendur samt, á kletti grundvallað.
En hús sitt byggir sá á gljúpum sandi,
er sinnir eigi boðum kærleikans.
Það dynja vatnsflóð, öldur óstöðvandi,
og ofsastormar verða því að grandi;
og öll til grunna hrynur bygging hans.“—

Svo mælti Jesús. Allir undrast gjörðu
hans andagift og mælsku, líf og krapt.
Nú þagði hann, en út um alla jörðu
hans orðin bárust; leyst var tunguhapt.
Á ökrum, hlíðum, engjum, dölum fjöllum,
þau orðin drottins hljóma guðdómleg;
í borgum, sveitum, hreysum, kirkjum, höllum
þau hjartans lögmál boða mönnum öllum;
þau lífsins orð oss lífsins kenna veg.

Hinn mikli fiskidráttur.

(Lúk 5.)

Við Genesaretvatnið í Galíleabyggð
var gaman að lifa fyr á tíðum,
er stafaði sólin á silfurvötnin skyggð
og seglin, er blöktu' í vindi þíðum.

Um fiskisæla vatnið, um fagurbláan sjá
á fagurbúin seglin hvítu stirndi,
sem ljómandi smástjörnur loptsins hvelfing á,
er leiptrandi blika' í næturvindi.

Einn fagran sumarmorgun tvö flutu lítil fley
þar fram með vatnsins ströndum sumargrænum,
sem fannhvítir svanir á vog í vorsins þei
þau vögguðu hægt í morgunblænum.

En fiskimenn af skipunum farnir voru' í land,
sín flóknu net að þvo og sundurgreiða.
Þeir breitt höfðu netin á bleikan fjöru sand,
því báglega gengið hafði' að veiða.

Á ströndinni var Jesús, og mikill fjöldi manns
þar meistara sinn hafði flykkzt í kringum,
og hlýddi þar ljúfur á lífsins orðin hans,
er ljósum hann flutti' í samlikingum.

Að meistaranum þyrptist svo mikill sægur þá;
en menn hann vildi heyra láta betur,
og fór því á skip út, er flaut þar ströndu hjá,
það fiskiskip átti Símon Pjetur.

Þá bað hann Símom Pjetur að leggja landi frá;
hann lítið eitt frá ströndu skipi renndi.
Í lypting sat Jesús, en landi fólk stóð á,
og lýðnum af skipinu hann kenndi.

Þar sat hann hátt í lypting, en ljóssins drottning hrein
um lopt og hauður morgungeisla sendi;
en fegur þó ásjóna frelsara vors skein,
er fólkinu' af skipinu hann kenndi.

Þar sat hann hátt í lypting, en blíður morgunblær
á bylgjuhörpu sló með geisla vendi;
en fegurri raust var þó frelsara vors skær,
er fólkinu' af skipinu hann kenndi.

En þegar hann var búinn, hann brá upp sinni hönd
og blessaði sitt fólk með líknarhendi;
en fagnaðaróp kvað á fagurgrænni strönd
hjá fólkinu', af skipinu' er hann kenndi.

Og þegar hann var búinn, hann sagði Símon við:
„Ei sitja hjer á grunni skaltu lengur.
Nú legg út á djúpið, þar fær þú fiskimið,
nú far þú og sjá þú hvernig gengur.“

„Það stoðar ei hið minnsta,“ við meistarann hann kvað,
„á miði jeg í alla nótt hef setið;
jeg ekkert hef fiskað, en þó skal reyna það,
að þínu orði vil jeg leggja netið.“

Hann lagði út á djúpið, og lausnarinn var með,
og lagði þar sitt net í drottins nafni.
Af fiskimergð þegar hann fylla netið rjeð,
því frelsarinn sjálfur var í stafni.

Ei fullt varð aðeins netið, en fullt varð skipið hans;
af fiskimergð þeir jafnvel tvö skip hlóðu;
og glaðir í anda þeir lögðu svo til lands
í leiði og sumarveðri góðu.

En þá í land var komið þeim öllum ærið brá,
þeir undruðust hvað vel þeim hafði gengið,
og þegar á svipstund sló ótta yfir þá
af aflanum, sem þeir höfðu fengið.

En Símon kvað, — og fjell þar að fótum Jesú þá,
mjög felmtraður, en auðmjúkur og glaður:
„Jeg veit þú ert drottinn, ó far mjer, herra, frá,
jeg fallinn og syndugur er maður.“

En Jesús kvað við Símon: „Þú óttast eigi skalt,
því eg vil móti slíkum faðminn breiða;
á djúpið, á djúpið þú hugumprúður halt,
því hjeðan í frá þú menn skalt veiða.“

Á land þeir drógu skipin með afla miklum í
og eptir þar á sjávarbakka skildu.
Og Pjetur og Jakob og Jóhannes úr því
æ Jesú sem lærisveinar fylgdu.

Hjer flýtur skip á öldum, að fiska gengur tregt,
en fljótum ei á grunnmiðunum lengur;
á djúpið skal halda, þótt virðist voðalegt,
og vitum hvort þá ei betur gengur.

Ó leggjum út á djúpið í drottins nafni þá
og drögum vel og höldum svo að landi,
að lendingu megum í lífsins höfnum ná;
en leiðið um djúpið er guðs andi.

Við Betesdalaug.

(Jóh. 5.)

Þú bjarta, skíra bunulind,
þú bláa vatnið tæra,
þú hreina geymir himins mynd
og hvolfið spéglar skæra.
Oss minnir sólar geisla glóð,
er glampar þjer á bárum,
á engil ljóss, í lind er stóð
til líknar fyr á árum.

Í Jerúsalem sú var laug,
er sjúka lækna náði;
og hennar orðstír frægur flaug
til flestra þar á láði.
Við sauðahliðið bjart var bað,
það Betesda menn nefndu,
en líknarhús menn þýða það; —
og þangað sjúkir stefndu.

Í stólpagöngum fögrum fimm
var fjöldi sjúkra manna,
er áttu stríð við örlög grimm
og ofraun sjúkdómanna.
Þeir biðu þar hins bjarta dags,
er bót þeir fengju meina;
og allir vildu leita lags
það líknarvatn að reyna.

Á vissum tíma vorsól hlý
upp vatnið þíðir kalda;
úr fjötrum brýzt þá fljótt á ný
af frosti bundin alda.
Þá sólargeislar svífa þar
á sumardegi nýjum,
þá blómgast allt, er visnað var,
í vorsins geislum hlýjum.

Á vissum tímum engill einn
steig eins í vatnið tæra,
og geislavængjum vörmum hreinn
hann vatnið upp rjeð hræra.
Að baða sig í bárum þar
og björtum heilsulindum
það lækning öllum veikum var,
sem visnum, höltum, blindum.

Og veikur maður var þar einn
og verið lengi hafði.
Í baðið varð hann sífelt seinn,
því sýkin fyrir tafði.

Í þrjátíu og átta ár
hann aumur hafði legið.
Og hver fær öll hans talið tár
og trega þungan vegið?

Í þrjátíu og átta ár!
hve ærið langur vetur!
Þótt falli skúrir, frost og snjár
af fold ei þiðnað getur.
En þegar kemur sumarsól
með sínum geislum hlýju,
hún þíðir allt um byggð og ból
og blómgar allt að nýju.

Þótt hrynji tárin hratt og títt
um harma langan vetur,
það hjartans ís fær eigi þítt
og ekkert lífgað getur.
En líknarsólin björt og blíð
upp bræðir allt og þíðir;
þá birtir upp af betri tíð,
þá blómgast allt um síðir.

En nú var komin náðartíð
og neyðar-vetur liðinn,
því líknar-vorsól ljúf og blíð
með ljósið kom og friðinn.
En Jesús Kristur sól var sú
með sælugeisla hreina,
með gleði, líf og ljós og trú
og lækning allra meina.

Hinn veiki bar sitt mæðu mein
í myrkraskoti svörtu;
þar lífsins sól á sjúkling skein
með sínum geislum björtu.
Og þegar Jesús sjúkling sá
á sínum beði liggja,
með vinsemd kvað hann við hann þá:
„Hvort viltu lækning þiggja?“

En sjúklingurinn svara vann:
„Jeg seint mun lækning hljóta;
í baðið jeg ei komast kann
af kreppu handa' og fóta;
því maður kemst ei utan einn
í einu niður' í baðið;
það aðrir komast, eg verð seinn,
því upp jeg fæ ei staðið.“

Þá sagði Jesús svo við hann
með sínum rómi skæra:
„Statt upp og gakk í guðs þíns rann
og gleym ei þökk að færa.“
Og hinn stóð upp og glaður gekk
og guði þakkir kunni,
er heilsu, líkn og lækning fjekk
hjá lífsins heilsubrunni.

Ó lífsins herra líknarfús
og læknir allra beztur,
mig leið þú enn í líknarhús
er lífsins heilsu brestur.

Mig sjálfur leið um sauðahlið, —
þú sauðadyr þig kallar, —
og set mig bjarta brunninn við,
er bætir sorgir allar.

Sjúklingarnir.

(Matt. 8. 9. 12. 17. 20., Mark. 1.—3. 5. 7.—10., Lúk. 4.—9. 13. 14. 18., Jóh. 4.)

Þjer sjúklingar, ó sælir voruð þjer,
er sjálfur drottinn lækning veitti hjer,
hinn bezti læknir mannkyns meinsemdar,
hinn mesti læknir allrar veraldar.
Ó hvílík sæla' að hljóta lækning hans,
þess heimsins bezta og mesta græðarans.
Ó mikla fylking, fram þú gakk í röð
og frelsara þinn vegsama þú sæl og hjartans glöð.

Þjer *kölduveiku,* komið hingað fyrst;
þú konungsmaður, vitna' um Jesúm Krist;
þinn son til dauða sjúkur forðum lá;
„þinn sonur lifir,“ mælti Jesús þá.
Og Pjeturs tengdamóðir, kom þú með,
hin milda Jesú hönd þig lækna rjeð.
Þjer kölduveiku, komið enn til hans,
þjer köldu hjörtu, ylnið þjer af hita kærleikans.

Þjer *blindu* menn, er báðuð fyr um sýn,
þú blindur fæddi, hef upp augu þín,
þú blindi maður Betsaida frá,

þú blindi maður þjóðveginum hjá;
nú fyrir yður allt er orðið bjart,
er áður var í þoku dauft og svart.
Þjer blindu menn, ó horfið enn til hans,
og hafið fyrir augum bjarta ljósið sannleikans.

Þjer *daufu*, komið, drottinn heyrn er gaf,
og dauðamóki þungu vaknið af.
Ei nákyrrð lengur fyrir eyrum er,
nú opnar hlustir næmar finnið þjer;
þjer aptur heyrið ástvinanna róm
og yndislegan söng og fuglahljóm.
Þjer heyrnardaufu, hingað komið enn,
og hlustið þjer á drottins orð, þjer trúardaufu menn.

Þjer *mállausu*, sem málið hlutuð fyr,
af meinsemd tungu þungri læknaðir;
þjer vilduð fegnir mæla, mein var á,
þjer máttuð ei, því hapt á tungu lá.
En nú er leyst hið trega tunguhapt,
þjer talað getið fyrir drottins krapt.
Ó komið menn, þótt sje um tungu tregt
og túlkið drottins þrís og lof og hrós hans dásamlegt.

Þjer *djöfulóðu'*, er drottinn lækna vann,
úr dauðra gröfum yður svipti hann;
hann vondum öndum yður bægði frá
og ógnarkvöl, er þungt á brjósti lá.
Nú hafið þjer í hjörtun fengið frið
og fætur Jesú bljúgir sitjið við.

Ó allir þjer, sem girnist frið að fá,
að fótum Jesú krjúpið þjer og drottni setjist hjá.

Þú *tunglsjúki*, sem trausta lækning fjekkst,
sem trylltur fyr í vatn og loga gekkst,
frá barndómstíð þjer fylgdu flog og slag
og fyrrum leizt þú aldrei glaðan dag.
En þá kom Jesú liknarhöndin há
og hreif þig grimmum dauðans kverkum frá.
Þjer niðurföllnu flýið enn til hans
og fallið þjer í lífsins vatn og eldinn kærleikans.

Þú *blóðfallssjúka*, búin lengi varst
að bíða líknar, unz þú Jesúm snarzt;
þú komst við minnsta klæðafaldinn hans,
þá kraptur gekk frá hjarta lausnarans:
sá kraptur hepti kvöl og stillti blóð
og kröptug varð þjer heilsubót og góð.
Það blæða margar hjartans undir enn,
en út frá Jesú gengur kraptur til að lækna menn.

Þú *vatnssjúki*, þú vitna kannt um það,
að veika menn sjer Jesús tekur að,
á hvíldardegi hvíldi Jesús þig
og hatur vegna þín hann tók á sig;
enn sneri' hann hryggðar-vatni í heillavín,
úr vatnsins djúpi hreif hann þig til sín.
Enn streymir víða vatn af hvarmi manns,
en votir hvarmar þorna bezt af geislum kærleikans.

Þjer *líkþráu*, hver líkn var yður tjáð,

er lækning fenguð þjer af Jesú náð.
Við yður vildi' ei heimur sælda hót,
en herrann sjálfur yður tók á mót;
sá, sem var óhreinn, yður hreina' ei mat,
hinn eini hreini snert á yður gat.
Ó þjer, sem eruð saurgaðir af synd,
hjer sjáið dæmið: yður hreina þvær guðs náðarlind.

Þjer *limfallssjúku*, líka komið með,
ei lengur reyrðir nú á sjúkdómsbeð;
þótt þjer með kvölum lægjuð lágt á sæng,
þjer láguð undir herrans náðarvæng.
„Statt upp og gakk þú heim til þín,“ kvað hann
við höfðingjann og eins hinn sjúka mann.
Ó, þjer sem liggið lágt á beðjum hjer,
þjer líka standið upp og gangið heim,— þar Jesús er.

Þú *handarvisni*, hönd upp rjettu nú,
um hönd þíns drottins glaður vitna þú.
Sú hönd var sljó, er honum rjettirðu' að,
sú hönd var sterk, er bætti meinið það.
Nú gazt þú aptur unnið drottins verk,
því olli drottins líknarhöndin sterk.
Ó, visnu hendur, við það styrkist þjer,
og vinnið þjer og starfið guði meðan dagur er.

Þjer *höltu*, með í hópinn komið þjer,
og hvetjið þangað gang, er drottinn er.
Þjer hafið styrka ökla og iljar nú,
en einnig gangið fram í sterkri trú;
þjer þekkið veginn, veginn sannleikans,

sá vegur liggur beint til frelsarans.
Ó þjer, sem haltrið hjer á lífsins braut,
ó haldið rjetta stefnu beint í drottins líknarskaut.

Þú *kreppta* snót, sem karlæg lengi varst,
en karlmannlega þínar raunir barst;
ó kom þú með, því kjörum nú er breytt
og krankleik þínum drottinn hefur eytt.
Þú fyr að jörðu lauzt sem lilja veik,
nú lyptist þú mót himni bein sem eik.
Ó þjer á jörð, sem eitthvað kreppir að,
og eruð beygðir, kvíðið ei, því drottinn rjettir það.

Þú *særði* Malkus, síðast kom þú hjer,
þú sannar einna bezt, hver Jesús er.
Þú kominn varst að taka höndum hann,
en höndin Jesú milt þig lækna vann.
Hann hefur það, sem aðrir brutu, bætt,
og benjar þínar verðskuldaðar grætt.
Ó mannleg sár, svo mörg og þung og djúp!
Ó mannkyn allt, af veröld sært, að Jesú fótum krjúp.

Þjer sjúklingar, ó sælir eruð þjer,
því samur enn hinn mikli læknir er,
og hvað sem lífi' og sálu amar að,
hann einn er viss að geta læknað það.
Að vera undir læknishendi hans
er hreysti betra fyrir sálu manns.
Ó mikla hjörð, und merki drottins flý,
þú meinabót og græðslu fær und sigurmerki því.

Líkfylgdin í Nain.

(Lúk. 7.)

Dagur er í djúpið siginn,
djúpið kalda;
eins og sveinn á helbeð hniginn
hann er stiginn
svalt í djúp;
svipuð dökkum dauðahjúp|
breidd er yfir bládimm alda.
Jörðin eins og ekkja grætur,
einkason er tregar sinn.
Eins og titra tár á kinn
allt hún döggum laugað lætur.
Eins og líkfylgd dökk og döpur
dimm og nöpur
skuggar yfir foldu fríða
fölvir líða.
Eins og sorgaróp og vein
ómar næturvindar kvein.
Ó sá harmur! ó sá tregi!
Ó þú jörð, er dagur flýr,
yfir glöðum, góðum degi
grát þú eigi;
aptur ljómar dagur dýr.

Drengur er í dauða hniginn, —
dauðann kalda.
Eins og dagur undir siginn
er hann stiginn
nábeð á.

Blæja hylur bleikan ná,
eins og daginn dimmblá alda.
Eins og jörðin græna grætur
glaðan, hýran, bjartan dag
síðast eptir sólarlag,
móðir tárum laugast lætur.
Eins og nætur skuggar skríða,
skima víða,
feta líkmenn fölvir, hljóðir
feigðarslóðir.
Eins og næturvindar vein,
víða hljómar sorgarkvein.
Ó sá harmur! ó sá tregi!
ó þú móðir, bót er vís.
Yfir glöðum, góðum megi
grát þú eigi;
upp þinn sonur aptur rís.

Aptur dag úr djúpi vekur
dýrðar-kraptur,
morgunsól er húmið hrekur, —
hún það rekur
djúpið í.
Lifnar allt í ljósi því,
glaðnar allt af geislum aptur.
Jörðin sviptir sorgarskrúða,
sinn í gleðibúning fer;
skírum perlum skrýdd hún er:
demantskærum daggarúða.
Næturskuggar skelfdir flýja

skinið nýja;
sjeð ei getur gríman svarta
geisla bjarta.
Fuglar syngja fögrum róm,
fyllist lopt af gleðihljóm.
Ó þú heimur yndislegi,
aptur ljómar dagur skær.
Fagna glöðum, góðum degi,
grát þú eigi;
sjór og jörð og himinn hlær.

Aptur dreng af dauða vekur
drottins kraptur,
lífsins sól er helju hrekur,
hana rekur
langt í frá.
Ungur maður upprís þá;
látinn son fær ekkjan aptur.
Ekkjan sviptir sorgarhjúpi,
sig í gleðiskrúða býr.
Tár á vöngum skína skír:
geislatár úr gleðidjúpi.
Líkfylgd breytt í brúðfylgd dansar,
blika kransar;
ekkjan breytt í brúði sýnist,
blómum krýnist.
Hefur sveit upp sigurlag,
signar þennan glaða dag.
Ó þú svanni yndislegi,
upp er risinn sonur þinn.

Fagna glöðum, góðum megi,
grát þú eigi;
sjá hans bros á blómgri kinn. —

Ungur maður eitt sinn fríður
út var hafinn
einkasonur ekkju blíður;
eigi' að síður
deyja hlaut,
var úr Nain borinn braut,
út á mörk svo yrði grafinn.
Ekkja grátin eptir fylgdi
út að köldum grafar reit;
fylgdi henni fjölmenn sveit,
hluttekning er veita vildi.
Unga líkið burt var borið; —
brátt leið vorið.
Sjálfur Jesús líkið liðið
leit við hliðið;
og hann kvað þar hátt við hlið:
„Heyrið sveinar, standið við.“
Þar varð bið á þröngum vegi,
þótti kynleg skipun sú.
Kvað hinn góði' og guðdómlegi:
„Grát þú eigi!“
„Ungi maður, upprís þú!“

Upp reis þegar aptur rjóður
ungur maður.
Lífsins herra, guðs son góður

gaf hann móður
aptur þá.
Yfir fólkið ótta brá.
Var þá drottinn vegsamaður.
„Upp er risinn annar meiri,“
öll þá kvað hin mikla sveit;
„guð í náð til lýðs síns leit.
Undur drottins allir heyri.“ — —
Líður óðum lífsins vorið,
lík út borið
verður einnig vort um síðir,
viti lýðir!
Ó að dimmt þá heljar hlið
herrann Jesús standi við!
Ó að Jesús á þeim degi,
ei þótt hann oss reisi strax,
glöggt við alla grátna segi:
„Grát þú eigi!
Bíð þú glaður betra dags!“

Hvenær dagur ljós mun ljóma
lífsins aptur?
Hvenær lúður hár mun óma,
hvellur róma
gegnum fold?
Hvenær reisir menn úr mold
drottins Jesú dýrðarkraptur?
Loks hin mikla líkfylgd kemur
lífsins borgarhliðum að.
Við þann dýrðar stóra stað

staðar himins herra nemur.
Lausnarinn til lífs þá kalla
loks mun alla;
herrans raustin hljómar snjalla,
hvell mun gjalla
hina miklu morgunstund:
„Maður rís af dauðans blund!“
Ó að dóms á degi megi
drottins hljóma raustin snjöll:
„Glaður ver á góðum degi,
grát þú eigi;
gakk þú inn í guðs þíns höll!“

Jóhannes skírari í myrkvastofu.

(Matt. 11.)

„Nú úti er sumar, og sólin skín
á silfraðar krystalls-lindir;
en enginn geisli kemst inn til mín,
hjer eilíft myrkur og dauði gín
og ferlegar feigðar myndir.“

Rödd:

„Sýn fá blindir.“

„Nú ganga menn úti til gamans sjer
um grösuga rósavanga;
en jeg er í varðhald hnepptur hjer
og hönd mín og fótur bundinn er
svo fast við fjöturinn stranga.“

Rödd:

„Haltir ganga.“

„Nú loptið er úti ljett og svalt,
nú lopthafið teyga skatnar;
en hjer er svo þungt og þreytandi allt,
mjer þjakar loptið svo fúlt og kalt,
og sjúkdómur minn ei sjatnar.“

Rödd:

„Sjúkum batnar.“

„Nú heyra má fagran fuglasöng
og flest, sem að skemmtir eyra;
en dauðaþögn er hjer döpur og löng,
hjer dregur súg um hin köldu göng;
hjer má jeg ei heyra meira.“

Rödd:

„Daufir heyra.“

„Við lífið gleður sig lífsins her,
þeir lofa sinn guð og prísa;
en dauða míns bíð jeg dapur hjer,
og dauðinn kalla mun brátt að mjer;
þá einu von á jeg vísa.“

Rödd:

„Dauðir rísa.“

„Hve gott eiga menn sinn guð að sjá
og guðdóms raust heyra óma;
en jeg sit snauður í kaldri krá,
og kærleikans raust ei heyra má

nje himinsins helgidóma."

Rödd:

„Guðspjöll hljóma."

Hin bersynduga.

(Lúk. 7.)

Þá veraldar höfðingjar gjöra sjer glatt,
þeir gjöra þeim boð, — hafa menn fyrir satt, —
sem mest hafa' af metum og seimi;
um fátæka sæmdarmenn hirða' eigi hót,
er halda þeim veizlur ei aptur á mót.
Það gengur svo gjarnast í heimi.

Þó kemur það fyrir, — sem herma skal hjer, —
í heiminum stundum að út af því ber,
þótt finnum vjer dæmin hins fleiri.
Í boði var frelsarinn höfðingja hjá,
og hann eigi vildi það gestaboð smá,
þótt væri hann mönnunum meiri.

Í bænum þar kona var bersyndug ein;
um boðið hún frjetti, — þá var hún ei sein
og leitaði' í hólfum og hirzlum.
Með skyndingu gekk hún í höfðingjans hús
og hjelt þar á dýrmætri alabast-krús
með ágætum ilmandi smyrzlum.

Á bak við sinn drottin með blygðun hún stóð
og beizklega grjet hún af sorgfullum móð;

hún böðuð var brennheitum tárum.
Og lausnarans fætur hún laugaði þá
með ljómandi tárum af skínandi brá
og þerrði með hrynjandi hárum.

Og niður á andlit sitt döpur hún draup
og drottins að fótum hún grátandi kraup
og brennandi kossum þá kyssti;
og ilmandi smyrzlunum smurði hún þá,
hann smurði var drottins, það sannaðist á
þeim dýrðlega konungi Kristi.

En höfðinginn sá það, hvað hafðizt hún að,
og henni þó Jesús ei bannaði það;
í hljóði við sig þá hann sagði:
„Ef spámaður væri' hann, hann vissi það nú,
hver við honum snertir, að óhrein er sú.“
Um grun sinn þó gestrisinn þagði.

En Jesús það heyrði', er hann hugsaði leynt,
og honum ei dylzt neitt, þótt stundum sje reynt
um hugsanir huldar að þegja.
Þá svaraði Jesús og sagði við hann:
„Jeg sje hvað þú hugsar og birta það kann,
og nú vil jeg sögu þjer segja:“

„Um fimm hundruð skuldaði fátækur sveinn,
en fimmtíu annar, ei munur sjest neinn,
ef hvorugur goldið það getur.
En lánsherrann hvorugum eyri tók af,

og upp þeim hann báðum þær skuldirnar gaf.
Hvor ætlarðu' að elski hann betur?"

„Sá elskar víst meira," þá maðurinn kvað,
„sem meira var upp gefið, svo skilst mjer það."
En Jesús þá svaraði' og sagði:
„Þig sjálfan við konuna saman jeg ber,
þú sjer hvar hún stendur, jeg veit hver hún er,
hún sitt allt i sölur þó lagði."

„Ei vatn þú mjer ljeðir, að lauga minn fót, —
mjer laugaði fætur hin veglynda snót
með táranna döggunum dýrum;
sem dögg þurkar sólin með geislandi glóð
með glóbjörtu lokkunum táranna flóð
hún þerraði skínandi skírum."

„Ei hefur þú eimhlýjum kossi mig kysst,
er kom jeg sem gestur í húsið þitt fyrst;
en kossinn hún linna' eigi lætur,
sem sólin á himnanna bláhvelfdu braut
er blómin sín kyssir í hvanngrænni laut,
unz hnígur hún fjallsins við fætur."

„Ei hefur þú viðsmjöri höfuð mitt smurt,
ei hefur sú fátæka' um kostnaðinn spurt,
og fæturna fágað hún hefur
með dýrustu smyrzlum, sem dropið hjer fá,
sem döggin af himnum, er vorblómin smá
í ilmandi vorskrúði vefur."

„Jeg fyrirgaf henni svo mikið og margt,
því mikið hún elskar; og fagurt og bjart
er hennar í hjartanu milda.
Þeim fyrirgefst litið, sem litla' hafa sök,
og lítið þeir elska, — þess skír eru rök,
og lögmál það lengstum mun gilda."

Að konunni snerist hann ljúfur í lund:
„Þú lausn fær af sektum frá þessari stund,
er sólin er sigin að viði.
Þín trú hefur göfgað og tilbeðið mig,
þín trú hefur frelsað og endurleyst þig.
Með sólinni far þú í friði."

Guðs ríki.

(Matt. 13., Mark 4., Lúk. 8. 13.)

Guðs ríki er *sæði'*, er sjálfur drottinn plantar
í sínum akri; guðdómlegt það er,
en eigi þó það ávöxt sífellt ber,
því skilyrði þess opt og einatt vantar.

Það stundum vargar strax í fyrstu hremma,
það stundum grýttan jarðveg fellur í,
og stundum sárir þyrnar ama því,
er kefja það og kæfa það og skemma.

En þó að sumt af þessu sæði gleymist
og þó að sumt ei rætur nái' að festa
og þó að sumt af þyrnum bælt sje niður,

þá veit jeg sumt í góðum hjörtum geymist
og getur borið lífsins ávöxt bezta,
þann ávöxt, sem er eilíft líf og friður.

Guðs ríki' er *hveiti*', er sjálfur drottinn sáði
í sínum akri, guðdómlegt og hreint.
En óvinurinn að þar læddist leynt
og innan um hann illgresi þar stráði.

En fólkið, sem að garðsins átti að gæta,
ei gáði þess, en fast á meðan svaf;
en þegar blundi vakna vann það af
það vildi þegar illgresið uppræta.

En kærleikurinn kvað: „Það látið vera,
þjer kunnið hinu góða sæði' að spilla;
því látið allt til uppskerunnar standa.

Hið illa' og góða upp skal saman skera,
og allt jeg heldur þola vil hið illa
en einu hreinu hveitikorni granda."

Guðs ríki' er *mustarðskorn* í foldu falið,
í fyrstu það er litið mjög og smátt,
á meðan það í moldu geymist lágt;
það minnst af öllum frækornum er talið.

En einatt getur orðið stórt úr smáu;
og upp það vex, unz stórt sem trje það er;
þar himins fuglar hreiður byggja sjer
og leita skjóls í limi trjesins háu.

Eitt lítið frækorn, lágt í jörð er hvílir,
eitt lítið frækorn, sáð í mannsins hjarta,
eitt lítið frækorn, geymt í grafarbeði,

það verður eik, sem veröld allri skýlir,
það verður eik með lífsins ávöxt bjarta,
það verður eik, sem vex í himins gleði.

Guðs ríki' er *súrdeig.* Sami drottins kraptur,
er sýrir deigið, hjer og birtist skýrt.
Af einum dropa deigið verður sýrt.
Hann kemur fram í andans ríki aptur.

Sá guðdómskraptur gegnum allt sjer þrengir,
hann gegnumsýrir bæði stórt og smátt
og breytir eðli þess á hulinn hátt.
Það súrdeig standast aðrir kraptar engir.

Einn geisli lýst upp getur myrkan klefa,
einn gneisti kveykt í heilum birkilundi,
einn dropi vatns sjer dreift um víðan geiminn.

Ein hugsun getur burt rýmt öllum efa,
eitt orð í tíma vakið sál af blundi,
einn dropi líknar drottins frelsað heiminn.

Guðs ríki' er *fje* í heimsins akri hulið.
Af hending maður sjóð á akri fann,
og allar sínar eigur seldi hann
og akur keypti, þar sem fjeð var dulið.

Um akur guðs vjer göngum mörgum sinnum,
en gulls ei sjáum vegsummerki nein;
af hendingu þá hrösum vjer um stein;
þá að er gáð, vjer fjársjóð dýran finnum.

Guðs ríki er þannig leyndardómur dulinn,
er drottinn lætur oss af hending finna.
Ó seljum allt, svo akur kaupa megum.

Í akri guðs vjer eigum fjesjóð hulinn,
á akri lífsins mikið er að vinna;
í akri dauðans dýrust laun vjer eigum.

Guðs ríki' er *perla*, dýrst í drottins heimi.
Að dýrum perlum maður leita vann,
unz eina perlu ágætasta fann,
og hana keypti hann við miklum seimi.

Svo leitum vjer að lífsins perlum góðum,
vjer leitum sí og æ í hverjum stað;
vjer finnum margt, en þó er eitthvað að
hjá sjálfum oss og öllum heimsins þjóðum,

í gleði, upphefð, auði, völdum háum,
í öllum fræðum, vísindum og listum,
í náttúrunnar nautn og unaðsblóma.

Vjer aldrei, aldrei frið í hjörtun fáum
ef finnum vjer ei drottin Jesúm Kristum;
hjá honum einum lífs sjest perlan ljóma.

Guðs ríki' er *net* í heimsins mikla hafi,
sem hefur drottinn varpað lífs af strönd.
Að landi vill oss draga drottins hönd
úr spillingar og syndar svörtu kafi.

Í netið safnast sægur ógurlegur
úr sævi heims í stóra netið hans,
hins almáttuga, mikla veiðimanns.
Hann allt saman að lífsins landi dregur.

Þá sundur hann þá góðu og vondu greinir,
þeim góðu fær hann lífsins straumvatn hreinna,
en hinum vondu út hann kastar aptur.

Í dauðans bylgjum drottinn enn þá reynir.
Hvort dregur hann þá ei að landi seinna?
Hvað megnar ei hins almáttuga kraptur?

Jesús kyrrir storminn.

(Matt 8., Mark. 4., Lúk. 8.)

Sjá, hafið rýkur, brim á björgum dynur
og báran gnauðar dimmt við kaldan sand
Heyr aldan þungt við unnarsteina stynur;
þar stíga' úr djúpi brimsölt tár á land.
Hvað munu hafsins öldur dimmar drynja
við dökkvan stein svo ömurlegum róm?
Þær yfir látnum líkum þeirra stynja,
er ljetust þar að feigðar skapa dóm.

Sjá, hafið kyrrist, hljóðnar brim á ströndum,
og hafsins flötur ljómar spegilskær.
Þar sólin stafar letur fram með löndum,
og logaskærri rún á bylgju slær.
Hvað lesum vjer í logagylltum reinum?
þar lesum vjer í hverjum geislastaf,
er Jesús steig á skip með sínum sveinum
og sigldi yfir Tíberíashaf.

Það var um kveld, er sólin sje til viðar
og sagði fold í tárum góða nótt.
Allt benti ljúft til blessunar og friðar
og breiddist yfir næturkyrrðin hljótt.
Ei bærðist lauf í blómgvum skógarrunnum,
ei bærðist strá á fagurskrýddri grund,
ei bærðist kambur blám á silfurunnum,
ei bærðist hár; — svo kyr var aptanstund.

Þá lögðu þeir frá landi þrettán saman.
Með lundu glaðri voru sveinar þá;
þeir hlógu dátt og margt sjer gjörðu gaman,
ei geigur neinn þeim stóð af djúpum sjá.
En Jesú einum ei ljek bros á vörum,
hann alvarlegur horfði fyrir borð:
af brá hrökk tár, — hann fyrir veikum förum
sinn föður bað, og mælti þó ei orð.

Hann hafði' um daginn haldið ræðu snjalla
á háum tindi fyrir grúa manns.
Hann hafði læknað konur bæði' og karla
með krapti guðs, í augsýn mannfjöldans.

Hann nú var þreyttur, nú var dagsverk búið,
og næturhvíldin væra fór í hönd;
hann loksins fjekk að hvíla höfuð lúið
og hallaðist að kaldri borðstokksrönd.

Sjer holu' á refur, himins fuglar skýli,
og hver er sá, er neitt ei hafi ból?
Sjer eiga flestir einhvers konar býli,
sjer yfir höfuð, til að fá sjer skjól.
En mannsins son, er einn á veröld alla
og á sinn þátt í vegsemd skaparans,
á hvergi skjól, að höfði sínu' að halla;
und himni berum opt var náttból hans.

Og svo var enn; — hann höfuð sárþreytt hvílir
og hallast upp að veikri borðstokksrönd
á opnum báti, ekkert þar sem skýlir,
og úti' á rúmsjó, langt frá grænni strönd.
Hann fjekk ei rúm á æsku sinnar árum,
í asnastalli hvílast varð hann þá;
nú fjekk hann vöggu, — vaggast hægt af bárum
hin veika skeið um óstöðugan sjá.

En virtist sængin sæma drottni slíkum;
ei sjest þó slík í neinni konungshöll;
hún var ei búin fátæklegum flíkum,
en fögrum himinljóma tjölduð öll.
Og geislum ofinn bárufeldinn bláa
guð breiddi þá und hvílu frelsarans,
en yfir breiddi' hann himintjaldið háa
úr heiðblám dúki, faldað geislakrans.

Sjá, tjaldið dökknar, hrein og fögur hnígur
af himni kveldsól rauð í bláan sæ,
og aptanblys um fjallahlíðar flýgur
í friðarmildum sumarnæturblæ;
á engilvængjum aptanroðans ljóma
þá andi stígur dalamótum frá,
og leikur dátt við blíðan sumarblóma,
er blikar rjóðum foldarvöngum á.

Og niður' af Jesú brúnahimni hnígur
hans hvarmaröðull skær í draumasæ,
og kveldblys hýrt um kinnar bleikar flýgur
í kyrrum þei, í mildum næturblæ;
á engilvængjum aptanroðans ljóma
þá andinn stígur heitum vörum frá,
og leikur hægt um bjartan Edens blóma,
er blikar ljósum Jesú vöngum á.

Í undramyndum andinn ljettur streymir
sem englar smáir, djúpt úr hjartans lind.
Jeg veit hann sjónir sælli' og fegri dreymir
en sjást í vöku, þessa heims í mynd.
Hvað mun hann dreyma? Andinn upp er hafinn
á engilvængjum jörðu langt í frá;
þar dreymir hann sig dýrðarljósi vafinn
í dýrðarljósi föður sínum hjá.

Svo opt hann vakti daga' og dimmar nætur
við dapran hag og mikið starf og þraut.
Það var ei opt að svefninn hans var sætur,
og sjaldan víst hann slíkrar hvildar naut.

Ó að hann fengi hvíldar nú að njóta
og njóta drauma sinna lengi' og vel!
Ó hver vill hugarborg svo fagra brjóta
á bak við myrkur, þrautir, stríð og hel?

Sjá, guð hans faðir honum unni' af hjarta
að hvílast eptir dagsins þunga stríð;
en hræddir menn um hættur sífellt kvarta
og honum aldrei gefa næðistíð.
Hve skammt var nú til stríðs og þrautastunda,
en stillt var enn, og hafið kyrrt og rótt.
Hjer sannaðist, að sælla var að blunda
og „sælla' að dreyma ljós en vaka' í nótt."

Því hátt í lopti heyrðist þungur niður,
sem hrynji fossar niður' af björgum há
og brimrót þungan stynji ströndu viður,
en stillt var enn og kyrrt um djúpan sjá.
Þá allt í einu brast við heljarhvinur,
allt hrikti, fyr en nokkur vissi af
var komið rok, og rómi dimmum drynur
sem reiðarslag í lopti', — en Jesús svaf.

Og hafið tryllist, ógnaröldur stíga
mót ofsastormi' og verða' að fjöllum há,
en aptur fyrir heljarafli hníga
á hafsins botn og mynda djúpa gjá.
Allt rauk sem mjöll og rótaðist frá grunni,
af reiði skalf hið æðisgengna haf;
og býsn og undur öll í náttúrunni
þá orðin sýndust laus, — en Jesús svaf.

Og háar öldur yfir skipið stíga,
og inn fjell kolblár sjór á borðin lág;
hann fyllti skipið svo það tók að síga
og sogast niður' í ógnardjúpa gjá.
Þá siglan fjell, en brast í veikum böndum,
og braka tók með gný í hverjum staf;
þá dauðans voði virtist fyrir höndum, —
en vært og blítt í skutnum Jesús svaf.

Þá háreist aldan yfir skip rjeð vaða,
sló ótta miklum sveina drottins á;
á vörum lengur ljek ei brosið glaða,
þeir litum höfðu skipt og föl var brá.
En Jesú einum þar í blíðum blundi
var bros á vörum, roða' um kinnar sló.
Sjá, rokið æddi, öldufallið dundi,
en ekkert slitið gat hans blíðu ró.

Þá æðrufullur sagði Símon Pjetur:
„Nú sofur Jesús vært með bros á kinn.
Það hygg jeg víst, vjer hefðum vakað betur,
í háska' ef staddur væri meistarinn.“ —
Það reyndist síðar, hversu vel þeir vöktu,
er voði meiri fyrir höndum lá;
þeir sváfu fast, er fjandmenn Jesúm hröktu,
svo fjekk hann sjálfur naumast vakið þá. —

„Ó vekjum hann,“ tók einn til orða síðan,
en annar kvað það duga mundi' ei neitt,
því fyrst hann eigi heyrði storminn stríðan,
þá stoða kynni þeirra mál ei eitt.

Hvað var til ráða? Þróttur tók að þverra;
en það varð úr, að vekja hann, er svaf.
Þeir sögðu loksins: „Hjálpa þú oss, herra,
oss hel er búið, skipið fer í kaf.“

Og undir eins þeir vakið gátu vininn,
þótt veikum rómi mæltu þeir við hann;
í gegnum storminn, gegnum öldudyninn,
í gegnum svefninn þeirra bæn hann fann.
Það hreif ei neitt, þótt höfuðskepnur æddu,
það hans ei fasta svefni raska vann;
en bænarandvarp eitt frá brjósti mæddu
á augabragði getur vakið hann.

Þá reis hann upp og hönd á hafið lagði
og hastaði' ótt á vind og báru' í senn.
„Ó þeg þú, vindur, læg þig, sjór,“ hann sagði;
„hví svo þjer skelfist, trúarveiku menn?“
Þá brá svo við á einu augabragði,
að allt varð kyrrt, er fyr á þönum stóð;
sig hneigðu bylgjur. hávær stormur þagði.
Af björtum sveina ljetti þungum móð.

Og það varð blíðalogn á djúpum legi;
nú ljómar aptur flötur spegilskær;
nú rennur gríma, roðar fyrir degi
og rjóðum morgunblæ á unnir slær.
Sig spegla grænar Galíleu strendur
í Genesarets unnum fagurblá;
og skrúðgræn engi, skógi vaxnar lendur
þeir skammt á burt á marga vegu sjá.

En þó að skipið lægi skammt frá landi
þá leizt þeim höfn ei mögulegt að ná;
það hafði bilað svo í sjávargrandi,
að sjófært hvergi nærri virtist þá;
því týnt var stýri, siglan brotin sundur
og seglið rifnað, slitin reiðabönd.
Hjer þurfti vissulega annað undur
ef öllu skyldi fleyta heilu' að strönd.

En þeir, sem hafa herrann guð í stafni,
ei hræðast þurfa' að nokkuð grandi sjer.
Ef drottinn vill, það dugar í hans nafni,
með drottins hjálp; — og svo varð einnig hjer.
Hans speki var í staðinn fyrir stýri,
í staðinn fyrir siglu máttur hans,
í staðinn fyrir segl á drafnar dýri
var drottins náð, er gaf þeim byr til lands.

Þar fjellu þeir að fótum Jesú niður,
og fagra drottni hófu þakkargjörð.
En samanblandast sætur fugla kliður,
er syngja morgunljóð um víða jörð.
Um fold og haf þá ljómar himneskt letur
og loptið ómar gleðisöngvum af:
„Ó hvílíkur er hann, sem ætíð getur
sjer hlýða látið bæði vind og haf.“

Já, hvílíkur er hann, sem enn oss leiðir
um hafrót lífs og mótlætinga dröfn,
sem stillir öldur, stormum lífsins eyðir
og stýrir oss í sæla friðarhöfn!

Hve æst er hafið, stormur lífsins stríður,
en stöðug miskunn, nálæg friðarströnd.
Hve flá er aldan, trúr er bróðir blíður,
vor bátur veikur, máttug drottins hönd.

Dóttir Jaírusar.

(Matt. 9., Mark. 5., Lúk. 8.)

Hin glaða sól á himni hlær
við hlíð og dal og grund.
og vorsins leikur blíður blær
um bjarta morgunstund;
nú blikar dögg í blómgum lund
og brosir sólu mót,
og rósin ung á grænni grund
vex glöð á sinni rót.

Hví er þá sorg og sút á brá,
er sól á lopti hlær?
Hví titrar hold sem hrísla þá,
er hjúfrar ljúfur blær?
Hví falla tárin tíð og þung,
er tindrar dögg á fold?
Hví bliknar jurtin björt og ung,
er blóma skrýðist mold?

Sem fjólan ung í fögrum dal
er fölnuð vors um stund,
eins fölnuð lá í ljósum sal
hin ljúfa mær í blund;

svo köld sem hrönn, svo hvít sem mjöll
svo hljóð sem nætur ró,
hún lá á beð í hárri höll,
ei hjartað lengur sló.

Á silkitjaldið sængur bjart
þar sólin skein og hló;
á gull og silfur, skraut og skart
hún skærum geislum sló.
Þá gægðist bak við gullin tjöld
hinn gamli dauði hljótt,
þar brúður dauðans bleik og köld
í blundi hvíldi rótt.

Hvort þorir dauðinn dapur inn
í dýran sælustað?
Hjer byggði gleðin bústað sinn;
hvert böl hjer þorir að?
Um gleðidrauma, fró og frið
ei feigðin kalda spyr;
hún kemur eins um hallarhlið
og hreysis lágar dyr.

Þar Jaírusar dóttir dýr
í dauðans blundi lá,
svo bleik og köld, en blíð og hýr
með brosið kinnum á.
Hvað dreymir þig, þú dóttir kær
í dauðans fasta blund?
Ó hver fær ráðið rúnir þær,
sem ristir dauðans mund?

Og fuglar sungu sætt á grein
um sumarblíðan dag;
en inni þar var óp og vein
og eintómt sorgarlag.
Þeir sungu döpur sorgarljóð.
og syrgðu dána mey;
þeir syrgðu hátt af sárum móð,
en svefni brá hún ei.

Hjá dánarbeði dóttur þar
hin dapra móðir stóð;
en faðir burtu farinn var,
ef frelsa kynni jóð.
Hann vildi leita' upp lækni þann,
er líf og heilsu gaf,
hinn góða meina græðarann,
er gengu sögur af.

Þeir sendu honum menn á mót; —
þeir mættust þar við hlið:
„Ei ómaka þú herrann hót,
því hún er skilin við.“
En fjarska mjög þá föður brá,
er frjetti' hann dóttur lát.
Hann gleði horfna sína sá;
það setti' að honum grát.

En meistarinn var með, og kvað:
„Ó maður, grát þú ei,
því eigi skaltu efa það,
að aptur vek jeg mey;

og henni batnar, — hress þitt geð;
nú heim jeg kem með þjer;
og komið, sveinar mínir, með; —
ei mærin dáin er.“

Og Jesús gekk í húsið heim,
en hinir gengu með.
Þar mikill fjöldi mætti þeim
frá meyjar dánarbeð.
Þeir grjetu sárt með súr og kvein
og syrgðu látna mey.
Í höll tók undir óp og vein:
„Oss auma! Vei, ó vei!“

„Hví grátið þjer með sorg og súr,
þótt sofi mærin smá.
Þjer friði raskið, farið út,“
kvað frelsarinn við þá;
„ei getið þjer úr böli bætt,
því burtu verðið skjótt.
Hún er ei dauð, hún sefur sætt,
hún sefur blítt og rótt.“

Þeir kuldahlátur hlógu þá, —
en hlátur sá fór af, —
því Jesús vissi vel og sá
að vært og rótt hún svaf. —
Þeir hlógu þá, þeir hlægja enn,
sem herrans efa mátt;
en hlátur sá mun hverfa senn,
þótt hlægi þeir nú dátt.

Og Jesús sveina sína þrjá
tók sjer í húsið með,
og gekk að sæng, þars látin lá
á liljuhvítum beð,
sem mjöllin hvít, sem mjöllin köld,
sem mjöllin hrein og tær;
á bak við dauðans brúðartjöld
þar brosti liðin mær.

Og Jesús tók í hennar hönd,
en hún var köld sem ís.
„Kom þú“, hann mælti, „unga önd,
og upp af blundi rís;
rís upp, rís upp, mín hugljúf hýr,
og helju kom þú frá;
statt upp, statt upp, þú dóttir dýr,
þig drottinn kallar á.“

Þá færðist roði' á fölva kinn
sem fögur rós í snæ;
þá bifðist ungi barmurinn
sem bylgja ljett á sæ;
þá eitt leið brjósti andvarp frá
sem unaðsljúfur blær;
og aptur skinu augun blá
sem undurstjörnur tvær.

Sem greinar breiðir björkin fríð
mót bjartri sól á hól,
eins arma mærin breiddi blíð
mót bjartri lífsins sól.

Og sólin hló í heiði dátt
og hana tók í faðm.
En gamlar eikur lutu lágt
að lífsins helga baðm.

Ei æskan fríð nje fjörið ungt
nje fagra vorið hjer,
ei gullið rautt nje gjaldið þungt
oss grandi dauðans ver.
En sá er til, og sá er hjer,
er sigra dauðann kann;
Það lífsins herra ljúfur er,
því lífið sjálft er hann.

Líflát Jóhannesar skírara.

(Matt. 14., Mark. 6.)

Í ljómandi höll sinni Heródes drakk
    að hofmanna sið;
hann hjelt sínum gestum og gæðingum svakk
    og glatt var þar lið. —
En Jóhannes syrgir svo sárt.

Í dýflizu Jóhannes dapurri lá
    og dauða síns beið. —
Þar dimmt var og tómlegt í dýflizukrá,
    því dagurinn leið. —
En Salóme dansar svo dátt.

Hún dansar svo lipurt, hún dansar svo nett

í dýrðlegum sal;
hún svífur um gólfið sem ljósþoka ljett
í laufgrænum dal. —
En Jóhannes syrgir svo sárt.

Þar sat hann í klefanum bundinn í bast,
og bönd voru hörð;
hann vildi sig hreyfa, en fjöturinn fast
hjelt fótum að jörð. —
En Salóme dansar svo dátt.

Þá örvaðist kæti hjá konungi brátt
og kappanna fjöld.
„Þú stjúpdóttir unga, svo dillandi dátt
þú dansar í kvöld.“ —
En Jóhannes syrgir svo sárt.

Í fangelsi beið hann þar sjúkur og sár
með sorgfullum móð.
Af hálfbrostnum augunum hnigu þar tár,
af höndunum blóð. —
En Salóme dansar svo dátt.

Við hugljúfu meyna þá Heródes kvað:
„Mjer hugnast þinn dans.
Um hvað, sem þú biður, jeg bænheyri það,
þótt biðjir þú lands.“ —
En Jóhannes syrgir svo sárt.

Í dauðakyrð nætur og dimmunni þar
til drottins hann bað.

Var drottinn þá harðari' en Heródes var?
og heyrði' hann ei það? —
En Salóme dansar svo dátt.

Til Heródíasar þá dansaði dátt
hin dáfríða mær:
„Hvers biðja skal, ráða þú, móðir, því mátt,
þú mjer ert svo kær.“ —
En Jóhannes syrgir svo sárt.

Og Jóhannes dauðann fann nálægjast nú,
ei neitt því hann kveið.
Hann grjet yfir fólkinu', er tók eigi trú,
og tíminn hann leið.
En Salóme dansar svo dátt.

En dansandi meynni þó mjög hnykkti við,
er móðirin kvað:
„Um skírarans höfuð þú skjótlega bið,
nú, skilurðu það?“ —
En Jóhannes syrgir svo sárt.

Og grátandi tárum hann guð bað þá stund
um grið fyrir lýð,
um grið fyrir Heródes grimman í lund
um grið — fyrir stríð. —
En Salóme dansar svo dátt.

Og dansandi hofmær í höllina rann,
um höfuðið bað.
Þá Heródes konungur heyra það vann,

hann hryggðist við það. —
En Jóhannes syrgir svo sárt.

Hann bað fyrir henni, sem heimtaði' hans blóð,
og hinni sem bað;
hann bað fyrir gjörvallri guðlausri þjóð,
er gladdist við það. —
En Salóme dansar svo dátt.

„Ei rjúfa má eið sinn," þá konungur kvað,
til kappanna leit.
„Sæk höfuðið, knapi, og komdu með það."
Á kampinn hann beit.
En Jóhannes syrgir svo sárt.

Það opnaðist hurðin, á exina skein
sem eldlega glóð.
Og sólin þá upp rann í austrinu hrein
er út rann hans blóð. —
En Salóme dansar svo dátt.

Með höfuðið Salóme dansaði dátt
á diski það bar
til Heródíasar með grimmlyndið grátt;
hún glottandi var. —
En höfuðið brosti svo blítt.

Nú opnað var fangelsið, brostið var band,
því brosti' hann svo hýrt.
Nú blasti við honum hið heilaga land
svo himneskt og skírt. —
En veröldin dansar svo dátt.

Jesús mettar mannfjöldann.

(Matt. 14., Mark. 6., Lúk. 9., Jóh. 6.)

Þú hugsar hjer sje allt svo autt
og eyðilegging háð,
og gróðurlaust og gæðasnautt
vort gamla fósturláð.
En víst, ef vel er gáð,
vjer sjáum margan sólskinsblett í heiði.

Hjer er að vísu' ei blómleg björk
við beran norðurpól,
en yfir vora eyðimörk
skín eins hin bjarta sól,
og gyllir grund og hól
og setur margan sólskinsblett í heiði.

En þó að skyggi ský á sól
og skúri stundum hjer,
þá ekki' er undir einu skjól,
í austur lítum vjer;
þar sólar upprás er;
þar sjá má fegri sólskinsblett í heiði.

Þá sannleiks rann upp sólin há,
er send í heiminn var;
ei að eins blómgar byggðir á,
en berar auðnirnar,
hún bjartan ljóma bar
og setti fagran sólskinsblett í heiði.

Þá guðs son forðum gekk um kring

opt glauminn flýði hann
og uppi' í fögrum fjallahring
sjer friðar leita vann;
þar helzt hann friðinn fann
og sat þar opt í sólskinsblett í heiði.

Hann gekkst ei fyrir glæstum sal,
þars glóðu ljósin skær;
hann heldur kaus í dökkum dal
að dvelja glysi fjær,
en náttúrunni nær,
í svölum blæ í sólskinsblett í heiði.

Hann sat þar margan sumardag.
er sól á lopti brann;
hann sat þar opt um sólarlag,
er sól til viðar rann.
En sjálfur sól var hann,
er sífellt gjörði sólskinsblett í heiði.

Einn dag sem optar guðsson gekk
í göfgan fjallarann;
en þar ei heldur frið hann fjekk,
því fólkið elti hann,
hinn mikla meistarann,
er sat þar hátt í sólskinsblett' í heiði.

Sem hjörðin byggðar haga flýr
og heiðar leitar á,
í fjallaloptið frjálsa snýr,
sjer fóðurkjarna' að ná, —

eins flykktist fólkið þá
til hans, er sat í sólskinsblett' í heiði.

Það hjer var eigi hirðirinn,
er hjörðu leitar að;
hjer elti hjörðin hirði sinn
í háan eyðistað,
og hann um bjargir bað,
um sálnabjörg í sólskinsblett' í heiði.

Hinn góði hirðir guðs á jörð
þeim glaður tók á mót.
Þar lausnarans hin ljúfa hjörð
fjekk líkn og heilsubót
og hýrleg ástarhót,
á sælli stund í sólskinsblett' í heiði.

Og Jesús tók að tala þá;
hans tignarorðin snjöll
þar hlýddi fólk með undrun á,
en undir tóku fjöll
þau dýrðarorðin öll,
er sagði hann á sólskinsblett' í heiði.

Hann hafði talað heilan dag;
þá hlje varð nokkuð á.
„Nú sígur undir sólarlag,"
hans sveinar mæltu þá;
„lát fólkið burt þjer frá,
það seðst ei hjer í sólskinsblett' í heiði."

„Ei læt jeg fólkið fara brott,"

hann fljótt við sveina kvað,
án þess að smakka þurt nje vott
í þessum eyðistað;
jeg aumkvast yfir það,
þótt sje það hjer í sólskinsblett' í heiði."

„Vjer höfum lítið handa þeim,"
þá hermdu sveinar skjótt,
„vjer erum hjer í eyðigeim,
senn yfir skyggir nótt;
því lát þá fara fljótt,
þeir seðjast ei á sólskinsblett' í heiði."

„Á brauðum fimm og fiskum tveim
ei fólkið seðjast kann.
Og hvað er þetta handa þeim;
ei hygg á vanda þann,
að metta mannfjöldann,
er sveltur hjer í sólskinsblett' í heiði."

En Jesús sagði: „Samt jeg vil
þá seðja þessu með;"
og augum horfði himins til
og herrann biðja rjeð,
með blítt og barnslegt geð
um saðning þar á sólskinsblett' í heiði.

Og brauðin fimm og fiska tvo
þá fram hann leggja bauð;
og ljúfa blessun lagði svo
á litla fiska' og brauð,

að ljetta lýðsins nauð,
og seðja þá í sólskinsblett' í heiði.

Þar breiddi guð sinn græna dúk
í grænni heiðarlaut,
en undir sessa mild og mjúk
var móðurjarðar skaut;
þar sjerhver sæti hlaut
um sumarkveld í sólskinsblett' í heiði.

Þeir settust þar á græna grund,
og grösugt mjög þar var.
Með góðri lyst og glaðri lund
þeir gestir snæddu þar.
En guð á borðið bar
af sinni gnægð í sólskinsblett' í heiði.

Um beina sjálfur guðsson gekk
og gestum veitti þar.
þar sjerhver nægju sína fjekk
og svalað öllum var
af brunni blessunar,
er sífellt rann í sólskinsblett' í heiði.

Og aptansólin björt og blíð
þar borðið gylla rjeð.
Og fuglar sungu sætt í hlíð;
þeir sjálfir undir með
þá tóku glatt með geð
þann fagra söng í sólskinsblett' í heiði.

Hjer mikill staddur múgur var;
hann máltíð öllum bjó;
hann fimm þúsundir fæddi þar,
og fleiri jafnvel þó,
svo hver fjekk nægta nóg
af sætu „manna“ í sólskinsblett' í heiði.

Þá sjálfur drottinn býr sitt borð,
oss brosir allt á mót;
þótt allt sje blásin eyðistorð
og aur og hraun og grjót,
það sízt oss sakar hót,
vjer sífellt eigum sólskinsblett í heiði.

Þótt engin sje hjer blómleg björk
við beran norðurpól;
þótt allt sje blásin eyðimörk
vort ættlands forna ból,
oss lýsir lífsins sól, —
og sífellt ljómar sólin guðs í heiði.

Jesús gengur á vatninu.

(Matt. 14., Mark. 6., Jóh. 6.)

Það húmar af degi, það hallar að nótt,
nú hnigin er blikandi sól.
Hví rökkvar svo óðum? hví rann hún svo skjótt
í ránar hið ískalda ból?
Er nóttin ei líka þá fögur og fríð,

er festingin ljómandi skín?
Er hvíldin ei líka þá hressandi og blíð?
er húmið ei líka þá velkomið lýð,
þá sorgin með svefninum dvín?

Nú glepur ei hugann hinn þreytandi þys,
hann þagnaður nú er um stund;
það hávaða-skvaldur og óskapa-ys
er allt saman fallið í blund.
Þá húmið er þögult og hvíldin er vær
og heimurinn gefur mjer frið,
hve gott er að snúa sjer glauminum fjær,
hve gott er að komast því himneska nær
og geta sinn guð talað við.

Jeg veit ei til fulls, hvort jeg vaki' eða sef,
jeg veit ei hvort dreymir mig það,
að tíminn er annar en haldið jeg hef,
jeg horfinn í allt annan stað.
Já, langt fram í aldir og langt út í heim
jeg liðinn er enn nú eitt sinn.
En hvar sem að andi minn hvarflar um geim,
jeg hyllist þó optast af stórmerkjum þeim,
er fyr gjörði frelsari minn:

Það húmaði' af degi, það hallaði' að nótt
og hnigin var blikandi sól.
Á Betsaida-öræfum allt var svo hljótt
og eyðilegt myrkranna ból.
Þó hafði þar nýlega fólks verið fjöld
og fegurstan lifað þar dag.

En nú var það farið og nú var þar kvöld,
og náttúran ömurleg, döpur og köld,
og allt var með annars kyns brag.

Þar nýlega hljómaði' hið helgasta mál
og himinrödd miskunnarfull;
hún smó gegnum hjörtun sem hvassasta stál,
og hljómaði skærara' en gull.
Þar Jesús gaf lýðnum sitt lifandi orð,
og lífs bætti nauðsynjar hans;
þótt smá væru föngin, hann fyllti þar borð
og fólkið ljet setjast á grænklædda storð,
og mettaði fimm þúsund manns.

En nú var það farið, í geði svo glatt,
og gestanna mergð komin heim.
Hann bæði' hafði líkami' og sálirnar satt;
því sízt gleymdi nokkur af þeim.
Þeir vildu sitt þakklæti votta·með því,
að velja' hann til konungs í stað;
en hann, sem var konungur himninum í,
þótt hyldi þá tign hans á jörðunni ský,
í auðmýkt sig undan því bað.

Og Jesús á mörkinni eptir varð einn;
hver einasti lærisveinn hans
var farinn í burt, svo að nú var ei neinn
þar nærri í óbyggðum lands.
Hann bauð þeim að sigla' yfir sæinn þá nótt,
að sinn eigi gleptu þeir frið;
hann þar vildi' að allt væri þögult og hljótt,

að þegjandi' og einmana, hljóðlega' og rótt
hann gæti sinn guð talað við.

Hve fagurt er eptir hinn fegursta dag
að fá hina værustu nótt!
En Jesú var annara' um annara hag
og ei varð því svefnsamt og rótt.
Hann vakti sem optar og hugsaði' um hitt,
sem honum var tamast á jörð:
að miskunna sig yfir mannkynið sitt
og mega það allt gjöra af syndunum kvitt
og frelsa þá fáráðu hjörð.

En dýrin á mörkinni dirfðust á kreik,
er dagsett var orðið og hljótt.
Þau hugðu sem optar á óróaleik,
og afla sjer bráðar þá nótt.
Sjá, tígrar og ormar og óargadýr
og alls konar kvikindi grimm
þar að honum drífa, en ei hann þó flýr,
með útbreiddan faðminn á mót þeim hann snýr,
og nóttin var nákold og dimm.

En það var sem skildu þau skaparans líkn
og skriðu þar fótum hans að,
sem beiddust þau griða, þótt sízt væru sýkn,
og svo bæðu jafnvel um það,
að fengju þau hlutdeild í frelsisins náð,
sem fá átti mannþjóðin grimm.
En hver þekkir drottins hin dulvísu ráð?

með dulrúnum himneskum standa þau skráð,
og nóttin, sem dylur þau, dimm.

Og kynlegir svipir þar sveimuðu' um grund
og sólfælin myrkranna þjóð.
Það magnaðist allt undir miðnæturstund
og máninn í skýbólstrum óð.
Um vatnslausa staði sá hvarflaði her,
sem hæli sjer leitaði að.
En hvíld eigi fæst, ef hún fæst eigi hjer,
þars frelsarinn gjörvallrar skepnunnar er.
En hver er, sem þekkt getur það?

Þótt allt væri ferlegt um eyðilegt ból,
ei ótta sló nokkrum á hann.
Þótt dimm væri nóttin, hann sjálfur var sól,
er svartnættið uppljóma kann.
Og myrkranna hersingu hræðist ei sá,
þótt hún sýnist iskyggileg,
er dauðanum sjálfum vann sigurinn á,
og sveitir guðs engla til styrktar kann fá.
Og hugrakkur hjelt hann sinn veg.

Hann gekk upp á fjall, er í grenndinni var,
sú ganga var mjög honum töm.
Hann opt hafði setið í einveru þar,
og iðjan þá jafnan var söm:
að tala við hann, sem var honum svo kær,
um himneska blessun og frið.
Til þess hann úr glauminum færði sig fjær

að finna sig eins og því himneska nær
og geta sinn guð talað við.

Á fjallinu sat hann, sem byrði heims bar,
og bað eins og honum var tamt.
Hann vildi' ei til konungs þeir veldu sig þar,
nú var hann þó konungur samt:
ei konungur glaumsins og glyssins í heim
í gleðinnar svikulu fró;
en konungur ljóssins í gjörvöllum geim,
með guðlegu valdi yfir himneskum seim,
í heilagri hátign og ró.

Það rofar í skýjum,— hví skyldi' ekki þá
sig skrýða guðs himinn sem bezt,
og kveykja þau blysin, er fegurst má fá,
að fagna þeim drottni sem mest?
Hví skyldi' ekki lýsa' upp hinn dimmasta dal,
svo dýrðlegra sjáist hans vald?
Hví skyldi' ekki gjöra' allt að skínandi sal?
Hví skyldi' ekki himneskra ljóssengla val
þar reisa' honum tignarlegt tjald?

Þar sat hann á fjallinu helgur og hár;
í hásæti' er konungur þar.
Þar festingin hjálmur er fagur og blár,
hans fótskör er hauður og mar;
hans klæði eru skýjanna tignarleg tjöld,
og tunglið er gulleplið hans;
og gimsteina-sprotinn, sem vottar hans völd,

er vetrarbraut, alsett með smástirna fjöld,
og kórónan: stjarnanna krans.

Og stormurinn kveður í höllinni hátt
um hátign og vald hans og ráð,
og lækurinn spilar svo ljúft og svo kátt
um líknsemd og ást hans og náð.
Hann hlustar ei nú á þau lofgjörðar-ljóð
nje lítur á konungdóm sinn.
Hann hugsar um annað í heilögum móð,
hann hugsar um mannkynsins frávilltu þjóð;
og títt falla tárin á kinn.

Hvert einasta tár, sem til foldar þar fjell,
varð frjódögg svo ilmandi' og tær;
og klöppin, sem hörð var, og köld eins og svell,
í kyrþey á svipstundu grær.
Þar blómlundur fagur á björgunum rann;
svo bænin var kröptug og heit.
Svo blómgast hvert steinhjarta bráðlega kann,
ef beðið það gæti svo kröptugt sem hann,
er bað þar í blómguðum reit.

Og enn þá er nóttin um hauður og haf
og himinsins bláhvelfda geim;
en lítið er nóttinni eptir þó af,
og enn er þó býsna langt heim.
Enn sat hann þar rólegur, bað þar og bað
með brennandi tárum sinn guð,
og talaði við hann, en talaði hvað?

ei tunga vor megnar að útskýra það,
er guð talar sjálfur við guð. —

Nú sögunni víkur til sveinanna hans.
— Ó sárt er að skiljast við hann;
en sífellt það hugfró er hjartanu manns,
að hann aptur finna það kann. —
Hann bauð þeim að sigla yfir sæinn þá nótt.
Þeir sigldu sem beinast gaf leið.
En innanborðs hjá þeim var alls eigi hljótt
og innanbrjósts hjá þeim var því síður rótt.
Í brimöldum bylti sjer skeið.

Hið efra var loptið svo mökkvað og myrkt
og máninn í skýklökkum óð.
Hið neðra var veðrið svo strangt og svo stirt
og stormurinn brimköstu hlóð.
Hið ytra var barátta, innra var stríð,
og allt var svo napurt og ljótt.
Þar görguðu hræfuglar, hlakkandi níð,
þar hamaðist stormurinn öskrandi' í gríð.
Það dimm var og draugaleg nótt.

Og mökkva dró fyrir og mökkva dró frá;
og máninn í skýröstum óð. —
Þar skugga bar yfir og skuggi leið hjá; —
hann skein aptur rauður sem blóð;
hann glampaði snöggvast á gjálfrandi mar:
Þar gekk einhver hjá þeim á svig;
hann stikaði' á öldunum ólgandi þar

og eitthvað svo fölur og sviplegur var.
Þá æptu þeir upp yfir sig.

Nú munur var á: Þegar meistarinn var
á mörkinni' um nóttina einn;
hann skelfdist ei fjöldann af forynjum þar
og flúði' ekki lífsháska neinn.
En þeir voru margir þar saman í senn
og sáu þar nákunnan mann;
þótt hefði' hann sitt blíðlega yfirbragð enn,
þeir ætluðu' hann forynju, vesalir menn,
og hugðu það sízt vera hann.

Hann svífur, hann líður, hann gengur um gjálp
og gráhvítan aldanna kamb;
en kapparnir tólf saman kölluðu' á hjálp,
er kom þar hið meinlausa lamb.
En þá gegnum loptmökkinn ljósalda skein
svo ljómandi' og unnnarleg;
og þá gegnum storminn, er sterklega hvein,
svo stillileg rödd heyrðist, blíðleg og hrein:
„Ó hræðist ei hót, það er jeg.“

Þá kenndu þeir raustina, kenndu þeir hann,
þeir kenndu sinn meistara þar;
og hræðslunnar ofsi þá ótt af þeim rann,
en eptir þó smágeigur var.
Þeim fannst það svo kynlegt, að sjá hann ei sökk;
— þeir sáu þó kraptaverk fyr.
En kuldinn var napur og nóttin var dökk,

og náttúran ókyr og sæaldan blökk,
svo djörfung var flúin á dyr.

En Pjetur, er aldreigi seinn var með svar,
þá sagði við meistarann fljótt:
„Ef þú ert það, herra, lát mig út á mar
þar mega til þín koma skjótt.“
En meistarinn lærisvein bænheyrði brátt
og blíðlega sagði: „Kom þú.“
Hann gaf sínum lærisvein' guðlegan mátt
að ganga á vatninu' á samskonar hátt,
ef kröptug og traust væri' hans trú.

Og Pjetur, er aldreigi seinn var á sjer,
í sjóinn í ofboði stökk.
En öldurnar ruku sem ólgandi hver,
hann undan þeim titrandi hrökk.
Hann fór þá að sökkva og fast þar um brauzt,
á förum var hugurinn nú.
Í öldunum ruku burt trú hans og traust,
þá tók hann að kalla með skjálfandi raust:
„Ó herra, til hjálpar kom þú.“

Og Jesús, er aldreigi seinn er á sjer
að sýna þeim nauðstöddu lið,
í hönd honum tekur og hjálp honum tjer
og hann mælir blíðlega við:
„Þú trúlitli maður, þú efast ei átt,
þjer aldrei hjá mjer verður meint.
Þótt öldurnar bólgni og hefji sig hátt,

jeg hef til að lægja þær guðlegan mátt;
og það hefur þú sjálfur reynt.“

Þá slotaði veðrinu, voðinn leið braut
og vottaði dags fyrir brún,
er gullroða faldaði skýjanna skaut;
þar skrifaði meistarinn rún.
Í náheima vofurnar vitjuðu þá
og vindarnir fengu sjer ró,
og skógdýrin bröltu í bæli sín lág
og bylgjurnar földu sig hafsins í gjá,
og nóttin í djúpinu dó.

Nú úti var ferðin og unnin var þraut;
í austrinu gullroði brann.
Og jafnsnemma sól upp á skínandi skaut
og skipið að landinu rann.
Sem forynju lengur þeir hræddust ei hann,
er hafsins á brimlöðri gekk;
sem guðs son þeir lofuðu lífgjafa þann,
er leiddi þá enn yfir hættunnar rann
og sigur að síðustu fjekk.

Og hann, sem baðst fyrir á fjallinu hljótt
og föður sinn talaði við,
hann sínum ei gleymdi, þótt svört væri nótt,
og synjaði þeim ei um lið.
Ó skyldi' hann ei nú hafa miskunn og mátt
og mönnum ei skipta sjer af,
er situr hann dýrðar í hásæti hátt

og horfir á skipið í öldunum lágt,
er hrekst hjer um tímanna haf?

Þótt hættan sje mikil og þung sje vor þraut,
—ef þú ert það. herra, er vel.
Þótt loptið sje þrungið og þungt blási' í skaut,
— ef þú ert það, koma má jel.
Þótt öldurnar hamist og umróti sjer,
jeg aldrei mun sökkva í kaf;
— ef þú ert það, herra, jeg hræddur ei er,
á hafinu veit jeg þú gengur hjá mjer,
og haf það er miskunnarhaf.

Kanverska konan.

(Matt. 15., Mark. 7.)

Hver er, sem stökkur þar, hrópar og kallar?
Hvað gengur á?
ryður sjer braut yfir ófærur allar?
óð er að sjá?
Hver er, sem kallar og hrópar til svona?
Hvað segir þú?
Það er hin nafnfræga kanverska kona.
kannast þú við hana nú?

Flöktir sem regnskýja-flókar í vindi
flaksandi hár.
Hrökkva sem skúrir af hjúpuðum tindi
hrynjandi tár.

Líkt eins og sjávarins sogandi bára
svo er hún móð.
Líkt eins og kylja með kveldroða-gára
kinnin er þrútin og rjóð.

Hví er sú kona svo harmskýjum þrungin?
hvað er-þá að?
hví er hún sorganna sverðsoddi stungin?
Segðu mjer það.
Heima' á hún dóttur, er dauðvona liggur,
deyjandi jóð.
Slíkum í sporum ei hver mundi hryggur,
hvað þá sú móðirin góð?

Hvað er til ráða þá? Hvern vill hún finna?
Hver gengur þar?
Jesús í flokkinum sveinanna sinna;
sezt hann við mar;
læknirinn gjörvallra mannanna meina
mildur og hýr.
Jesúm vill konan hin kanverska reyna,
kveinandi til hans hún flýr.

Þei, þei, hvað segir hin kanverska kona,
kveinandi hátt?
„Sýn þú nú, ættblóminn Ísraelssona,
ást þína' og mátt.
Dóttir mín kvalin er óhreinum anda,
ógn henni' er þungt.
Lausnari mannanna, leys mig úr vanda,
líf hennar frelsa þú ungt.“

Jesús, sem gaf hinum fáráðu forðum
fyrirheit sín,
Jesús, sem kvað þessum kærleikans orðum:
„Komið til mín,
komið þjer örmagna, hraktir og hrjáðir,
hressing að fá,“
konunnar mæddu, sem kom á hans náðir,
kveinstaf ei heyra læzt þá.

Heldur hún áfram að hrópa og kalla:
„Hjálpa þú mjer.“
Sannlega lausnarans sveinana alla
sáran það sker.
„Trúfasti læknirinn mannanna meina,“
mæla þeir skjótt,
„Það er slík hörmung að heyra' hana kveina,
hjálpaðu konunni fljótt.“

Dró þá upp ský fyrir skínandi sólu,
skugga bar á;
skuggar þeir geislana gæðskunnar fólu,
guðlega brá.
„Hvort mun jeg bætt fá úr heiðingja nauðum?“
hastur hann kvað;
„að eins jeg sendur er Ísraels sauðum;
ætli þjer vitið ei það.“

Konan þá grátandi fjell að hans fótum,
faðmaði knje;
bað hún hann heitustu hjartans af rótum:
„Hjálp lát í tje.“

Lætur hann undan? Ei lengur má þegja
lausnarinn þá.
Hvað mun þá raustin hin himneska segja?
Hlustið þjer boðskapinn á.

„Sæmir ei brauðið frá börnum að taka,“
byrstur hann kvað;
„hundunum brauð eigi hæfir að baka,
heyrirðu það?“
Þannig var svarið hins líknsama, ljúfa
lausnarans þá.
Særð var hún áður hin sármædda dúfa,
sár hennar bætti það á.

En þó að lausnarinn svaraði svona,
sá það ei á;
hugfallast ljet ei hin harmþrungna kona,
hrökk eigi frá.
„Satt er það, herra minn, sæmir ei þetta,“
svar það hún gaf;
hundarnir mola þó hirða, sem detta,
húsbænda borðunum af.“

Ský dró frá sólunni, skein hún þá aptur
skært og svo glatt.
Trúar og vonar hinn knýjandi kraptur
kólgunni hratt.
Aptur skein frelsarans auglitið fríða
inndælt og milt.
Mælti við konuna mildin hans blíða:
„Móðir, þú fær hvað þú vilt.“

Þorna sem dögg fyrir dýrðlegri sunnu
drjúpandi tár.
Fætur hans laugar sem faldur á unnu
fallandi hár.
Líkt eins og sjávarins blikandi bára
brosti hún klökk;
böðuð í geislunum gleðinnar tára
galt sínum frelsara þökk.

Heyr þú, sem grátandi hrópar og kallar,
hugrakkur ver;
lífs gegnum hættur og hörmungar allar
hjálpar hann þjer.
Þrautirnar sefast og sorgirnar dvína,
sú kemur stund:
Gleðinnar sól mun úr skýjum þjer skína;
skammt er á lausnarans fund.

Effata.

(Matt. 15., Mark. 7.)

Effata, þú andi minn.
auga, hjarta, munnur!
opnast hefur himininn,
helgur náðarbrunnur.
Effata, mín önd og sál,
effata, mín raust og mál.
Drottni lofsöng ljóða.
Effata!
„Effata,“ kvað lambið guðs hið góða.

Jesús bætti' úr meini manns
mæðusömu' og þungu;
luktar voru hlustir hans,
hapt var á hans tungu.
Jesús tók hann fjölda frá,
fingrum hans í eyru brá,
tungu snart og tjáði:
„Effata!“
Opnast þá hans eyru' og munnur náði.

Drottinn segir einnig enn:
„Effata!“ sem forðum;
læknar enn þá marga menn
mildum líknarorðum.
Apturlokinn líknarbrunn
líkt og forðum eyru' og munn
opnar drottinn aptur:
„Opna þig,
opna þig,“ svo kveður lífsins kraptur.

Mönnum þykir herrans hönd
harðlæst vera stundum;
byrgt er fyrir lög og lönd,
lokað öllum sundum.
Knýjum, knýjum öflugt á,
upp mun bráðum ljúka þá
herrans mundin hlýja:
„Opna þig,
opna þig með björg og blessun nýja.“

Ís er horfinn, opnuð sund,

aptur bárur hljóma;
aptur brosir gróin grund,
glituð fögrum blóma.
Unga blómið er þó fyrst
aptur lukt, unz það er kysst,
guðs er geislar skína:
„Opna þig,
opna þig með alla fegurð þína.“

Döggin blikar, grundin grær,
geislar fjöllin krýna.
Ástvinanna andlit skær
oss þó fegurst skína.
Fyrir blindum byrgt er allt,
birtir fyrst er hljómar snjallt
raust í morgunroða:
„Opna þig,
opna þig og allt hið fagra skoða.“

Fuglar syngja fögrum róm,
fiðlur skærar gjalla;
dunar lífs í hörpuhljóm
herrans raustin snjalla.
Daufir heyra engan óm,
allt er þögn og nákyrð tóm,
guð unz opnar eyra:
„Opna þig,
opna þig, guðs fagra hljóm að heyra.“

Saman tala menn um margt,
marga skemmtun hafa;

ýmist gaman, ýmist þarft
opt og tíðum skrafa.
Dumbur tala með ei má,
mál er hept, unz raustin há,
hljómar himnasala:
„Opna þig,
opna þig, og allt, sem gott er, tala.“

Sólin blikar, bylgjur gljá,
blómin skrýðast ungu.
Eyrun heyra, augun sjá,
ekkert hapt á tungu.
Hví er lokað hjartað þá?
herrans dýrð ei skynja má?
Herra, kný á hjarta:
„Opna þig,
opnast fyrir lífsins ljósi bjarta.“

Þegar ævi kemur kvöld
krankur opt má líða;
löng finnst stundin lífsins köld,
langt er opt að bíða.
Guð oss tekur fjölda frá,
fingri sínum bendir þá,
snertir sæng hins sjúka:
„Opna þig,
opna, gröf, þitt móðurskautið mjúka.“

Langa nóttin líður senn,
loksins kemur dagur;
vekur upp af moldu menn

morgunljómi fagur.
Hina miklu morgunstund
mál er upp að rísa' af blund.
Hvellur lúður hljómar:
„Opna þig,
opnast, gröf, því lífsins dagur ljómar.“

Fagurt blikar höll ein há
hæstum ofar skýjum,
lífsins sól er ljómar á
lífs á morgni nýjum.
Fjöldi manns þar flykkist inn.
Frá skil engan, drottinn minn,
opna fyrir alla.
„Effata!
Effata!“ við himins hlið þú kalla.

Ummyndanin.

(Matt. 17., Mark. 9., Lúk. 9.)

Þegar sje jeg röðul rýða
roða' á fjöll um morgunstund,
tinda gylla' og skarti skrýða,
skært með ljóssins gull í mund, —
þá er sem jeg sjái' í anda, —
sól er roðar fjallatind, —
fjallið helga hjá mjer standa,
herrans ljómað dýrðarmynd.

Sólin hjúpar Hermons tinda
hreinum geislum morgunbjört,
geislum vefur græna rinda,
gyllir hamrabeltin svört.
Dalinn hylur dökkvamóða,
döggin liggur enn á grund.
Fyrst því hæsta gullið góða
gefur fögur morgunstund.

Niðri' í þröngu daladjúpi
drungalopt er þungt og svart;
uppi' á himinháum gnúpi
hreint er lopt og undurbjart.
Þar má engin þreyta granda,
þar er ekkert falskt nje leynt,
þar er eigi þungt að anda,
þar er allt svo frjálst og hreint.

Niðri' í skjóli djúpra dala
dulizt getur flærð og tál;
uppi' á hástól hamrasala
hreint er náttúrunnar mál.
Fjallabunur fagurróma
fagran hefja morgunsálm
meðan signað sólarljóma
setur fjall upp gullinn hjálm.

Undan gullnum hjálmi hrjóta
hrein og fögur gleðitár,
niður hlíðar braut sjer brjóta,
brátt þar sprettur lækur smár.

Áfram, áfram, niður, niður
niðar buna' í fjallasal;
streytist grjót og viður viður,
vindur lind sjer þó í dal.

Eitthvað segir litla lindin,
lágt og fátt þótt tali hún;
eitthvað þýðir undramyndin,
er á báru markar rún.
Hvað er það? Ei nokkur nemur
náttúrunnar huliðs mál,
fyr en Jesús Kristur kemur,
kennir allt hans guðdómssál.

Skilur hann hvað hulinn hjalar
hver einn dropi lífs um mynd;
skilur hann að til sín talar
tær og fögur bunulind;
skilur hann, að hám af brúnum
hún er send að boða sig;
les hann glöggt í geislarúnum:
„Guð vill sjálfur finna þig.“

Jesús þá sig bjó að bragði
boði guðs að hlýða skjótt,
uppá fjallið óðar lagði
eptir langa vökunótt.
Að eins þrjá af sínum sveinum
sjer til fylgdar kveðja rjeð:
Sebedeussonum einum
Símon Pjetur tók hann með.

Ferð þeir áttu fyrir langa,
fram þeir hjeldu tafarlaust;
brött var leið, en ljett var ganga,
ljúft var guðs að hlýða raust.
Áður en sólin hálfar hlíðar
hafði gyllt í dalnum þar,
efst á brúnir fjallsins fríðar
flokkur lítill kominn var.

Loksins Jesú lærisveina
lúi' og mæði sigra tók.
Settust þeir und stóra steina,
strax á þá rann lítið mók.
Jesús einn fann ei til mæði,
engin þraut á honum vann.
kraup hann þar á knje sín bæði,
kæran föður tilbað hann.

Meðan Jesús blíður biður
beztan föður himnum á,
líkn og blessun líður niður
ljóss í geislum himni frá;
bænarandvörp eldheit stíga
upp að drottins veldisstól,
glaðir náðargeislar hníga
guðs frá skærri kærleikssól.

Lengi svo hann lá á bænum
lærisveinum kærum hjá,
meðan þeir í morgunblænum
móktu hörðum klöppum á.

Langt þeir burt í leiðslu fóru
lífsins hversdagsglaumi fjær;
milli svefns og vöku vóru,
voru þó æ Jesú nær.

Borgir þær, sem blöstu viður,
býsna litlar sýndust þá.
Hví skal þangað horfa niður?
hjer er uppi fegra' að sjá.
Allt var gleymt á grundum lágum,
Galílea horfin var;
aptur uppi' á himni háum
helgar sjónir fyrir bar.

Sunnan reið af helgum hæðum
hæstum tindi Nebós frá
hetja göfg í hvítum klæðum
hvítum fáki' um loptið blá.
Svitinn draup í dögg á grundu,
dynur storms af faxi þaut,
gneistar undan hófum hrundu
himins vítt um stjörnubraut.

Líkir norðurljósavöndum
lokkar blöktu' af geysiferð
Steinspjöld tvö hann hafði' í höndum,
hjekk við síðu fagurt sverð.
þennan mann þeir kunnu kenna,
kom þar Móses forn með spjöld.
Enn sást hann úr runni renna
rauð sem blóð um skýja tjöld.

Vestan kom af Karmels tindi
kerra logarauð að sjá;
eldi lík í ofsavindi
ók um himinhvolfið blá.
Fyrir kerru fákar runnu
funarauðir dökkva slóð;
út úr vitum blossar brunnu,
báluðu föx í logaglóð.

Maður sat á eldreið ægri,
eldleg skikkja' á herðum var;
kefli bar í hendi hægri,
hinni metaskálar bar.
Þennan mann þeir þóttust kenna,
þar var Elíasar mynd;
enn um hann sást aptur brenna
eldfórn guðs af Karmels tind.

Nú á háum Hermons tindi
helgir gestir settu mót.
Felmtrað skalf sem fys í vindi
fjallið allt frá neðstu rót.
Heyrðust lúðrar hvellir gjalla,
hljóðaði reiðarþruma mörg.
Undir tók í tindum fjalla,
titra' og nötra heljarbjörg.

Jesús einn ei óttast kunni
á hver býsn sem gengu þar;
bað hann guð í rjóðurrunni,
rólegur og blíður var.

Upp þó reis hann samt um síðir
sinni bæn til drottins frá.
Hvílík undur! Lönd og lýðir
ljóma Jesú Krists hjer sjá.

Eins og sól úr ægisbárum
upprís hrein með glaða brá,
laugaður í ljósum tárum
líður Jesús bænum frá.
Ummyndað í árdagsljóma
andlit fegra röðli skín;
kyrtill grænn fær glæstan blóma,
gljár við sól sem drifhvítt lín.

Breyttist allt á augabragði
undir eins með Jesú þar:
Kyrrt var fjallið, þruman þagði,
þytur lúðra hættur var.
Gestir komu nær og nutu
náðarljómans Jesú frá:
honum þeir með lotning lutu;
ljósi guðs á alla brá.

Tóku þeir í tignarljóma
tal um margt í glæstum rann:
dauðans, lífsins leyndardóma,
lögmál guðs og frelsarann,
mannsins fall og mannsins syndir,
mannsins dauða' og eilíft bál,
mannsins frelsi' og lífsins lindir,
loforð guðs og friðarmál.

Móses fyrstur máls þá vekur,
minnist hann á forna synd;
myndum skráðar töflur tekur,
tár og blóð á hverri' er mynd.
„Boðorð guðs þar blessuð standa,
brotin öll af spilltri þjóð.
Viss er dauðahegning handa
hverjum, sem þau yfirtróð."

Elías þá aptur tekur
ört til máls er þagnar hinn:
„Víst er maður sjerhver sekur,
samt jeg bót því nokkra finn:
Hjer á kefli fornu finnast
fyrirheit um lausnarann.
Guð vill enn þá manna minnast,
Messías því sendir hann."

Jesús knúður kærleiksanda
kröptuglega mælti þá:
„Ekkert hel skal heimi granda,
heimsins synd jeg tek mig á.
Eg skal hlýða, eg skal stríða
eins og guð, minn faðir, bauð;
eg skal líða, eg skal bíða
ógnar kvöl og dauðans nauð."

Móses tók þá metum viður,
mikil steinspjöld þar á ljet;
skálin seig í skyndi niður,
skullu þung á bergi met.

Elías þá ljet hið ljetta
leturkefli' á hina skál;
lítið virtist þýða þetta,
þó varð jafnt á báðum mál.

Móses tók þá sverð frá síðu
sína það hann ljet á skál;
brátt þá skall í bergi fríðu
búið gulli heljarstál:
refsisverðið drottins dóma,
dreyra roðið, þungt og beitt.
Móti öflgum ægiskjóma
Elías þá hafði' ei neitt.

Kristur lítið krosstrje tekur
kyrtilskauti fram úr þá.
Hina ótt í undrun rekur,
er hann ljet það metin á.
Ljett varð stál og steinn í móti,
strax í lopt upp skálin fló;
krossinn skall í gráu grjóti,
gneistaflug úr bergi sló.

Hvað er það, er svo í syngur?
sýndist það ei lítið trje?
Mun það vera misskilningur?
Metum á jeg gullkross sje.
Dýrast gull er krossinn Kristi,
kann ei jafnast neitt við hann.
Lögmálsteiknið mátt sinn missti
mót er krossins þunga fann.

Hvað er þetta? Hvílík undur!
himinn ljómar allt í kring.
Er það tál og töfrablundur?
tákn í draumi, sjónhverfing?
Ekkert tál, ei öfgar neinar
er í gulli kvað svo snjallt.
Vakna' af dvala drottins sveinar,
dýrðlegt tákn nú bert sjá allt.

Sex á fjalli saman vóru,
sveiptir ljóma voru þeir.
Þrír af þeim í framtíð fóru,
fornöld úr þar komu tveir;
einn var sá, sem ætíð lifir,
engin tíð hann sigra kann;
fortíð, nútíð, framtíð yfir
fyr og síðar ræður hann.

Æ varð ljóminn fegri' og fegri,
fjallið allt í ljósi skein.
Yfir landið yndislegri
útsjón heldur var ei nein.
Una má ei bústað betur
bjargs en hjer á tindi há.
Hrifinn sagði Símon Pjetur
svo við drottin Jesúm þá:

„Hjer er glatt og gott að vera,
gott er það, vjer erum hjer!
Eg vil tjaldbúð eina gera
ástkær Jesú, handa þjer;

aðra Mósesi' eg vil byggja,
Elíasi þriðju nær;
og í ljóma yðar þriggja
ætíð búa skulum vær."

En hann vissi, aumur maður,
ekki hvað hann sagði þá.
Nú þótt væri' hann næsta glaður,
neyðin síðar fyrir lá.
Skipta var og skammt að bíða,
ský því mikið yfir bar.
Sveinar fylltust felmt og kvíða,
fram á andlit hnigu þar.

Nær hið skæra skýið dregur,
skír og snjöll þá heyrist raust:
„Er þar son minn elskulegur,
er þjer hlýðið tregðulaust."
Snart þá sveina kærleikskraptur,
kom þeim allri hræðslu frá. —
Þegar líta þeir upp aptur
þeir ei nema Jesúm sjá.

Sól skin enn á aldna tinda,
yndisleg úr himinsal,
geislum slær á græna rinda,
gyllir senn upp allan dal. —
Ummyndast í árdagsljóma
einhverntíma land og haf.

Skepnan öll þá býst í blóma
björtu ljósi drottins af.

Hinn skuldugi þjónn.

(Matt. 18.)

Forðum ríkur ræsir var,
reikning vildi halda.
Margir komu þegnar þar,
þjóðjarlar og höfðingjar,
ærið áttu' að gjalda.
Gramur heimti gjaldið þúsundfalda.

Kóngur sat í hárri höll,
hafði þjóna valda.
Dýra gullið draup sem mjöll,
drakk með kæti hirðin öll,
gildi glatt rjeð halda,
þar sem gjaldið galzt hið þúsundfalda.

Skuldunautur einn kom inn
ekkert hafði' að gjalda.
Kvað hann svo við konunginn:
„Kem jeg hingað varbúinn;
engu' er til að tjalda;
brestur gull í gjaldið þúsundfalda.

Ríkur kóngur reiðast vann,
reikning strangt nam halda;
bauð að selja þegninn þann,

þar með konu, börn og rann,
góz og gripi valda,
til að greiða gjaldið þúsundfalda.

Þegninn kraup og þengil bað:
„Þessu leyf mjer halda,
þótt jeg geti' ei strax í stað
staðið við að borga það,
er jeg á að gjalda;
allt skal goldið gjaldið þúsundfalda.

Þengill heyrði þegnsins bón,
það er átti' að gjalda;
aumkast vann hann yfir þjón,
aptur kvað í mildum tón:
„Þú mátt þínu halda;
gef jeg þjer upp gjaldið þúsundfalda.“

Aumur þegn hjá öðling fjekk
öllu sínu' að halda,
burt úr salnum glaður gekk,
gömlum þá hann mætti rekk,
skuld er skyldi gjalda
honum aptur, að eins hundraðfalda.

Þennan tók hann strax í stað,
stælti hnefa kalda,
honum þreif um kverk og kvað:
„Komdu, þrjótur, strax með það,
er þú átt að gjalda;
gjald mjer þegar gjaldið hundraðfalda.“

Karlinn fjell hans fótum að,
frelsi þráði' að halda,
sig að líða samþjón bað,
síðar hjet að borga það,
er hann átti' að gjalda,
þá hann gæti, gjaldið hundraðfalda.

Ekki mýktist hins þó hót
hjartað jökulkalda;
hann ljet binda hönd og fót,
honum ljet sem skuldaþrjót
fast í fjötrum halda,
unz hann gyldi gjaldið hundraðfalda.

Samþjónar hans sáu það,
sorgar nam það valda;
sögðu kóngi sínum hvað
svíðingurinn hafðist að,
vildu grimmd hans gjalda,
er hann skuld þá heimti hundraðfalda.

Hilmir þegar heyra vann
hans um skapið kalda,
mjög í skap þá ræsi rann,
reiðulega mælti hann:
„Þess skal þrjótur gjalda,
er hann gjaldið heimti hundraðfalda“

Brann í skapi bræðin megn,
brátt hann dóm rjeð halda:
„Áttir þú ei, illi þegn,

öðrum sýna mildi gegn,
og það endurgjalda,
er jeg gaf þjer gjaldið þúsundfalda.“

„Farið, böðlar, burt með þann
bróðurníðing kalda,
skjótt í fjötra hneppið hann,
hann unz allt það borga kann,
er hann á að gjalda.
Allt skal goldið gjaldið þúsundfalda.“

Dæmisaga drottins sú
dæmir hjartað kalda.
Guð þjer skuld upp gefur nú
gefur öðrum skuld upp þú,
er þjer eiga' að gjalda?
Stærra gjaldið þitt var þúsundfalda.

Jeg í fjötrum bundinn bíð,
ber jeg hlekki kalda.
Líknin guðs mig leysir blíð.
Lof og dýrð sje fyr og síð
þjer um aldir alda,
mitt er greiddir gjaldið þúsundfalda.

Sakakonan.

(Jóh. 8.)

Hver er sú hin dapra,
er drúpir niður,

stormi lostin lilja?
Fölar eru kinnar,
flóð af augum;
skelfur skekinn reyr.

Hver er sú hin dapra,
er dauðvona
styður sig að steini?
Sakakona
sönnuð að glæp,
skyldi dæmd til dauða.

Skulu drifhvítir
drósar armar
faðma grjót á flugi?
og rauðar
rósavarir
kyssa kaldan stein?

Hverir eru gammar,
er glottandi
krunka þar í kring?
Heipt er í augum,
hatur á vörum,
háð í hverju brosi.

Hverir eru vargar,
er vesaling
þyrpast einum að?
Farísear
fremstir allra,
lýðsins mestu menn.

Og blóðþyrstir
yfir bráð sinni
hlakka þeir sem hrafnar.
Hátt á lopti
lögmáls svipur
reiða rembilega.

Hver er sá hinn blíði
og bjartleiti,
er á sandi situr?
Tign er á enni,
tár í augum,
blíðubros á vörum.

Hver er sá hinn blíði
og brosmildi
ljúfi líknarherra?
Jesús Kristur,
kominn í heiminn
til að frelsa' og friða.

Lýtur hann á jörðu,
lága sanda
fara fingur yfir.
Ritar hann og ritar
rúnaletur
bjart á bleikan sand.

Ritar hann og ritar
rúnir huldar
hjartans huliðsmál,
og ljósa

líknstafi,
kærleiks urðar-orð.

En falsráðir
Farísear
heimta byrstir blóð;
arga þeir og garga,
ymja og rymja
hátt og heimsklega.

Leit upp hinn ljúfi, —
lýsti' af andliti, —
mælti mildum rómi:
„Sá, er enga
synd hefur,
fleygi fyrsta steini.“

En falsráðum
Faríseum
vafðist tunga um tönn;
og níðingar
niðurlútir
snautuðu sneyptir burt.

Upp stóð Jesús
og um litaðist;
glóðu geislar af enni.
Sá hann að svipdöpur
sakakona
stóð þar eptir ein.

„Hvar eru þeir allir,

er þig ákærðu?“
mælti sá hinn mildi;
„þorði enginn
þig að áfella?“
Hún kvað: „Enginn, enginn.“

Mælti sá hinn ljúfi:
„Fyrst þjer lausri slepptu
grimmir glepsivargar,
hvort mun eg þá
þig áfella!
Far og syndga' ei framar.“

En grátglöð
glóði í tárum
beygð og brostin lilja,
lypti höfði
móti ljóskóngi,
ljúfri líknarsól.

Hinn blindfæddi.

(Jóh. 9.)

Hve fagur er röðullinn rennandi skær
er rís hann úr dimmbláum sjá,
og aptur sjer hallar í öldurnar tær! —
Það aldrei hinn blindfæddi sá.

Hve fagurt er himinsins hátignar-skaut
og heiðríkjan skínandi blá,

og leiptrandi stjörnur á ljómandi braut! —
Það ljós ei hinn blindfæddi sá.

Hve fagurt er hafsins hið heiðbláa djúp
og hafaldan blikandi gljá,
er gyllir það sólin með geislandi hjúp!
Það gull ei hinn blindfæddi sá.

Hve fögur á vorin er gróandi grund
og glitrandi skrúðbúin strá
og blómtypptir pálmar í laufguðum lund! —
Þann ljóma' ei hinn blindfæddi sá.

Hve fögur er lindin svo ljómandi hrein,
er líður þar bökkunum hjá,
og silfraðar daggir á glitrandi grein! —
Þann glampa' ei hinn blindfæddi sá.

Hve fögur er borgin í blómlegum dal
er blasir við, göfug og há;
þar hátt gnæfa turnar í himinsins sal! —
Þá hátign hinn blindfæddi' ei sá.

Hve fagurt er musterið gullinu glæst,
þar geislum um tinda sjest slá,
og ljómandi salur und hvelfingu hæst! —
Það hús ei hinn blindfæddi sá.

Hve fagur er maðurinn fríður og hár
með frjálslega, sviphreina brá,
um bernskunnar, þroskans og ellinnar ár! —
Það aldrei hinn blindfæddi sá.

Hve fögur er mærin svo björt og svo blíð,
hin blómlega, sviphýra gná,
og móðirin góða, svo mild og svo þíð! —
Þá mynd ei hinn blindfæddi sá.

En fegurstur allra þó frelsarinn var,
sem feðurnir um náðu spá,
sem heimsins alls syndir og hörmungar bar.—
En hann ei hinn blindfæddi sá. —

Og frelsarinn blíði sá blindfæddan mann,
er bjóst ei við lækning að ná,
og aumkvaði sig yfir aumingja þann. —
En ekkert hinn blindfæddi sá.

Og drottinn þá kvað: „Meðan dagurinn er
og dettur ei náttmyrkrið á,
að verki míns föður þá vinna ber mjer.“ —
Það verk ei hinn blindfæddi sá.

Við blindfædda manninn hann sagði þá svo:
„Ef sjónina nú viltu fá,
í Sílóamslind skaltu láta þig þvo.“
Þá lind ei hinn blindfæddi sá.

Í Sílóamslind hann sig laugaði skjótt.
Þar lukust upp augu hans þá,
og bjartur varð dagur úr dimmustu nótt.
Þá dagiun hinn blindfæddi sá.

Og allt var svo ljómandi fagurt og frítt,
er fyr byrgði móða svo grá;

og allt var svo bjart, en svo ókennt og nýtt.
En allt nú hinn blindfæddi sá.

En Farísearnir, sem forðum var tamt
guðs furðuverk dýrðleg að smá,
þeir sögðu það lygi, en lugu því samt,
því ljósið hinn blindfæddi sá.

En þeir voru blindir, já blindfæddir með,
og blökk fyrir augunum lá,
er guðdómsins krapt eigi gátu þeir sjeð;
en guð nú hinn blindfæddi sá.

Og vjer erum blindir og blindfæddir menn,
er birtuna himnesku þrá;
en augunum birtist nú opnuðum senn
það allt, er hinn blindfæddi sá.

Vjer sjáum ei enn þá, en sú kemur tíð,
er svipt verður skýlunni frá,
og enn meiri birtast þá undurin fríð
en áður hinn blindfæddi sá.

Hver unun og fegurð og dásemd og dýrð!
ei dauðlegur skynja það má.
Og unun sú verður um aldir ei skýrð,
og aldrei það blindfæddur sá.

Lazarus.

(Jóh. 11.)

Enn líður hugur landi þessu fjær
og langt í burt til fjarra austurheima.
En hvort sem lengra' er litið eða nær,
þá lífið hefur allt hið sama' að geyma.
Í litlum bæ og líka' í stórri borg,
í lágu hreysi sem í konungs inni,
þær óskaplíku systur: gleði' og sorg,
þær sífellt skiptast á i veröldinni.

Að baki þeirra bróðir stendur sá,
er bani heitir, forn og undarlegur;
þeim sterka kappa ekkert vinnur á,
en ærið margur lýtur honum tregur.
Frá honum neinn ei aptur koma kann;
þó kom það fyrir sjálfs á Jesú dögum,
því ráð á lifi' og dauða hafði hann.
Og hjer er ein af þessum fögru sögum:

Í Betaníu bjó með systrum tveim
einn bezti' og kærsti vinur Jesú fyrrum.
Þau systkin þrjú hann sótti tíðum heim
og sat hjá þeim í aldinlundi kyrrum.
Hann sýndi þeim þá sönnu fyrirmynd,
hann sagði þeim guðs dýrðlegt ráð og vilja;
hann kenndi þeim að finna lífsins lind
og leyndardóma marga gaf þeim skilja.

Þau saman marga sátu gleðistund,

er sól á kveldi fögur rann til viðar,
er aptangeislum sló á ljósan lund
og laðaði sjálf náttúran til friðar.
Í húsi þeirra heill og gleði bjó,
í hjörtum þeirra ríkti drottins friður,
því Jesú ásýnd einnig geislum sló
svo undurskær í hjörtu þeirra niður.

En hjólið snerist, hjer sem optar valt,
og hamingjunnar blíðu dagar þrutu.
Á skömmum tíma nú var umbreytt allt,
og ei um hríð þau Jesú lengur nutu;
því Lazarus, svo lærisveinninn hjet,
nú lá að dauða kominn þar á beði.
Allt heimafólk hans fögrum tárum grjet
og fjölda manna harmur bjó í geði.

Þar lá hann inni mjög svo máttfarinn
og mæla kunni' ei nokkurt orð af tungu.
og votir lokkar fjellu' um fölva kinn
sem fossa lækir niður jökulbungu;
hans hönd var magnlaus eins og lauf á lund
er lamað grimmur norðanstormur hefur;
og svitinn draup sem dögg um næturstund
í dropum stórum, meðan jörðin sefur.

Hans brjóst var þungt sem bjarg þar lægi á
sem bárustunur þungur andardráttur,
hans blóð var æst, líkt brimi þrungnum sjá,
sem bylgjur loptsins tíður æðasláttur,
hans vangar fölir, vetrar líkir snjó,

hans varir þurrar, líkt og skrældur runnur,
hans enni heitt sem eldsglóð megn í stó,
hans augu lágu djúpt sem þorrinn brunnur.

Þar yfir honum sátu systur tvær
með sorg í hjörtum, tár á rjóðum vöngum.
Það voru Marta' og Marja, systur þær,
er meður Jesú höfðu verið löngum.
En nú var hann svo harðla langt þar frá
og hvergi sínum kæru vinum nærri.
Hjá öðrum lækning enga var að fá,
hann einn gat hjálpað, nú var hann svo fjærri.

Þær höfðu sent til hans um langan veg,
en hann ei kom, er mest á sýndist ríða.
Gat nokkrum brugðist gæðskan guðdómleg?
og gat hann látið vin sinn þannig bíða?
Þær grjetu sárt og hjartanlega heitt,
síns herra komu báðar stöðugt þráðu;
en ekkert sást og ekki heyrðist neitt,
hve innilega sem þær trúðu' og báðu.

Sem ár var langt hvert augnablik, sem leið,
og óðum tók hins sjúka fjör að þverra.
Nú var það senn of seint, þó leið og beið,
en samt ei kom hinn mildi líknarherra.
Þá allt í einu heyrðist högg á dyr,
þær hlupu glaðar, báðar upp að ljúka;
en ekkert sást og allt var hljótt sem fyr,
og ekkert heyrðist nema stuna' hins sjúka.

Þó hann var kominn; — hver þá? meistarinn?
nei, hjer var kominn annarlegur gestur,
er eigi sást, en samt var kominn inn,
þeim sjúka gafst nú eigi lengri frestur;
því hjer var dauðinn með sinn hvassa hjör,
svo harður, grimmur, strangur, kaldur, dulinn,
hins unga manns að sækja sál og fjör,
ei sýnilegur, — vofeiflegur, hulinn.

Þá fyrir sólu svart upp dregur ský,
og sortnar fyrir augum meyjum ungum;
þá kaldur gustur greinum þýtur í,
og gnötra hjörtu' af sorgarslögum þungum.
Þá kvað við andvarp undarlega þungt
sem andans fjörbrot, dýpst úr hjartans grunni;
í því er bærast hætti hjartað ungt
þá heyrðist líða Jesú nafn af munni. —

Hinn sama dag, í sama mund og önd
hins sjúka manns við líkams tjaldbúð skildi,
í húsi Jesús sat, með sjer við hönd
það sveinalið, er honum jafnan fylgdi.
Þar gegnum salinn svipur bleikur fló
og súgur kaldur þaut í rósatjöldum.
sem rafurgneisti gegnum hjörtun smó
sá gustur feigðar, nás af vörum köldum.

Þá öllum sveinum undarlega brá,
en einum Jesú helg bjó ró á vörum;
hann kvað: „Ei fleiri daga dvelja má,
í dag nú strax til Júdeu vjer förum.“

„Ó far ei þangað,“ sögðu sveinar þá,
„ó sjer þú ei þar fyrirbúinn voða?
því sástu' ei teiknið, sem hjer fyrir brá?
það sízt mun nokkuð gott oss fyrirboða.“

Þá mælti hann: „Ei óttist um minn hag,
og eru' ei stundir tólf í hverjum degi?
ef maður gengur guðs um ljósan dag
þá granda myrkravöldin honum eigi.
Ei hræðist jeg hin þungu þrautaspor,
er þar mín bíða; hitt er um að tala:
Í Betaníu sefur vinur vor.
hann vekja fer jeg nú af þungum dvala.“

„Ó vek hann eigi, herra', af blíðum blund,“
þá báðu sveinar, „honum blunda lofa,
því honum batnar, nú ef nokkra stund
í næði' og ró hann enn þá fær að sofa.
Í svefninum ei sóttin verkar eins,
í svefninum opt margar raunir þrjóta,
í svefninum menn síður kenna meins,
en sælla drauma stundum fá að njóta.“

Þá sagði hann: „Með svefni á jeg við
þann svefninn langa', er hjer í tíð ei þrýtur,
þann svefninn væra', er sviptir enginn frið',
þann svefninn þunga', er enginn drauma nýtur.
Og þessum svefni sefur nú í ró
vor sæli vinur, hann ei líður meira;
það hans var önd, er húsið gegnum fló
og hvísladi mjer nafni mínu' í eyra.“

Þá hryggðust sveinar hjörtum sínum í
og hörmuðu sinn látna ástvin kæra;
en Jesús gleðja sagðist sig af því,
því sjá þeir mundu drottins vegsemd skæra.
En trúarveikur Tómas lærisveinn
svo tók til orða: „Hjer við skilið segjum;
ei Lazarus skal látinn verða einn,
það líka' er skylt að vjer með honum deyjum.“

Þá lengri viðtöf herrann hafði' ei þar,
en hjelt af stað, og kom til systra tveggja.
Þá búið fyrir fjórum dögum var
í fylgsni jarðar bróður þeirra' að leggja.
Þar svaf hann einn í auðri klettaþró
í ógnar-myrkri, heimsins fjarri gleði.
Sjá, bylgjur ljeku, sól í heiði hló
og hauðrið brosti', en nárinn svaf á beði.

En þegar Jesús þangað kominn var
og þetta frjetti' hin eldri systir, Marta,
hún flýtti sjer að finna Jesúm þar
og fyrir honum þegar tók að kvarta:
„Ef, kæri Jesú, komið hefðir þú,
þá komið svo, sem nú er, eigi væri;
en ofseint, ofseint, ofseint það er nú,
nú aldrei vaknar meir vor bróðir kæri.“

„Það auga' er brostið, oss er blíðast skein,
það eyra' er lokað, bezt er heyra' oss vildi,
sú ásýnd bliknuð, æ er var svo hrein,
sú önd er flogin burt, er helzt oss skildi.

Ef, kæri Jesú, komið hefðir þú,
þá komið svo, sem nú er, eigi væri;
en ofseint, ofseint, ofseint það er nú,
nú aldrei vaknar meir vor bróðir kæri.“

„Það hjarta', er tryggt var, hætt er nú að slá,
sú hönd, er sterk var, bærist eigi lengur,
sú tunga', er skær var, tala' ei framar má,
hinn trausti fótur aldrei framar gengur.
Ef, kæri Jesú, komið hefðir þú,
þá komið svo, sem nú er, eigi væri;
en ofseint, ofseint, ofseint það er nú,
nú aldrei vaknar meir vor bróðir kæri.“

Þá mælti Jesús: „Marta, huggast þú,
því mína hjálp þið stöðugt eigið vísa;
og bróðir þinn, er sárt þú syrgir nú,
mun síðar upp í dýrð og vegsemd rísa.
Og sá, er byggir sína von á mjer,
í sjálfum dauða farizt getur eigi;
því lífið sjálft og upprisan jeg er;
sá, á mig trúir, lifir þótt hann deyi.“

Þá flýtti Marta sjer til hússins heim
og heimti systur með sjer út án tafar.
En fólkið allt, sem inni var hjá þeim,
á eptir fór til Lazarusar grafar.
Þá einnig Marja hóf upp harmakvein
og harmaði sinn einkabróður látinn;
í dauðans angist studdist hún við stein
og stundi hátt, af sorg og ekka grátin.

Nú horfið er hið blíða bros á vör,
nú bliknað er hans andlit rjóða' og skæra,
nú dvínað er hans eldlegt æskufjör,
og aldrei framar sjest hans myndin kæra;
hans sæti' er autt, hans sæng er auð og tóm,
og sjálft hans lík í djúpri steinþró falið.
Ei fallið hefði' hið hreina' og skæra blóm,
ef hefðir þú, ó Jesú, með oss dvalið."

En þeirra systra háa harmakvein
í hörðum grafarkletti margtók undir;
og það, sem mátti hræra harðan stein,
það hrærði fólkið, þar er stóð um grundir;
og vítt í kring þar heyrðist eymdaróp
og andvörp þung, í senn er margir báðu;
en bergmálaði klettur hvert eitt hróp;
til himins upp þau sorgarandvörp náðu.

Og Jesús sjálfur felldi fögur tár,
svo fögur, hrein og tær sem ljósið bjarta;
í hverju tári guðdómsfegurð gljár
og geislar náðar innst frá kærleikshjarta.
Menn undrast náðu, hversu hann þá grjet,
sem huggun öðrum mönnum sífellt veitti,
og hví hann ástvin dýrstan deyja ljet
og dýrðarmáttar síns við hann ei neytti.

Því mundi' ei sá, er sýn þeim blindu gaf,
og sá, er halta ganga ljet svo víða,
og sá, er vínið vatni gjörði af,
og vind og sjó sjer neyddi til að hlýða, —

ó mundi' ei sá, er sjúkum reyndist hlíf,
og saddi menn á eyðimörku forðum,
eins hafa getað verndað vinar líf
og varðveitt hann með sínum guðdómsorðum?

Víst gat hann það, og hann það gjörði hjer:
Til himins upp hann blíðum augum renndi.
„Ó faðir minn,“ hann kvað, „jeg þakka þjer,
er þinni aldrei lokar náðarhendi;
að vísu, faðir, veit jeg glöggt að þú
æ vilt í náð mín bænarandvörp heyra;
en sökum fólksins, sem hjer stendur nú,
með sorg, þá hneig til vor þitt föðureyra.“

Og Jesús bauð þá bjarg að taka frá;
að búnu því hann mælti rómi snjöllum:
„Þú Lazarus, kom út!“ — Þá brátt við brá
og birtist undur, meira táknum öllum;
því Lazarus til lífs upp reis á ný,
með líkblæjur á fótum og á höndum.
En Jesús einnig ljet hann leysa' úr því,
sem leyst hann hafði' úr dauðans sterku böndum.

Þar stóð hann aptur, ungur, fríður, hár,
með eld und brúnum, fagurroða' á vöngum,
með gleðibragði, hraustur, heill og frár,
sem hefði vaknað nú af svefni löngum.
Hann leit í kring og vissi' ei hvar hann var,
en var svo glaður, neins því meins ei kenndi;
en meistarann hann fyrstan þekkti þar
og þakkarkveðju blíða honum sendi.

Og hann að Jesú fótum fallast ljet
og faðmaði með honum systur kærar.
Og fólkið allt þar fjell á knje og grjet,
og flutti drottni lof og þakkir skærar.
Og sólin björt og blíð á himni skein
og bárur ljeku, himinfuglar sungu.
Í hverju brjósti gisti gleði hrein
og gleðisöngur ljek á hverri tungu.

En þú, sem burtu fórst í feigðarheim,
vjer frjetta viljum, hvernig er að deyja,
og hvert þú fórst, og hvað þú sást um geim,
og hvað oss þaðan kannt þú margt að segja.—
Það nú er gleymt: það neinn ei vita má,
hvað nýtt og margt að sjá er hinum megin.
En eitt sinn lypt mun lífsins tjaldi frá;
þá leyndardóma guðs jeg skoða feginn.

Presturinn, Levítinn og Samverjinn.

(Lúk. 10.)

Sólin rann og rökkva tók í dölum,
roði var á loptinu þó sem blóð;
stjörnur gægðust fram úr bólstrum fölum,
feigðarlega máninn í skýjum óð.
Skuggaleg grúfðu skýjatjöld.
Skyldi nokkur vera' á ferð það kvöld?

Úti í skógi, öllum byggðum fjærri
eigi var þá gaman að vera' á ferð.

Dularfullar vofur voru nærri,
von á stigamönnum og dýramergð.
Skógarins göng voru skuggaleg.
Skyldi nokkur fara svo seint þann veg?

Vegfarandi var þar einn á gangi,
veginn hjelt hann beinan til Jeríkó;
aleinn gekk hann þar á víðavangi,
var í honum geigur nokkur þó;
var þar ei tryggt um voðanátt,
vissi' hann og að segir af einum fátt.

Gnauða tóku næturvindar naprir,
nú dró fyrir tunglið og kolsvart ský.
Annarlegir ómar heyrðust daprir,
undarlega hrikti þar trjánum í.
Skrjáfar eitthvað í skugganum:
Skyldu vera dýr þar í runninum?

Vargar skæðir voru þar í leynum,
verri þó en rándýr mörkum á.
Fram þeir stukku gráum undan greinum,
grillti snöggvast aptur í tunglið þá.
Glampaði' á sverð og sveðjur þar,
svaðalegir voru ræningjar.

Rjeðust þeir að þreyttum vegfaranda:
„Þitt skal hafa góz og lífið með.“
Ótal járn í einu' á honum standa,
engum skipti togum að hrifsa fjeð.

Lífið hann varði vel um stund,
varð þó fyrir margnum að hníga' á grund.

Særður var hann sárum mörgum skæðum,
sýndist ekki líft, er hann fallinn var.
Flettu þeir hann kostulegum klæðum,
kjörgrip tóku margan og gersemar;
skunduðu síðan brátt á braut.
Blóðið þar í straumum um völlinn flaut.

Eptir lá hann einn í sínu blóði
öllum fjarri byggðum um miðja nótt.
Stöku sinnum gulur máninn glóði
gegnum skýjabólstrana kalt og hljótt.
Nóttin var döpur og dimm og köld;
drottinn sá þó myrk gegnum skýjatjöld.

Allt í kring þar öskur heyrðist ljóna,
úlfaþytur, spangúl og tígrahljóð;
mörg þar soltin teygði sig fram trjóna,
til að leita' að bráð sinni, þyrst í blóð.
Voldug og sterk er höndin há,
háska þessum öllum er bægði frá.

Nóttin leið, hin langa, dimma, kalda,
loksins þó í austrinu dagur rann;
morgunroðinn fagra skýjafalda
fránu rauðagulli þar brydda vann.
Skaparans ímynd há og hrein,
himindrottning, sólin, þar bráðum skein.

Dýrin flýðu, fuglar tóku' að vakna,

fögur þegar risin var morgunsól.
Tók hinn særði' úr roti þá að rakna,
röðull þegar skein yfir dal og hól;
skein hann þá einnig hlýtt á hann,
himingeislum stráði' á hinn særða mann.

Færðist í hann fjör með nýjum degi,
fór hann þá að skima þar allt í kring,
fram og aptur eptir löngum vegi,
enga hvort hann sæi þar tilbreyting.
Bað hann sinn drottin blitt og heitt,
bað að einhver kæmi, en sá ei neitt.

Tíminn leið; þá loks sást koma maður,
lifnaði hinn særði þá allur við;
reis hann upp svo innilega glaður,
er hann sá að nú mundi veitt sjer lið.
Prúðbúinn koma prest hann sá,
purpura og guðvef skein sólin á.

„Lof sje drottni, góður kemur gestur,
guð hefur nú ráðið að hjálpa mjer.
Sá, sem kemur, sjálfur guðs er prestur,
sendimaður drottins það kjörinn er;
enginn hjálpar mjer eins og hann,
aldrei gat jeg hitt fyrir betri mann.“

Prestur kom og leit hinn særða liggja,
líknarþurfi til hans mændi sá.
Prestur mælti': „Að mörgu þarf að hyggja,
má ei vera' að hjálpa, nei, það er frá.

Guði jeg þjóna einum á.“
Óðar var hann horfinn þar langt í frá.

Tíminn leið, unz loks kom annar maður,
Levíti við musterið einn kom þar.
Hinn reis aptur upp svo vonarglaður,
er hann sá, hver maður þetta var.
Hvítan sem mjöll bar hökul sá,
breint og fagurt línið skein sólin á.

„Lof sje guði, líkn og frelsi kemur,
Levíti fyrst drottins kemur hjer.
Presturinn var helgur honum fremur.
hafinn þóttist yfir að sinna mjer.
Þjónn er hinn, og mjer þjónar hann,
því get jeg ei hitt fyrir betri mann.“

Levítinn hinn særða sá þar liggja,
sagði líkt og áður presturinn:
„Margs hef jeg við musterið að hyggja,
meira það er vert en auminginn.
Hann að annast er öðrum nær.“
Óðar var hann burtu þotinn fjær.

Tíminn leið; þá loks kom þriðji maður,
leit hinn særði naumast á komumann;
nú varð hann ei nokkra vitund glaður,
nálægjast þótt liti sig gestinn þann.
Klæddur var gestur kufli grá,
kotunglegan búnað skein sólin á.

„Lof sje guði',“ hinn særði þá ei sagði,

samverskur er maður þar kominn var;
eins og steinn hinn armi maður þagði,
útlending og heiðingja' er sá hann þar.
„Sá held jeg líkni,“ hugsaði hann,
„hitt gat jeg ei fyrir mjer verri mann.“

Samverjinn, er sá þá eymd og tár hans,
sannarlega kenndi' hann í brjósti um hann,
gekk til hans og sjálfur batt um sár hans,
síðan upp á eik sinn hann taka vann,
flutti síðan til húsa heim,
hjúkraði sem bezt síðan manni þeim.

Útvegaði' hann honum hvílu mjúka,
hjá honum hann vakti þar eina nótt.
Borgaði' hann og bað fyrir hinn sjúka,
búast varð hann sjálfur til ferðar skjótt.
„Kærðu þig ekki um kostnað þann,
koma skal jeg aptur og borga hann.“

Flagð er undir fögru skinni tíðum,
fár veit hvað und annars stakki býr.
Dyggð er opt und dökkum hárum síðum,
dulizt fær í sorpinu perla skír.
Sannaðist þetta sannarlega þá
Samverja og Levíta og presti á.

Reið ei þig á drottins þjóna dýra,
drottins ef þeir eintómt bera nafn;
reið ei þig á þá, er völdum stýra,
þótt þeir hafi tign og aurasafn;

reið þig á sjerhvern rjettlátan,
ráðvandan og góðan og dyggan mann.

Reið þig fyrst og fremst á guð þinn sanna,
ferðamaður lífsins í útlegð hjer.
Hrasir þú í hendur ræningjanna,
hendi sinni sleppir hann ei af þjer.
Aumkar hann þig og þerrar tár,
þvær síðan og bindur og græðir sár.

Leiðir guð þig heim til sinnar hallar
hjervist þegar mæðunnar lokið er;
sefar hann þar eymdir þínar allar,
unaðslega vist hann þjer býr hjá sjer.
Borgað fyrir þig blóði var,
beðið líka fyrir þjer hjer og þar.

Þú, sem aptur amar fátt á jörðu,
að þjer skaltu taka hvern hrasaðan:
gakk ei fram hjá, eitthvert ástverk gjörðu,
eitthvað legðu' í sölurnar fyrir hann.
Set þig í sporin Samverjans,
síðan far og gjör að dæmi hans.

Marta og María.

(Lúk. 10.)

Marta hefur margt að vinna,
mjög sjer annt um búið lætur,
sópar, þvær og ber á borð. —

Marja hefur sínu' að sinna,
situr hún við Jesú fætur,
hlustar á hans himnesk orð.

Marta:

„Komdu, Marja, kæra systir,
komdu, láttu mig ei eina;
hjer að gjöra mjög er margt."

María:

„Systir góð, mig læra listir,
lífsins orðið drottins hreina;
eigi síður það er þarft."

Marta:

„Komdu, Marja, gegudu, góða,
gjörðu eitthvað hjer til þarfa;
kallar margt í einu að."

María:

„Orðin guðs mjer einnig bjóða
einkum fyrir hann að starfa;
ei má gleyma' að gjöra það."

Marta:

„Komdu, Marja, mig að styrkja,
margt er garðinn við að gera,
svo hann beri okkur arð."

María:

„Betri reit jeg á að yrkja,
ávöxt hann svo kunni' að bera:
drottins Jesú jurtagarð."

Marta:

„Komdu, Marja, mig að styðja,
máske viltu starfa inni;
húsið þarf og hreinsunar.“

María:

„Mjer er falin æðri iðja:
óhreint er í sálu minni;
einnig hreinsa þörf er þar.“

Marta:

„Komdu, Marja, margt er að gera,
máske viltu heldur sníða;
margt er líka' að lappa við.“

María:

„Sízt má nakin sálin vera,
sálu mannsins þarf að skríða
rósemin og rjettlætið.“

Marta:

„Komdu, Marja, komdu, bezta,
komdu eitthvað hjer að snúast;
gesta kann að vera von.“

María:

„Beztum meðal góðra gesta,
guði framast við skal búast;
mest er vert um mannsins son.“

Marta:

„Komdu, Marja, matur bíður,
mál er nú að fara' að snæða;
enginn lopti lifir á.“

María:

„Enn þá meir á öðru ríður,
æðri býðst mjer sálarfæða
Jesú, mínum herra, hjá.“

Marta:

„Heyrðu, Marja, hvað er þetta?
hvað er allt af þig að dreyma?
þetta gefur engan arð.“

María:

„Veginn guðs að rata rjetta,
rjettvís boðin hans að geyma,
fyrir beztu flestum varð.“

Marta:

„Herra, segðu systur minni,
svona má það ei til ganga;
segðu henni' að hjálpa mjer.“

María:

„Herra, vorkenn þernu þinni,
þó að hana kunni' að langa
himnesk orð að heyra' af þjer.“

Jesús:

„Marta sig við mörgu gefur,
má það eigi verða' á haka;
nauðsynlegast eitt þó er!
Marja kjörið hnossið hefur,
henni má það frá ei taka;
vel hefur hún valið sjer.“

Hin mikla kveldmáltíð.

(Lúk. 14.)

Þei, þei, þei! Það er verið víst að kalla.
Veiztu hvað nú stendur til?
Heyrirðu' ei lúðrana hljómskjæra gjalla?
heyrirðu' ei strengjanna spil?
Heyrirðu' ei boðskapinn, hlustdaufi lýður?
Hlustaðu' á gleðinnar orð.
Voldugur herra til veizlu þjer býður,
velkomið þjer er hans borð:

„Komið fljótt, nú er tíð og tækifæri,
tilbúin veizlan er nú.
Allt er til reiðu, minn ástvinur kæri,
allt, sem að helzt girnist þú.
Komið þjer, komið sem fyrst og sem flestir,
fagnað sem bezt yður skal.
Komið þjer, verið þjer velkomnir gestir,
veizlan nú bíður í sal.“

„Lítið á, hversu salur sá er skrýddur,
sjáið hin blikandi tjöld;
lítið þjer, hvað hann er ljómandi prýddur,
ljósanna þúsunda fjöld.
Alstaðar fullt er með ágætar vistir,
ilmandi krásir og vín.
Komið þjer hungraðir, komið þjer þyrstir,
komið þjer allir til mín.“

Ó, hve gott eiga gestir þeir að mega

ganga' í þá ljómandi höll!
Þykir þeim vænt ei í vændum að eiga
veizlunnar hnossgætin öll? —
Boðsgestir forðum slíkt boð vildu' ei þiggja,
báru við annríki þá;
mjög sögðust þeir hafa' að mörgu að hyggja,
mörg töldu vandkvæðin á.

Fyrsti kvað: „Jeg hef ekru keypt mjer eina,
inndælan, blómlegan reit;
jeg þarf að skoða' hana, jeg þarf að reyna,
jörðin hvort mjúk er og feit.
Jeg þarf að kynna mjer kaupin á henni,
kynnast, hvort borgar hún sig.
Jeg ei í veizluna jafnharðan nenni;
jeg bið þig afsaka mig."

Annar kvað: Jeg hef akneyti mjer fengið,
ágæt og fönguleg dýr.
Jeg þarf að bregða mjer yfir á engið
áður en dagurinn flýr.
Jeg þarf við akneytin ærið að starfa,
eigi því heimsótt get þig.
Jeg þarf að hugsa' um, hvað jörð er til þarfa;
jeg bið þig afsaka mig."

Þriðji kvað: „Jeg hef brúði fest mjer blíða,
broshýra, ljómfagra mey.
Töfrað mig hefur mín festarmær fríða,
farið í boð get jeg ei.
Við höfum mælt okkur mót hjer í lundi

máninn er lýsir um stig.
Jeg get ei orðið af jafngóðum fundi;
jeg bið þig afsaka mig."

Gramur varð, þegar öll þau andsvör frjetti,
öðlingur dýrum í sal.
„Ei þótt' þeir vilji svo ágæta rjetti,
ónýt ei veizla mín skal.
Komið með vesæla, bæklaða, blinda,
bjóðið þeim öllum til mín;
bágstöddum engum jeg burtu vil hrinda,
blygðast skal nokkur ei sín."

Komu þar hinir sjúku, þreyttu' og þjáðu,
þar fengu meinanna bót;
komu þeir vesölu, voluðu' og smáðu,
vel tók hann öllum á mót.
Örmagna hresstust og hungraðir söddust,
hvíld fengu þreyttir og frið;
fátækir auðguðust, grátandi glöddust;
gestirnir lifnuðu við.

Ótalmargt kom þar allskyns þjóða gesta.
Enn var þó rúm þar í höll.
Herrann þá kvað: Jeg vil hafa sem flesta,
höllin skal fullskipuð öll.
Farið og bjóðið og laðið og leiðið;
lýður ef kemur ei fús,
knýið þjer, þrýstið þjer, nauðgið og neyðið
nú vil jeg fylla mitt hús."

Safnast enn þangað óteljandi lýður; —
enn er þó rúm þar í höll.
Enn kallar herrann og biður og býður,
bíður unz skipast hún öll
Slokkna' ekki ljósin og ljóminn ei dofnar,
liðið þótt mjög sje á kvöld;
veizlan ei þrýtur, hinn voldugi' ei sofnar,
vakir hann öld eptir öld.

Þei, þei, þei! Enn þá heyrist herrann kalla;
heyrirðu' ei fjarlægan óm?
heyrirðu' ei raustina, er hrópar á alla?
himneska kærleikans róm?
Kom þú sem fyrst með sem fúsustu geði
feginn úr táranna dal.
Komið þjer allir í eilífa gleði,
eilífan fagnaðarsal.

Hinn týndi sonur.

(Lúk. 15.)

„Hvað er þetta land, sem vjer lifum í? —
ef líf skyldi kalla það!
Sje nokkur svo heimskur að hrósa því,
jeg hendi þar gaman að.
Það kvelur sín börn og kúgar þjóð
og kreistir úr henni merg og blóð;
jeg kalla það kvalastað.“

„Hvað er þetta fólk, er sagt er að sje

guðs söfnuður hjer á jörð?
Það heimskt er og tryllt og hungrað fje,
er hálfnöguð krapsar börð.
Hve aumleg kynslóð! Mig óar við,
er augum lít yfir mannkynið,
að sjá þessa svínahjörð.“

„Hvað er þetta líf, er vjer lifum hjer?
það líkast er vondum draum.
Und lyginnar martröð liggjum vjer,
og lendum í gleymsku-straum.
Ó eilífa gröf svo djúp og dimm!
Einn dauðinn lifir. Ó forlög grimm!
Ó tilvera ill og aum!“

„Hvað er þessi guð, sem geipað er af
og gasprað svo margt um enn?
Hann er enginn til; það er ómerkt skraf,
sem átti að hræða menn.
Það er enginn guð; það er einbert tál
og úrelt og slitið heimsku prjál;
og veröldin sjer það senn.“ —

Hver er þessi maður, er mælir slíkt? —
ef mann skyldi kalla þann,
er smánar sitt land og lýð svo ríkt
og lífið og skaparann!
Það er unglingsmaður, er innir frá!
Það er efnispiltur, drengurinn sá!!
sá lífinu lýsa kann!!

Hvað? ungur maður, er innir slíkt,
á æskunnar glöðu tíð,
er lífið sýnist svo ljúft og ríkt
og líðandi stund svo blíð.
Hvar hefur hann drukkið það eituröl,
að allt honum sýnist lygi og kvöl
og hjegómi, heimska' og stríð?

Hann ungur strauk sínum föður frá
í fjarlægar byggðir lands;
og svöllurum þar og svínum hjá
hann sóaði eigum hans;
hann glataði trú og týndi náð
og táldró guð sinn og fósturláð
í ferlegum skækju-fans. —

Ó fósturland, er hann fer svo með,
hví fer það svo vel með hann?
Og hví er þeim arma lífið ljeð,
er lífið ei meta kann?
Ó menn, hví þolið þjer mannorðs rán?
Ó mikli guð, er hann sýnir smán,
hví líðurðu þrælinn þann?

Ó fellum ei þann, sem fallinn er,
hinn fáráða auma mann;
hann böl og stríð hefur bakað sjer,
ó bætum því ei á hann;
hann sínum drekkur nú syndum af,
með svínum hann girnist eta draf.
Ei dýpra hjer komast kann.

Ó lát þú í myrkri ljóma sól,
þú ljósbrunnur sannleikans;
ó fær hinum kalda friðarskjól
í faðminum kærleikans;
ó lífga þú visna von og trú
og vísi hins góða frjóvga þú
í brjósti hins breyzka manns. —

Og ljósi því hans í hjarta brá,
svo hann sjer rankaði við;
hann eymd og neyð sína alla sá
og aptur hann þráði frið.
Hann minntist aptur á æskugrund
og æskunnar mörgu glöðu stund
við föður síns hægri hlið:

„Nú gaman er nóg og gleði þar,
á gluggana sólin skín;
þar drengir neyta nú dagverðar
við dýrar krásir og vín;
á meðan jeg ferst í hungri hjer,
þá hlægja þeir dátt og gamna sjer.
Ó, aumleg er ævi mín.“

„Hann faðir minn heldur marga menn,
og mikið er öllum veitt;
að borði sitja þeir saddir enn,
en sonurinn fær ei neitt.
Jeg vil taka mig upp og hverfa heim,
ef hlutdeild kynni jeg fá með þeim,
þótt hafi jeg arfi eytt.“

Svo tók hann að halda heim í leið,
en hikandi samt hann var;
hann hlakkaði til, en hálf þó kveið
að hitta sinn föður þar.
Hann skammaðist sín fyrir liðið líf,
en langaði þó í verud og hlíf
við arininn æskunnar.

Og heim í leið hann svo lengi gekk,
unz loksins hann húsið sá;
hann varla tárum þá varizt fjekk,
og við honum ærið brá:
Nú allt honum sýndist fegra' en fyr.
En faðir hans kom þar út í dyr.
Þar mátti hann soninn sjá.

Hann sá að eins lítinn svartan blett,
við sjóndeildarhring er bar.
Hvað sýndist honum? hvort sá hann rjett?
Var sonurinn kominn þar?
En föður-ástaraugað er glöggt.
Og óðara tók hann viðbragð snöggt,
er vissi hann hver það var.

Nú fannst honum ellin eigi þung,
og óðar á stað hann rann,
svo ljett og fljótt sem lipurtá ung
og lítt hann til þreytu fann.
Hann faðmaði' og kyssti soninn sinn
og sagði hann hjartans velkominn.
Ó fagnaðarfundinn þann!

En dapur þó enn var drengurinn
og dró sig úr faðmi hans:
„Ó sízt má jeg heita sonur þinn,
jeg svallað hef utanlands.
Jeg syndum hlaðinn og sekur er,
jeg syndgað hef móti guði' og þjer,
gegn skipunum skaparans.“

„Og góðu bættur jeg þykist þá,
ef þú mig ei rekur brott;
ef vera með þínum þjónum eg má,
mjer þykir það næsta gott.“
En faðir hans tók hann fljótt í sátt
og fór með hann heim, svo gæti' hann brátt
þess sýnt honum sannan vott.

„Þá fegurstu skikkju færið hann í,
á fætur hans látið skó,
og dragið á hönd hans hring á ný,
hjer hafið þjer gullið nóg;
þeim feitasta kálfi fargið þjer,
svo fagnað hans komu getum vjer.“
Hann veizlu þar væna bjó.

Þeir tóku' að gleðjast og dansa dátt,
svo dapurlegt hrestist geð;
og fögur sungu þeir kvæði kátt,
og karlinn tók undir með:
„Minn son var látinn, en lifir hjer,
hann líka hvarf mjer, en fundinn er;
því jeg mig í guði gleð.“ —

Hans eldri sonur á akri var,
um aptaninn kom hann heim,
og hljóðfæraslättinn heyrði þar
og hörpunnar sætan eim.
Hann frjetti að gildi og gleðidans
var gjört til að fagna bróður hans.
Hann þykktist af látum þeim.

Og hann vildi ganga ei þar inn;
en út þá hans faðir gekk,
og bauð hann í veizluna velkominn:
„Nú ver með oss, et og drekk.
Þinn kæri bróðir er kominn heim,
þú kætast skyldir af frjettum þeim.“
Hann afgæðing aðeins fjekk:

„Í svo mörg ár hef jeg þjónað þjer
og þínum að vilja breytt;
þó hefur þú aldrei hugnast mjer,
jeg hef ekki fengið neitt.
Þann slæping veizlu slær þú upp við,
og slátrar kálfi. — en jeg fæ ei kið,
að fái jeg vinum veitt.“

En faðir hans sagði: „Sonur minn,
þú sízt þessu reiðast mátt;
þú ætíð ert hjá mjer sjerhvert sinn
og sannlega búið átt.
En bróðir þinn, sem að hvarf oss hjer,
nú heill og lifandi fundinn er.
Því gjörum oss glatt og kátt.“

Hinn dáni lifir, hinn faldi finnst;
hver fögnuður hrelldri lund!
Á saknaða' og týnda sonninn minnst
á sorgar og dauða stund.
Í heimsins solli hann hvarf og dó,
en heim til föðurins komst hann þó.
Ó, hvílíkan feginsfund! —

Hinn ríki og hinn fátæki.

(Lúk. 16.)

Hver situr þar glaður í hárri höll,
og hefur þar inni boð?
Úr hásæti rödd hans hljómar snjöll.
Hvað heitir það tignargoð?
Hans nafn? Hans nafn það er gleymt og grafið
og guðs út úr eigin bókum skafið.

Hann búinn er í hið bezta skart,
hann ber hið dýrasta lín;
og gimsteinafjöld og gullið bjart
á guðvefjarklæðum skín.
Að kónga sið er hann pelli prýddur.
og purpuramöttli rauðum skrýddur.

Hann keikur, strikinn og státinn er;
það stirnir á rauða kinn.
Á stólnum vaggar hann stoltur sjer
og strýkur um vembilinn.
Hann rymur af drambi fullur og feitur
og fettir sig allan rembileitur.

Þar svignuðu borð af krása-kös,
af kerunum flæddi þar.
Af sveinum og þjónum var sífelld ös
með sykraðar kræsingar.
Og krásir ilmuðu, kerin glóðu
og kostuleg vín um borðiu flóðu.

Svo gekk það hvern einasta, einasta dag
með eilífar veizlur og svakk.
Að glymjandi skálum með gleðskaparbrag
við gestaboð át hann og drakk.
Á næturnar með var svallað og setið
og sukkað og rússað og drukkið og etið.

Hver skríður þar niðri með skörum lágt
í skugganum yzt við stafn?
Í veröldu settur er hann ei hátt;
og hvort á sá aumingi nafn?
Hans nafn mun lengstum hjá lýðum geymast,
og Lazarusar ei nafn mun gleymast.

Þau klæði, þau föt, sem auminginn á!
þau engu fati' eru lík.
Þeir tötrar, þeir larfar! Hve tómlegt að sjá!
Ein táin og rifin flík.
Þau geta' eigi vesalt holdið hulið
nje hryggileg líkams kaunin dulið.

Hver hörmung! hver eymd! hver hryggðarmynd!
að horfa' á þau sár og kaun.
Hann ber er og skinin beinagrind.

Hann ber þó vel sína raun.
Það hræra má jafnvel harðan steininn
að horfa' á lifandi skinin beinin.

Hann girnist af brauði bita' að fá
af borðum hins ríka manns;
en hann ei sjer honum aumur á
og enginn af þjónum hans.
Þeir að eins gaman að honum henda
og hnútur nagaðar til hans senda.

Svo gekk það hvern einasta, einasta dag;
þar enga líkn var að fá.
Og sífellt höfðu þeir sama lag,
hinn saklausa' að hallast á.
En hundarnir meiri miskunn sýndu:
þeir mýktu sárin, er aðrir brýndu.

Hver drúpir þar bak við dyra gátt,
með dauflega, fölva kinn?
Hann glottir svo kalt, hann gnauðar lágt
og gægist í salinn inn.
Hver þekkir ei sjálfan dauðann dapra,
með dauðakuldann og helbrosið napra?

„Kom, kom, þú ríki, frá gleðiglaum,
jeg gef þjer ei lengri bið;
ó, sælkeri, vakna' af drykkjudraum
og dýrð þína skil þú við.“
Hann nauðugur grimmum gesti fylgdi
og gull sitt og krásir þar eptir skildi.

„Kom, kom, þú snauði, frá allri eymd,
nú úti' er hið langa stríð;
þjer betri' eru kjör hjá guði geymd,
þar glaðari rennur tíð.“
Hann viljugur góðum gesti fylgdi
og götóttar flíkur þar eptir skildi.

Í kvölum hinn ríki vakna vann
af vondum og ljótum draum.
Um dagstund fyr hafði drukkið hann
af drepandi eiturstraum.
Af þorsta kvaldist hann sviðasárum,
um svölun hann bað með heitum tárum.

Í Abrahams faðmi Lazarus lá,
hann líknar hinn kvaldi bað;
hjá þeim hann líkn varð feginn að fá,
er fyr hafði' hann útskúfað.
En nú var vinanna vík í milli!
Og von um svölun ei fjekk hinn illi.

Þá iðraðist hann; hann iðraðist seint;
hann Abraham föður bað,
að Lazarus fengi' hans bræðrum beint
frá þölvuðum kvalastað.
En Abraham kvað það eigi stoða,
ef eigi þeir gættu drottins boða.

Hjer lyktar sagan um ríkan raum
og ráðvandan, snauðan mann.
Hver ræður þá myrku rún og draum

um ríkan og fátækan?
Ó, enn er oss ráðning draums þess dulin,
því dauðlegum sjónum er eilífð hulin.

Tíu líkþráir.

(Lúk. 17)

Á ferð var Jesús forðum daga
um fagra sumar-morgunstund,
að líkna' og blessa, bæta' og laga
sem blíðri tamt var líknarmund.
Drottinn enn þá er á ferð,
líknar, kætir,
blessar, bætir;
söm er enn hans gæðskugerð.

Á landamærum landa tveggja
var leiðin hans um forna slóð.
Hann hugði jafnt á hagi beggja,
þótt heiðin annað byggði þjóð.
Enn þá liggur leið hans hjer
fram hjá háum
líkt og lágum.
Hann að virðing heims ei fer.

Eitt lítið þorp hans varð á vegi,
hann vildi þar ei sneiða hjá,
þótt göfug virtist gisting eigi
og girnilegt ei stað að sjá.
Ei fer drottinn enn að því;

húsin smáu,
hreysin lágu
kemur drottinn allt eins í.

Þá inn í þorpið hann rjeð halda
þá honum mættu tíu manns,
er alla líkþrár kvaldi kalda,
og komu' að sækja líkn til hans.
Mæta honum margir enn
sjúkir, þjáðir,
hraktir, hrjáðir,
gæfulitlir mæðumenn.

Í hóp þeir stóðu allir einir
og eigi þorðu' að koma nær;
þeir vissu það, þeir voru' ei hreinir
og vegna líkþrár stóðu fjær.
Eins ei hreinir erum vjer
Jesús fjarri;
náð hans nærri
syndurum þó öllum er.

Þeir allir kváðu einum rómi:
„Ó, aumkva þú oss, Jesú kær;
vjer leitum að þeim læknisdómi,
er lækning oss og heilsu fær.“
Þegar mæðir kvól og kross,
guðs vjer leitum,
hann á heitum:
„Miskunna þig yfir oss.“

Þá sjúku Jesús sagði viður:
„Ó, sækið guðs í helgidóm,
og sýnið prestum yðar yður,
því eigi stoðar bænin tóm.“
Líkt hann kveður enn þá að:
„Guðshús sækið,
guðs orð rækið;
sálum yðar svalar það.“

Þeir hlýddu Jesú hollum ráðum
og hjeldu þaðan burtu skjótt;
þeir heilir urðu heilsu bráðum,
svo hrifu drottins orðin fljótt.
Svo ber opt og einatt við:
sár, er blæða,
guðs orð græða,
veita sjúkum sálum frið.

En einn, er sára sinna greri,
er sá að honum batnað var,
í auðmýkt þegar aptur sneri
og ástarþakkir fram hann bar.
Snúa sumir aptur enn,
guð þeir prísa,
líkn hans lýsa;
guð sinn lofa góðir menn.

Sá eini sveinn var útlendingur,
er aptur þegar snúa rjeð,
af veröld haldinn vesalingur
og villutrúar jafnvel með.

Sá, sem heimur metur minnst,
bezt opt reynist,
löngum leynist
hulin dyggð í hjörtum innst.

„Jeg líknað hef og læknað tíu,
sem líkþrá höfðu“, drottinn kvað,
„en hvar eru þá hinir níu?
Jeg hygg þó bezt þeir fylgist að.“
Hvar eru þeir mörgu menn,
góðs er nutu,
hjálp er hlutu?
Snúa þeir ei aptur enn?

„Vill enginn þeirra aptur snúa,
að inna guði þakkargjörð,
en strax að heimsins blessun búa,
er brosir við þeim fögur jörð?“
Hryggðin burt með hretum flýr.
þakkir góðar
gleymast óðar'.
Einn af tíu' ei aptur snýr.

Og blíður Jesús síðast sagði
við Samverjann: „Nú upp ris þú;
í friði hjeðan far að bragði,
þig frelsað hefur öflug trú.“
Sama, drottinn, svara mjer:
Sig að viði,
sól, í friði;
trú þín hefur hjálpað þjer.“

Á lífs og dauða landamærum
er lausnara minn kalla' eg á,
þá svari hann með hljómi skærum:
„þjer hjálpar trúin dauða frá.“ —
Allt, sem hefur andardrátt
lofi drottin,
lofi drottin,
prísi gæðsku guðs og mátt.

Jesús blessar börnin.

(Matt. 19., Mark. 10., Lúk. 18.)

Yfir byggð og ból
blessuð morgunsól
breiðir sína björtu geisla-arma,
tekur fold í faðm,
faðmar sjerhvern baðm,
hverju blómi gefur geisla-varma.

Dafna blómin blíð
bezt um árdagstíð
móti bjartri morgunsól í hlíðum.
Næturkul er kalt,
kveldið líka svalt,
miðdagssól og ofheit opt og tíðum.

Móti austurátt
eru blómin þrátt
gróðursett á glöðum sumardegi,
svo að sólin hlý

sínum geislum í
vermi þau sem bezt, en brenni eigi.

Vorblóm ung jeg veit
vorum líka' í reit.
Börnunum við blómin ung má jafna.
Allt hið sama á
eins við börnin smá:
Bezt á móti morgunsól þau dafna.

Stjörnusólin, sem
sást í Betlehem,
það var morgunsólin Jesús sjálfur.
Upp í austri rann
áður fyrrum hann;
þaðan skein hann yfir heimsins álfur.

Hvar, sem sólu sjer,
sífellt skugginn er;
ei nær sólin alstaðar að skína;
eitthvað skyggir á;
eins var stundum þá
þegar Jesús kom með sveina sína.

Hann var sólin hrein,
hýrt og fagurt skein;
sveinar hans sem geislar stundum glóðu.
Fyrir þó kom það,
þeir í annan stað
líkt og skuggar ljósi' í vegi stóðu.

Það kom fyrir þá
þegar börnin smá
frelsaranum færð á örmum voru;
fundu þeir að því,
þótti læging í;
amast þeir við ungum börnum fóru.

Jesús blíður bað:
„Bannið eigi það.
Börnin tek jeg ung á arma mína.
Skyggið eigi á
ungu blómin smá;
lofið á þau ljósi guðs að skína.“

„Saklaus, blessuð börn
blíð og elskugjörn
ríki guðs þau öllum fremur eiga.
Barn og þú sjert þá
það ef viltu fá;
aðrir komast inn ei þangað mega.“

Síðan börnin blíð
blíðheims-sólin þíð
vafði sínum ástarörmum hjörtu.
Brostu blómin smá,
brosti sólin há;
móti sólu hlógu saklaus hjörtu.

Samur er hann enn.
Ó, þjer kristnir menn;

hafið æ í huga sögu þessa;
berið börn til hans
blíða frelsarans;
vill hann enn þá vernda þau og blessa.

Skyggið aldrei á
ungu börnin smá;
lofið þeim til ljóssins hlýja' og bjarta.
Hjer í heimi' er allt
helzt til dimmt og kalt;
aptur bjart og hlýtt við Jesú hjarta.

Og þú unga þjóð,
elsku börnin góð.
Sjá, í austri sólin ljómar hreina.
Sælusólar til
sækið líf og yl;
yður skal það enginn framar meina.

Og þú uppheims sól,
yfir jarðar ból
breið þú enn þá bjarta arma þína.
Skín þú alla á,
einkum börnin smá;
lát þeim æ þitt ljósið blessað skína.

Verkamenn í víngarði.

(Matt. 20.)

Jeg gekk út snemma morguns, er röðull rann úr sjó
og rósfögrum geislum á fjallatinda sló;

og döggin í grasinu glóði hrein og tær,
í greinunum suðaði ljúfur morgunblær.

Þá upp var runnin sólin um árdags bjarta stund
var allt saman vaknað af næturinnar blund.
Í smiðjunum dunaði axa' og hamra hljóð,
jeg heyrði' úti' á ökrunum sungin morgunljóð.

Jeg átti fagran víngarð, sem vinna þurfti í,
en vantaði menn til að ganga að starfi því.
Jeg leigði mjer verkmenn í þetta sama sinn,
og sendi þá jafnskjótt í fagran víngarð minn.

Það var um miðjan morgun: Þeir starfa tóku til
og trúlega unnu þar þriggja stunda bil.
En fátt var um verkmenn og víngarðurinn stór.
Jeg vissi' að þurfti fleiri, og út á ný því fór.

Þá gekk jeg út um dagmál, um dagsins þriðju stund,
er döggin var þornuð af blómum skrýddri grund
Sem áður um morguninn út jeg gekk í borg,
og iðjulausa nokkra þar sá jeg reika' um torg.

Í víngarðinn þeir fóru sem vísaði' eg þeim til,
að verki þeir störfuðu þriggja stunda bil.
En enn þá of lítill minn vinnukraptur var;
jeg vildi leigja fleiri, er starfað gætu þar.

Því gekk jeg út um hádegi, hina sjöttu stund,
í heiði skein sólin á akur, mörk og lund.
En enn þá á torginu' eg iðjulausa fann,
þá eg í garðinn leigði og sendi þá í hann.

Í víngarðinn þeir fóru, jeg vísaði þeim leið;
að verki þeir störfuðu þriggja stunda skeið.
Þó fannst mjer að vinna sú ónóg væri enn,
og enn jeg þurfti' að fara, að leigja verkamenn.

Svo gekk jeg út um nónbil, um níundu dags stund,
og nú var sem heitast og þreytt var orðin mund.
Í steikjandi hita þar hýmdu nokkrir enn;
þótt hallaði degi, jeg fjekk mjer verkamenn.

Í víngarðinn þeir fóru í verkið hinna til,
og verkið gekk rösklega tveggja stunda bil.
Þó sá jeg að ei mundi verkið lokið við,
ef veitt yrði þeim eigi nokkuð meira lið.

Og út gekk jeg und aptan, um elleftu dags stund,
er aptansól roðaði fjöll og ský og sund.
Af erviðistíma þótt eptir væri skammt,
því afkasta mátti, sem gjöra þurfti, samt.

Að finna mjer verkamenn gekk mjer ennþá greitt;
þeir guðslangan daginn ei unnið höfðu neitt.
Jeg kallaði til þeirra: „Komið þið með mjer,
í kaup þið skuluð fá það, sem rjett og sanngjarnt er.

Í víngarðinn þeir fóru; þótt verkið gengi seint
þá var áfram haldið og ljúka við það reynt.
Með guðs hjálp það heppnaðist öllu' að koma af.
Þá út var runninn tíminn jeg fararleyfi gaf.

Og sólin bjóst að hníga í sævardjúpin köld,
en sveipaði' að skilnaði gulli skýjatjöld;

á hauður sló kveldslit og kyrrt varð allt og rótt,
í kveldsvala jörðin þá bjó sig undir nótt.

Nú þagnaði' allur kliður er sólin gekk í sæng
og söngfugl á kvisti stakk höfðinu' undir væng.
Og daglúinn verkmaður bjóst til beðjar skjótt,
því búið var dagsverk og komið undir nótt.

Það var um miðjan aptan að verki lokið var
í víngarði mínum, og nóg var unnið þar;
og verkamenn hættu þar við sín góðu störf;
þótt væri misjafnt unnið, var hvíldar orðið þörf.

Þá sólarlag var komið jeg kallaði þá heim,
og kaupið hið umsamda galt jeg öllum þeim.
Þótt ynnu þeir misjafnt, jeg að því fór ei samt,
og öllum verkamönnunum kaupið galt jeg jafnt.

Þá tóku þeir að mögla, sem fyrstir fóru til,
að fengju þeir ekki sem allra rjettust skil.
Þeir vitnuðu í, að þeir unnið hefðu meir,
og öfunduðu hina, er fengu jafnt og þeir.

„Þessir hafa“, sögðu þeir, „unnið eina stund,
og er þá rjett að gjalda þeim kaup á sömu lund?
Því vjer höfum erviðað allar stundir dags
frá uppruna sólar og fram til sólarlags.“

„Jeg engum gjöri rangt til, fyrst öllum geld jeg nóg,“
við einn þeirra sagði' eg, „það skilja máttu þó;
við sömdum um einn pening og hann er goldinn hjer,
en hinum vil jeg gjalda hið sama kaup og þjer.“

„Hvort má jeg eigi gjöra af mínu hvað jeg vil?
og má jeg ei ráða því fje, sem jeg á til?
Hvort vex þjer í augum, þótt annar jafn sje þjer,
þótt öðrum sýni' eg miskunn, frá þjer ei tekið er.“

I hita og þunga' dagsins þú hafa þykist raun,
og hyggur að þú eigir öllum meiri laun;
en gæt þess að umbunin gefin jafnvel er,
og gleðstu við að aðrir fá jafnan hlut með þjer.

Í víngarði drottins þú vinn með dyggð og trú
og vonastu náðar þótt seint þar komir þú.
Hvort sólin uppris eða sígur niður' í dröfn,
hún sól er guðs náðar og öllum mönnum jöfn.

Spádómar Jesú.

(Matt. 16. 17. 20. 23. 24. 26., Mark. 10. 13., Lúk. 13. 17. 18.)

Dularmóða myrka framtið hylur
mönnum rúnir forlaganna dylur;
einn jeg spádóms æðstu gáfu hlýt.
Bak við fortjald framtíðar jeg skoða;
forlögin hvað mannsins syni boða;
lengra fram þó lít:

Lít jeg mannsins son á meðal sveina;
svik af einum þeirra má hann reyna;
jeg í vondra höndur komast hlýt.
seldur fram í höndur höfðingjanna,

háð og spjelni þoli vondra manna.
Lengra fram jeg lít:

Sje jeg mannsins soninn höndum tekinn,
síðan milli höfðingjanna rekinn.
Bezta vin minn bila sjá jeg hlýt.
„Fyr en haninn hefur galað tvisvar
hafa mun hann afneitað mjer þrisvar.“
Lengra fram jeg lít:

Lít jeg mannsins son frá sínum flæmdan;
svipum laminn, smáðan, fyrirdæmdan;
þyrnikrónu' eg þunga bera hlýt;
sonur guðs með sakamönnum talinn,
saklaus dæmdur, böðla höndum kvalinn.
Lengra fram jeg lít:

Lít jeg mannsins son til dauða dreginn,
drúpa niður böðla höggum sleginn;
þungan kvala-kross jeg bera hlýt;
guðs og mannsins son má höfuð hneigja,
háðulega' á krossi verður deyja.
Lengra fram jeg lít:

Lít jeg mannsins son í sigurljóma
sjálfan rísa' úr þungum heljardróma.
Dýrðarlíkam ljóss jeg fagran hlýt.
Synd og dauða sigri hrósar yfir
sonur guðs er dó, en aptur lifir.
Lengra fram jeg lít:

Lít jeg mannsins son til hæða hrifinn,

himins ofar ljósaskýjum svifinn.
Dýrð míns föður jeg á himni hlýt,
ódauðleikans unaðsgeislum vafinn,
upp til guðs í sali ljóssins hafinn.
Lengra fram jeg lít:

Lít jeg herrans húsið þjóðum kunna
hrynja' um koll og falla borg til grunna.
Minnar þjóðar hörmung sjá jeg hlýt.
Ó, mín þjóð mun land úr landi hrakin
lemstruð, fjötruð, slegin, hungruð, nakin.
Lengra fram jeg lít:

Lít jeg aptur reist af herrans höndum
húsið mitt á ný í öllum löndum.
Ófellandi hús jeg aptur hlýt.
Kirkja guðs um löndin vítt mun ljóma,
lífsins orð um alla veröld hljóma.
Lengra fram jeg lít:

Sje jeg mannsins son í himinsskýjum
sjálfan koma' í dýrðarljóma nýjum.
Aptur jeg á hauður stíga hlít.
Allir kraptar himna munu hræast,
hljóma drottins engla raddir skærast.
Lengra fram jeg lit:

Sje jeg tákn á sólu, tungli' og stjörnum,
súr og kvíða í öllum jarðarbörnum.
Þá jeg endi heimsins skoða hlýt.
Jörð og tungl og sól og stjörnur sökkva

síðast niður' í undirhvelfing dökkva.
Lengra fram jeg lít:

Sje jeg dýrðar stól á himni standa
stólkonungsins, guðs hins allsvaldanda.
Þar jeg dæma heimsins þjóðir hlýt.
Rjettan dóm of öllum upp jeg segi.
Eilífðina birta vil jeg eigi,
er jeg einnig lít.

Sakkeus.

(Lúk. 19.)

Þá ferðaðist Jesús fyr um kring
opt fólkið sló um hann stóran hring.

Það flykktist kringum hann fjöldi manns.
svo fengju menn litið auglit hans.

Í Jeríkóborg það svo var eitt sinn,
er sjálfur kominn var meistarinn.

Er fór hann í gegnum fagra borg
þá fylltust strætin og hvert eitt torg.

Menn vildu meistarann mikla sjá,
er margar sögur þar gengu frá.

Nú lýðurinn gat hann loksins sjeð,
er ljúfur um strætin ganga rjeð.

Og auglit Jesú og ásýnd hrein
mót öllum hýrt og blíðlega skein.

En einn var þó, sem hann eigi sá,
hann auga kom eigi Jesúm á.

Og Sakkeus nefnir sagan þann,
er sjeð gat þar eigi meistarann.

Hann auðugur mjög að eigum var
og yfirtollheimtumaður þar.

En auðurinn þó ei gladdi geð
fyrst gat hann þar eigi Jesúm sjeð.

Og meistarann því hann mátti' ei sjá,
að múgurinn stóð og skyggði á.

En maðurinn lítill vexti var
og vegna þess eigi sá hann þar.

En margur er einatt maðurinn knár
þótt mjög eigi sje í lopti hár.

Á Sakkeusi sannaðist það,
hann sást ei fyrir, en hljóp af stað.

Og hópnum rann hann á undan ótt
og upp í trje hann klifraði skjótt.

Þar fram hjá eikinni leiðin lá;
hann lausnarann ofan úr trjenu sá.

Og auglit Jesú og ásýnd hrein
svo undurblítt móti honum skein.

Hann mælti við hann með ljúfri lund:
„Þú litið hefur mig nú um stund.“

„En betur skaltu mig bráðum sjá,
því bráðum mun jeg þjer gista hjá.“

„Þú vildir, kæri, koma til mín,
því koma vil jeg nú heim til þín.“

„Nú flýt þjer að taka á móti mjer,
að megi' eg sitja til borðs hjá þjer.“

Og Sakkeus fór og flýtti sjer heim,
svo fagna kynni hann gesti þeim.

Að hafa svo mikinn og góðan gest,
það gladdi nú hjartað allra mest;

að fá hann ei að eins í svip að sjá,
en sjá hann dvelja sjer lengi hjá;

að horfa' á hans svip, að hlusta á hans orð
og hafa hann við sitt eigið borð.

Ó hvílík sæmd fyrir syndarann!
því syndir og breyzkleik vel hann fann.

Hann fyrirlitinn af fólki var,
en frelsarinn tók sjer gisting þar.

Þótt aðrir þessu mögluðu mót,
því meistarinn eigi sinnti hót.

Hann hafði samneyti helzt við þá,
sem heimurinn smáði' og lagðist á.

Og til þess kom hann í heiminn hjer,
að hjálpa því við, sem glatað er.

Enn frelsari heimsins fer um kring,
en fáir slá nú um Jesúm hring.

En þó er af öðru mikil mergð,
er mönnunum dylur Jesú ferð..

Það skyggir svo margt og mikið á,
að mennirnir eigi Jesúm sjá.

Menn heyra' hann ei fyrir ys og þys;
en ó, hve fara þeir góðs á mis!

Þótt hafi þeir gæði heimsins nóg,
það hjartanu veitir ei sanna fró.

Og lífið hlýtur að sýnast svart,
ef sjá menn ei Jesú auglit bjart.

En menn eru stuttir og standa lágt,
og stefna hjer sjaldan nógu hátt.

Í raununum engin ráð hjer sjá,
að rýma því burt, sem skyggir á. —

Æ jeg er svo litill, jeg er svo smár,
en jeg þarf að verða stór og hár.

Og jeg þarf að keppa' að komast sem hæst,
að komast honum sem allra næst.

Sem Sakkeus máske' eg klifra kann,
að komist jeg upp í trjeð sem hann.

En skilningsins dugir ein ei eik,
hver einasta grein er þar svo veik.

Jeg þarf að leita' uppi lífsins trjeð,
svo lausnara minn jeg fái sjeð.

Og jeg þarf að hlaupa' og halda beint,
svo hingað komist jeg ei of seint.

Því dagurinn líður furðu fljótt
og fyr en varir er komin nótt.

En sólin er þegar sigin lágt,
hún sjest ei nema menn standi hátt.

En komist jeg hátt í trúar trje,
hve tignarlegt er það, er jeg sje!

Hve fögur útsjón á lífsins láð,
í lífsins borg, yfir dauðans gráð!

Hve fögur sjón yfir fjölda manns,
er flykkist um hástól lausnarans!

Hve fagurt er lífsins sól að sjá,
er sortinn heims eigi skyggir á!

Hún brosir svo ljúft og blítt til mín
og býður með geislum heim til sín.

Hve gleðst þá mín önd, hve gleðst mín lund!
hve glöð verður lífsins aptanstund!

Hve glatt verður þá að gista þann,
er gleðina skóp, í ljóssins rann;

að búa með honum í sólarsal,
að sjá hans auglit og heyra' hans tal!

Ó hvílík sæmd fyrir syndarann
að samneyta þar við frelsarann! —

Þótt enn sje jeg lítill, enn sje jeg smár,
jeg einhvern tíma verð stór og hár.

Og einhvern tíma þá allt jeg sje,
er eigi má sjá í skilnings trje;

þá komið er heim á lífsins láð
og lifi jeg þar fyrir Jesú náð.

Inmreið Jesú í Jerúsalem.

(Matt 21., Mark. 11., Lúk. 19., Jóh. 12.)

Til Jórsalaborgar þá Jesús er reið,
þá jörðin af fögnuði dundi.
ó hvern mundi gruna, sú ljómandi leið
að lykta hjá krossinum mundi.

Þá hjuggu menn limið af laufgaðri stöng,

á leiðina kvistum þeir stráðu;
Þar breiddu þeir klæði sín byrjandi söng,
um blessun og dýrð hans þeir kváðu.

En opt skiptast veður á örskammri stund
og ótt fyrir sólina dregur.
Og eptir þann dýrðlega fagnaðarfund
hve fljótt kom hans hörmunga-vegur.

Hið limaða trje varð þá lausnarans kross,
þeir ljetu' á hann háðungarklæði.
Í blessunar stað: „Komi' hans blóð yfir oss,"
þeir blindaðir kölluðu í æði.

En krossinn hann breytast mun lífsins í lund,
á leið vora kvistum hann stráir;
og brúðkaupsklæðin á blessunarstund
oss búa þá englar guðs háir.

Og allt þetta verður svo eg megi ná
til eilífra föður-heimkynna, —
til borgar guðs lifandi hæðum í há,
þar hann mun jeg blessaðan finna.

Þá sje jeg það allt, er guðs almætti skóp,
í eilífum vor-morgunroða;
og aptur þá fæ jeg minn ástvinahóp
og englanna fylkingar skoða.

Og ilmandi breiða þar eilífðarblóm
guðs englar á mannanna vegu;

og fagnaðar inndælan heyri jeg hljóm
guðs hörpunnar ununarlegu.

Þar hljómar hið dýrðlega hallelúja,
guðs heilagra lofsöngur fagur;
en himnarnir bergmála: hósíanna.
Ó hvílíkur ununardagur!

Brúðkaup konungssonarins.

(Matt. 22.)

Brúðkaup sonar síns hins góða.
sjóli nokkur halda vann;
sendi þjóna sína að bjóða
sinn í fagra gleðirann.
Brúðkaups gestir
brugðust flestir,
boð ei þáðu,
boðskap kóngs og þjóna smáðu.
Svo fór brátt um boðskap þann.

Brúðkaups herra, er gjörði gildi,
guð á himnum sjálfur er;
öllum mönnum veita vildi
veizlu dýra hann með sjer;
öllum þjóðum,
illum, góðum
brúðkaupsklæði
bauð hann fram sem önnur gæði.
Það ei löngum þiggjum vjer.

Brúðguminn í brúðkaupinu

blíður Jesús Kristur er;
einnig hann á hjartans vinu,
helga brúði festir sjer.
Ó hve fríður,
ó hve blíður,
ó hve glaður
er vor bróðir, guð og maður,
brúðkaup sitt er heldur hjer!

Brúðurin er kristnin kæra,
Kristi sjálfum er hún fest;
hún ber nafnið herrans skæra,
hana sem að elskar mest.
Hans í vörmum
ástarörmum,
við hið bjarta
blíða, varma kærleiks-hjarta
unir drottins brúður bezt.

Brúðkaups sveinar, boð er lýðum
báru fyrrum kóngi frá,
þekkjast enn á þessum tíðum
þeirri sömu meðferð á:
Einatt smáðir,
hraktir, hrjáðir
hátt þeir kalla,
hrópa guðs á boðsmenn alla,
þó í brúðkaup fáa fá.

Brúðkaups þessa *boðið* góða
blessað guðs er náðarorð;

berst það út til allra þjóða,
yfir höf og lönd á storð;
blítt það ómar;
hátt það hljómar,
býður öllum
brúðkaups til í dýrðar höllum,
þar sem dýrst er búið borð.

Brúðkaups gestir boð ei þiggja.
blindir heims það eru menn;
meir á annir heimsins hyggja,
hafna drottins boðskap enn;
kaupa og selja,
krónur telja;
boð ei virða,
brúðkaup drottins um ei hirða.
Drottins kemur dómur senn.

Brúðkaups salur bjartur ljómar
björt er glóir festing há;
háir birtast helgidómar,
hærri sal það minnir á:
dýrðarsalinn
drottins, falinn.
Yndislegri,
ótal þúsund sinnum fegri
dýrðlegur er salur sá.

Brúðkaups klæðið breiðir drottinn
brautir vorar tíðum á;
fögur grund með grösum sprottin

glitvef skrýtt er klæði' að sjá.
    Fegri skrúði
    skrýðir brúði:
    saklaust hjarta
sinn fær helgi-ljómann bjarta
drottins Jesú dreyra frá.

Brúðkaups dagur bjartur rennur
blíða vors um morgunstund.
Fegra sólar blys þó brennur
bjart með lífsins gull í mund,
    guðs er brúði
    skrýðir skrúði.
    Ó hve fagur
er sá mikli brúðkaups dagur
ódáins í aldinlund!

Brúðkaups gleðin gefst oss öllum
guðs í fögrum jarðardal.
Hvað mun þá í himins höllum,
hinum fagra brúðkaupssal!
    Skæra hljóma
    heyri' eg óma
    englaraða.
Ó þann brúðkaups sönginn glaða!
Ó þann hljóm jeg heyra skal!

Brúðkaups skarann barna sinna
blessar drottinn hjer á jörð.
Glöð um síðir fær að finna
föður öll hans barnahjörð;

óteljandi
lífs á landi
brúðkaup heldur
brúðgumanum Jesú geldur
þúsundfalda þakkargjörð.

Farísearnir.

(Matt. 3., Mark. 12, Lúk. 11. 20.)

Vei, vei, ó vei! Á veldis háum stóli
hins vitra, göfga, mikla löggjafans
þar skríða kettir nú í bjarnar bóli
og brölta hvolpar upp í sæti hans.
Af skriftlærðum, af fölskum Fariseum
er fullt í drottins gömlu tignar-vjeum.
Hvort mundi gamla Móses líka? Nei.
Vei, vei, ó vei!

Vei, vei, ó vei, þjer Farísear fláu,
þjer falsarar, er mælið hjer svo blítt!
Þjér talið orð úr yðar stólum háu
svo innileg og borin fram svo þítt.
Um orðin guðs ei hót þjer sjálfir hirðið
og heilög boðorð guðs þjer eigi virðið,
þjer Farísear. Farísear! Nei.
Vei, vei, ó vei!

Vei, vei, ó vei! Þjer byrðar þungar bindið
og bjóðið mönnum upp að taka þær,
þjer veikum mönnum þeim á herðar hrindið

en hvergi sjálfir koma viljið nær;
ei hönd nje fót þjer hræra sjálfir nennið,
og hót ei skeytið því, er sjálfir kennið,
þjer Farísear, Farísear! Nei.
Vei, vei, ó vei!

Vei, vei, ó vei! Þjer hafnið heiðri sönnum,
en heiðursteikn þó eruð fíknir í;
þjer sækist í að sýnast fyrir mönnum,
að sýnast miklir, — raunar langt frá því.
Þjer sæmdarmerki sækist í að bera,
en sæmdarmenn ei hirðið um að vera;
þjer Farísear, Farísear! Nei.
Vei, vei, ó vei!

Vei, vei, ó vei! Þjer elskið yfirlæti
og efstir viljið sitja boðum í;
þjer rífist jafnvel um hin æðstu sæti
og öfundið þann hvern, er kemst að því.
Í samkundum um sætin eins þjer keppið,
í sjálfu húsi guðs ei meting sleppið,
þjer Farísear, Farísear! Nei.
Vei, vei, ó vei!

Vei, vei, ó vei! Ei að eins æðstu sætum
þjer eptir keppið, hvar sem er, að ná;
þjer heimtið yður heilsað sje á strætum
og hokinn yður skríllinn lúta má;
þjer viljið láta aðra bljúgt sig beygja,
en berið sjálfir við ei lim að hneigja;
þjer Farísear, Farísear! Nei.
Vei, vei, ó vei!

Vei vei, ó vei! Þó enn er annað verra:
Þjer eigið nafn og stjett ei kannizt við;
þjer viljið láta kalla: herra! herra!
og hafið titla fyrir augnamið.
Þjer viljið aðra draga' í duptið niður,
en dreymir um, ei nóg sje haft við yður;
þjer Farísear, Farísear! Nei.
Vei, vei, ó vei!

Vei, vei, ó vei! Þjer guðs hús gjarnan sækið
og getið lengi beðizt fyrir þar;
en guðs orð fyrir siða sakir rækið,
og sinnið eigi kveinstaf ekkjunnar;
þjer ekkna húsin upp án vægðar jetið,
en aldrei saðzt á þeirra blóði getið;
þjer Farísear, Farísear! Nei.
Vei, vei, ó vei!

Vei, vei, ó vei! Þjer höggorms eitri hvæsið,
og himnaríki bægið mönnum frá;
þjer fyrir öðrum lífsins dyrum læsið,
er langar þangað inn að ganga fá,
þjer yður sjálfa burt frá guði bolið
og börnum guðs ei inngang heldur þolið;
þjer Farísear, Farísear! Nei.
Vei, vei, ó vei!

Vei, vei, ó vei! Um höf og lönd þjer haldið,
þjer hræsnarar! og látizt boða trú;

þjer boðið frelsi', en eymd og ánauð valdið;
á yður sjálfum bitnar hörmung sú.
Þjer vítis börn! þó verri gjörið aðra,
ó verið ei með drottins orð að flaðra;
þjer Farísear, Farísear! Nei.
Vei, vei. ó vei!

Vei, vei, ó vei! Þjer heimskir helgast metið,
við hjegómann ef einhver maður sver.
Þjer fremur tignað guðinn Mammon getið
en guð og drottin, sem á himnum er.
Þjer getið ekki greint hið sanna' og háa
frá grómi jarðar, hjegómanum smáa;
þjer Farísear, Farísear! Nei.
Vei, vei, ó vei!

Vei, vei, ó vei! Þjer látizt lögin virða
og látizt gjalda tíund rjett og skatt;
um æðri boðin ei þó viljið hirða:
um ást og trú, um gott og rjett og satt.
Þjer síið flugur, samt við það ei hikið
að svelgja úlfaldann, finnst það ei mikið;
þjer Farísear, Farísear! Nei.
Vei, vei, ó vei!

Vei, vei, ó vei! Þjer fægið föt og gyllið,
svo fögur utan skína þau sem glóð,
en innan þau með eiturlyfjum fyllið,
sem eitra holdið, sjúga merg og blóð.
Menn sjá það ei, að undir ytri gylling
er eymd og rotnun, dauði, synd og spilling;

þjer Farísear, Farísear! Nei.
Vei, vei, ó vei!

Vei, vei, ó vei! Þjer grafir skarti skrýddar,
sem skínið svo, að lýti sjást ei nein!
Þær vel að utan eru' að sönnu prýddar,
en innra rotna dauðra manna bein
þjer sýnist fagrir fyrir sjónum manna,
ei flærð og hræsni sjá menn rangindanna;
þjer Farísear, Farísear! Nei.
Vei, vei, ó vei!

Vei, vei, ó vei! Þeir prýðið leiðin lágu
og legstað þeirra', er deyddi feðra þjóð;
þjer haldið tölur, hræsnararnir fláu
of höggnum steinum, keyptum fyrir blóð.
Ef hefðuð þjer á dögum feðra dvalið,
þjer drottins vini' ei síður hefðuð kvalið;
þjer Farísear, Farísear! Nei.
Vei, vei, ó vei!

Vei, vei, ó vei! Nú feðra mæli fyllið,
þjer fölsku refir, eiturnöðru-þjóð!
þjer fölskuverkin hver með öðrum hyllið,
og hrópið yfir yður saklaust blóð.
Hvort hugsið þjer, þjer flúið dóminn fáið
og frið þjer skerið upp, er glæpum sáið;
þjer Farísear, Farísear! Nei!
Vei, vei, ó vei!

Jerúsalem.

(Matt. 24., Mark. 13.)

Þú Jórsalaborg, svo helg og há,
við himins er mænir boga!
sem gullskýja-bólstra glampar á
er gljár þú í sólarloga.
Þótt gnæfir þú nú við himin hátt,
þú hlýtur með sól að falla lágt
í blóðrauða vesturvoga.

Þú musteri drottins gulli glæst,
er glóir í aptanroða!
þú dýrðlega húsið himni næst,
svo himneskt að sjá og skoða.
Sú kemur tíð: Yfir steini steinn
ei standa mun framar nokkur einn,
sem bækurnar fornu boða.

Sem bak við hinn skæra skýjafald
er skínandi sólarljómi,
eins geymist bak við hið gullna tjald
hinn guðlegi náðar-blómi.
Þó fram mun koma sú forna spá
um ferlega smánar-eyðing þá
í heilögum helgidómi.

Þú Júdea-byggðin björt og væn
með blómlega skrautið valla,
með aldingarðana' og engin græn
og ilmandi skógar hjalla! —

Ó flý þú, maður, þá fögru sveit,
er flýtur blóðið um grænan reit,
og byrg þig í fylgsnum fjalla. —

Þar situr maður á svölum hátt
er sól er að kveðja daginn
og hnígur í vog í vestur átt
og verpur þar roða' á sæinn.
Hvort er þetta sólar geisla glóð,
er glampar þar, eða rjúkandi blóð,
er bjarma slær yfir bæinn?"

Og ríkismaður í sínum sal
þar situr, á gróða laginn;
hann reiknar glaður, hve græða skal
og gjöra sem mest í haginn.
Þá drífur að lið með fljúgandi ferð
sem fyssandi hrönn með jakamergð;
ó flý, það fleygist á bæinn.

Um veginn kemur þar verki frá
einn vegmóður göngumaður;
til heimkomu sinnar hlakkar sá
í huganum næsta glaður.
Snú við sem fljótast, ó flý, ó flý,
því fjandmanna höndum nú er í
þitt hús og hinn helgi staður.

Þar ganga þau tvö í grænum dal,
í glitfögrum pálmalundi;
og sveinninn fríði með hlýlegt hjal

sjer hallar að rjóðu sprundi.
Þá dynur að eyrum hærra hljóð
um hatur og stríð og morð og blóð
af fárlegum sverðafundi.

Þar móðir situr með barn sitt blítt
við brjóstið hið ástarvarma;
og blíður svefn, er hún syngur þítt,
þá sígur á vota hvarma.
Ó flý þú, móðir, ó vei, ó vei!
Nú voði' er á ferðum, sjer þú ei
hinn blóðuga voðabjarma?

Þar sitja gumnar í glæstum sal
og glymjandi skálum klingja,
með hjegómaleik og ljettúðartal
þeir lausungarvísur syngja.
Ó rísið þjer upp frá gleðinnar glaum
og glepjandi værð, sjá tíðin er naum;
nú heyrist til dómsins hringja.

Þar blunda nokkrir á beði rótt
og búsifjum dagsins gleyma.
Til svefns er ei boðið nú í nótt,
um næði' er ei vert að dreyma.
Ó vaknið þjer skjótt af blíðum blund,
nú blóðið rennur um fagra grund;
þess lækir um strætin streyma. —

Ó Jórsalaborg, þú Babýlon!
þú Babels og forlög hefur;

þú átt þjer ei nokkurs ótta von
og andvaralaus þú sefur.
Þá dynur þruman úr himins höll,
þú hrapar í grunn og steypist öll;
þú gröfina sjálf þjer grefur.

Ó Jórsalaborg! hvar finnst nú þín frægð
og fegurð og glys og ljómi?
þinn auður og dýrð og gull og gnægð
og gersema þinna blómi?
Þú hnípir nú döpur og aum og auð
á eiginni gröf, svo tóm og snauð,
og fellir þar tár í tómi.

Þú Gyðinga þjóð, er guð sjer kaus!
þú geymdir ei drottins laga;
nú starir þú föl og frægðarlaus
á feðranna gömlu daga;
og fótum troðin og fyrirdæmd
þú flæmist um löndin, horfin sæmd.
Æ, lyktar hún svo þín saga?

Heimslok.

(Matt. 24., Mark. 13., Lúk. 21.)

Tákn munu birtast er heimi fer hallandi:
Hnígandi,
sígandi
myrkvast þá sól;
máninn af blikandi braut sinni fallandi

blóðrauður steypist í sjávarins ból;
stjörnurnar tindrandi
sökkva þá sindrandi,
sortnar þá himinsins festingin blá,
ljómandi hindrandi
ljósin að sjá.
Dagurinn mikli til dóms rennur kallandi.

Eldfleinar þyrlast upp blossandi, brunandi,
brakandi,
sprakandi
ferlegum gný;
kvíslast í loptinu logasverð funandi,
leiptrandi koldimmum skýbólstrum í.
Þrumurnar hvellandi,
skruggurnar skellandi
skelfing og ógnunum veröldu spá,
þunglega bellandi
björgunum á,
eður í skýjunum dimmlega dunandi.

Stormurinn brýzt fram í bálviðri hvínandi,
blásandi,
másandi
þungum af móð;
æðir um vígvöllinn organdi, hrínandi,
ýskrandi, heiptugur, þyrstur í blóð;
skógana lemjandi,
klettana kremjandi,
klýfur í herðar hin stoltustu trje;

flýja vill emjandi
foldin í hlje:
niður í hafgeimsins hyldýpi gínandi.

Öldurnar tryllast við rokviðrið rjúkandi,
rjúfandi,
kljúfandi
dimmbláan sjá;
ýmist til himins í ofboði fjúkandi
ellegar hverfandi' í botnlausa gjá.
Bylgjurnar klofnandi,
rjúkandi, rofnandi,
reiðar og hamstola vaða' upp á land,
mönnunum stofnandi
meinsemd og grand,
náköldum fingrum um storðina strjúkandi.

Þýtur í björgunum, buldrandi, dynjandi,
brestandi,
gnestandi
springa þá fjöll;
heyrist í rofunum dimmlega drynjandi
dvergarnir stynjandi, hrínandi tröll.
Klettarnir hrapandi,
skriðurnar skrapandi
skjóta sjer undan og flýja' út á sjá,
niður í gapandi
ginnunga-krá,
þar sem að fela sig fjöllin hin hrynjandi.

Gjörvallar mannanna kynslóðir kvíðandi

kveinandi,
veinandi
sorgfullum móð,
hræddar við táknin í loptinu líðandi,
löðrandi sjóinn og himinsins glóð,
þrumurnar drynjandi,
hamrana hrynjandi;
heimsendi kominn þá líta má öld,
yfir sig dynjandi
dómadags-gjöld.
Hver getur staðizt þá hann kemur stríðandi.

Himnanna kraptar þá hræra sig rísandi;
hrifandi,
svífandi
birtist þá sýn:
Glóandi hástóll í gullskýjum lýsandi,
guðdómleg hátign þar blikandi skín.
Kemur hinn ljómandi
dýrðlegi dómandi:
drottinn í annað sinn niður á storð.
Sætlega hljómandi
sigursins orð
heyrast um alheim hinn alvalda prísandi.

Básúnur heyrast þá gulllegar gjallandi
gellandi,
hvellandi
himneskum róm,
dána til lífsins úr legstöðum kallandi,

lýðunum stefnandi guðs fyrir dóm;
bjöllurnar klingjandi,
klukkurnar hringjandi
kalla til dómsins af görvallri jörð;
englar guðs syngjandi
safna guðs hjörð,
niður við hástól hins heilaga fallandi.

Dómurinn.

(Matt.25., Lúk.21.)

Hám á dýrðar-hástól situr
himingeislum sveiptur í
mikill rjettvís, mildur, vitur
mannsins sonur enn á ný.
Yfir dróttum dóm hann heldur,
drottinn öllum laun sín geldur.
Ó þann mikla drottins dóm!

Herrans dýrðar-hástól kringum
halda drottins englar vörð.
Utar standa' í ótal hringum
allir menn af víðri jörð;
allar safnast þangað þjóðir,
þyrpast saman vondir, góðir,
til að heyra drottins dóm.

Ó þann skarann óteljanda!
ó þá miklu, stóru fjöld
allra tíða, allra landa!

allra bíða málagjöld.
Gjallar dómsins klukkur kalla,
kalla nú til dómsins alla
Allir bíða drottins dóms.

Eins og hirðir heims hjá þjóðum
hafra skilur sauðum frá,
illa menn svo glöggt frá góðum
greinir drottinn sjálfur þá;
sauðunum til hægri handar,
höfrunum til vinstri handar;
hveitið sáldar hismi frá.

Óttasleginn allur lýður
óttast drottins svörin hörð.
Sjer hann snýr að sauðum blíður,
sinni eigin kæru hjörð.
Eins og sól hans auglit ljómar,
eins og vorblær raust hans hljómar.
Segir hann við sina menn:

„Fyrrum var jeg fár og hryggur,
fáir skiptu sjer af mjer;
þú mjer reyndist trúr og tryggur,
tókst þú mig sem vin að þjer.
Áður líkn jeg þurfti þína,
þú ert kominn nú á mína;
eigi skal þig iðra þess.“

„Svangur var jeg, sult varð reyna,
sá jeg hvergi daglegt brauð;

þá komst þú með björg og beina,
bættir vel úr minni nauð.
Fyrir blessað brauðið þetta
brauði lífsins þig skal metta
hæst við dýrðar-háborð mitt.“

„Þyrstur var jeg, þreyttur stundum
þunga dags jeg undir hneig;
þá jeg fjekk úr þínum mundum
þægan, ljúfan svalateyg.
Fyrir drykkinn þennan þekka
þú skalt ætíð fá að drekka
lífsins svalalindum af.“

„Gestur var jeg göngumóður,
garði þínum að mig bar;
tókst þú mjer sem bezta bróður,
beztu hýsing fjekk jeg þar.
Fyrir þessa gisting góða
gisting vil jeg þjer nú bjóða
dýrðarhöllu drottins í.“

„Klæðlaus var jeg, napur næddi
nistingskuldi gegnum mig;
vermdi mig og vel mig klæddi
vinarhönd þín ástúðlig.
Fyrir þetta fatið hlýja
færi eg þig í skikkju nýja:
dýrðarskrúða drottins þíns.“

„Sjúkur var jeg, sat í skugga,

sinna vildu fáir mjer;
þá komst þú að hjálpa' og hugga,
heilsubót jeg fjekk hjá þjer.
Fyrir hjálp og huggun mæta
hvert þitt mein jeg vel skal bæta,
lækna þig við lífsins brunn."

„Fangi var jeg, fjötrum bundinn,
fáir komu þá til mín;
þú komst opt, svo styttist stundin,
stór var hugfró koma þín.
Fyrir komu þessa þína
þú skalt koma í gleði mína:
paradísar frelsi' og frið."

„Margan átti' eg auman bróður,
enginn þrátt er sinna vann;
reyndist þú þeim gegn og góður,
gladdir margan aumingjann.
Það, sem gjört er mæddum mönnum,
mest og fremst af kærleik sönnum,
met jeg það sem mjer sje gjört."

„Snauður, smáður, móður maður
margur fyrrum var í heim.
Prúður, fjáður, góður, glaður
greiddi margopt fyrir þeim
Alla hjálp er aumir hlutu,
alla björg, er snauðir nutu,
það skal borga þúsundfalt."

„Öll þau verk, sem voru dulin,
vel jeg þekki, ill og góð;
góðverk manna gleymd og hulin
geymt hef jeg í mínum sjóð,
Rentan galzt ei hálf í heimi,
höfuðstólinn vel jeg geymi,
vex hann æ til eilífðar.“

„Komið, launin þau að þiggja,
þjer míns föður börnin kær;
komið, himins borg að byggja,
búin yður höll er skær.
Nú er enduð sorg og sýki,
sjálft þjer erfið himnaríki;
guðs í fögnuð gangið inn.“ —

Síðan snýr hann sjer til vinstri,
segir einnig þar upp dóm.
Það á dómstund heyrist hinnstri
hvað hann birtir snjöllum róm.
Óttalegt það er að segja;
ó hve gott að mega þegja!
Ó þann mikla drottins dóm!

Kveldmáltíð drottins.

(Matt. 26., Mark. 14., Lúk. 22.)

Horfi jeg um heiðríkt kvöld
upp í geiminn himins háa,
hvelfda, fagra salinn bláa

með hin stóru tignar-tjöld.
Ó hve vel er salur sá
silfurgljáum blæjum sleginn,
fagurbláum dúkum dreginn!
Dýrum, háum öllum megin
ljósahjálmum logar á.

Þessi salur minnir mig
á þann loptsal undurfríða,
eigin guðs þars lambið blíða
fyrrum bjó til fórnar sig.
Jesús sat þar sveinum hjá
sinna meðal kæru barna,
eins og máninn meðal stjarna
mildur skín í austri þarna,
stafar ljósi' á storð og sjá.

Þetta kveld — það minnir mann
á það kveld er undir borðum
eigið hold sitt Jesús forðum
sínum gefa sveinum vann.
Fyrir yður fórn er sú,
fyrirgefning sjerhver hlýtur,
hver einn drottins náðar nýtur,
náðin drottins aldrei þrýtur;
aldrei, drottinn, eyðist þú!

Þetta kveld — það minnir mann
á það kveld er Kristur forðum
kaleikinn tók undir borðum,
rjetti sveinum sínum hann.

Drekkið þjer hjer allir af;
allir þó að hjer af drekki
náðin drottins eyðist ekki;
enga slíka býsn jeg þekki;
ó það grunnlaust gæðsku haf!

Ó sá friður! ó sú ró!
ó sú kyrrð og aptanblíða!
Endurminning fyrri tíða
lifnar við og færir fró.
Ó þú drottinn, minntist min
mitt í sorg og gleði þinni.
Aldrei hverfi mjer úr minni
minning þín, en hinnsta sinni
mest þó vil jeg minnast þín.

Ó sú fegurð guðs í geim!
Mjer er, guð minn, glatt í hjarta,
gleðisalinn lít jeg bjarta;
langar mig í ljósið heim.
Hjartanlega lysti þig,
lífsins herra, menn að gleðja,
styrkja, blessa, svala, seðja;
síðast heiminn eins að kveðja
hjartanlega langar mig.

Slokknið, ljósin himins há!
stjörnur skjótt i felur flýið!
far þú, máni, bak við skýið!
Bráðum rennur sól úr sjá.
Bráðum skærri sje jeg sal

sólu fegri' á himni standa,
og við stól hins allsvaldanda
engla guðs til beggja handa.
Hvenær það jeg skoða skal?

Heyri' eg í fjarska einhvern óm;
er það lofsöngs ómur blíður?
eða líksöngs hreimur þíður?
eða kenni' eg klukkna hljóm?
eða heyri' eg æðri róm:
engla syngja rómi snjöllum,
eða klingja ómi gjöllum,
er þeir hringja dómabjöllum.
kalla fyrir drottins dóm?

Skilnaðarræða Jesú.

(Jóh. 14.—16.)

Það var um kveld. Og himins hvelfing blá
í heiði nætur skein með ljóma björtum.
En fegur skein þó drottins dýrðin há,
þótt dauðinn gægðist fram í myrkrum svörtum.
Krists ævikvöld var einnig komið þá,
og órótt var í lærisveina hjörtum.
En hjá þeim sat hann enn þá undir borðum
og ávarpaði þá með blíðum orðum:

„Mín kæru börn! Nú komin senn er nótt,
nú kveðja verð jeg yður hinnsta sinni;
sjá, lífs míns dagur liðinn burt er skjótt;

það líður þannig allt í veröldinni;
að heilsa' og kveðja allt er furðu fljótt;
nú fer jeg burt, því lokið stund er minni.
Þjer munuð leita mín, en finnið eigi;
hin myrka nóttin fylgir björtum degi."

„En hræðist ei þótt hjer sje dimmt og svart,
til himinsala drottins augum snúið.
Á guð, á mig, á lífsins ljósið bjart,
þótt löng sje nóttin, vonið þjer og trúið.
Í himins sölum hús er næsta margt,
er hefur drottinn vinum sínum búið.
Því skelfist ei nje hræðist yðar hjörtu,
en horfið upp í drottins sali björtu."

„Hve fagurt glóir guðs míns dýrð í kvöld!
Sjá gullnar eyjar ljóss á öldum bláum.
Hve fagurt blika' hin skæru tignartjöld,
er tindra þar á drottins völlum háum!
Hve mikil borg! Ó hvílík halla fjöld!
Af helgidómi guðs vjer skuggann sjáum.
Þar á jeg heima; heim er mál að snúa,
þar híbýli jeg yður fer að búa."

„Þjer þekkið veginn, vegurinn jeg er,
sá vegur, sem að liggur guðs til hæða;
en svo þjer getið ratað rjettan veg,
þá reynið götu sannleikans að þræða;
og leiðin sú er eigi óttaleg,
ei yður látið dauðans skugga hræða,

því jeg er ljós á lífsins dimmu brautum
og lífið sjálft í öllum dauðans þrautum.“

„Nú suða tekur svalur nætur blær,
vjer sjáum hann ei, glöggt þó til hans finnum.
En annar ljúfur andi hjer er nær,
úr æðri kominn himinsælu-kynnum.
Hann heimurinn ei heldur skynjað fær,
þótt hjer hann svifi títt og mörgum sinnum.
Það sannleikans er unaðsblíður andi,
að ofan svifinn guðs frá dýrðarlandi.“

„Á grundu blika daggar-táriu tær,
en tára-döggin skín á yðar hvörmum.
En daggar-tár og tára-döggin skær,
er tindrar nú, mun þorna' af geislum vörmum.
Því látið huggast, sólin sú er nær,
er sendi jeg að eyða þessum hörmum.
Upp sólin rís úr hafsins huldum bárum,
og huggarinn mun koma' og eyða tárum.“

Hjer er svo kyrrt, því nú er komin nótt,
það nær ei til vor heimsins þungi kliður.
En varið yður þótt hann hafi hljótt,
því heimsins aldrei reynist tryggur friður.
Hjá einum mjer er milt og blítt og rótt;
í mínu nafni friður sje með yður.
Ef hrellist þjer í heimsins ströngu stríði
þá stilli hjörtun friður minn hinu blíði.“

„Hjer blómgast víntrjeð; viður sá jeg er,
er vín og aldin lífsins hefi borið.

Á góðum stofni greinar verðið þjer,
svo góðan ávöxt fái menn upp skorið;
þjer að eins berið ávöxt þann af mjer; —
og einhvern tíma hverfur lífsins vorið.
Á lífsins víntrje grænar greinar verið
og góðan ávöxt þjer til lífsins berið."

„Nú verður þetta víntrje höggvið senn;
hvað verða mun þá um þá grönnu kvisti?
Ó haldið fast við höggna stofninn enn
og höggvast aldrei látið burt frá Kristi.
Og haldið saman, elskið alla menn
sem yður jeg, hinn síðasti og fyrsti.
Þjer eruð mínir vinir, veiku greinar!
ó verið ætíð mínir lærisveinar."

„Fyrst græna trjeð er höggvið niður hjer,
hvort höggva menn þá eigi greinar eikar?
Og fyrst hin bjarta sólin sigin er,
hvort síður munu hverfa stjörnur bleikar?
Fyrst heimurinn ei hlífa kunni mjer,
þá hirða mun hann lítt um jurtir veikar.
Hann hatar mig, hann hatar mig án saka,
og hlutdeild í því verðið þjer að taka."

„Um sólu vitnar svalur næturblær,
um sólu vitnar næturdöggin blíða,
því hefði hjer ei sólin skinið skær,
þá skini' ei dögg, nje finndist golan þíða.
Um mig svo vitna tárin yðar tær,
er takið þjer við heimsins þraut að stríða.

En fegurst vitnar um mig andinn hreini,
er upp er risin sól úr dauðans leyni.“

„Það er til góðs að hnígi sól í sæ
og sumar líði,' og komi nótt og vetur,
því væri' á jörðu sól og sumar æ
og sífellt starf, það færi naumast betur.
En nú er hvíld í næturinnar blæ,
svo náttúran sig aptur tekið getur.
Eins er það gott að jeg til heljar hnígi,
svo huggarinn úr nætur djúpi stígi.“

„Það er svo margt, sem enn er ógjört hjer,
er aptansólin björt til viðar hnígur.
En eigi sífellt unnið getið þjer,
því er það gott, að dúr á augu sígur.
Það er svo margt, sem ógjört er af mjer,
er allt má bíða ný unz sól upp stigur.
Að sinni meira yður fært er eigi,
en aptur birtir til með nýjum degi.“

„Nú innan skamms er úti þessi nótt,
og aptur röðull skín, er hvarf í æginn.
En innan skamms hann aptur hverfur skjótt
og aptur hnígur röðullinn í sæinn.
Og innan skamms er enn burt myrkrið hljótt
og enn vjer lítum skína bjartan daginn.
Svo innan skamms þjer ei um stund mig sjáið,
en innan skamms á ný mig líta fáið.“

„Þá syrtir að er sólin hverfur byggð;

minn sveinahópur, ver þó eigi hræddur.
Þá konan fæða skal hún hefur hryggð,
en hjartað gleðst, er maðurinn er fæddur.
Eins syrgið þjer, er sól er horfin skyggð;
en sólarljóminn aptur verður glæddur,
í hjörtum yðar frið og fögnuð vekur,
þann fögnuð, sem ei nokkur burtu tekur."

„Nú yðar kveldbæn ljúfa lesið þjer,
hún líður upp til guðs í næturblænum.
Til himins nafn mitt næturgolan ber,
ó nefnið mig í öllum yðar bænum.
Og faðir vor, sem hæst á himnum er,
hann heyrir oss, er upp til hans vjer mænum.
Ó biðjið hann með barnsins ljúfu geði,
þjer börnin góð, svo fullkomnist vor gleði."

„Sú kemur tíð, já komin þegar er,
mín kæru börn, að hljótum vjer að skilja.
Í allar heimsins áttir tvistrizt þjer,
og einan látið mig, að drottins vilja;
en þó er eg ei einn, guð fylgir mjer,
hans auglit blítt mjer nokkuð kann ei dylja.
Sá er ei einn, er fylgir faðir blíður,
er frelsar börnin sín er mest á ríður."

„Nú hef jeg talað. Tiðin líður ótt;
jeg talað hef, svo frið þjer hafa kunnið.
Í veröld yður verður þó ei rótt,
en verið hressir, jeg hef sigur unnið.
Nú fer jeg heim til guðs míns. Góða nótt!

sjá, glas míns lífs nú þegar út er runnið.
Nú lifið þjer, — nú mjer er mál að deyja,
nú mælið þjer, — því nú verð jeg að þegja.“

Og Jesús þagði. Hann var orðinn einn,
en einn ei þó, því guð var honum nærri.
Þar yfir drottins hvelfdist faðmur hreinn
í heiði nætur, dagsins ljóma skærri.
Nú var hann glaður; geig hann fann ei neinn,
því guð var nær, þótt aðrir væri fjarri.
Og andi hans við anda guðs fór tala;
og öll sig hneigðu ljósin himinsala.

Bæn Jesú.

(Jóh. 17.)

Himneski faðir,
heimsins úr dölum
hef jeg nú augun í hæðir til þín.
Ljúk þú upp, faðir,
ljósanna sölum;
himininn opinn í anda mjer sýn!

Aldanna faðir,
ævin er liðin;
tíminn er kominn, að kveðji jeg hjer.
Langar mig, faðir,
ljósið og friðinn
aptur að fá, sem jeg átti hjá þjer!

Eilífi faðir
eilífðarinnar,
eilífa lífið þitt i mjer jeg hef.
Minnist jeg, faðir
miskunnar þinnar;
eilífa lífið mitt öllum jeg gef!

Alvaldi faðir,
allsherjar-kraptur,
eg hefi lokið við ævinnar starf.
Veit mjer nú, faðir,
vegsemd þá aptur,
sem jeg hef fengið í eilífan arf!

Alskyggni faðir,
ei er þjer dulið:
jeg hefi boðað þitt blessaða orð.
Láttu það, faðir,
lengur ei hulið;
gef að það upplýsi gjörvalla storð!

Alvitri faðir,
einkum þá smáu
vísdómur þinn hefur valið úr heim.
Birti' eg þeim, faðir,
boðin þín háu;
þeir hafa trúað og tekið við þeim!

Algóði faðir,
armana þína
breið þú sem geisla' yfir gjörvalla jörð.

Ástkæri faðir,
ástvini mína
blessa þó einkum af barnanna hjörð!

Líknsami faðir,
lifandi í heimi
verð jeg ei lengur að veita þeim lið.
Hjálpa þeim, faðir,
hönd þín þá geymi
ætíð að sjeu þeir eitt eins og við.

Náðugi faðir,
nú fer jeg hjeðan;
tak mig af jörðunni' í himininn heim.
Vertu þeim, faðir,
vinur á meðan;
tak þá ei burt, en við grandi þá geym!

Heilagi faðir,
helga þá sjálfur.
Orð þitt er sannleikur, andi og líf.
Helga það, faðir,
heimsins um álfur.
Allra til sannleikans hjörtu þú hríf!

Trúfasti faðir,
trúa lát alla
þú hafir sent mig og þá hafi' eg sent.
Alla þá, faðir,
á þig er kalla,
heyra lát orð þau, er hafa þeir kennt!

Rjettláti faðir,
reiðstu þeim ekki,
heimurinn blindur þótt hafni þjer títt.
Ást þína, faðir,
eilífa' eg þekki;
auglit þitt skín oss svo ununar blítt!

Dýrðlegi faðir.
dýrðina þína
gafst þú mjer fyr, en jeg gaf hana þeim.
Láttu þeim, faðir,
ljósið þitt skína.
Leið þá, ó drottinn, í dýrðina heim!

Blessaði faðir,
börnunum þínum
auglýst jeg hefi þitt allsherjarráð.
Vertu þeim faðir
vinunum mínum;
í þeim og með þeim sje ást þín og náð.

Ljósanna faðir,
liðin er stundin.
Leið mig um dauðann í ljósið til þín.
Gef þú mjer, faðir,
gleðinnar fundinn,
ástvina fundinn, sem aldregi dvín!

Jesús í Getsemane.

(Matt. 26., Mark. 14., Lúk. 22., Jóh. 18.)

Nú felur sólin sig að baki fjalla
og svörtu tjaldar næturhiminn skír;
nú byrgir nóttin ásýnd jarðar alla
og allt sig hljótt í sorgarklæði býr.
En gegnum myrkrið get jeg sjeð í anda
i gegnum tíð og rúm til Austurlanda.

Þar fyrir löngu' er hnigin sól í hafið,
það húmar yfir Jerúsalems-borg.
Og skýin gráta, gras er tárum kafið
og gjörvöll náttúran sig býr í sorg.
En inni' i höllum gjalla gleðilæti,
þar glymur hlátur, söngur þys og kæti.

Þar glatt er mjög, þar glóir vín í skálum,
úr gullnum kerum flóir yfir borð;
þar situr göfug sveit að drykkjumálum;
við sumbl og leik, með guðlöstunarorð.
Þeim er svo glatt í geði' á þessu kveldi,
því guðs son telja þeir í sínu veldi.

Og hinir, sem ei svikaráðin þekkja,
þeir samgleðjast, og vita þó ei neitt;
þeir láta sig af gleðiglaumnum blekkja
og gildir einu, bara nóg sje veitt.
Þeir hlægja, drekka, dansa, leika' og syngja
og dýrum skálum hver við annan klingja.

Þá kallar einn upp: „Lifi Jesús lengi;

mjer lízt nú bezt vjer drekkum minni hans;
nú spámaður er slíkur uppi engi,
hvort er hann það ei?“ „Jú,“ kvað fjöldi manns.
Um allan salinn kvað við kuldahlátur,
í kyrrum lundi bak við heyrðist grátur.

En meðan hjer var fullt af glaum og gleði
þá gengur Jesús austur fyrir borg.
Ó þá var honum eigi glatt í geði,
hann gjörla skildi náttúrunnar sorg.
Hann vissi', að stundin var nú komin nærri,
og vildi þá ei sjálfur standa fjarri.

Þá Jakob eldra, Jóhannes og Pjetur
þá Jesús með sjer yfir Kedron fjekk, —
þá lærisveina', er mest hann ætíð metur, —
og með þeim burt til Olívetí gekk.
Í Getsemane-garði' hann staðar nemur,
að gráta þar og biðja', unz stundin kemur.

Þar voru margar eikur yndislegar
í aldinreit sem fyr í paradís;
þar smjörvið sífellt sjá má annars vegar,
þar sýprusviður hinum megin rís;
þau geymdu blóm und laufi lima sinna;
var lífsins trje þá hvergi þar að finna?

Þar settist Jesús undir grænum greinum,
þeim glaumi fjær, er ríkti' í hárri borg.
Nú var hann einn með ljúfum lærisveinum,
hans lund var bljúg, en þung sem bjarg var sorg;

því ógnar harmur hafði Jesúm lostið,
svo hjartað nærri var af þunga brostið.

Sem þá er hafsins ógnaröldur falla
í ofsaroki lágar strendur á,
þá synd og lesti sá hann mannkyns alla
á sig að ráðast, varnarlausan þá.
Þá stóð hann upp og steinsnar eitt gekk þaðan,
í stórri dauðans neyð þá hryggur kvað hann:

„Sál mín er hrygg, já hrygg allt í dauða,
er hugsa jeg til þeirra skelfingar nauða,
yfir er vofa með voðalegt hel.
Sitjið hjer, biðið og biðjið og vakið,
hjartan guðs lifanda herskrúða takið.
Tæp er tíð,
stutt er stríð,
ó stríðið því vel.“

„Komin er stund, — stund kvalanna minna,
kann jeg þá alls enga hugsvölun finna?
get jeg ei mýkt þá hins mildasta lund?
Hjer fell jeg enn niður' á ásjónu mína,
ákalla, faðir minn, líknsemi þína:
Ó ef má
hverfi hjá
sú hörmungastund!“

„Heyr mig, ó heyr, minn himneski faðir,
hjarta sem mildiríkt opinberaðir!
Hefur þú kvalanna kaleik mjer fyllt?

Tak þú hann, faðir, jeg treysti mjer ekki
að tæma' hann í botn, þótt jeg úr honum drekki.
Engan veg
eins og jeg,
en eins og þú vilt."

En þar var steinshljóð, enginn minnsti ómur,
og ekkert teikn, er verið gæti svar.
En órjúfandi harður dauðadómur
með dauðaþögn þá honum birtur var.
Nú þegir Kedron, þöglar eikur standa,
nú þorir varla náttúran að anda.

Þá gengur Jesús burt til sveina sinna,
er sjálfur steinsnar hafði' hann vikið frá;
þar hyggst hann nokkra hugsvölun að finna,
en hæpið er að reiða sig á þá.
Hann við því bjóst að finna þá á fótum.
en fast þeir sváfu þar und viðar rótum.

Hann vakti þá og svo við Pjetur sagði:
„Hví sefur þú? er tíð að festa blund?
manstu' ei hvað fyr jeg fyrir yður lagði?
en fjekkstu þá ei vakað eina stund?
Ó vakið, sveinar, stutt er stund að líða,
nú stórtíðinda langt er ei að bíða."

En þá við Jesúm sagði Símon Pjetur:
„Nú svefns að njóta mátt þú unna mjer.
Ver kátur, herra, greiðzt úr öllu getur,
því góðan draum hef jeg að segja þjer.

Sá draumur veit jeg það að muni þýða,
að þinnar tignar muni skammt að bíða.“

„Mjer virtist þú í háu sæti sitja
með sigurskrúð og djásn um höfuðið.
Mjer þótti mikill fjöldi fólks þín vitja,
þar flykktust allir kringum hásætið.
Um allt þar sló af rauðu gulli roða,
það ríki þitt og konungstign mun boða.“

„Þann draum“, kvað Jesús, „eg hygg annað þýða:
Mín upphefð verður fyrst á krossins trje;
það verður hástóll; — hefðardjásnið fríða
og heiðursteiknin munu kals og spje;
og þar sem allt í rauða gulli glóði,
þar get eg jörðin verði drifin blóði.“

„Sjá hversu valt er veröldinni' að treysta,
á vopnum hennar fæst ei nokkurt hlje;
æ vakir hættan, heimurinn vill freista,
en hold er veikt, þótt andinn sterkur sje.
Því ríður á að biðja vel og vaka,
þótt veikt sje holdið, þá mun ekki saka.“

Þá gekk hann aptur burt frá sínum sveinum,
í sama stað hann hryggur niður kraup.
Hans andvörp heyrðust óma' í viðargreinum,
og ofan tár af hverju blaði draup,
er annað sinn hann bað sinn föður blíða,
að bikar þessi mætti hjá sjer líða:

„Heyr mig, ó heyr, minn himneski faðir,

hjarta sem mildiríkt opinberaðir!
Hefurðu kvalanna kaleik mjer fyllt?
Tak þú hann, faðir, jeg treysti mjer ekki
að tæma' hann í botn, þótt jeg úr honum drekki.
Engan veg
eins og jeg,
en eins og þú vilt."

Hvað niðar þar svo undarlegum ómi?
mun einhver svara honum? Þei, þei, þei!
Nei, dökkur lækur dimmum hvíslar rómi
hans dauðafregn, guðs afsvar: Nei, nei, nei!
„Nei," „nei," þá grös og grundir undir taka,
og gegnum loptið kemur „nei" til baka.

Þá gekk hann aptur burt til sinna sveina.
Þeir sváfu fast á ný und dimmum meið;
þar hvíldu þeir í skjóli grænna greina,
en gáðu' ei neitt hvað herra sínum leið.
Á hjörtum þeirra hvíldi dauðadrungi,
á döpur augu hníginn svefns var þungi.

Þá vekur Jesús þá af dauðadvala,
en drungi hvílir enn þá yfir þeim;
þeir vita' í fyrstu varla hvað þeir tala,
þeir virðast komnir sem í annan heim.
En Jakob fyrstur þá úr roti raknar
og ráða biður draum sinn er hann vaknar.

„Jeg þóttist staddur hjer á nokkrum hæðum,"
tók hann til orða, — „bænum norður frá.

Mjer þótti sem vjer saman margir stæðum,
þú sjálfur hæst, og fjöldi manns þar hjá.
Í kring þar litið varð mjer alla vega,
þá við mjer þótti bregða kynjalega.“

„Mjer þótti landið laugað allt í blóði,
úr lopti myrku streymdi dreyra skúr.
og dreyrrauð aldan yfir fjöllin flóði,
en fölur máni gægðist skýjum úr:
og himinstjörnur síðast leit jeg sökkva
og sól og tungl í undirhvelfing dökkva.“

„Hægt er,“ kvað Jesús, „þennan draum að þýða,
ei þig sem Pjetur dreymir undir rós.
Ó takið eptir, ei mun langt um líða
unz litast blóði jörð og sortnar ljós.
En um fram allt þess gætið vel að vaka,
þá vona jeg að yður muni' ei saka.“

Þá gekk hann aptur burt frá sveinum svinnum,
í sama stað hann lagðist enn á bæn.
Blóðsveita-dögg þá draup af fölum kinnum,
í dreyra rauðum laugast foldin græn.
Svo heitt og fast hann bað sinn föður blíða,
að bikar þessi mætti hjá sjer líða:

„Heyr mig, ó heyr, minn himneski faðir,
hjarta sem mildiríkt opinberaðir!
Hefurðu kvalanna kaleik mjer fyllt?
Tak þú hann, faðir, jeg treysti mjer ekki
að tæma' hann í botn, þótt jeg úr honum drekki.

Engan veg
þó eins og jeg,
en eins og þú vilt.“

„Eins og þú vilt“, þá undir tók í runni,
„eins og þú vilt“, þá grundin undir kvað.
Það undir kvað í allri náttúrunni,
en ei fjekkst svar til þess, er Jesús bað.
Mun sá, er skapað hefur óm og eyra,
þá ekki sjálfur kveinstaf barns síns heyra?

Þá hrukku tár af hvörmum Jesú skírum,
en hvert varð jafnskjótt perla krystalltær,
en hver ein perla' á drottins vöngum dýrum
varð dýrðleg stjarna, hrein og logaskær.
Úr hverju tári Jesú heill varð heimur;
ó hvílík náðar undradjúp og geimur.

Þá rofar til, á háum himinboga
í heiði nætur skína stjörnur þá,
á bak við skýin æ þær uppi loga
sem augu guðs, er gegnum myrkrin sjá.
Sjá augu guðs þar uppi dýrðleg störðu
og allt það sáu', er við bar hjer á jörðu.

Ó hvað er þetta? hvaða ljós er þarna?
það hrapa sýndist stjarna logaskær.
Fjell þar af himni herrans giptustjarna?
Nei, hingað berst hún, færist nær og nær.
Það er ei stjarna', en engill undrafríður,
er ofan til hans þar í garðinn líður.

Við Jesúm kvað hann yndislegum ómi:
„Þín andvörp heyrir blíður faðir þinn;
þó verður eigi raskað dauðadómi,
með dauða þínum frelsast heimurinn.
Gleðst þú við það, að frelsi þar af flýtur
og fjöldi manna sáluhjálpar nýtur.“

Svo mælti hann og hvarf í burtu síðan
sem hinnsti geisli' af burtrennandi sól.
En Jesús horfði himin upp í víðan
og hag sinn allan sjálfum guði fól.
Sorg var úr huga, harmur burtu flúinn,
nú hel að líða var hann undir búinn.

Hann minntist glöggt hvað mannkyn átti' að líða,
hann minntist glöggt, hann átti' að frelsa það;
nú vildi' hann fús og feginn dauðann bíða,
svo frelsi manna gæti' hann afrekað.
Nú var hann hraustur, hress og glaður' í anda,
nú hræddist hann ei píslir sinna fjanda.

Og ennþá burt til sveina svo hann gengur;
enn sváfu þeir, en skjótt hann vakti þá:
„Það nóg er sofið,— sofið ekki lengur,
því svikarinn er ekki langt hjer frá.“ —
En jafnskjótt sem þá Jesús blíður vekur
þá Jóhannes við hann til orða tekur.

„Mig dreymdi, herra, draum minn vil jeg segja
þjer, drottinn minn, ef hlusta vilt þú á.
Mjer þótti' úr hafi lyptast lítil eyja

hjer langt í burtu, ströndum vestur frá.
Eg þóttist kominn þar á grundu fríða,
og þaðan sá jeg út um geiminn víða."

„Þá sá jeg borg á víðum völlum standa,
er var svo stór að út yfir ei sá.
Jeg þóttist sjá þar þjóðir allra landa
svo þjett að tölu varð ei komið á.
Þar heyrði' eg margskyns glaum og gleðilæti
og guðlaus orð og syndsamlega kæti."

„Þá varð mjer litið lopts í geiminn víða,
þar logarauðum bjarma' á skýin sló;
þar leit jeg fjóra röska kappa ríða
á rauðum, hvítum, svörtum, bleikum jó.
þar einn bar sverð, en annar boga' í hendi,
þar einn á metum hjelt, en fjórði vendi."

„Þar heyrði' eg ótal hvella lúðra gjalla,
þá hrundi borgin og varð rúst ein tóm.
Mjer englar þóttu þrumröddu kalla
og þjóðum öllum stefna fyrir dóm.
Þá sprungu stjörnur, hrundi sól í hafið
og himinn varð sem bókfell saman vafið."

„Þá leit jeg borg á himni, geislum glæsta;
þar guð hjelt sjálfur allra dóma þing.
Þar saklaust lamb jeg sá við stól hins hæsta
og sveitir ljóssins barna standa' í kring.
Öll hjörð guðs söng þar unaðslegum ómi
guðs eilíft lof í fögrum helgidómi."

Svo Jóhannes þá Jesú draumínn sagði,
en jafnframt einnig hans um ráðning bað;
en Jesús fyrst við þeirri spurning þagði,
er þá var drottins ráð ei fullkomnað.
Á vörum hans ljek brosið blíða' og skæra
og blítt hann kvað við lærisveininn kæra:

„Ei nú er tími þennan draum að þýða,
en þú munt síðar meiri vitrun fá.
Með þolinmæði bezt er þjer að bíða
unz birtast fleiri dýrðarundur há. —
Nú vil jeg mínum lærisveinum lofa
um litla stund, ef kostur er, að sofa.“

Þeir láta þetta sjer ei segja tvisvar,
og sofna skjótt og festa væran blund.
Það sá ei á þeir sofið hefðu þrisvar
hið sama kveld, og hvert sinn nokkra stund.
En Jesús vakir einn í garði grænum,
til guðs hans andvörp stíga í næturblænum.

Hvað? Fyrir augun bregður björtum glampa.
Mun bjartur engill kominn aptur þar?
Nei, það er að eins ljós af næturlampa,
er lýsir þar á bak við eikurnar.
Það heyrist mannamál og vopna þytur
á milli trjánna. Kyr þó Jesús situr.

Þar drífa Jesú fjandmenn hans til fundar
með fjölda liðs og mikinn vopnagný,
sem blóðþyrst vargamergð úr skógi skundar,

að skelfa meinlaust lamb og bana því.
Með blysum, forkum, sverðum, sveðjum, stingjum
guðs saklaust lamb þeir flykkjast þar í kringum.

„Hvers leitið þjer?“ þá sjálfur Jesús sagði
við sveina hóp, er ófriðlega ljet.
Þeir kváðu jafnskjótt — Júdas sneiptur þagði —
„Að Jesú leitum vjer frá Nasaret.“
Þá hefði máske mátt í burtu leynast,
en mönnum vildi' hann trúr til enda reynast.

„Sjá, eg er hann“, þá aptur Jesús sagði,
en öllum svo við þessa játning brá,
að hrukku þeir á hæl á augabragði
og hnigu niður líkt og slegin strá. —
Ó herra, jeg má hníga niður líka
er hugsa jeg um guðdóms-játning slíka

En upp þeir standa' og herrann höndum taka
og hneppa' í dróma' að bending svikarans.
En augu guðs á háum himni vaka
og horfa niður' á svik og vonzku manns.
„Ó vei! ó vei!“ þá veikum hrikti' í greinum.
„Ó vei! vei! vei!“ þá brast í hörðum steinum.

Það frítt er enn í Getsemane-garði,
þótt gengið mjög sje dýrð hins helga lands,
því blett þann „hulinn verndarkraptur“ varði,
er vökvaðist af blóði lausnarans;
og þar sem fyr hans dreyrasveiti dundi,
nú dýrðleg vaxa blóm í helgum lundi.

Afneitun Pjeturs.

(Matt. 26., Mark 14., Lúk. 22., Jóh. 18.)

Það er svo dimmt og kalt í kveld,
þó kveykt er hjer upp bál:
Jeg sezt við guðs míns ástareld,
að orna' og lýsa sál.
Við þetta ljós, við þennan yl
upp þiðnar hjartað kalt;
við þessa birtu birtir til
og betur sjást á mörgu skil,
þótt ei vjer skiljum allt.

Ef lítum vjer í ljósi því
á lífsins veiku börn,
vjer ráðum gátur ýmsar í
og ýmsu finnum vörn.
Vjer skoðum margt sem svarta synd
er sortinn skyggir á;
en speglist það í lífsins lind,
í ljósi guðs, hans eigin mynd
þó má í mörgu sjá.

Í ljósi því ef lítur öld
á lærisveininn þann,
er fyrrum Jesú kvalakvöld
ei kannaðist við hann,
ei mundi hann svo dæmdur djarft
sem dæmir margur nú;
þú dæmdir varla hann svo hart,

sem hafði svo til kosta margt
og miklu meir en þú.

Hann segja flestir forvitinn,
er fylgja Jesú vann.
Hver vill ei feginn vita' um sinn
hvað verða mun um hann?
Menn segja' hann lenti' í solli' og glaum;
það sakaði' ekki hót.
Er betra' að liggja' í lötum draum
en lífsins fleygja sjer í straum
og reyna' að rísa mót?

Menn bera' á Pjetur bleyðiorð,
þótt bera vildi hlíf.
Hver vill ei feginn firrast morð?
og flestir kjósa líf.
Ef hefði' hann sagt til sín þá strax
þá sýndist úti' um hann;
þá gat hann eigi leitað lags
nje lengur verið þá til taks,
að leysa lausnarann.

Hann hafði opt og einatt sýnt
að ei hann hugdirfð brast.
Þá aðrir höfðu hjarta týnt
hjelt hann við Jesúm fast.
Þá Jesú snerist fólkið frá
og fjöldamargur sveinn,
þá kyr var Pjetur honum hjá,

því „hvert skal flýja“? kvað hann þá,
„þú lífsins orð átt einn.“

Ei huglaus var hann heldur þá
er hann í vatnið stökk;
og þó að honum hlekktist á,
ei hann til botns þó sökk.
Hans trú ei sterk að vísu var,
þó var það einlæg trú,
að fleygja sjer í saltan mar,
er sá hann Jesúm ganga þar.
Slíkt naumast þyrðir þú.

Og hetjuskap hann sýndi sinn
er sverði fyr hann brá,
er drottinn hans var handtekinn
ei hræddur var hann þá.
Það var ei rjett að reiða hjör,
þó röggsamlegt það var
að leggja' í hættu líf og fjör;
hann lengi' ei var að slíðra dör,
er sá hann sjer það bar.

Hann sýndi' ei að eins mikinn móð,
er mæli brá hann þar;
hann vildi láta líf og blóð
og leggja' í sölurnar.
Hann vildi Jesú vera hjá
í vegsemd ljóssins fyr;
hann vildi' ei Jesú flýja frá

er fjötur var hann lagður á
við dauðans myrkar dyr.

Þá aðrir Jesú flýðu frá,
ei flýði hann á braut;
hann vildi sjá hver endir á
þá yrði Jesú þraut.
Hann vild frelsa frelsarann,
ef færi sæi' á því.
Úr fjötrum vildi' hann hrífa hann,
hann hræddist ekki nokkurn mann,
í hættu nú á ný.

Í hallargarðinn gekk hann inn;
þar glóð á skíðum brann;
því köld var nótt það sama sinn
og svalt í kringum hann.
Sem loginn heitt var hjartablóð,
en hönd sem nóttin köld.
Að utan jökull, innan glóð
með ægilegum svip hann stóð
og horfði yfir öld.

Þar sveina hópur sat við eld,
og sig þeir vermdu þar.
Þó glottu þeir svo kalt það kveld
og kalt und rifjum var.
Í greinum nætur-golan hvein,
í gusti þutu strá.
En hærra inn við eldinn hrein,

og ægilegur bjarmi skein
hin fölu andlit á.

En Pjetur eigi hræddist hót
hinn hræðilega fans;
hann grimmum augum glotti mót,
er gutu þeir til hans.
Hann djarfur inn að eldi gekk
og orna tók sjer þar;
hann sæti þar hjá sveinum fjekk,
en settist utarlega' á bekk
og var um sig hann var.

Og allur þessi þræla fans,
er þar við eldinn sat,
var þá að dæma um drottin hans,
hver dæmdi verst sem gat;
þeir ljetu ganga last og níð
og lygaróg um hann.
En Pjetur þagði þó um hríð
og þagga reyndi sálar-stríð,
en heipt í brjósti brann.

Á sjer hann gat ei setið þó
og sig gaf fram í tal;
úr umræðunum öllum dró
og ómerkt kvað það hjal.
Þeir stórum augum horfðu' á hann,
er hjer svo mælti djarft.
Þeir eigi þekktu þennan mann,

er þannig fram í taka vann,
en gruna gjörði margt.

Þá ambátt mælti ein við hann:
„Þú ert hans lærisveinn.
Jeg held jeg þekki þennan mann,
ei það er annar neinn.“
En Pjetur kvaðst ei þekkja þann,
og þrætti í líf og blóð:
„Jeg aldrei þekkt hef þennan mann,
er þjer um talið; hver er hann?“
og stöðugt á því stóð.

Hann sá hjer lengur var ei vært
og vildi komast út;
hann sá að mundi sjer ei fært
þann svika' að leysa hnút.
Að dyrum vildi' hann þokast þá,
en það ei komizt fjekk;
þeir dyrum honum hrundu frá.
Þá haninn gól, en Pjetri brá;
og aptur inn hann gekk.

Þeir settust honum allir að
og um hann slógu hring.
„Þú varst með Jesú, þú varst það,“
kvað þyrping allt í kring.
Því meir sem ysinn aukast fór
því örari varð hann;
hann þrætti fast og seinast sór

og sárt við lagði orðin stór,
hann þekti' ei þennan mann.

Þá aptur haninn óð sinn gól,
því á var liðið nótt;
hann boða gjörði bjarta sól
og birta mundi skjótt.
Og lífsins sólin hrein og há
þá honum skein á mót;
því drottinn leit svo ljúfur á
sinn lærisveininn kæra þá,
með hýrleg ástarhót.

Hver þolir móti sól að sjá,
er svifur lopts um ból?
Hví mátti Pjetur þola þá
móti þeirri' að horfa sól.
Á kinnar tárin hnigu heit,
í hvörmum birtan sveið;
og geisla ör við hjarta hneit,
þá hann ei stóðst og undan leit
og meiri birtu' ei beið.

Hann minntist Jesú orðin á
í aldingarði fyr.
Hann lengur við ei þoldi þá,
en þegar stökk á dyr.
Hann vildi geta grátið þar,
sem gæti sjeð ei neinn.
En hann, sem allt sjer alstaðar,

þó allt það sá, er hjartað skar;
hann taldi tár hans einn.

Hvað grjet hann þar? Hvað gráta blóm,
á grund er döggin skín?
Þau hlýða lífsins huldum dóm,
en hann grjet örlög sín.
Hann grjet hvað þá hann veikur var
að vitna djarft um Krist;
hann grjet hvað lítið gat hann þar,
hann grjet, — það ekki síst hann skar, —
að herrann hafði' hann mist.

Svo gengur margur grátinn út
er góðan missir vin,
og kveður hann með sorg og súr,
þótt sólar ljómi skin.
En hver mun gráta sína sekt
eins sárt og Pjetur þá?
Opt hafði' hann vel sinn veikleik þekkt
og var ei svar hans auðmjúklegt:
„Mjer, herra, far þú frá.“

Og hver vill Pjetri hrösun lá,
er hjartans gott ber þel?
Þótt honum nokkuð yrði á
hann iðraðist svo vel.
Hann meiri hetja var en vjer,
en veikt er eðli manns;
og hver mun geta hrósað sjer

að hafa' ei fallið miklu ver
á svelli sannleikans? —

Þá haninn gelur hinnsta sinn
sitt háa morgungal
og ljúfur birtist lausnarinn
í lífsins hallar sal
hann ljúfum augum lítur á
sinn lærisveininn þann.
Hann grátinn út ei gengur þá,
en gengur inn með hýra brá
í guðs síns gleðirann.

Sjáið manninn!

(Jóh.18., sbr. Matt 27., Mark.15., Lúk.23.)

„Sjáið manninn! sjáið manninn"!
sagði forðum dómarinn.
Sál mín, einnig seg þú þanninn,
sjá hve líður drottinn þinn,
svikinn fyrst af sínum eigin,
síðan píndur, hæddur, sleginn;
loksins út til dauða dreginn
drottinn vor ber krossinn sinn.

Sjáið manninn, manninn sanna,
manninn, guðs sem ímynd ber!
Yfirdrottinn engla' og manna
út til dauðans leiddur er.
Fyrir sakir falskar kærður,

fleinum þyrna hvössum særður,
blóðugt smánar fat í færður
fórnar drottinn ljúfur sjer.

Sjáið manninn svipum hrakinn!
saklaus písl hann líður þar;
blóði drifinn, benjum þakinn
ber hann alheims syndirnar,
Þetta blóð hans innstu æða
öllum mun til lífsins blæða;
sálarinnar sárin græða
sárin hans, er píndur var.

Sjáið manninn skrúði skrýddan!
skikkju rauða glóir á
Sjáið manninn prúða prýddan
purpura, sem blóð að sjá.
Sá til smánar skyldi skrúði,
skrýðir hann þó drottins brúði.
Drottins Jesú dreyra-úði
döggvar jafnan skikkju þá.

Sjáið manninn krónu krýndan,
kransi sigurvegarans!
beittum þyrni broddum píndan!
Blómsveigur það skyldi hans.
Þessi króna sárt þótt svíði
samt er hún vor allra prýði;
hún er fyrir lönd og lýði
lífsins króna' og sigurkrans.

Sjáið manninn, veldisvöndinn,
veldissprota sinn er ber!
Þótt í reyrstaf haldi höndin,
himinsproti guðs það er.
Þó að reyr sá virðist vera
veikur fyrir sprota að bera,
hægt er Kristi heiminn gera
háðan með þeim sprota sjer.

Sjáið manninn, allra einan,
aldrei guðs er spillti mynd,
fyrir dómi, helgan, hreinan,
hann, sem aldrei þekkti synd!
Hann má saklaus sæta dómi,
sjálfur heilagleikans blómi,
ímynd guðs og æðsti ljómi,
óþrjótandi náðarlind. —

Sjáið manninn, sama manninn,
sem þar fyrir dómi stóð,
hafinn upp í himnaranninn
heimsins yfir sorg og móð,
skrýddan himins skæru tjaldi,
skreyttan sólar geislafaldi,
girtan sprota guðs með valdi!
Gjörvöll honum lýtur þjóð.

Sjáið manninn, sem þar bíður
sjálfum drottins stóli hjá,
flatur djúpt í dupti skríður,

dóms síns væntir, hver er sá?
Júdas, herra sinn er seldi
silfurverði klerkaveldi,
silfrið, er hann forðum felldi,
furðulítið stoðar þá.

Sjáið manninn, sem þar lýtur
sjálfum drottins stóli hjá,
aumur mjög, af ótta hvítur,
ærið sneyptur! hver er sá?
Hannas, fyrrum höfuðprestur,
haldinn forðum lærðra mestur.
Hans hinn mikli lærdómslestur
litið hygg jeg stoði þá.

Sjáið manninn, sem þar krýpur
sjálfum drottins stóli hjá,
niðurlútur, dapur drýpur
dauðamóður! hver er sá?
Kaífas, sem Krist með valdi
krafði strangt og sekan taldi.
Koma lítt jeg hygg að haldi
hans hin miklu völdin þá.

Sjáið manninn, sem þar liggur
sjálfum drottins stóli hjá,
feiminn, sneyptur, fár og hryggur
felmtri sleginn! hver er sá?
Heródes, sem herrann smáði,
hæða Krist og gabba náði.

Lítt úr drambi hans og háði
hygg jeg muni verða þá.

Sjáið manninn, sem þar stendur
sjálfum drottins stóli hjá,
breiðir þar út blóðgar hendur,
biður vægðar! Hver er sá?
Pílatus, sem drottin dæmdi,
dómarinn, sem burt hann flæmdi.
Handaþvottur hans hinn ræmdi
hygg jeg lítið stoði þá. —

Sjáið manninn, sjálfan drottin
sitja stóli dómsins á.
Heimskra manna handaþvottinn
hann mun lítils meta þá.
Rjettan drottinn reikning heldur,
rjettvís laun hann hverjum geldur;
miskunn hans þó mestu veldur;
munu þessir hana fá?

Sjáið manninn mikilláta
með sinn auð og völd og glys.
Hóf er bezt að hafa' í máta,
hættulegt er ofstórt ris.
Vegur heims og völd og blómi,
vizka, snilld og frægðarljómi
fyrir sjálfum drottins dómi
dugir ekki meiri' en fys.

Sjáið manninn særðan, þjáðan

sjerhvern mann, er hjer á bágt,
fyrirlitinn, flæmdan, smáðan,
fyrst hann stendur hjer svo lágt!
Mun hann aldrei uppreisn hljóta,
aldrei betri daga njóta?
Sjerhvert stendur böl til bóta;
barnið tekið er í sátt.

Sjáið manninn syndum hlaðna!
syndabyrði ljettist hans;
yfir honum gjörir glaðna
guðs við ást og frelsarans.
Ekkert framar angur mætir,
engin framar meinsemd grætir.
Jesús Kristur ber og bætir
böl og syndir hvers eins manns.

Jesús á Golgata.

(Matt. 27, Mark. 15., Lúk. 23., Jóh. 19.)

Margt ber nú í dag í drauma þunga;
dauðleg engin megnar tunga
það að tákna' og því að skýra frá.
Dómarans svo dreymdi konu forðum
drottins vegna', en nokkrum orðum
hún ei fór um harma vitrun þá.
Vitrun sína varð hún um að þegja
vegna lýðsins blindni' á Gabbata;
mjer er þungt, jeg má þó til að segja
mína sýn á Golgata.

Hvaða múgur, hvaða fjöld er þarna?
hópar sveina, kvenna, barna,
hermenn, presta' og höfuðsmenn í kring;
ægir saman ýmiskonar þjóðum,
aumum, ríkum, vondum, góðum
hverfist allt í eina mannþyrping;
þyrpist, ýtist, áfram treðst og sveigist
ógnar fjöldi manns í heljar þröng,
eins og þegar fram og aptur fleygist
fossi' í djúpum iða ströng.

Hvaða gnýr og hvaða feginlæti,
hvaða glaumur, sköll og kæti
saman blandast sorgar hátt við kvein?
lúðraþytur, hávær köll og hlátur
hljóð og vopnabrak og grátur,
ys og þys og óp og hróp og vein,
blandast allt og verður kynja-kliður,
kann um stund ei heyra nokkur skil,
eins og þungur ótal vatna niður,
er þau falla sjávar til.

Hvað skal þessi heljarmikli straumur?
hvað skal þessi sorg og glaumur
utan borgar háum hæðum á?
Hví mun fólk á hausaskeljatindi
hvarfla úti' í sól og vindi?
Hvað svo mjög er merkilegt að sjá?
Svarta krossa þrjá jeg þar sje standa
þyrping upp úr bláan himin við.

Blóðug sýn að sjá til beggja handa!
Sorglegast er þó í mið.

Hver er sá, er hæst á kross er festur?
hver er sá, er þar er mestur?
hann, sem fólkið horfir sífellt á?
ungur maður, alvarlegur, blíður,
undra bjartur, tignarfríður,
og með blóðugt höfuð, hver er sá?
Yfir höfði hans er grafið letur
hátíðlega' á mörgum tungum sett;
hver, sem vill það heyra, lesið getur
hans um bústað, nafn og stjett.

Hvað mun þá oss þetta letur boða?
Þjer er leyft að koma' og skoða:
Jesús heitir hann, frá Nazaret.
Hjer má kenna konung Gyðinganna
kvalinn meðal ræningjanna.
Dómarinn það letur grafa ljet.
Er það hirðin hans, þess konungs æðsta,
hjer í kring, sem trúlynd stendur enn?
Og þeir tveir, sem eru þar hið næsta,
eru það hans vildarmenn?

Hvar er konungs hásætið hið dýra?
hvar er gullin veldisspíra?
kórónan og konungsskrúðinn hans?
Dýrðarhástóll hans er sundur brotinn,
horfinn burtu veldissprotinn,
blóðga lokka ber hann fyrir krans.

Engan skrúða á sá herra góði,
öllum klæðum hans var burtu svipt,
auri drifnum, ötuðum í blóði,
og á milli þræla skipt.

Hann, sem ríkir himins ofar sölum,
hörðum nú má sæta kvölum,
syndlaus fyrir syndir líður hjer;
hann, sem ræður himins englum sælum
hrakinn er af vondum þrælum,
heilagleikinn hæddur sjálfur er.
Hann, sem fyrrum gekk um kring og græddi
græða má ei nú sín eigin sár;
hans, sem margra hrelldra vonir glæddi,
hans nú enginn þerrar tár.

Ryðst og treðst hinn reiði' og trylldi lýður,
rignir spotti' á allar síður,
hvert er sárt sem hagl á geysiferð.
Hæðilega hausa þrælar skaka,
hann um fals og lygi saka;
sker í hjartað eitur-örva mergð.
Reyna þeir að frýja honum hugar,
hælast um hvar nú hans máttur sje.
„Nú má reyna nokkuð hvort hann dugar.
Niður stíg af krossins trje!“

Hefði' hann viljað, hefði' hann líka getað
heill af krossi niður fetað,
já, hann hefði getað miklu meir:
opnað jarðar undirgapið dökkva,

alla fjandmenn látið sökkva
kvika niður þar sem stóðu þeir.
En hve fjarri hjer var hefndin stríða,
heipt ei nein í mildu brjósti var;
þvert á mót hann bað sinn föður blíða
böðlum sínum miskunnar:

„Ó faðir kær! ó faðir kær!
ó fyrirgefðu það.
Þeir vita' ei sjálfir viti fjær
hvað vont þeir hafast að.“

Já, þeir vissu varla hvað þeir gjörðu
valdi syndar knúðir hörðu;
eins var blindur annar ræninginn.
Hvorki guð nje dóm nje deyð hann hræðist,
drottni sjálfum að hann hæðist
og á mót sjer manar himininn.
Annar hafði iðrazt glæpa sinna
og í trú sín Jesúm minnast bað,
er hann kæmi heim til himin-kynna;
hann þá svarar upp á það:

„Ó vinur kær, sem veinar hjer!
þín víst jeg minnast skal:
Í dag þú gleðjast munt hjá mjer
í mínum dýrðarsal.“

Við þau orð þá æstist fólkið meira;
ógurlegt var þá að heyra
köll og sköll og kvein og vein og hljóð.

Ó hve sárt var sverðið hvassa' og bjarta,
sem nú kom við móður hjarta,
er þar grátin undir krossi stóð.
Studdist hún við lærisveins þess síðu,
sem var Jesú kærri' en aðrir menn.
Jesús leit til þeirra' og brosi blíðu
bæði kvaddi' hann þau í senn:

„Ó, móðir kær! þig kveð jeg hinnst,
sjá, kona, son þinn hjer.
Ó, bróðir kæri minn! þess minnst
að móðir þín hún er."

Nú varð Jesús móðurlaus að mæðast,
mátti grimma fjendur hræðast,
föðurlaus því líka sýndist hann.
Föðuraugað, uppheimssólin bjarta,
ímynd drottins föðurhjarta
ei á lopti lengur skein nje brann.
Fyrir sólu dimm var skýla dregin,
dauða myrkur yfir heimi lá.
Öllu sviptur, ótta dauðans sleginn
andvarpaði Jesús þá:

„Ó faðir blíði', er bæn sú gleymd,
er bað þinn sonur þig?
Ó guð minn, guð minn, ó sú eymd!
Hví yfirgafst þú mig?"

Svar ei var frá himnum neitt að heyra,
hróp og óp á jörð því meira

dynur, stynur, drynur allt í kring.
Yfirkominn er hann þorsta' af sárum,
enga svölun fær af tárum,
enginn gefur honum hugstyrking.
Hann, sem dögg af himnum ofan gefur,
hressir, blessar fold og sjerhvern mann,
svölun handa syninum ei hefur;
sína fjandmenn biður hann:

„Ó börn min kær! mjer bjargið þjer,
þó bið jeg ei um grið.
Mig þyrstir sárt, ó svalið mjer,
það síðast um jeg bið.“

Vinir hans nú höfðu' ei vínið góða,
höfðu' ei nema tár að bjóða,
hart því snart við hjarta sorgin ströng.
Hinir sig við góða vínið glöddu,
glottu við og Jesúm kvöddu,
edik súrt þeir sendu' á langri stöng.
Beizkan varð hann svaladrykk að súpa,
súpa' hann út, unz allt var fullkomnað.
Nú var þrotin lífsins lindin djúpa,
loks hann sá í botn og kvað:

„Ó faðir minn! Ó faðir minn!
Sjá frelsið afrekað.
Mig fýsir heim, leys þjóninn þinn,
nú það er fullkomnað.“

Fullkomnað var friðþægingarmerkið,

fullkomnað var lausnarverkið;
fullkomið þó finnst ei neitt á jörð.
Kristindóminn krossfest vjer ei getum,
kristnin gengur sínum fetum,
andinn þolir engin fjötur hörð.
Holdið deyr, en andinn ætíð lifir,
eins við Jesúm gilti lögmál það.
Heimfús andinn, hafinn dauðann yfir,
hinnsta skiptið föður bað;

„Ó faðir kær! jeg upp gef önd
í ástarfaðminn þinn.
Ó faðir kær! í föðurhönd
nú fel jeg anda minn.“

Og hann hneigði höfuð sitt hið fríða,
hrein sem lilja' um kveldstund blíða,
burtu sveif á engilvængjum önd;
leið hún upp til ljóssins dýrðarsala,
langt í burt frá þrautum kvala,
guðs í föður friðarblíða hönd.
Lífsins herra dauða varð að deyja,
dauðlegum svo veittist líf á ný.
Máttlaus jörðin má ei yfir þegja
miklu dýrðartákni því:

Drottins hús á háum Móría-tindi
hrikti' og skalf sem strá í vindi.
Leiptur skein um hulinn helgidóm.
Musterisins fortjald fagurbúna,
fest á stöng við gullna húna

sundurbrast í tvent með hvellum hljóm.
Drottins sáttmálsörk upp hrökk með harki,
hvein í steini köldum spjöldum í.
Gullkerúbar lífs með ljósu marki
langt upp svifu' í himinský.

Jörðin skelfur; djúpt í innstu æðum
eldur lifir forn í glæðum;
þaut hann út er bjarta hjartað brast.
Hafið ólgar, hristist land og nötrar,
hrökkva sundur sterkir fjötrar.
Einn er þó, sem fjötur heldur fast.
Loki bundinn bönd vill sundur slíta,
brýzt um fast, svo hristist festing traust,
fjötrar nötra', en satans hnúta hnýta
harðar, varð það dýr ei laust.

Björgin klofna, bresta fjöllin sundur,
birta ferleg tákn og undur:
Dauðlegt auga hulinn sjer í heim.
Allt það kvikt, er undirdjúpin geyma,
æðri leitar nú til heima;
allt er krökt um endalausan geim;
allt er leyst úr ógnarsterkum böndum,
endurleyst er Jesús sigur vann,
sloppið upp úr heljar grimmum höndum,
hafið yfir myrkra rann.

Og í döpru dauðra ríki svörtu
dáin færist líf í hjörtu,
sinn um bústað aptur vitjar önd.

Einhver hulinn sterkur kynja kraptur
kveykir líf í dánum aptur;
hrökkva sundur hraðskeytt grafarbönd.
Þeir, sem höfðu sofið svefninu langa,
sætt og vært um aldir kaldri' í mold,
ofan jarðar ljósum logum ganga
lífs á ný á grænni fold.

En þeir menn, sem undur þessi líta,
óttaslegnir burt sjer flýta
krossinum og kvalastaðnum frá,
heim til borgar lostnir ógnar ótta,
eins og sigrað lið á flótta,
eða jakaferð á flugi' í á.
Sjer þá ber á brjóst hinn skelfdi lýður,
blóð hins góða hræðast runnið sje;
játar nú að sá var son guðs blíður,
sem þar dó á krossins trje.

Myrkrið hvarf, og fram úr skugga-skýjum,
skein þá sól með ljóma nýjum,
friðargeislum sló á liðið lík.
Aptanroðinn blandast Jesú blóði,
bæði jörð og himinn glóði;
sýn á jörðu sjen ei fyr var slík.
Blóðið Jesú hátt til himins stígur,
hrópar eptir friðþægjandi náð.
Náðarsólin skær af himni hnígur,
hellir geislum yfir láð.

Og er sólin hneig af himni björtum
hafið var af krossi svörtum
Jesú lík, með sól það niður seig.
Og er sólin sveiptist gullnum skýjum
sveipað lík var dúki nýjum;
þar með sól í hvítavoðum hneig.
Og er sólin síðast rann í hafið
svalt og kalt í myrkurs undirdjúp,
Jesú lík var líka niður grafið,
lagt í dökkan jarðarhjúp.

Og í klett þeir herrans legstað hjuggu,
hans um lík þar vinir bjuggu,
til að geymast þar til dómsins dags.
Þar þeir grófu gleði sína hreina,
geymdu' í brjósti von þó eina:
sjer að vænta lífsins sólarlags.
Blindir menn er björgin sáu klofna,
bjargi veltu fyrir grafardyr
Hugðu þeir, að það ei mundi rofna
þetta skiptið eins og fyr.

Meðan yfir gröfum hjer vjer grátum
gleymast vjer svo tíðum látum
Jesú Kristi gröf að gleðjast við;
gleymast það, að guðdómsneistinn lifir,
gröfum svífur hafinn yfir,
hold í mold er hefur blíðan frið.
Meðan vjer í moldu kaldri byggjum

mæðist heimur, rennur tímans hjól,
og sem duptkorn sáð vjer liðnir liggjum
lífs unz rennur páskasól.

Páskadagsmorgun.

(Matt. 28., Mark. 16., Lúk. 24., Jóh. 20.)

Nú grúfir nótt of grænu dalaskrúði
með grafar kyrrð, svo þögult, stillt og rótt.
Náklæði lík, sem breitt er yfir brúði,
sig breiðir yfir jörð hin dimma nótt.
En hvað ber til, að hjer í nákyrrð nætur
öll náttúran svo mörgum tárum grætur?
Af hverju laufi drjúpa daggartár.
Sig stráin beygja, rósir höfði halla
og höfug tár um storðar vanga falla.
Hví náttúrunnar harmur svo er sár?

Hví grúfir nótt svo döpur dölum yfir?
Mun dagsins móðir harma látinn son?
Þótt dagur hverfi, deyr hann ei en lifir,
og dags í austri nú er bráðum von.
Ó, hver er þá, er hjer er syrgður látinn?
Ó, hver er þá, er hjer svo mjög er grátinn,
að náttúrunni hartnær tæmast tár?
Er Baldur góði nú til heljar hniginn,
af hennar grimmum ráðum yfir stiginn?
er guðinn mildi aptur orðinn nár?

Já það er hann, hinn góði, bezti Baldur,
hinn blíði guð, er hingað kom á jörð,

er lifði fyrir allan heimsins aldur,
en örlög dauðans nú má þola hörð.
Sjá, hann, sem ræður öllum himnum yfir
og eilíflega guðs í vegsemd lifir,
nú hvílir dáinn djúpt í klettaþró.
Sjá, hann, sem ljetti' af lýðum þyngsta fargi,
nú liggur sjálfur undir heljar bjargi;
þeir dauðu lifa', en lífsins herra dó.

Og yfir gröf hans varðmenn nokkrir vaka,
sem vörður settur yfir konungs lík;
þó ei til heiðurs, heldur enn til saka,
nú honum skyldi veitast kveðja slík.
Þeir eigi vissu hvern þeir höfðu' að geyma,
þeir herrans táknum búnir voru' að gleyma,
og þurrum tárum grjetu þar hjá gröf.
En aptur steinninn kaldur sýndist klökkna,
og klettur harður þar af tárum vökna;
á leiði hans var lögð sú eina gjöf.

Þá eins var nótt er forðum Jesús fæddist,
eins friðarblíð og kyr sem þessi nótt;
í dularbúning dauðans jörðin klæddist,
og dagsins beið og um sig hafði rótt.
En þá á neinu sást ei sorgarbragur
og svipur náttúrunnar var svo fagur;
en nú var skipt og mikill munur á;
þá andaði' allt af unun, fró og gleði
og allt var með svo ljettu' og hýru geði;
en nú var sorg á svip og tár á brá.

Þá yfir sinni hjörðu vöktu hjarðmenn,
en hirðirinn er fallinn nú að jörð,
og yfir honum sjálfum vaka varðmenn,
nú vakir enginn yfir drottins hjörð.
Hvað? er þá brugðið blíðum friðarorðum,
er birti drottins engill mönnum forðum
á helgri nótt við fæðing frelsarans?
Er frelsarinn í dauðans dróma keyrður?
er drottinn sjálfur heljar fjötrum reirður?
Hvar er þá frelsi' og friðþægingin hans?

•

Hægt, hægt, í austri fyrir röðli roðar,
nú runnin sein hin dimma nótt er hjá.
Hin minnsta dagsbrún mönnum aptur boðar
að myrkrið flýr er skin af ljóssins brá.
Og sjá, því meir og meir sem nóttin líður
vex morgunroðinn skær og tignarfriður,
unz sólargeislar svífa' um alla byggð.
Svo getur drottins guðdómlegi kraptur
oss gefið ljós i staðinn myrkurs aptur
og sæla gleði sára fyrir hryggð.

Á morgunroðans ljósum vængjum líður,
þar lífsins engill himnum ofan frá,
í geislum vafinn, góðan morgun býður,
og grafarbjargi nemur staðar hjá.
Þá sló á bjargið rauðum logareinum
og rósir spruttu þar á hörðum steinum,

í einni svipan upp þar lundi skaut.
Sem áður fyr sló ótta' á dygga hjarðmenn,
sló ótta miklum nú á heiðna varðmenn;
þeir hrukku frá og flýðu skjótt á braut.

Þá snerti engill eins og vorblær ljettur
hið ógnar þunga bjarg, er gröf var á;
og sjá, sem fys þá sviptist harður klettur
frá svartri gröf, er Jesús inni' í lá.
Þá reis í dýrð, hans líki' að veita lotning,
hin ljúfa sól, hin bjarta himindrottning;
en eigi skein hún þá á liðið lík;
því Jesús sjálfur reis úr dauðans dróma
í dýrðarbjörtum páskamorgunljóma.
Ei sólar upprás sjen var áður slík.

Þá heyrðust stunur djúpt úr neðsta díki,
þá drekinn forn sig yfirunninn fann;
nú úti var um allt hans vald og ríki,
nú engum framar granda mátti hann.
Nú var þá loksins broddur dauðans brotinn,
hans bölvun eydd og Sataus máttur þrotinn,
og skepnan öll úr löngum þrældóm leyst,
nú var þá loksins lífsins sigur unninn
og lífsins skæra gleðisól upp runnin,
og ríki drottins dýrðar endurreist.

Sjá, glöð á lopti himindrottning dansar
í dýrðarskrúða, ljett sem smámey ung;
sjá, jörðin gamla endurvakin anzar

og öll á þræði leikur furðuþung.
Í lopti heyrist ótal fugla ómur,
það er við dansinn leikaranna hljómur;
þeir syngja guði sigur-þakkarljóð.
Öll blóm á jörðu glóa' í gleðitárum
og gleðileikur er á silfurbárum.
En gleðst þá ekki einnig mannleg þjóð?

Til legstaðarins grátnar konur ganga,
þær gá ei þess, hve allt er blítt og kátt;
í sínum hjörtum sorg þær bera stranga,
og sjá ei hversu skepnan leikur dátt,
Þær ætla' að leita lausnarans hins blíða
og lík hans fagurt síðsta skipti prýða;
þær vissu' ei enn að var hann upprisinn;
nú dýrðleg smyrzl þær drottni sínum færa,
að dreifa þeim á ný um holdið skæra,
og kveðja með því kærstan ástvin sinn.

Ó, hver mun burt hinn stóra steininn taka?
Þær stynja hver við aðra gráti með.
Þó hörfa þær ei huglitlar til baka,
en halda fram að látins dánarbeð.
En þegar koma þær til Jesú grafar
í þróna niður sólin geislum stafar,
en stórum velt er steini legstað fjær.
Á grafar barmi líkblæjurnar láu,
en lausnarann í gröf þær hvergi sáu.
En þar var aptur engill drottins skær.

Í dýrðarskrúða hvítum hægra megin
þar himinbúi' í Jesú legstað sat.
En þá varð sjerhver þeirra ótta slegin
og þennan atburð nein ei skilið gat.
En til þeirra var talað blíðum orðum
sem talað var við hjarðmennina forðum:
„Ei undur þetta óttast skuluð þjer.
Þjer standið daprar dáins legstað yfir,
í dauðra reitum býr ei sá, sem lifir;
hann upp er risinn, eigi finnst hann hjer.“

„Hann upp er risinn,“ anzar sólarljóminn,
er upp hann ris um fagra morgunstund.
„Hann upp er risinn,“ endurtaka blómin,
er endur vakna þau af næturblund.
„Hann upp er risinn,“ undir tekur jörðin.
„Hann upp er risinn,“ syngur fugla hjörðin.
„Hann upp er risinn,“ kveður himins her.
„Hann upp er risinn,“ allir himnar óma.
„Hann upp reis skær í páskamorgun ljóma.
Úr Helju grátinn góður Baldur er.“

„Hann upp er risinn,“ hljómar gegn um heiminn,
og heyrist nú um löndin fjær og nær.
„Hann upp er risinn,“ ómar vítt um geiminn
og ótalþúsund hjörtum gleði fær.
Hin dimma gröf ei honum fjekk að halda,
því halda skal og mjer ei gröfin kalda;
mjer yfir dauða dýr er sigur vís.
Þá er á drottins degi lúður hljómar

og dýrðarsól hinn efsta morgun ljómar
með dýrðarlíkam ungur upp jeg rís.

Jesús og María.

(Jóh. 20.)

Nú rís upp minn andi, nú rís upp mitt hold,
upp risið er vorið úr klakaðri mold,
upp risin er sólin nú ránar af beð,
upp risinn er drottinn úr gröfinni með.

Hve fagurt er umhorfs í friðsælum lund,
hve fögur er náttúran vöknuð af blund,
hve fagurt í morgunsins forsælu hjer,
hve fagur sá garður, sem brosir við mjer!

Á kvistunum ljómar sem glóandi gull,
hver glitrandi rós er með himindögg full.
Að vitum ber angan, að eyrum ber hljóm
og augu manns töfra hin skínandi blóm.

Er garður sá Eden? Hvort glóir við ský
hið grænkandi lífstrje hjer aptur á ný?
Nei, garður sá liðinna legstaður er,
en lífsins trje geymt hefur einnig í sjer.

Ei skríður hjer ormur við aldintrjes rót,
hin ilmandi smáblómin sakar ei hót;
því brotið er höggormsins höfuðið flátt,
þann haus muldi „konunnar sæði“ í smátt.

Þó stendur þar einhver í laufgrænum lund,

og lík sýnist Evu það hárfagra sprund.
Í gullöldum lokkarnir liðast á völl
sem leikandi geislar á marmarahöll.

Ei Eva þó gekk þar í ilmandi runn,
en ein hennar dóttir, sem mörgum er kunn.
Það Marja, sem kennd er við Magdala, var;
við meistarans gröf stóð hún syrgandi þar.

Það var ei hið glaðværa', er synd hafði ei sjeð
og sakleysi treysti, en falla þó rjeð.
Það var sú, er reynt hafði sorg bæði' og synd,
en saurgun af þvegið í táranna lind.

Fyr Eva gekk hlæjandi höggormi mót,
er hringaði sig kringum lífstrjesins rót.
Nú Marja stóð grátandi gröfinni hjá,
en gröfin var tóm, þar sem meistarinn lá.

Af lífstrjenu fyrrum í laufgrænum dal
þó langa bar skugga, sem geislana fal.
En hjer gegnum legstaðar helmyrkrið svart
skein himneska ljósið guðs fagurt og bjart.

Og helkaldur dauðinn í leyni fyr lá
í lífstrjesins skugga, svo neitt bar ei á.
Hjer birti sig lífsins hins blessaða gjöf
í bústöðum dauðans, á liðinna gröf.

Hjer flaðrandi höggormur faldi sig ei,
er flekaði' og lokkaði saklausa mey.

Í gröfinni birtust hjer guðs englar tveir,
og grátandi konuna hugguðu þeir:

„Hví grætur þú, kona? Hann upprisinn er
sá ástvinur kæri, sem leitar þú hjer;
í dáinna legstöðum lífið ei býr
og ljósið hið skínandi dimmuna flýr.“

„Því græt jeg,“ kvað Marja, „að gröfin er tóm,
hjer geymt hugði' eg vera mitt kærasta blóm;
en þeir hafa drottin minn borið á burt,
já borið hann hjeðan, jeg veit ekki hvurt.“

„Hví grætur þú kona?“ þá kvað við í lund
í kyrláta blænum um vormorgun-stund;
„hvers leitar þú, kona, hjer látins á beð?
við lífið og upprisu drottins þig gleð.“

Við mildileg orð þau þá Marja leit við
og mann leit sjer ókenndan standa við hlið;
hún grasgarðsvörð hugði þann gestkomna mann
og grátandi tárum hún mælti við hann:

„Ef hefurðu drottin minn borið á burt,
í brjósti' um mig kenn þú og seg þú mjer hvurt;
jeg sækja vil herra minn hvar sem hann er,
og hvað sem það kostar, það aptrar ei mjer.“

Í leyni sat Eva' undir laufdimmum hlyn,
sem lengst vildi forðast sinn himneska vin.
Nú Marja var sárþyrst að finna sem fyrst
hinn framliðna vininn, sem hún hafði misst.

Sem fyr milli trjánna hvað himinraust há
og hrópaði dunandi syndarann á,
nú eins milli trjánna kvað himinraust hlý,
og hljómaði blíðlega garðinum í.

Í trjágarði lífsins kvað drottinn upp dóm
og dauðasök birti með þrumandi róm;
í grasgarði dauðans hann dró honum úr
og dögg sendi jörð fyrir hagljeljaskúr.

Fyr boðaði' hann dauðann, nú boðaði' hann líf,
þá bölvaði' hann jörðu, nú huggaði' hann víf.
Við konuna sagði hann: „María!“ milt;
hún „meistari!“ svaraði hógvær og stilt.

Þá ský dró frá sólunni, skein hún svo glatt,
og skýlan um síðir frá augunum datt.
Hún grasgarðsvörð engan í garðinum sá,
en glöð leit hún meistarann standa sjer hjá.

Sem morgundögg þornar í laufguðum lund,
er ljóma slær sól yfir dal, yfir grund,
eins þornuðu tárdaggir brúðar af brá,
er blessaða vininn sinn aptur hún sá.

„Hví grætur þú?“ spyr hann við grafanna ból,
í geislum er upprisin ljómandi sól.
Hví þornar ei döggin af dauðlegri brá,
er dýrðlega lífssólin geislum skín á?“

„Hvers leitar þú framar í legstöðum hjer?

í liðinna reit eigi vinur þinn er.
Ei kirkjugarð dauðans horf angurvær á,
í aldingarð lífsins hinn framliðna sjá.“

„Ei óttastu grafanna grasgarðsvörð hjer,
því grasgarður lífsins er opnaður þjer;
og burt er nú Kerúb með sveipanda sverð.
Jeg sjálfur til Edens þjer leiðtogi verð.“

Emaus-gangan.

(Lúk. 24.)

Það húma fer og hallar degi
á hauður fögrum kveldslit slær,
og aptanroðinn yndislegi
á öllu vesturlopti hlær.
Nú senn er liðinn dýrðardagur
hið djúpa tímans hafið í.
Hans uppruni var unaðsfagur,
hans endir verði líkur því.

Þá dags í austri roði rennur,
oss rjett er dýrast gull í mund;
og skært er aptanblysið brennur,
oss blessuð krýnir friðarstund.
Og eins er fögur aptansunna
sem eygló morgunstundar glæst;
og fegurstur er faldur unna,
er falli sinu stendur næst.

En gull í mund ei gefst oss fegra

en gaf oss þessi morgun skær,
og ekkert ljós er yndislegra
en upp þá renna sáum vær.
Það skein um heimsins allar álfur
og yfir grafir ljóma brá,
því Jesús Kristur, son guðs sjálfur
með sigri reis upp dauða frá.

Hans sveinar þessu samt ei trúðu,
er sjálfur hafði' hann boðað þeim;
og nokkrir þeirra' í fylgsni flúðu
af felmti við hinn grimma heim.
Þó höfðu sumir sjálfir skoðað
hinn sama morgun legstaðinn,
og drottins engill bjartur boðað
og birt hann væri upprisinn.

Hjer frá hans tveimur sveinum segir,
hið sama kveld er gengu heim.
Þeir voru' í anda órólegir
og engu trúðu' af sögum þeim.
Þeir höfðu sjálfir sjeð hann deyja
og sjeð hann falinn jörðu í;
og hvernig var þá hægt að segja
að hann væri' aptur lífs á ný?

Og aptankyrrðin unaðsblíða
gat enga kyrrð nje ró þeim veitt,
og friðurinn um foldu víða
ei friðaði þá heldur neitt.
Þeir töluðu með hryggu hjarta

um herra sinn, er dáinn var,
og vonarljósið blíða' og bjarta,
svo brátt er hafði slokknað þar.

Og vonarlausir vegfarendur
nú voru bráðum komnir heim.
Þá góður vinur var þeim sendur,
er vildi slást í ferð með þeim.
Úr augum hans skein ástin þíða,
á enni hans bjó svipur hreinn,
á vörum hans ljek brosið blíða;
ei birtist slíkur vinur neinn.

Ei þenna mann þeir kenna kunnu,
þó komst hann brátt á tal við þá.
En hjörtu þeirra' í brjóstum brunnu,
svo brennheitt mál á tungu' hans lá.
Hvert orð hans var sem engill blíður,
hvert augnaráð sem ljósbrá skær,
hvert fótmál: heimur hár og víður,
hver hreyfing: ljúfur morgunblær.

Hann rakti með þeim ritningarnar,
og rök fram leiddi mörg og gild.
Hann leiddi þá um leiðir farnar,
er lýð sinn studdi forsjón mild.
Hann leiddi þá til landsins nauða,
hann leiddi þá í eyðimörk;
hann leiddi þá um líf og dauða
að lífsins frjórri aldinbjörk.

Hann fór með þá til fornra tíða
til fundar við hinn dána lýð;
hann ótal svipi ljet fram líða,
er lifað höfðu' á fyrri tíð.
Hann fyrstan Móses fram rjeð kalla,
þá fornkonunga' og hetjuþjóð,
þá dýra spámenn drottins alla,
er drottni gáfu líf og blóð.

Hann ljet þá tala, ljet þá vitna
um lausnarann, er alheims synd
á krossi átti á að bitna,
og aptur lífs svo taka mynd.
Hann ljet þá sýna, ljet þá sanna
að líða Kristur allt það hlaut
af kærleik fyrir frelsi manna
og föður síðan hverfa' í skaut.

Að jötunni þá leiddi' hann lágu,
og lind í helgri Jórdans á,
að freistinganna fjalli háu
og fjallið helga ljet þá sjá.
Þeir til hins helga grasgarðs gengu
og Golgata, þars blóðið rann;
og legstaðinn þeir líta fengu,
þars lífið dýrstan sigur vann.

Og lengra enn þá leiddi' hann báða
og ljet þá sjá í dularheim,
og margar huldar rúnir ráða,
er rjeð hann sjálfur fyrir þeim.

Og enginn veit hvað allt þeir fóru
og allt hvað sáu' og heyrðu þeir.
En hvert þeir gengu' og hvar þeir voru
þeir hugarfangnir vissu' ei meir.

Þeir höfðu skeiðrúm fáein farið,
og farið þó um allan heim,
og augnablikum að eins varið.
en alda liðið þó um geim.
Því meir sem skugga dró um dalinn
því dýrra ljós hjá þeim upp rann;
því meir sem óx þar aptansvalinn
því innra meira hjartað brann.

En þó að margt þeir frjetta fengju
þeir förunaut ei þekktu sinn,
en við hans arm þeir glaðir gengu;
nú gafst þeim ró um aptaninn.
Hann huggaði þá hrellda' og þjáða,
hann hjálpaði þeim rjetta leið,
hann hughreysti þá hrædda báða,
hann helgaði þeim lífsins skeið.

En nú var leiðin öll á enda
og útivistin fyrir þeim.
Þeir hugðu þar í þorpi' að lenda
og þangað vildu komast heim.
En vinurinn, sem vel þeim fylgdi
á veginum um aptan þann,
svo ljet sem halda lengra' hann vildi,
en lærisveinar báðu hann:

„Ver hjá oss, herra! hallar degi,
og helmyrk senn er komin nótt;
þjer kann að mæta voði' á vegi,
þá verður oss ei heldur rótt.
Þú oss á vorri gladdir göngu,
því gleð þig aptur með oss nú;
þú ljettir af oss stríði ströngu,
nú styrk og hressing fá skalt þú.“

Hann ljet að þeirra ljúfum orðum;
þeir leiddu hann til borðs með sjer.
En er þeir sátu undir borðum
brá undarlega fyrir hjer;
þá er hann brauðið braut í sundur
og blessaði það fyrir þá,
þeir kenndu hann, — ó hvílíkt undur!
hann hvarf sem ljós, er svífur hjá.

Þeir sáu þá, að það var drottinn
og þekktu dána vininn sinn;
þeir sáu þá þess sannan vottinn
að sjálfur var hann upprisinn.
Nú skildu þeir að allt var unnið
og ei þeim lengur dulizt fjekk,
hví hjörtu þeirra höfðu brunnið
er hann með þeim um kveldið gekk.

Og upp á sömu stund þeir standa.
á stað þeir leggja bænum frá.
Svo ljett um hjarta, ljett um anda,
svo ljett um fót er sveinum þá.

Ei stendur nóttin nú í vegi,
því nóg í hjörtum gleðin skín:
og myrkra her þeir hræðast eigi,
þeir herrann vita' að gætir sín.

Til Jerúsalem leið þeir lögðu,
og lærisveina hittu þar,
og þenna undra-atburð sögðu
og allt, sem við um kveldið bar.
Þeim mikið fannst um hann að heyra
og hjörtum mjög þeir glöddust í.
En gleðiefni enn þá meira
þeir áttu' í vændum brátt á ný.

Þeir óttaslegnir enn sig földu,
við ofsókn hræddir lýðsins enn;
í læstu húsi hjer þeir dvöldu
og höfðu mök við fáa menn.
En mitt í svörtu myrkri nætur
skein mikið ljós um húsið þar;
og unaðslegur ilmur sætur
þeim öllum senn að vitum bar.

Og þar á meðal sinna sveina
stóð sjálfur Jesús upprisinn,
með guðdóms ásýnd undur hreina
og ódauðleikans blóma' á kinn;
með gróin sár í síðu' og höndum,
er sýndu hvað hann þoldi fyr,
en líkur þó að eðli öndum,
er inn hann komst um læstar dyr.

Hann heilsar þeim og heilla biður
og hendur rjettir þeim á mót.
Hann segir: „Friður sje með yður,
og sýnir guðleg ástarhót.
Ó hvílík undur-ástarkeðja,
er aptur fann þá lausnarinn!
Hvað mátti fremur grátna gleðja
en guð að sjá og drottin sinn?

Þá húma fer og hallar degi
í hinnsta sinn, ó gott er þá
að finna slíkan vin á vegi
og vinarkveðju slíka fá.
Í ljósaskiptum lífs og dauða,
á landamærum eilífð við,
þá læstu húsi líkams nauða
hann lýkur upp og gefur frið.

Jesús og Tómas.

(Jóh. 20.)

Nóttin er dáin, — dagurinn fæddur,
dögginni himnesku laugaður í,
sólblæju-reifum rósfögrum klæddur,
ruggan er ljómandi himinsins ský;
vögguljóð ómar vorblærinn þíður,
vorgeislinn skær strýkur tár af hvarm;
dafnar og þroskast dagurinn fríður,
drekkandi lífsafl við náttúru barm.

Sjer þú ei, maður, sólina rísa?
sjerð þú ei dýrðina', er blasir þjer við?
heyrirðu' ei skepnuna skaparann prísa?
skynjarðu' ei vorsins hinn blíða frið?
Trúirðu ei þótt aðrir þjer segi
almætti drottins og speki frá?
annara vitna við þarft þú eigi,
vegsemd þíns drottins þú fær að sjá.

Sagt var um Tómas tvíbura forðum,
tryði' hann ei nema hann þreifaði á;
vildi' hann ei trúa annara orðum,
upprisinn frelsarann heimtaði'að sjá:
„Nema jeg sjái naglanna förin,
nema jeg fingri taki þeim á,
nema jeg síðu hans sárin og örin
sjái og finni', eg trúa ei má.“

Dagarnir liðu. Tómas ei trúði,
trúði' ei á upprisu', er hafði' hann ei sjeð.
Drottinn þá sveiptur skínandi skrúði
skærum í ljóma sig birta rjeð.
Birtist hann þá sem úr djúpinu dagur,
dýrðlegri skein og bjartari' en fyr.
Eins og um glugga geislinn skín fagur
guðs sonur kom inn um luktar dyr.

Postular allir saman þar sátu,
saman um upprisu' hans töluðu þar;
Tómas ei sannfært sveinarnir gátu,
sífellt hann enn mjög efandi var.

Stóð þá hjá sveinum frelsarinn fríður,
faðminn mót öllum hann breiða rjeð,
heilsaði vinunum brosandi blíður,
blessunarkveðju þeim heilsaði með.

„Friður með yður!“ frelsarinn sagði,
friðaði brjóst, er enn voru hrelld,
yfir þá blessun blíðlega lagði,
brennandi vakti kærleikans eld;
bljes þeim í hjörtun heilögum anda,
himneska veitti þeim gleði og frið;
sýndi þeim merkin síðu og handa,
sveinar er könnuðust allir við.

„Kom þú nú, Tómas,“ kvað hann með blíðu,
kom þú og hönd minni þreifaðu á;
„kom þú og tak þú á sárinu síðu,
sjálfur þú finna munt hjarta mitt slá.“
Grátandi Tómas þá fjell að hans fótum,
fagnandi: „Drottinn minn guð!“ hann kvað;
iðrandi heitum hjartans af rótum
herra sinn auðmjúkur forláts bað.

„Af því þú sást mig, Tómas, þú trúðir,“
talaði drottinn aptur á ný;
„hina, sem trúa, til þess ei knúðir,
tel jeg þó sælli, gæt þú að því.
Upprisu drottins dulið er sporið,
dýrðleg samt upprisa birtist þjer:
Dagurinn, röðullinn, rósin og vorið
rís það ei allt upp á jörðu hjer?“

Konungur lífsins ljúfur og ríkur
læstum að dyrum enn kemur títt;
harðlæstum mörgum hurðum upp lýkur,
hjá oss hann stendur með auglit blítt;
lýkur upp vötnum, læstum af ísum,
lýkur upp blómum á þíðri grund,
lýkur upp hafinu, líknarbrunn vísum,
lýkur upp örlátri hjálparmund.

Enn birtist drottins auglitið bjarta,
upprisu lífsins er boðar hann hnoss;
enn þá hann sýnir hendur og hjarta
hjálp þegar blessaða veitir hann oss;
enn þá hann birtist í voða og vanda,
veitir oss enn sinn blessaða frið;
enn þá hann blæs á oss blessuðum anda,
brjóstin svo sljó geta lifnað við.

Nóttin er dáin, — dagurinn fæddur.
Drottinn er upprisinn! Hallelúja!
Dauðinn er látinn, lífsneistinn glæddur.
Lof sje þjer, drottinn! Hósíanna!
Drottinn minn, guð minn, drottinn, þú stendur
dýrðlegur enn þá á meðal vor.
Alstaðar sje jeg þitt hjarta og hendur,
hvervetna ljóma þín fögur spor.

Jesús birtist í Galíleu.

(Jóh. 21.)

Og máninn skein á marinn
og mildum bjarma sló
og gullnum geislum stráði
á Genesaret sjó.
Þar sveinar drottins sátu
á sinni smáu skeið;
en ekkert gekk að afla
og áfram nóttin leið.
Hvað var þá orðið af
þeim meistaranum mikla,
er mergð þeim forðum gaf?

Og nóttin leið hin langa
og loksins dagur rann
og bjartur röðulroði
á ránartjöldum brann.
Þeir bjuggust heim að halda
en hnuggnir voru þá,
og meistarann sinn mikla
þeir minntust daprir á.
Nú burt var horfinn hann. —
Þá litu þeir á landi
svo líkan honum mann.

Þar fyrir vestan vatnið
hann vegsamlegur stóð.
Af enni ljóma lagði
sem leiptur-sólarglóð.

Sá maður á þá yrti
og enn þá leggja bað;
og mikill máttur fylgdi
því máli, sem hann kvað.
Þeir lögðu net á ný.
Þá fór sem áður fyrrum:
þeir fengu mergð þar í.

Af þessu mátti þekkja
að þetta drottinn var,
þótt ekkert væri annað,
sem auglýsti hann þar.
Nú það var þriðja skiftið,
er þeim hann birtast vann,
er aptur upp var risinn,
en ei þeir þekktu hann.
Samt þekkti' hann að eins einn, -
því glöggt er ástaraugað, —
hans elsku-lærisveinn.

Hann sagði þá við Símon:
„Það sjálfur drottinn er.“
En hinn er þetta heyrði,
var hann ei lengi' á sjer;
í ofboði sem áður
hann út í vatnið stökk;
en nú var nóg af trúnni,
hann nú ei lengur sökk;
hann synti svo til lands,

og flötum hann sjer flegði
að fótum meistarans.

En einnig hinir aðrir
á eptir komu skjótt,
því langt var ei frá landi,
en leið af kappi sótt.
Þeir lögðu þar í lægi
sem lífsins herra stóð,
og fjellu hans að fótum,
sem fyrir þá gaf blóð.
Þá sól á himni hló,
en glaðari var gleðin
í geði sveina þó.

Þar fagnaðar varð fundur
og fögur veizla gerð
og sveinar allir settust
að sínum morgunverð.
Þar grundin græn var borðið
og grasið dúkur á,
en hám of borðsal hvelfdist
þar himinfesting blá.
Og fuglar sungu sætt
sín morgunljóð í lopti
og lífið allt var kætt.

Og Jesús bar fram brauðið
og braut það fyrir þá,
sem kveldið hans hið hinnsta,
en hjer var munur á:

Þá dauðinn fyrir dyrum
stóð dulinn bak við tjald,
hann nú var yfirunninn
og allt hans brotið vald.
Þá kveld var dimmt og kalt,
en nú var sól og sumar
og sælt og glatt var allt. –

Þá lítil stund var liðin
tók lausnarinn til máls:
„Þú Símon Jónas sonur,
í svörum hreinn og frjáls:
Hvort elskar þú mig eigi?
mjer upp á það gef svar.“
En Símon Jónas sonur
til svars þá skjótur var:
„Spyr þú að þessu mig?
Þú veizt það, veizt það, herra,
þú veizt jeg elska þig.“

„Jeg veit það vissulega,“
þá við hann Jesús kvað,
„að anntu mjer af alúð,
en ekki stoðar það.
Jeg líka' á lömb í haga,
sem lítil eru' og smá,
sem einnig þarf að annast
og um þarf vel að sjá.
Þú hjálpa' og hjúkra þeim;

ef mig þú elskar, maður,
þá minna lamba geym."

Þá lítil stund var liðin
kvað lausnarinn á ný:
„Hvort elskar þú mig eigi?
jeg aptur spyr að því."
En hinn varð alveg hissa
að heyra spurt um slíkt,
en samt til svars var fljótur
og svaraði' aptur líkt:
„Hví þú spyr þessa mig?
Þú veizt það, veizt það, herra,
þú veizt jeg elska þig."

„Jeg veit það vissulega,"
þá við hann Jesús kvað,
„að anntu mjer af alhug,
en ei þó stoðar það.
Jeg víða' á villta sauði,
sem villast til og frá;
þá einnig þarf að annast,
en enginn hirðir þá.
Ó, hjálpa' og hjúkra þeim;
ef mig þú elskar, maður,
þá minna sauða geym."

Þá lítil stund var liðin
kvað lausnarinn sem fyr:
„Hvort elskar þú mig eigi?
jeg enn að þessu spyr."

Til svars var Símon skjótur
og svara honum vann,
en angraðist þó af því,
ef ei sjer tryði hann:
„Hví þú spyr þannig mig?
Þú veizt allt, veizt allt, herra,
þú veizt jeg elska þig.“

„Jeg veit það vissulega,“
þá við hann Jesús kvað,
„þú annt mjer fremur öllum,
en eitt ei stoðar það.
Í mörgum, mörgum löndum
jeg margar hjarðir á,
sem engan hirði hafa,
en hirði þurfa' að fá.
Æ, hjálpa' og hjúkra þeim;
ef mig þú elskar, maður,
þá minna hjarða geym.“

Svo opt og ótal sinnum
spyr einnig Jesús þig:
„Hvort elskar þú mig eigi?
hvort elskar þú ei mig?“
En láttu þjer ei leiðast,
er lífsins herra spyr,
og svara þú og segðu
sem Símon Pjetur fyr:
„Hví þessa þú spyr mig?

Allt veizt þú, veizt þú, herra,
þú veizt jeg elska þig.“

Ó, minnst þess jafnan, maður,
sem meistari þinn kvað,
er fyrir sína sauði
hann Símon Pjetur bað.
Þeir ráfa villtir víða
og villast heims um ból,
en lömbin smáu langar
að lambsins tignarstól. —
Ó guð, þau sjálfur geym,
og leið þín lömbin smáu
að lambsins stóli heim.

Himnaförin.

(Mark. 16., Lúk. 24., Pg. 1.)

Í austri ljómar bjartur drottins dagur,
mig dreymdi vel, nú rís jeg hress af blund.
Ei nokkur morgun fyr mjer skein svo fagur
og frjáls sem þessi helga morgunstund.
Á öllu sýnist einhver gleðibragur
og allt mjer bendir nú á guðs míns fund.
Mjer ber að eyrum blíðan klukknahljóm
sem boðið sje mjer guðs í helgidóm.

Til guðsþjónustu skírt nú heyrist hringja,
á hljóðið renu jeg, færist óðum nær;
und musterisins hvelfing heyrist klingja

með hreinum röddum organsláttur skær;
um alla kirkju söfnuð heyri' eg syngja
þann söng, er öllum börnum guðs er kær,
Með glöðum hug jeg geng í helgan rann,
minn guð að lofa', en sje þar engan mann.

Jeg litast hátt og lágt um kirkju fríða:
Þar lyptist yfir hvelfing fagurblá;
þar alla veggi skrautleg pelltjöld skrýða
með skírum lit og ótal myndum á;
og gólfið sje jeg glitábreiðu prýða,
á grænum feldi skína blómstur smá.
Þar allt er hreint sem vígðu vatni stökkt,
að vitum berst mjer sætur ilmur glöggt.

Und hvelfing lít jeg hjálm úr silfri blika
með hundrað skærum ljósum allt í kring;
í morgunblænum blakta þau og kvika
sem bleikar stjörnur lopts á bláum hring.
En óðum hverfur hver ein ljósastika
og hjálmurinn, - er það þá sjónhverfing?
En eptir því sem ljósin færast fjær
á fagra hvelfing björtum roða slær.

Til austurs lít jeg, — enn er þó sem gnæfi
þar altarið svo tignarhátt og frítt,
svo búið, að það helgum dómum hæfi,
með hreinum guðvef tjaldað allt og prýtt.
sem hamrastallur hvítum þakinn snævi,
Það hvítum dúki ofanvert er skrýtt.

En gullnir ljósastjakar standa þar,
og stafa geislum allar liljurnar.

Og tafla' er yfir altarinu fríða;
ei undra mynd jeg slíka fyrri sá.
Í miðið sje jeg ásýnd unaðsblíða,
er alla vegu stafar geislum frá.
Er þetta mynd af lausnaranum lýða
og lærisveinunum þar öllum hjá?
Nei, þetta' er skærri mynd en eptir mann;
en miklu skærri þó er sjálfur hann.

En hvað er þetta? hvað mun til þess bera
að hátign slíka' og musteri svo glæst
má líta hjer á kaldri foldu frera
er fyrir heimsins auðlegð sýnist læst?
Mun þetta hylling eða vitrun vera?
Nei, vel á öllu þessu ráðning fæst.
Vjer þurfum ei að leita langt á braut
þótt líta girnumst vjer slíkt dýrðarskraut.

Sá helgi dagur, nú er lít jeg ljóma,
er ljóshýr morgun vors um tímabil;
og klukkurnar, sem heyra mátti hljóma,
er hátignarlegt krystallsfossa-spil;
og þar sem jeg að ofan heyrði óma,
er unaðskliður guði dýrðar til;
og safnaðarins söngur fagri þar
er samfögnuður allrar skepnunnar.

Og musterið er heimsins hvelið víða,

og hvelfingin er loptsins festing öll,
og veggjatjöldin belti blómgra hlíða,
og bjartar myndir: dalir, vötn og fjöll,
og gólfábreiðan: græna mörkin fríða
og glitvefurinn: blóm um fagran völl,
og það hið vígða vatn er döggin tær,
og vorsins ilmur, hjer sem berst oss nær.

Og hjálmurinn á hvelfingunni bláu
er hvelfdur máni, stór og silfurskír;
og ljósin hin og liljublysin smáu
er loptsins mikla stjarnafylking dýr.
Það bliknar allt á hveli loptsins háu
og hverfur þegar ljómar dagur nýr.
Á allri hvelfing annar verður blær
er á það morgunroðans geislum slær.

Og altarið í austri fjalls er hnúkur
og altarisins klæði: skrúðgræn hlíð,
og altarisins hreini, hvíti dúkur
er himinmjöll á tindi, björt og fríð,
og gullnir ljósastjakar: hamrastúkur,
er stafar niður' á morgunsólin blíð,
og ljósin skær, sem loga' á stikum þar,
er ljómi sólar fjalls á eggjarnar.

Og taflan yfir altarinu fríða
er upprás sólar, himnesk uppstigning.
Í miðið sjest hún sjálf með ásýnd blíða,
með sínum björtu geislum allt í kring.
Hún sendir geisla ljóss um löndin víða,

sitt ljós að breiða' um allan jarðarhring.
Hún blessar allt með blíðu sinnar yl
og blómgar allt og vermir, sem er til.

Í anda sje jeg aðra sunnu renna
á austurhimni, fjalls við háan tind,
í enn þá skærra geislagliti brenna,
með guðdómlegri, helgri dýrðarmynd.
Þar sjálfan drottin Jesúm Krist má kenna,
á krossi dáinn fyrir allra synd,
en aptur risinn upp úr dauðans hyl
og uppstígandi nú guðs dýrðar til.

Það var um nótt í niðamyrkri svörtu
að niður stje hann til vor hjer á jörð;
þá kaldur vetur kalin nísti hjörtu,
af kvíða sár, af dauðans frosti hörð.
Nú ár hann stígur upp á vori björtu,
og eptir skilur sína kæru hjörð
í grænum haga guðs við náðarlind,
hiun góði hirðirinn í þjónsins mynd.

En hirðislaus þó hjörðin verður eigi,
því hirðar margir eptir standa þar,
að lýsa henni lífs á myrkum vegi
og leiða hana gegnum hætturnar.
Og sjálfur hann, hinn sífellt guðdómlegi,
er sífellt með til enda veraldar.
Og ei er neitt að óttast fyrir þá,
er yfirhirðirinn er sjálfur hjá.

Hans lærisveinar, hirðar hans þeir fyrstu,
á háu fjalli stóðu þar í kring.
Í auðmýkt Jesú klæðafald þeir kysstu
og krupu niður allir þar í hring.
Þeir vissu' ei nú að návist hans þeir misstu,
þá nærri var hans dýra uppstigning.
Þeir vonarglaðir hlýddu orð hans á
er út um víðan heim hann sendi þá.

Og eins og sólin sendir geisla skæra
frá sínum himni vítt um allan geim,
eins sendir Jesús Kristur vini kæra,
að kveykja sannleiks ljós um allan heim.
Hann bauð þeim öllum börnum guðs að færa
þess birtu' og yl, er gaf hann sjálfur þeim.
Og sínum anda sínum hjet hann lýð
og sinni blessun alla heimsins tíð.

En fyr en drottinn fólk sitt yfirgefur,
hann fýsir enn að blessa' og kveðja það;
og sínar mildu hendur upp hann hefur,
til hans, sem veitir blessun ofan að.
Hann alla' í sinni vernd og blessun vefur,
og vill á himnum öllum búa stað.
Hann bendir þangað öllum upp til hans,
sem æ vill líf og frelsi hvers eins manns.

Hinn æðsti prestur allra sjá hvar stendur
að aflokinni sinni fórnargjörð,
við altarið, og breiðir blítt út hendur,
að blessa alla sína stóru hjörð.

Hann, sonur guðs, frá guði föður sendur,
til guðs nú aptur fýsist heim af jörð.
Hans ásýnd skín sem upprennandi sól
er upp hann stígur guðs að veldisstól.

Þar yfir hvelfing heimsins kirkju ljómar
með hátíðlegum tignar-gleðibrag.
Í lífsins strengjum unaðslega ómar
sem englar spili' á geisla dýrðarlag.
Öll náttúrunnar samstillt harpa hljómar
er heldur nú Krists uppstigningardag.
Og ilmfórn stígur himins hæðir í,
úr hringum ljósum myndast gullið ský.

Í gullnu skýi hann til himins líður,
að hástól drottins, langt í burt frá jörð.
Þar engla skari fagnar honum fríður
og fagra syngur honum þakkargjörð.
Og soninn kæra faðmar faðir blíður.
er frelsta sá nú alla barnahjörð.
Og Jesús settist guðs við hægri hönd
og hóf að ríkja' um gjörvöll jarðarlönd.

En lærisveinar eptir standa' og stara
með stórri undrun lopts í bláan geim.
Þeir sáu herra sinn til himins fara
og sjónum hverfa burt frá þessum heim.
En tveir af drottins dýrum englaskara
í dýrðarskrúða stóðu nú hjá þeim,—
sem ljósastjakar altari guðs á, —
og unaðsrómi mæltu svo við þá:

„Hví standið þjer og starið út í geiminn,
nú stiginn drottinn er í himininn;
en aptur kemur hann að dæma heiminn,
með hátign, dýrð og völdum annað sinn.
Af dýrð hans sjáið þjer nú að eins eiminn,
en aptur mun hann birta guðdóm sinn.
Og huldir dýrðar heimar opnast þá,
er hjer á jörð þjer fáið ei að sjá.“

Og sveinar drottins gengu burtu glaðir
og gleymdu' ei því, sem englar sögðu þeim,
að hann, sem býr á bak við stjarna raðir,
mun birtast aptur skýrt í þessum heim.
Þeir hófu morgun-sönginn sanntrúaðir,
og sungu guði lof með blíðum hreim.
Í grasi' og augum glóði döggin hrein
og gleðisól um lopt og hjörtu skein.

Hin bjarta sól, er upp í austri stígur,
er oss ei fjær, þótt komin sýnist hátt.
hún niður þá í náðargeislum hnígur
og næring öllu gefur, líf og mátt.
Og niður er hún sjálf að lyktum sígur
og sjer í faðmi lykur stórt og smátt,
þá saman rennur, himinn, jörð og haf,
og heimur dýrðar nýr þar myndast af.

Þá ský er fyrir skæran röðul dregur,
hann skín þó allt eins bjartur fyrir því.
Svo eins er Jesús dýr og dásamlegur,

þótt dylji hann um stundarsakir ský.
Hans aldrei þverrar dýrð og vald og vegur
og vegsemd guðs, er æ hann ríkir í.
Ó gæti' eg skygnzt á bak við tímans tjald
og tekið á hans minnsta klæðafald!

Í þessum fagra drottins helgidómi
er dýrð, sem enginn hugur skynja má.
Þar æ er vor og unaðsfagur blómi,
er enginn tímans breyting vinnur á.
Þar æ er sólar upprennandi ljómi
og aldrei dregur ský á neina brá.
Og geislar drottins dýrðar stafa þar
á djúp hans óbotnandi miskunnar.

Hvítasunnumorgun.

(Pg. 2.)

Vakna þú andi minn enn,
í austrinu' er vaknaður dagur;
ljettu nú langvinnum blund,
liðin er nóttin á braut;
ljettu' af þjer dauðalopts drunga,
úr dölunum þokan er horfin;
effata, opna þú þig,
opnast hin litfögru blóm;
ris nú af draumanna dúr,
úr djúpinu sólin er risin;
veifa þú vængjum til flugs,
vorblærinn andar í runn.

Svíf þú í austurátt enn,
þar enn fegri sól er upp runnin,
ljúfari líður þar blær,
litfegri skína þar blóm.
Hver er sú himneska sól?
hin *hvíta* hin ljómandi *sunna*.
Hver er sá himneski blær?
heilagur andi þar svífur.
Hver eru blómstur þau björt,
er blika þar fögrum á morgni
líkt og í laufskála runn?
lausnarans postular tólf.
Fyrrum er fagur upp rann
hinn fyrsti kristninnar dagur
sátu þeir saman í hring,
í sátt og með einingu og friði
háum og hvelfdum í sal
og hvíldar og forsælu nutu.
Vorgleðin var þar í kring,
vongleðin skein þeim í barm.
Eins og þá blómgresi björt,
er bíða svo hógvær í skugga,
bíða' eptir blikandi sól,
er bráðum nær á þau að skína,
bíða' eptir morgunsins blæ,
er bráðum nær á þau að anda,
þannig þeir trúföstu tólf,
með táranna daggir í augum,
biðu' eptir sannleikans sól
og sannleikans andanum blíða,

er þeim var lofað ljúft
af lifandi sannleikans munni.

Sólin var runnin úr sæ,
en sannleikans röðull ei stiginn;
vorblærinn ljek þar í lund,
lífsblærinn andans ei fannst.
Þráðu þeir ljósið og lífið,
sem lausnarinn hjet þeim að senda,
biðu þó rótt eins og börn
við brjóst sinnar ástríku móður;
náttúran, móðirin mild,
svo mjúk-hlýjum örmum þá vafði;
hennar sló hjarta svo milt
og heimurinn brosti svo fagur.
Allt var svo hlýtt og svo hljótt,
hjartað svo blítt og svo rótt.

Heyrðust þá brestir og brak
og buldrandi, dynjandi þytur,
eins og þá fallandi foss
af flughömrum steypir sjer niður
eða hið beljandi brim
brotnar við klettótta strönd.
Allt eins og hvínandi bálviðri brýzt upp
úr bláhvíta logni
ellegar þórdunan þung
þýtur úr heiðríku lopti,
þannig á rokviðri rauk,
á reiðiskjálfi ljek jörðin.

Innan um ofviðra gný
þeir eldlegar glóðtungur sáu
leiptrandi loptinu í
og logandi, snarkandi hvína,
sýndust þeim tungurnar tólf
og tindrandi kvíslast um loptið,
staðnæmast síðan sem stjarnan,
er stóð yfir Betlehem forðum,
hvers yfir hvirfil í svip,
og hverfa svo aptur í geiminn.

Allt þetta augnablik stóð
og óðara táknið var horfið;
eptir það blíður kom blær,
enn blíðari' og mildari' en fyrri.
Undrið ei gjörði þeim grand,
þeir glaðir í hvirfingu sátu,
rólegir rjett eins og fyr
og reyndar þó glaðari' en áður,
hressari' og öflgari' í anda,
því andi guðs kominn var niður,
fyllandi hjörtun með hug,
hugann með brennandi fjör.
Þó var ei andi guðs fremur en fyr
á fjallinu Hóreb
stormum og eldingum í,
það undanfarar hans voru.
Sjálfur kom andi guðs enn
í andvara hægum og blíðum,

kennandi kærleikans mál,
kveykjandi sannleikans ljós.
Stormar og eldingar englar hans voru
sem einnig hann sendi,
til þess að vera þeim tákn
og túlka þeim fylling hans kraptar.
Stormurinn skyldi þá styrkja
að stríða með hrífandi krapti;
tungurnar skyldu þeim temja
að tala með brennandi fjöri
guðs ríkis guðlega mál,
er gaf hann þeim öllum að tala.

Liðinn var hvinurinn hjá,
er heyrzt hafði um borgina víða.
Alla með undrun það hreif,
því ekki var skýskaf á lopt.
Þangað sem hvinurinn heyrðist
menn hlupu sem trylltir og óðir,
eptirvænt undur að sjá
og ætluðu að renna á hljóðið.
Mikill að mannfjöldi dreif
af mörgum þjóðum og tungum,
ýmsir, sem áttu þar byggð,
og ýmsir, sem gestir þar voru:
Partar úr Persalands byggð
og Pontverjar norðan úr löndum,
Mesopotamíumenn,
Medar og Elamítar,

voru þar nokkrir og komnir frá Krít
og úr Kappadosíu,
einnig úr Asíu minni
og Arabar, Pamfílar, Frýgar,
Lýbar frá suðrænni sól
og sumir úr Egyptalandi;
voru þar vestan um haf
voldugir Rómverjar komnir;
Gyðinga mikil var merg,
en mest þó úr Júdeu sjálfri.
Drifu þeir allir þar að,
það undur að sjá, er þeir heyrðu.
Undur þeir ei sáu neitt,
en undur þeir heyrðu því meira,
þó eigi hrífandi hvin,
heldur hið ljúfasta mál.
Hver þóttist heyra sitt mál,
hið hjartkæra ylhýra málið,
hvellandi, gellandi hátt,
hljómandi, ómandi blítt,
táknandi heilög og há
himnesku stórmerkin guðs.
Allir það undruðust mjög,
en ýmsir í skopi þó sögðu,
ölvaðir væru þeir víst
af víni, sem hefðu þeir drukkið.

Pjetur þá prúður gekk fram
og postular drottins þeir kæru,

Fremstur gekk foringinn þar
og fylgdu' honum ellefu kappar.
Steig hann þar háan á stein,
er stóð þar á vellinum grænum,
horfði' yfir hópinn á grund
sem hirðir af fjallsgnýpu niður
horfir á sauðanna hjörð
er hópar sig neðra í dalnum.
Fögur og svipmikil sjón,
að sjá hann, er stóð hann á bjargi,
hátt yfir manufjöldans mergð
sem Móses á Sínaí forðum,
ellegar Elías þá,
er efst stóð hann Karmels á tindi!
Lokkarnir fjellu sem foss
úr fjallshlíð um þrekvaxnar herðar.
Eldur úr augunum brann,
af enni hans stöfuðu geislar.
Hóf hann upp hljómmikla raust;
sem hunang af vörunum streymdu
kraptmikil, eldfjörug orð,
ununarrík þó og sæt:

„Ó þjer Ísraelsmenn,
og aðrir, sem raust mína heyrið,
hlýðið á hjartnanna mál,
hlustið á kraptarins orð.
Ölvaðir eigi í dag
vjer erum af jarðnesku víni;

dýrari drukkum vjer veig,
drukkum úr himneskum lindum;
drukkum oss æskunnar afl,
andagift, sannleik og líf.
Fram er nú komið, sem fyr
hinn forni spámaður sagði
áður við Ísraelslýð;
orð honum guð lagði' í munn:
Allt yfir hold hjer í heim
jeg heilagan anda læt streyma.
Sjá munu sjónir og spá
þeir synir yðar og dætur;
unglingar undur sjá mörg,
öldungar vitranir fá;
þjónar og ambáttir eins
af andagift skýrt munu tala.
Tákn munu tignarleg sjást
á tungli og sólu og stjörnum;
sólin í myrkan snýst mökk,
máninn skal snúast í blóð.
Allt þetta verður,
hins alvalda dagur er rennur.
Dagurinn drottins er nú,
dýrðlegur skín hann um lönd.
Þó er ei upprunninn enn
hinn allra síðasti dagur,
dagurinn drottins, er hann
dæma mun gjörvalla þjóð;
hólpinn þá hver mun og einn,
herrans er ákallar nafn.

Ó þjer Ísraelsmenn,
nú orðin mín heyrið um Jesúm.
Yður hann auglýstur var
með undrum og stórmerkja-táknum.
Gekk hann um Gyðingaland,
græðandi, blessandi lýð.
Þjer hafið handtekið hann,
hinn heilaga, saklausa, góða,
pínt hann og kvalið á kross,
krossfest með óbótamönnum.
Dauðinn ei honum þó hjelt,
hinn heilagi sjer ekki rotnun;
reis hann frá dauðum í dýrð
á dýrðlegum páskadagsmorgni,
síðan í himininn hátt
hafinn var ljóssins í rann
föðursins hægri við hlið;
af himnum vor konungur sendi
heilagan anda sinn oss,
sem allir þjer heyrið og sjáið.
Viti það sjerhver, að sá
er sannlega drottinn og Kristur.
Ó þjer Ísraelsmenn,
þjer ástkæru bræður og vinir;
viljið þjer verða guðs börn
og vita hvað fyrst ber að gjöra:
Skiptið um hugarfar skjótt
og skírizt í Jesú Krists nafni;
frelsun þá fáið þjer víst
og fyrirgefning yðar synda;

heilagan anda þá eins
þjer öðlist og börn yðar líka,
yður því heitinn er hann
og heims þjóðum fjarlægum öllum,
alstaðar allan um heim,
sem andi guðs heilagur kallar.“

Þagnaði postulinn þá
er þessari lokið var ræðu,
undruðust allir hans mál,
eldfjörugt, kröptugt og snjallt.
Þrjár tóku þúsundir skírn
í það sinn, er ræðuna heyrðu.
Þúsundir þúsunda brátt
þessa guðs bættust við hjörð.

Liðu fram aldir og ár
og enn fleiri bættust við hópinn;
mannfjöldi mikill kom enn
af margskonar þjóðum og tungum,
anda guðs undur og tákn
enn þá að heyra og sjá,
anda guðs allsherjarmál
eldlegt að heyra og læra.
Komu þar konur og menn,
komu þar gamlir og ungir
öllum úr áttunum heims,
öllum af löndum á jörð:
sunnan frá miðjarðarsól,
úr sandauðnum brennandi heitum,

norðan frá norðurhafsströnd,
nákaldri jöklanna byggð,
austan af Asíu fjöllum
og ekrum og skógum og lundum,
vestan úr Vesturheims mörk,
vestan frá Kyrrahafs strönd.
Allir nú skildu hver annan,
því ein var nú tungan,
hljómandi himnesk og blíð,
hrífandi, kröptug og snjöll.
Tvístruðust tungurnar fyr,
er turninn hinn mikli var reistur;
sameinast náðu þær nú,
ný þegar kirkjan var reist.
Babels var bölvunin eydd
og burtnumin sundrungin mikla,
töluðu allir nú eitt:
alheimsins guðlega mál,
hátt eins og hvínandi rok,
hljótt eins og fallandi dögg,
þungt eins og þrumandi foss,
þítt eins og vormildur blær,
hvellt eins og básúnu-hljóð,
hlýtt eins og smáfugla kvak,
snjallt eins og syngjandi sverð,
sætt eins og barnanna hjal.

Ó þú Ísalands þjóð,
guðs Ísrael norður í höfum,

tignarlegt tungumál átt,
en talað og skilið af fáum;
lítið þig sakar það samt,
sjálf ef þú talar og skilur
alheimsins eilífa mál,
andans og guðdómsins mál.
Hlýð á hið himneska mál,
er hljómar svo ljómandi fagurt;
hlýð á guðs heilögu raust,
heyr hvað hann talar til þín,
talar ei að eins í skúrum og skruggum
og skínandi leiptrum,
heldur í hlýlegum blæ,
hljóðlega fallandi dögg;
talar ei að eins í táknum og undrum
og tindrandi ljósum.
heldur í blómlegri björk,
brosandi dalanna rós;
talar ei að eins með lögmálsins lúðri
og leiptrandi ræðum,
heldur með gleðinnar glym,
glaðværum barnanna söng
talar guðs tunga við þig,
tala þú aptur við hann;
talar hann tignarlegt orð,
tala þú auðmjúka bæn;
bið hann og kný hann með barnslegum hug
og með brennandi tárum,
bið hann um knýjandi krapt,
er knýi þig áfram til dáðar;

bið hann um eldtungur enn,
eldlegt að gefa þjer fjör;
bið hann um anda hans eins,
að anda þinn veiklaðan styrki,
bið hann um brennandi mál,
svo betur þú lofað hann getir,
lofað hinn lifanda guð,
lofað hans heilaga nafn.

Móðurmálið þitt góða
og málið þins himneska föður
sætlega sameina þú,
syng honum vegsemd og dýrð.
Talaðu tungumál þitt,
en tungan þótt geti' ekki lengur,
talaðu tungumál hans,
túlka þú stórmerki guðs.

Hinn fyrsti söfnuður.

(Pg. 2.)

Hve fagurt er að líta hinn fyrsta söfnuð á!
það var enginn tíningur söfnuðurinn sá.

Hann var í svo mörgu svo fögur fyrirmynd;
hann meira var en nafnið og meira' en eintóm grind.

Þar trúin var hjá öllum svo guðdómlega glædd;
vantrúin í kristninni var þá ekki fædd.

Þeir allir hjeldu saman í sannri bróðurást;
þá var ekki siður upp á saklausa' að slást.

Og sameiginlegt fjelag þeim sýndist allra bezt;
þeir slitu ekki hópinn, sem síðar hefur sjezt

Þeir seldu sínar eignir og öðrum ljetu' í tje;
þeir hirtu' ekki' um að næla' eða nurla saman fje.

Þeir seldu sínar eignir og gáfu' í gjafasjóð;
þeir seldu' ei til að sóa, sem síðar komst í móð.

Þeir miðluðu þeim þurfandi' og meira' en lítið eitt;
þeir tóku þar ei skattgjald, sem til var ekki neitt.

Og daglega' í musterið þeir gengu guðs á fund;
þeim fannst þar ekki löng vera leiðindastund.

Og daglega' í heimahúsum brutu þeir sitt brauð;
við heimilið þeir eirðu og ei var gestanauð.

Þeir nutu sinnar fæðu með glatt og hógvært geð,
og óánægðir voru' ei sitt uppeldi með.

Þeir hollrar neyttu fæðu með hjartans einfaldleik;
þeir átu' ei neinar krásir, sem iðrin gjöra veik.

Þeir lofuðu guð sinn, er gaf þeim daglegt brauð;
þeir voru eigi' að kveina þótt vantaði auð.

Þeir vinsæld höfðu nóga og vinum glöddust hjá;
það var enginn feginn að verða af með þá.

Og daglega fjölgaði söfnuðurinn sá;
söfnuðurinn týndi' ekki tölunni þá.

Hve fagurt var að vera þeim fyrsta söfnuði' í!
Að vera í þeim seinasta verði líkast því!

Pjetur læknar haltan mann.

(Pg. 3.)

„Ei gull nje silfur glæst jeg hef,
að gefa þjer í fátækt þinni;
en eg á betra' í eigu minni,
og það, sem hef jeg. þjer jeg gef:
Statt upp, statt upp og gakk þú glaður,
jeg gef þjer aptur heilsu, maður,
í nafni Krists frá Nazaret."

Svo man jeg Pjetur mildur kvað
hjá musterisins fagra hliði
við haltan mann frá móðurkviði,
er ölmusu sjer bljúgur bað.
Ei silfrið fjekk nje gullið grætt hann,
nú gat þó Pjetur fjelaus bætt hann
í nafni Krists frá Nazaret.

Og Pjetur tók þá hans í hönd
og hann á fætur þegar reisti;
hann sjúkdóms fjötra' af fótum leysti.
Við Jesú nafn þau brustu bönd.
Hann alheill varð á augabragði
við orðin þau, er Pjetur sagði
i nafni Krists frá Nazaret.

Og hann stóð upp og glaður gekk
og guð sinn tók að lofa' og prísa,
og dásemd hans og líknsemd lýsa,
er heilsubót svo fljótt hann fjekk.
Hann stökk í kring og hljóp með hraða
og hóf upp sína raustu glaða
í nafni Krists frá Nazaret.

Og allur lýður undrast vann,
er eptir slíka meinsemd langa
menn sáu' hinn halta heilan ganga,
því margir þekktu þennan mann.
Þeir sáu', að hjer var herrans kraptur.
er heilsubót gaf sjúkum aptur
í nafni Krists frá Nazaret.

Og saman flykktist múgur manns
í musterisins fögrum göngum,
þars Kristur forðum kenndi löngum;
en nú þeir höfðu' ei návist hans.
Og undrun lostin þyrping þagði.
Við þetta fólk þá Pjetur sagði
í nafni Krists frá Nazaret:

„Þjer atburð þennan undrist hjer,
á okkur nú með furðu starið;
en því er öðru vísi varið
með atburð þann en ætlið þjer;
því máttarlitlir menn vjer erum,
vjer megnum allt það, sem vjer gerum,
í nafni Krists frá Nazaret.“

„Þann drottin lífsins deydduð þjer,
frá dauðum reisti guð hann aptur.
Það er hinn sami kærleiks-kraptur,
er gæðskuverkið gjörði hjer.
Þjer allir skuluð eins upp rísa
og ætíð lofa guð og prísa
í nafni Krists frá Nazaret.“

Jeg gull og silfur eigi á,
þó á eg nafnið Jesú góða,
sem miklu' er betra gulli' og gróða
og blessun valda meiri má.
Í nafni því vjer göngum glaðir
og göfgum hann, sem er vor faðir
í nafni Krists frá Nazaret.

Jóhannes og Pjetur.

(Pg. 4.)

Nú hlusti hver, sem hlýtt á söng minn getur,
því harpan stillt um vini drottins er;
og jeg vil syngja' um Jóhannes og Pjetur,
er Jesús kjöri helzt til fylgdar sjer.

Þeir voru báðir drottins vinir dyggir
og drottins elska sameinaði þá;
þeir reyndust og hvor öðrum vinir tryggir,
þótt ólíkt næsta margt þeim væri hjá.

Því Pjetur var sem Jórdans straumur stríður,

er stefndi beint af afli' um fagra sveit;
en Jóhannes sem Kedrons bekkur blíður,
er barst ei hart, en frjóvgaði sinn reit.

Og Pjetur var sem Hermons fjallið háa,
er háreist gnæfir yfir lægri fjöll;
en Jóhannes sem Síons leitið lága;
þótt lágt það væri, bar það dýrðarhöll.

Og Pjetur var sem hám í hamrasalnum
hinu helgi sedrus Líbanons i hlíð;
en Jóhannes sem jurtin ljúf í dalnum,
á jafnlendinu Sarons rósin fríð.

En lind og elfur, hóll og fjallið fríða,
hin fagra rós og eikin tignarhá
þau öll til saman akur drottins prýða,
hvert upp það bætir, hitt er brestur á.

Og hvort sem fegra vor er eða vetur
þau vitna bæði drottins lof og hrós.
Svo jafnan var um Jóhannes og Pjetur,
í Jesú kirkju báðir voru ljós.

Og hvorum þeirra hafi tekizt betur
ei hygg jeg gott að segja, – því jeg tel
þá báða jafna Jóhannes og Pjetur,
í Jesú garði báðir unnu vel.

Og hvorn sem drottinn meira þeirra metur,
þeir möttust eigi likt og heimskir menn.

Þeir Jesú vinir Jóhannes og Pjetur
í Jesú nafni hjeldu saman enn.

Á meðan lífsins ljóss þeir notið gátu
í ljósi þessu saman gengu þeir.
Í myrkrastofu saman nú þeir sátu,
á sama stofni fagrir kvistir tveir.

Þótt væri hjá þeim dimmt um ljósa daga,
þeir drottins birtu glaðir undu við.
Og ei þeir fundu fjötra þunga baga,
sem frelsis höfðu evangelíið.

Þeir fram á nótt í fangaklefa vöktu,
þó fannst þeim tíminn ekki langur þá.
Í huganum þeir fornan feril röktu
og fyrri tíðir glaðir minntust á.

Þeir minntust þess, hve margopt fyr á tíðum
hjá meistaranum góða voru þeir;
því einkum þrír úr flokki sveina fríðum
þá fylgdu honum, stundum að eins tveir.

Þeir minntust þess, er út á djúp þeir drógu
og drottinn þeim hinn mikla afla gaf
úr sínu stóra nægtabúri nógu,
er neitt ei eyðist, þótt sje tekið af

Þeir minntust þess, er þeir með Jesú fóru
inn þangað, sem hin dána stúlka lá,
og að því tákni vottar sjálfir voru,
er vakti Jesús hana dauða frá.

Þeir minntust þess, er fyr á fjalli háu
skein fegri sólu Jesú ásýnd skær,
og um hann ljóma drottins dýrð þeir sáu
og drottni fýstust æ að búa nær.

Þeir minntust þess, hve furðu fast þeir sváfu
er frelsarinn á bæn í garði lá,
og engan gaum að orðum hans þeir gáfu,
því ógnarhöfgi fallinn var á þá.

Þeir minntust þess, er sama kveld þeir sátu
í sal hins æðsta prests við þjóna hlið;
en frelsara sinn frelsað eigi gátu
og feimnir hann ei þorðu' að kannast við.

Þeir minntust þess, er þeir til grafar gengu
með grátna brá um páskamorgunstund,
og auðan Jesú legstað líta fengu,
því lausnarinn var risinn upp af blund.

Þeir minntust þess, og minntust þess með gleði,
hve margt hann sífellt gjörði fyrir þá.
Því höfðu þeir með hjartans ljúfu geði,
hans helga nafnið boðað mönnum hjá.

Sem hann, er ljet sig höndum ljúfur taka
og hógvær kross og fjötra saklaus bar,
eins liðu þeir, þótt liðu þeir án saka,
með ljúfu geði bönd og fjötra þar.

Þeir sig ei ljetu bönd nje fjötra buga,
en báðu drottin innilega heitt,

og settu traust sitt á hinn almáttuga
er ávallt hjálpar, menn þótt geti' ei neitt.

Þeir frelsað gátu' ei frelsarann hinn blíða,
er fjötur þungur hann var borinn á;
en hann, sem fyr var frelsun allra lýða,
úr fjötrum hörðum nú gat losað þá.

En það, sem aptur gátu þeir, þeir gjörðu,
þeir gengu fyrir það hið mikla ráð;
mót Gyðinganna grimmdaræði hörðu
þeir glaðir báru vitni' um Jesú náð.

Og það, sem meira gátu þeir, þeir gjörðu,
þeir gengu djarfir upp i musterið,
og Jesú nafn og Jesú kenning vörðu,
sem Jerúsalem kannaðist ei við.

Og enn þá meira gátu þeir og gjörðu,
þeir gengu vítt um margar álfur lands
og báru vitni víðri fyrir jörðu
um vegsemd, tign og miskunn frelsarans.

En vegir skildust: Líf varð Pjetur láta,
hann líka fjekk með dauða' að vitna' um hann;
með lífi sínu Jóhannes fjekk játa
um Jesú nafn, um guð og kærleikann.

Og meðan Pjetur, hlíðareikin háa
í húmi jarðar dökku hvíldist lágt,
var Jóhannes, sú dalsins liljan lága,
í ljóma drottins tignar numinn hátt.

En síðar aptur sameinuðust vegir
í sölum guðs, við stól hans hátignar.
Og báðir Jesú vottar vegsamlegir
þar vegsama guðs nafn til eilifðar.

Gamalíel.

(Pg. 5.)

Það hefur verið í frásögur fært
og forðum á bækur skráð,
er Gamalíel hinn gamli
við Gyðinga sagði ráð.

Í ráðinu höfðu þeir reynt til þess
að rýma burt kristinni trú.
Það tókst ei með basti og böndum,
en betur skyldi það nú.

Í ráðinu höfðu þeir ráðið það,
að ráða af dögum þá,
er boðuðu Krist og kenndu,
er krossinum deyði á.

Þar stóðu nú tveir í stórum sal,
þeim stefnt var á þetta mót.
Þeir vitnuðu djarft um drottin
og dauðann ei skelfdust hót.

Það var hinn gamli Gamalíel,
þar Gyðingum sat hann hjá.

Hann stóð upp úr sínu sæti,
og svipmikill var hann þá.

Hans augu voru sem eldar tveir
og ennið sem jökulsvell,
og snjóhvitt hrynjandi hárið
um herðarnar þreknar fjell.

Þar rómsnjall skörungur ræðu hóf, —
hans ráð voru æ til góðs;
og jafnskjótt varð þögn á þingi,
hann þurfti' ei að biðja hljóðs:

„Hví hræðist þjer þessa sveina svo?
mjer sýnist ei þurfa slíkt;
og munið þjer eigi eptir
að að hefur borið likt?“

„Hann Tevdas myndaði mikinn flokk
og mikið ljet yfir sjer;
en ekki leið .það á löngu
að liðaðist sundur her.“

„Og Júdasi ekki greiðara gekk,
sem Galíleu var frá;
þótt harðsnúinn flokk hann hefði,
hann hrundi niður sem strá.“

„Og fyrir þessum mun fara eins,
ef fyrirtekt manns það er.
Mjer lízt þjer látið þá fara,
og látum sjá hvernig fer.“

„Þótt bindið þjer þá í fjötra fast,
þótt fjötri þá járnsterk bönd, —
þjer fáið ei fjötrað orðið,
það flýgur um gjörvöll lönd.“

„Þótt látið þjer taka' af lífi þá,
það lítið gagn er í því;
þjer deyðið þó eigi andann,
í öðrum hann rís á ný.“

„Nú, góðir herrar, heyrið þjer mig
og hafið þjer ráðin mín:
Mjer lízt þjer sleppið þeim lausum
og lofið þeim heim til sín.“

„Ef manna reynist það vera verk,
það veltur um koll í stað;
en sje það frá sjálfum guði,
þjer sízt fáið hindrað það.“

„Og hver veit nema guðs hulda ráð
sje hulið í verki manns.
Og eigum því ekki' á hættu
að amast við ráðum hans.“

„Það bezt er að eiga' ekki undir því,
sem ærið er varasamt.
Það er svo margt í mörgu,
og mennirnir sjá svo skammt.“

„Og lítil er það í böli bót
að binda' og kúga sem flest.

Það mun finnast í fleiru
að frelsið er affara bezt."

Og r ðið þýddist á ráðið það,
sem ráðið var hjer svo vel. —
En ráð er það fyrir fleiri
að fara' að sem Gamalíel.

Stefán.

(Pg. 6 7.)

Ó hvílík sýn, er sje jeg nú í anda,
er svífur hugur yfir mar og láð!
Guðs miklu hetju, Stefán, lít jeg standa
í stórum dómsal, leiddan fyrir ráð,
og dómarana hans til beggja handa.

Hann stendur þar sem lamb hjá soltnum ljónum,
er liggja' á verði, grimm og þyrst í blóð.
Þá langar til að hremma hann í klónum,
en hika við, því ljómar dýrðarglóð
af enni hans sem engils björtum sjónum.

Nú skulu fram hjer fara rjettir dómar!
En falsvottarnir drífa' úr hverri átt.
Þeir láta dynja lygakærur tómar,
en lygi mót hann talar snjallt og hátt.
Sem engils mál hans mál af vörum hljómar.

Þá grimmilega gnísta fjendur tönnum,
og gremja bitur falsráð hjörtu sker.

En Stefán sinnir ei þeim illu mönnum,
hann opinn himinn guðs í ljóma sjer;
hans andi líður ljóss í dýrðar rönnum.

Og Stefán talar hrifinn helgum anda:
„Nú himin guðs jeg opinn líta má,
og mannsins son við stól hins æðsta standa,
þann stólkonunginn ljóssins guði hjá,
við sjálfa hægri hönd hins alls valdanda.

Ó hvílík sýn, er sje jeg nú í anda!
Hinn sami stendur fyrir utan borg.
Í kringum hann er mikill flokkur fjanda,
og fast að sækir þar með gný og org;
Þeir grjóthríð harða' á honum láta standa.

Ei æðrast Stefán enn í dauðans vanda,
og enn þá leikur gleði hrein á brá:
„Þótt líkamans þeir lífi megi granda
þeir líflátið ei sálu mína fá.
Ó herra Jesú, minn þú meðtak anda!“

Þá fellur hann á knje á grundu kalda
og kallar hátt til drottins hinnsta sinn:
„Ó líkna þeim, er láti mínu valda,
ver líka þeirra faðir eins og minn;
lát þá ei, drottinn, þeirrar syndar gjalda.“

Svo mælir Stefán. Hinir höfuð skaka
og hrópa' um guðlast, benda' á vítis gjá.
Á kalda steinsæng hnígur hann til baka,

og höfgur blundur síga fer á brá.
Hann sefur blítt. Guðs blessuð augu vaka.

Nú blundar hann. Hjer birtist helgur staður.
Er Betel Jakobs aptur komið hjer?
Á harðri steinsæng hvílir þreyttur maður
og himin dýrðar guðs í blundi sjer. —
En Sál of látins líki stendur glaður.

Ó hvílík sýn, er sje jeg nú í anda,
er svífur hugur bak við ljóssins tjald!
Þá báða Sál og Stefán lít jeg standa
að stóli guðs, og snerta' hans klæðafald;
og morðingjana hans til beggja handa.

Og báðir faðmast blóðvottarnir góðu
og biðja drottin fyrir mönnum þeim,
er fyr að þessum fólskuvígum stóðu,
er forðum voru þeir í spilltum heim
og augun voru hjúpuð myrkra móðu.

Og hann, sem forðum ljet sitt líf á jörðu
til lausnar fyrir alla heimsins þjóð,
hann biður: „Faðir! hegn þeim ei með hörðu,
því hærra talar mitt en Abels blóð.
Þeir villtir menn ei vissu hvað þeir gjörðu.“

Filippus og svertingiinn.

(Pg. 8)

Himinn ljómar, hafið blikar,
hauðrið skín í sólar-loga,
blómin anga, grösin glóa,
gyllir sunna strönd og voga.

Daggir glitra, lindir líða,
lífsins svalir heilsubrunnar;
vindar anda, blöðin blakta:
bók er opin náttúrunnar.

Hver vill ei það ljómaletur
lesa' á sunnudegi glöðum?
Hver vill heldur inni una
einn og fletta gömlum blöðum?

Situr einn í svörtum vagni:
svertingi frá Eþjópíu;
flettir gömlum, gulum blöðum,
gáir ei að hinum nýju.

Pilagrímur sá hinn svarti
sjer í gaupnir horfir niður.
Kemur til hans kristinn maður,
kveður hann og ræðir viður:

„Sjer þú ei með listum ljóma
ljósar myndir, gullna stafi?
myndirnar á lopti' og láði,
letrið gyllt á bláu hafi?“ —

„Þótt jeg sjái' á lopti' og láði
lífsins bók með ótal myndum,
eða hafsins loga-letur,
lýsir það ei anda blindum.“ —

„Fyrst þú les ei blómsturblöðin,
bylgjurún nje stjarnaletur,
munu blöðin máðu' og fornu
megna þjer að lýsa betur?“ —

„Það, sem dýrðleg öll fær eigi
opna bókin náttúrunnar,
geta þessi gömlu blöðin:
gjört mjer lífsins brautir kunnar.“ —

„Hvaða bók ert þú með þarna?“ —
„Það er spábók Esajasar.“ —
„Hvað ert þú í henni' að lesa?
hvort um komu Messíasar?“ —

„Um hvern verið er að tala
ei til fulls mjer skilizt getur.
Segðu mjer hvað það mun þýða
þetta dularfulla letur“:

„„Eins og sauður undir hnífnum,
eins og lamb í klippingunni
þegir hann það lambið ljúfa,
lýkur ei upp sínum munni.““ —

Maður sá, er var hjá vagni,
vissi skil á þessu tákni.

Filippus hjet sá hinn sami,
safnaðarins hann var djákni.

Hann um Jesúm tók að tala,
trúarinnar greinir rakti.
Löngun eptir lífsins brunni
lífsins orðið glaða vakti. —

Sólin skein á báru bláa,
blærinn þaut í rósaviði.
Var sem ljós og vatn og andi
vígslu dýrrar skírnar byði.

Og þeir stigu', að endurfæðast,
ofan strax í vatnið tæra.
Andinn geisla-vængjum vörmum
vígði silfur-bylgju skæra.

Og þeir stigu upp úr vatni;
ytra sá ei breyting neina.
Sá ei hót á svertingjanum
silfurbylgju-laugin hreina.

Lindin skær ei hreif á hörund,
hvitt ei þvegið gat hið svarta;
innra' og dýpra þó sjer þrengdi,
þvoði velkt og saurgað hjarta.—

Þó að dökkt sje allt hið ytra,
á því skyldi mark ei taka.
Ef er bjart og hreint í hjarta
hitt mun eigi nokkurn saka.

Koma tíð mun sú um síðir:
svartir verða jafnir hvítum,
heiðnir kristnir, villtir vísir,
vondir hljóta náð úr býtum.

Vitrun Sáls.

(Pg. 9.)

Sjer unir fögur rós á rót
og röðli brosir hýrt á mót
um sælan sumardag.
Þá dynur voða-veður á
hin veiku jarðarblómin smá,
og upp þau rífur rótum frá,
og reitinn gjörir flag.

Sjer átti drottinn urtagarð,
er áður fyrir þessu varð.
Hann fögur blómstur bar.
Þá ofsastormur yfir dreif
og ungu, veiku blómin hreif
og upp þau skjótt með rótum reif
í rósalundi þar.

Hve fagur reitur forðum var
er fyrsti vísir kristninnar
í kyrþey vaxa vann!
En stormur sá, er rauk um reit
og rósir upp og blómstur sleit

af Farísea sá var sveit
og Sál var nefndur hann.

Hinn gamli Sál með dreyrgan dör
mót Davíð reiddi bitran hjör
og fjörráð forðum bjó.
Nú upp var risinn ungur Sál,
mót öðrum Davíð hvessti stál
og óð um land með brand og bál
og börn guðs niður hjó.

En hann, sem forðum felldi Sál
og fylkis slökkti reiðibál,
enn Sáls gat brandi bægt.
Og sá, er kyrrt gat sjávarrót
og sefað stormsins grimmdarhót,
gat enn þá staðizt stormi mót
og sterkan ofsa lægt.

Á ferð var Sál einn sumardag,
þá sólin skein með gleðibrag;
en glatt ei geð hans varð;
í grimmum víga-hug var hann,
og heiptin þung í skapi brann;
með ofsókn vildi' hann eyða þann
guðs unga jurtagarð.

Og Damaskusar háu hlið
af hita móður stóð hann við
á þeirri fjörráðs-ferð.
Þá ljós af himni leiptra vann

og logabrandi sló um hann;
þar eldur drottins bræði brann
og biturt logasverð.

Og Sál til jarðar leiptrið laust
og lúðurhvell þá heyrðist raust
í eyra ægilig.
Og raustin hvella sagði: „Sál!
Hjer sjer þú drottins reiðibál;
hví æðir þú með eld og stál?
hví ofsækirðu mig?“

Sem Davíð fyrrum fjallstind af
til fylkis kvað, er hljótt þar svaf
og var ei var um sig,
nú heyrðist raust úr hærri stað,
frá hærri Davíð nú hún kvað;
en allt hið sama orð var það:
„Hví ofsækirðu mig?“

Og harður Sál þá vikna vann,
með veikri grátraust mælti hann:
„Minn herra, hver ert þú?“
Sem reiðarslag gall raustin há:
„Þú reiði guðs þig manar á,
þvi eg er Jesús, eg er sá,
sem ofsækirðu nú.“

Sú hvella raustin himni frá
þar heyrðist glöggt, en engan sá,
er raustin gjalla rjeð.

Og Sál er augun opna vann,
þá ekki sá hann nokkurn mann,
svo leiða urðu hinir hann,
er honum voru með.

Sjá, fyrrum sjóniu hvöss var hans
og heilskygn augu líkamans,
en sálin sjálf var blind.
Nú var hann blindur augum á,
en innra ljósið glæddist þá
og andinn glöggt sitt ástand sá
og ógurlega synd.

Hann sá að stormur beint sig bar
að barmi tæpum glötunar
á hálli heimsins slóð.
Þar dauðans vök i djúpi gein,
en dómsins þytur yfir hvein;
og sól í dreyrgum skýjum skein
sem skírðra votta blóð.

En aðra fegri sýn hann sá:
guð sjálfan, drottin himnum á
i dýrðar hárri höll.
Og mikla leit hann mannþyrping,
um mannsins son er sló þar hring,
og hástól drottins kraup í kring
með klæði hrein sem mjöll.

Og aptur sjón hann fulla fjekk
og ferðaðist um kring og gekk,

en gekk nú guðs á braut.
Og sálar augun áður blind
nú ávallt sáu Jesú mynd.
Þau höfðu skírzt í lífsins lind,
frá lambsins stól er flaut.

Hinn gamli Sál með ógnarorð
á eigin lífi framdi morð;
en sífellt lifir sál.
Hinn ungi Sál og einnig dó,
en endurvakinn lifir þó;
hann „gömlum manni“ bana bjó
og breyttist þá í Pál.

Nú ei sem stormur æddi hann,
nú æðri krapt í sjer hann fann:
Guðs anda líf og yl.
Sem Fönix nýr hann flaug um lönd,
með fræið lífs úr drottins hönd,
og flutti það að fjarri strönd
og fjarra þjóða til.

Í garði drottins blómstur bleik
af byljum hröktust smá og veik,
en hann þeim hjúkrun varð;
hann leið um þau sem ljúfur blær,
hann ljek um þau sem geisli skær,
hann draup um þau sem döggin tær
og drottins prýddi garð.

Sem ungur Fönix flýgur æ

hans frægðarorð um lönd og sæ
og yfir alla storð.
Menn geta' að vísu vorkennt Sál,
en virða menn og elska Pál,
er lífsins flutti friðarmál
og fagnaðarins orð.

Kornelíus.

(Pg. 10.)

Hví, heimskur maður, hugsar þú
þig heiðingjanum betri mann?
Hve vesöl er þín veika trú
ef vantar kærleikann!
þótt hjarta þitt sje hart sem ís,
þú hyggst að eiga paradís,
en hjartabezta heiðingjann
þú hyggur fordæmdan.

Í sömu villu veður þú
sem voru fyrst í kristnir menn;
þeir hugðu duga tóma trú,
því trúa margir enn;
þeir vildu' ei hleypa heiðnum inn
í herrans barna söfnuðinn;
en herrann sýndi hverjum þar
að heimskulegt það var.

Við Kornelíus kannast þú,
hinn kristilega, heiðna mann.

Hann hafði raunar ranga trú,
en rjettvís mjög var hann;
hann þekkti' ei guð, en gjörði rjett
sem guð oss hefur fyrir sett;
að trúa' á guð, — hann þekkti' ei það,
en þó til guðs hann bað.

Og þá er einhver átti bágt,
þá óðar til hans leitað var;
og krankir margir komu þrátt
til Kornelíusar.
Og hverjum manni' af hverri þjóð
hans hjarta' og þyngja opin stóð.
Og lægi mönnum eitthvað á,
hann ei á sínu lá.

Þótt væri margt hans góðverk gleymt,
það glatað fyrir því ei var;
það var hjá sjálfum guði geymt,
ei glatast nokkuð þar.
Og öll hans verk í guði gjörð,
er gjörði hann hjer niðri' á jörð,
þau báru vitni' um hjarta hans
við hástól skaparans.

Á hverjum degi, guð er gaf,
til guðs síns jafnan sendi hann;
á hverri nótt, þá heimur svaf,
þá hann og senda vann:
á daginn góðverk hrein og há,

en hljóðar bænir nóttum á.
Það voru englar helgir hans,
þess heiðna, góða manns.

En guð og margan engil á,
og einn af þeim hann senda vann
úr ljómasölum ljóssins þá
í lágan jarðar rann.
Og sveiptur dýrðargeisla-glóð
þar guðdómlegur engill stóð
við góða mannsins hægri hlið
og hann svo mælti við:

„Þú Kornelíus, hræðst ei hót,
jeg helgur engill drottins er;
og góðum verkum mörgum mót
nú mig hann sendir þjer.
Hann vill þú rjetta takir trú
og til þess sendir hann mig nú.
Þú Símon Pjetur sækja skalt,
hann segja mun þjer allt.“

Og engill leið í ljóssins sal
og ljósa hvarf í sólarglóð;
þar himins tjald hinn helga fal,
en hinn þar eptir stóð.
Hann atburð þenna undrast vann,
en óðar burtu sendi hann
þá sveina nokkra' og sækja ljet
þann, Símon Pjetur hjet.

Á svölum háum Símon stóð
um sjöttu stund hinn næsta dag;
þá loptið fögur gyllti glóð
með glöðum tignarbrag.
Hann upp til himins horfði þá
og horfði geislaskrúðið á.
Til hans, er skapað hafði það,
hann hugarfanginn bað.

Þá sá hann breytast sólartjald,
og silfurbrydduð geislaský
þá beygðu niður fagran fald;
sem fannhvítt lín skein í.
Og himins áttum fjórum frá
hann fellast saman tjaldið sá;
og það af ljósum himni hneig,
á hauður niður seig.

Þar mikla dýra mergð hann leit
og marga fugla' úr víðum geim;
hann óteljandi sá þar sveit
og sæg úr öllum heim.
Að vísu mörg þar voru dýr,
er voru' ei talin hrein nje skír,
og lögmálið ei leyfi gaf
að lýður neytti af.

Þá heyrðist rödd ein himni frá:
„Af hópi þessum tak og et.“
En Pjetur mælti: „Mein er á,

það má jeg ei nje get.
Inn fyrir mínar varir víst
hið vanheilaga kemur sízt.
Að smakka' á því, sem óhreint er,
það aldrei verði mjer."

En röddin snjalla ræddi þá:
„Það rembilæti ferst ei þjer,
að hafna því og hrinda frá,
sem helgar drottinn sjer.
Þú vissulega vita skalt
að vígt og helgað guði' er allt;
og það, sem metur heilagt hann,
er heilagt fyrir mann."

Og sýnin hvarf á samri stund,
á svölum einn stóð Pjetur þar,
og hugsaði' um á ýmsa lund,
hvert undur þetta var.
Þá komu sendisveinarnir,
er sendi Kornel'us fyr,
og þangað buðu honum heim;
og hann fór burt með þeim.

Og Pjetur honum taldi trú
og tók hann guðs í söfnuð inn.
og sagði: „Glöggt það sje jeg nú
og sannarlega finn.
að drottinn elskar alla menn,
þótt eigi sjeu kristnir enn;

hann gjörir sjer ei mannamun;
það mjer var sízt í grun."

„Það gefur engum guð að sök,
ef gott er hjartað, blítt og milt,
þótt trúin styðjist röng við rök
og raunar öll sje villt;
því hvern, sem gott ber hjartaþel
og hagar sjer og breytir vel,
þann hefur drottinn helgað sjer
af hverri þjóð sem er."

Þótt margra trú sje veik og villt,
jeg vona góðs til kærleikans,
að hjartað taki guð samt gilt
og góðan vilja manns,
og kostur gefist öllum á,
er elska guð og ljósið þrá,
að skíni sólin sannleikans
í sál hins breyzka manns.

Pjetur í myrkvastofu.

(Pg. 12.)

Í myrkvastofu bundinn Pjetur beið,
hann beið þar dauða síns, en engu kveið.

Þar allt um kring var dimm og döpur nótt;
í dauðamóki svaf hann fast og rótt.

Á milli tveggja fjenda fast hann svaf,
er fangans gættu', — og vissi sjer ei af.

Hann tveimur sterkum viðjum bundinn var,
og varðmenn gættu myrkvastofunnar.

En allt í einu ljós þar leiptra vann
og ljóma brá um myrkraklefa þann.

Og undurbjartur engill guðs þar stóð;
um enni hans var sveipuð dýrðarglóð.

Og gullnum sprota bjartur engill brá
og bandingja þess síðu laust hann á.

Þá bandinginn af svefni vakna vann,
og viðjar brustu, laus og frjáls var hann.

En engill mælti: „Upp skal standa fljótt,
og eigi tefja má, þótt dimm sje nótt.“

„Nú vefðu þinni skikkju skjótt að þjer,
og skó tak þína, síðan fylg þú mjer.“

„Úr fangelsinu flýja skaltu braut
í frelsisins og vina þinna skaut.“

En Pjetur hjelt hann sæi sjónhverfing,
er sá hann dýrðarljómann alt í kring.

Þó gjörði hann sem helgur engill kvað
og honum þegar fylgdist með af stað

Hann burtu gekk hinn vissa frelsisveg,
er vísa náði raustin guðdómleg.

Hann fyrsta og annað gekk í gegnum hlið
og gegnum allra varðmannanna lið.

Og sífellt barst hann fangelsinu fjær,
en færðist óðum takmarkinu nær.

Um síðir kom hann háu hliði að,
sem harðlæst var; úr járni gjört var það.

Til borgarinnar lá það háa hlið,
en hjer ei sýndist gott að ráða við.

En það lauk sjer upp sjálft, er kom þar að;
þeir sáu blasa við hinn fagra stað.

Og er þeir komust út um þetta hlið,
guðs engill bjartur skildi Pjetur við.

En Pjetur stóð þar húsi einu hjá,
er harðla stórt og fagurt var að sjá.

Þar hafði safnazt saman fjöldi manns,
þar söfnuður var kominn frelsarans.

Til Pjeturs út bar yndislegan hljóm,
er allir sungu þar með skírum róm.

En hann, sem grátinn gekk úr salnum fyr,
nú glaður fór hann inn um salardyr.

Og þar var mikill fundur fagnaðar,
er fann hann alla sína vini þar.

Hann sinni lausn og frelsi sagði frá;
og fögnuðurinn jókst um helming þá.

Og fagurt söng um frelsið drottins hjörð
og frelsaranum tjáði þakkargjörð.

Í myrkrvastofu bundnir hjer vjer bíðum,
vjer bíðum dauða vors, en þó ei kvíðum.

Hjer dimm er nótt og dapurt mörgum stundum;
í dauðamóki syndar fast vjer blundum.

Af fjendum kringdir einatt hjer vjer erum,
en áhyggjur ei sofandi vjer berum.

Vjer erum tveimur bundnir sterkum böndum:
í böl og freisting reirðir grimmum höndum.

En allt í einu leiptrar ljósið bjarta,
er ljós guðs orða skín í myrku hjarta.

Og engil guðs í orði hans vjer sjáum,
er oss er sendur guðs úr sölum háum.

Með orðsins helga sigursverði björtu
á síður vorar lýstur guð og hjörtu.

Þá loksins vöknum vjer, og þrýtur blundur
og viðjar freistinganna hrökkva sundur.

Og engill drottins upp oss standa býður,
þótt enn sje nótt,—því tíminn óðum líður.

Hann býður oss í bjartan skrúða' að klæðast,
hann býður oss Krists hertýgjum að væðast.

Hann býður oss að fylgja sjer og flýja
úr fangavist á sigurvegu nýja.

En einatt þetta hugarburð vjer höldum,
því heldur syndin oss í fjötrum köldum.

En fegnir þó vjer fjötrum sleppum vorum
og fylgja viljum drottins helgu sporum.

Og ævi manns er einatt sigurganga
með engli guðs úr dimmu húsi fanga.

Vjer þrávalt förum fram hjá mörgum vörðum,
er forlögunum þrátt vjer mætum hörðum.

Vjer flýjum undan forlaganna straumi
og frelsi nær vjer berumst sem í draumi.

Þó keppum vjer að komast að því miði,
unz köldu berumst vjer að dauðans hliði.

En dauðans járnhlið lífs til borgar liggur,
það læst er ei svo fast sem margur hyggur.

Það lýkst upp sjálft, er lífsins göngu þrýtur,
þá loksins fanginn dýrðlegt frelsi hlýtur.

Ei fyr oss drottins engill yfirgefur
en út um þetta hlið hann leitt oss hefur.

Þá blasir við oss borgin lífsins skæra,
þá blasir við oss föðurhúsið kæra.

Þar safnast hefur saman fjöldi manna,
þar söfnuður er Jesú frelsingjanna.

Og þaðan heyrir yndislega óma,
af ótal tungum gleðiraddir hljóma.

En þeir, sem grátnir gengu' um táradalinn,
nú glaðir komast inn í dýrðarsalinn.

Þá ástvinirnir aptur glaðir finnast.
á ótalmargt er fyrir þá að minnast.

Um sigur, frelsi, frið og líf og gleði
þeir fagurt syngja þar með ljúfu geði.

Þeir lausnaranum lýða heiður gjalda
og lof og dýrð og þökk um aldir alda.

Páll og dýflizuvörðurinn.

(Pg 16.)

Líður mjer að eyrum ómur,
ei þó tómur klukkna hljómur;
róm jeg heyri
miklu meiri:
mjög er sungið skýrt og hátt.
gegnum þögn og grafkyrrð nætur
gleðihljómur ómar sætur.
Er það draumur?
gleðiglaumur
gellur skýrt um miðja nótt.

Draumur tómur er það ekki;
óminn þennan vel jeg þekki.
Myrkraklefa
úr án efa
ómur hljómar glaður sá.

Reyndar sigursönginn glaðan
sízt er von að heyra þaðan:
ei að síður
ómur blíður
ómar myrkvastofu frá.

Dimmt er mjög í döprum klefa.
daufa skímu stjörnur gefa.
Fram úr skugga
gegnum glugga
gægist máninn fölur inn;
bjarma slær á bundna fanga,
bleikri glætu' á föla vanga.
Geta slíkir
líkum líkir
lofað guð og drottin sinn;

Fótur heptur, fjötruð mundin,
fast með járnum eru bundin.
Frjáls er öndin,
frí við böndin,
frjáls á tungu raustin há.
Páll og Sílas syngja glaðir:
sitja' í hring þar fanga raðir
þöglar, hljóðar
þolinmóðar
þeirra hlusta lofsöng á.

Mjög er þykkur múr og veggur,
mildan óm til guðs þó leggur;
ljúft er eyra

hans að heyra
hverra sinna barna kvak.
Ofar brautum allra stjarna
andvörp heyrast drottins barna,
harmaslögin,
lofsöngslögin,
líka sjerhvert andartak.

Mjög er ramgjör myrkvastofan;
máttur guðs þó hjer að ofan
manna verkum,
virkjum sterkum
veltir um, ef blæs hann á.
Hann, sem leysti heim úr nauðum,
hann, sem reisti Krist frá dauðum,
kann að reisa
lýð og leysa
læðing dauðans öllum frá.

Ógurlegur heyrist hvinur
hátt sem reiðarþruma dynur.
Söngur þagnar,
þegja bragnar,
þungan stynja múrar hátt.
Heyrast brestir,— ógn og undur!
undirdjúpin bresta sundur.
Húsið nötrar,
hrökkva fjötrar;
hurðin spennist upp á gátt.

Gnýrinn fangavörðinn vekur,

voða þann hann skelfast tekur,
rífur klæði
öll í æði.
Opin stendur dýflizan.
„Brostnir fjötrar, bandingjarnir
burtu sjálfsagt allir farnir;
allt er búið,
farið, flúið“,
telmtraður svo kallar hann.

Sveðju þrífur sjer að bana,
setur fyrir brjóstið hana.
Leiptrar skálmin,
skín á málminn; —
skynjar Páll hvað ætlar hann,
kallar: „Hjer vjer allir erum,
óttaslegnir því ei verum.
Sýna drottinn
vill þess vottinn,
vini sína' hann frelsa kann.“

Betur fanga-vörður vaknar
við þau orð; hann neins ei saknar.
Hverfur blinda,
svefninn synda;
sjer hann drottins vísu ráð.
Sjer hann niður flötum fleygir
fyrir Pál og þannig segir:
„Hvað skal gera?
hvernig vera,
herrans svo jeg öðlist náð?“

Páll og Sílas svara báðir:
„Svo þú komist guðs á náðir,
    að eins trúðu,
    að eins snúðu
illum vegum þínum frá.“
Fagnaðarins boðskap blíðan
birta þeir hans fólki síðan;
    orðið dýra
    öllum skýra;
allir trúa drottin á.

Kveykt er ljós, og allt í einu
inn sett ker með vatni hreinu,
    til að skíra
    skatna dýra;
skinu geislar vatnið á.
Síðan önnur sótt er kanna,
sár að þvo upp bandingjanna.
    Báran hreina
    bót er meina
bæði holds og anda þá.

Búið er til vænnar veizlu,
vatn ei haft er þar til neyzlu,
    vatnið tæra
    vínið skæra
verður sem í Kana fyr.
Böl og myrkur burt er flúið,
brátt í ljós og gleði snúið.
    Herrans dóma

háa róma
hússins fólk og gestirnir.

Þannig nóttin langa líður,
loksins skín í austri fríður
nýr og fagur
frelsisdagur
föngum þeim, er reirðu bönd.
Fyrir sólu fyrst er roðar
fagrir birta sendiboðar
öllum frelsi
fyrir helsi.
Frelsi það gaf drottins hönd.

Hann, sem þar með háu veldi
hina sterku múra feldi
niðu'r að jörðu,
hjörtun hörðu
hafði líka sigrað þá. —
Harður múr er mannlegt hjarta,
myrkvastofan þess hin svarta
sundur rifnar,
ljós þar lifnar,
lífsins andi' er blæs þar á.

Grikklands goð.

(Pg. 17.)

Í goðanna heimi, í listanna landi
jeg læt sem mig dreymi þar Aþena standi,

hin dýrðlega borgin, í fornöld svo fræg.
Þar full voru torgin af goðanna sæg.

Á þönum, á hjólum var ysmikil öldin,
úr alls konar skólum kom spekinga fjöldinn;
hann kappræður háði við postulann Pál,
er prjedika náði við Aresar hvál.

Hann gekk upp á hólinn og horfði' yfir bæinn,
er hníga fór sólin í dimmbláan æginn;
og leiptrandi roða sló lækkandi sól
á líkneskjur goða, sem blöstu við hól.

Hann bandaði' hendi' yfir borgina fríða
og boðskapinn sendi til heiðinna lýða;
hann goðunum stefndi þar guðs fyrir dóm,
og goðin hann nefndi með hreimsnjöllum róm:

„Þar Seifur fram brunar og skýbólstra skekur,
í skruggunum dunar og ofviðrin rekur;
úr skýjunum sendir hann skúrir og snjó,
er skjöldinn hann bendir. Hann guð er ei þó.

Þar situr hún Hera á hástóli dýrum
sem himinkennd vera með tignarsvip skírum,
sú himinsins drottning í dýrðlegri ró,
sem djúp er sýnd lotning. Hún guð er ei þó

Þar Aþena skartar und skínandi hjálmi,
með skrautrúnir bjartar á glóandi málmi;
hún sigurafl hefur og harðfengi nóg,
og hugspeki gefur. Hún guð er ei þó.

Þar Apollon ljómar með örvar og boga;
hans óðgígja hljómar um strendur og voga;
hann gleðina vekur, þá vonin er sljó,
og vilið burt hrekur. Hann guð er ei þó.

Þar Artemis glansar í skóggrænum skrúða,
með skóggyðjum dansar sú fjalldísin prúða,
eins frá eins og hindin um heiðar og mó,
eins hrein eins og lindin. Hún guð er ei þó.

Þar Hermes með stafinn er fimur og frægur
og fróður og skrafinn, en sagður er slægur;
á vængjum hann líður um lopt, yfir sjó,
svo ljómandi fríður. Hann guð er ei þó.

Þar Hefestos situr við arinn og eldinn,
í íþróttum vitur, og smíðar á kveldin;
hans snilldarverk ljóma, sem listum hann bjó.
Menn lofstír hans róma. Hann guð er ei þó.

Þar skín Afrodíta, hin blómlega, blíða,
hin brosmilda, hvíta, með armana þíða;
hún töfrar hvert hjarta með heillandi fró,
hin hugljúfa, bjarta. Hún guð er ei þó.

Þar Ares og stendur með hervopn í höndum,
sem hóll er við kenndur, sem á nú vjer stöndum;
hin vopndjarfa hetja, sem hildinga vóg;
við hann má ei etja. Hann guð er ei þó.

Hjer fleiri sjást goðin, þó greini' eg þau eigi,
og gullinu roðin þau skína mót degi.

Þótt fylgdi þeim kraptur og fegurð um hríð,
þá fölnar það aptur með líðandi tíð.

Samt gullið hið dýra og marmara myndir
og málminn hinn skýra ei dýrkið þjer blindir,
en að eins þá krapta, sem eignið þjer þeim,
af almætti skapta, sem myndaði heim.

Þjer musteri byggið þeim gulllegu goðum
og göfga þau hyggið með súlum og stoðum.
Til fórnanna reisið þjer hof upp og hörg,
af hendi þær leysið við ölturu mörg.

Þó eitt hef jeg vitað hjer altari standa,
sem á stendur ritað: Þeim guði til handa,
sem þjóðinni' er hulinn og ókunnur enn
og alstaðar dulinn, en birtis nú senn.

Sá guð er sá drottinn, sem boða jeg borgum
og ber jeg um vottinn á strætum og torgum;
sá guð er sá drottinn, sem hauður og haf
og himininn sprottinn og jörðin er af.

Sjá tindrandi loga á ljósbláum feldi
á ljóskrýndum boga með hátignar veldi,
sjá ljósanna raðir, er lopthvolf um blá
skóp ljósanna faðir. Þar guð máttu sjá.

Sjá, hafaldan blikar í blævindi þíðum,
sjá, báran hún kvikar í andvara blíðum;
sig speglar í sænum þar hvelfingin há
í hásumarblænum. Þar guð máttu sjá.

Sjá skógbeltuð fjöllin og skínandi tinda,
sjá skrúðgrænan völlinn og blikandi rinda,
sjá ekrurnar fríðar og bergvötnin blá
og blómgaðar hlíðar. Þar guð máttu sjá.

Sjá heiminn í öllum hans margbreyttu myndum,
í marmara höllum og skógum og lindum,
hið dýrðlega' og háa, sem eygló skín á,
og allt eins hið lága. Þar guð máttu sjá.

Hans musteri víður er veraldar geimur,
hans veldisstóll fríður er gjörvallur heimur;
hans altari leiptrar á ljósvakans stól,
hans líkneskjur steyptar — það tungl eru' og sól.

Hve dýrðlegt vjer sjáum í gjörvöllum geimi!
Með glótindum háum hjer blasir við heimi
hin ljómandi höllin með höndum ei gjörð;
hin hárcistu fjöllin sem stoðir á jörð.

Ei þjónað vjer fáum hjer dauðans í dölum
þeim döglingi háum í ljósanna sölum;
því mannkyni gefur hann allt, sem það á,
og allt, sem það hefur, það honum er frá.

Hann mið setti jörðum og löndum og lýðum
og lifenda hjörðum og öldum og tíðum,
og árum og dögum hann afmældi svið
með allsherjar lögum, sem fast hafa mið.

Í honum vjer lifum og hrærumst og erum
og hjörtu vor bifum og merki þess berum.

Vjer skyldmenn hans erum og eigum hans mynd
og ættmót hans berum, þótt höfum vjer synd.

Því guð er ei bundinn við gullið hið dýra
og guð er ei fundinn í silfrinu skíra;
í marmara hreinum hans myndin ei sjest,
í málmum og steinum hún verður ei fest.

Þótt birtist hans máttur í listanna ljóma,
það lítill er þáttur af guðdómsins blóma.
Það koma þær tíðir, þótt enn sje það ei,
er æðra þig prýðir, þú listanna mey!

Vjer sýnum þjer lotning, þú lýðborgin kunna,
þú listanna drottning við menntanna brunna.
Þín fegurð og gylling þó gengur úr sjer,
en guðdómsins fylling um eilífð ei þver."

Díana í Efesus.

(Pg. 19.)

Hve hátt gnæfði Efesus heimfræga borg
og horfði yfir völluna græna.
En hátt yfir ljómandi hallir og torg
sást hafið og líkneskjan mæna:
Díana drottningin væna.

Úr ljómandi silfri og gulli var gjörð
sú gersemi heiðinna þjóða.
Hún haldin var fallin af himni á jörð,
og heilögust metin var fljóða
Díana drottningin góða.

Í Efesus postulinn Páll var á ferð
og prjedikun hreina rjeð inna:
Að líkneskjan steyptist, úr gullinu gerð,
— og goðanna frægð mundi linna,—
Díana drottningin svinna.

Sá smiður, er gjört hafði gyðjunnar hof
úr gullinu' og silfrinu skíra,
hann óttaðist fjártjón og atvinnu rof,
ef eydd yrði líkneskjan dýra:
Díana drottningin hýra.

Um göturnar æddi' hann og hrópaði hátt,
svo heyrðist um borgina alla:
„Hin heilaga líkneskja brotin mun brátt,
—og borgin á eptir mun falla, —
Díana drottningin snjalla.“

Hann uppþoti' í borginni brátt kom af stað
og borgarmenn gjört fjekk hann æra.
Hann hrópaði: „Borgarmenn heyrið þjer það,
nú hrynja mun líkneskjan skæra,
Díana drottningin kæra.“

Og borgin varð þegar í uppnámi öll
og æði greip borgarmenn flesta.
Um strætin þeir æddu með óskapaköll:
„Nú eydd skal vor gersemi mesta:
Díana drottningin bezta.“

Þar Páll komst ei að fyrir mannþröng og mergð,
og mátti' ei úr ofsanum bæta.

Þeir uppvægir hrópuðu' um hefndir og sverð:
„Ei háðungu slíkri skal sæta
Díana drottningin mæta.“

Svo lengi þeir hrópuðu stund eptir stund,
með sturlaða geðsmuni' og æsta:
„Vor heilaga gyðja með gullið í mund,
vor gersemin helgasta' og kærsta,
Díana drottningin hæsta!“

Og skrílsins og manngrúans háreysti' og hljóð
þar heyrðist um mörkina viða.
En glottandi þögul á stallinum stóð
og starandi á æðisgang lýða
Díana drottningin fríða.

Þó kom þar, að uppþot varð sefað um síð,
og sinna þeir blygðuðust öfga.
Á marmarastallinum forkunnarfríð
var fallin í óminnis-höfga
Díana drottningin göfga. —

Nú fallin er borgin og hrunið er hof,
nú hylur það fornöldin gráa;
nú þrotið er gullfögru gyðjunnar lof,
nú gleymd er und sverðinum lága
Díana drottningin háa.

Evtýkus.

(Pg. 20.)

Hve mörg brenna ljósin í loptsölum hám
á ljómandi festingar tjaldi!
Þau líta svo milt niðu'r af boganum blám
frá blikandi skýjanna faldi.
Þau skínandi tjöld,
þá tindrandi fjöld,
er tala svo margt um heiðríkt kvöld!

Og mörg brunnu ljósin í loptsalnum blíð,
er lýðurinn saman kom forðum,
og talaði Páll þar svo lengi við lýð
með ljúfum og kröptugum orðum.
Hann talaði margt,
það er trúna snart,
og tendraði ljósið í hjörtum bjart.

Þar heitt var í salnum, en húmnóttin blíð,
og höfðu menn opnað þar glugga.
Hinn suðandi náttblær þar svalaði lýð;
þá sat þar einn drengur í skugga.
Og ljósanna bál
og lifandi mál
í leiðslu þá heillaði drengsins sál.

Á ræðuna', er Páll hjelt í rekkanna þröng,
hann róiegur hlustaði lengi.
Þá tók hann að syfja, — því talan var löng, —
sem títt er um hálfvaxna drengi.

Og svefnhöfgi rann
þá á sveininn þann;
úr salnum á jafnsljettu steyptist hann.

Þá ys varð í loptinu, öllum varð bylt,
er einn þeirra látinn var bróðir.
En sefaði Páll þá og mælti svo milt:
„Þjer menn verið stilltir og hljóðir.“
Hann ofan sjer brá,
þar er barnið lá,
og beygði sig niður að jörðu þá.

Hann faðmaði blíðlega sveininn að sjer
og sjálfur hann breiddi sig yfir,
og kallaði: „Drengurinn dáinn ei er,
— því drottinn er með oss, — hann lifir.“
Og drengur upp spratt
og sýndi það satt
og sjálfur hann brosti þar hýrt og glatt.

En Páll þá á tölunni tók til á ný
og talaði unz ljómaði dagur;
á nokkurn ei svefnhöfgi seig upp frá því,
unz sveit vakti morguninn fagur,
og er dal og hól,
þegar haninn gól,
þá hjúpaði ljómandi geislum sól. —

Og saga sú lifir um Evtýkus enn,
er uppvakti lífgjafans kraptur.
En enn meira gleður það gjörvalla menn,

er guðs son frá dauðum reis aptur.
Þá lífssól upp rann
þegar reis upp hann,
sá röðull, er aldregi hníga kann.

Hve mörg brenna ljósin í lopthimins sal!
Sú ljósadýrð gengur mig yfir.
En fegursta ljósið hneig dauðans í dal,
það dó, en þó aptur það lifir.
Það leið og það dó,
en það lifir þó,
í ljósanna sali það aptur fló.

Í ljósanna sölum vjer sjáum hann enn,
í sölum guðs ljómandi hallar.
Hann kallar á gjörvallra kynslóða menn,
á kynslóðir veraldar allar:
„Ó komið til mín,
þar ei dýrðin dvín,
en drottins vegsemd ljómar og skín.“

Kveðja Páls til Efesusmanna.

(Pg. 20.)

Nú röðull enn þá lopti ljómar á,
en lætur senn í haf og fjöllin kveður.
Svo kvaddi Páll á kveldi lífs síns þá,
er komu til hans Efesusborg frá,
og mælti við þá hrærðu hjarta meður:

„Nú fyrir landi bíður búin skeið,
er bera skal mig nú frá þessum ströndum.
Til Jerúsalem liggur nú mín leið;
hvort líftjón þar mín bíður eða neyð,
það veit jeg ei, en allt er guðs í höndum.“

„Mjer er það nóg, ef jeg með gleði get
mín gengið þrautaspor til skeiðsins enda.
Mín forlög eigi fyrir mig jeg set,
og fjör mitt sannarlega dýrt ei met.
Jeg fæ um síð í friðarhöfn að lenda.“

„Nú langt er orðið frá því fyrst að hjer
jeg fór að kenna bert og líka' í hljóði.
Þjer vitið hvernig hagað hef jeg mjer;
í hinnsta sinni vitna skuluð þjer,
að hreinn og sýkn er eg af allra blóði.“

„Nú horfið þetta gamla andlit á,
sem ellin sínum rúnum markað hefur.
Það aldrei framar fáið þjer að sjá,
og feigðarmark er nú á öldungs brá.
En auglit guðs skín æ og birtu gefur.“

„Nú horfið, vinir, enn í augu mjer;
þau aptur lykjast senn af þreytu taka.
Þótt hylji móða hvarma minna gler
af harmadögg, — það furða nein ei er.
En alskær drottins augu sífellt vaka.“

„Nú lítið á mín gömlu, gráu hár;
þau gránað hafa' í freistingum og stríði.

Hið ytra' er hvítt, en innra blóðug sár;
en andinn verður þó ei hæru grár;
hann blómgast kann, þótt ellin yfir líði."

„Sjá þessi klæði, gömul, dökk og grá;
ei gull nje silfur skín á mínum klæðum;
því heimsins glys jeg girnzt hef ei að fá,
og gull og silfur engum tekið frá.
En æðra gull jeg geymt mjer veit á hæðum."

„Sjá þessar hendur, hendur mínar tvær;
sjá hrukkurnar og förin eptir böndin.
Þær ætíð hafa unnið nær og fjær,
en ellin tekur nú að lýja þær.
En aldrei þreytist himnesk drottins höndin."

„Í öllu vildi' eg yður sýna það:
Á eigin vinnu' er farsælast að byggja,
og hjálpa þeim, er eiga fáa að,
og ætíð minnast þess, er drottinn kvað,
hann sagði vera sælla' að gefa' en þiggja."

„En hvað er jeg að segja' af sjálfum mjer?
Jeg söfnuð guðs þó fremur hef í minni.
Þú, góða hjörð, haf gát á sjálfri þjer;
þig guð til eignar kosið hefur sjer,
og Kristur yður keypt með pínu sinni."

„Þá eg er farinn, aðrir taka við;
þá inn í hjörð sjer smeygja grimmir vargar,
er yður svipta ró og rjúfa frið,

og ranga kenna trú og spilltan sið.
Þá orðið drottins eitt í nauðum bjargar."

„En varið yður, veröldin er hál,
og vakið, biðjið, hlýðið drottins orðum.
Þá heimurinn með hrekki fer og tál
þá hafið þjer í minni gamla Pál,
er opt með tárum yður kenndi forðum."

„Og yður nú jeg einum guði fel
og orði hans, þjer mínir kæru bræður!
það lifir ætið, jeg þótt hljóti hel.
Í hinnsta sinni farið allir vel!
Ó hvar vjer aptur hittumst, guð einn ræður."—

Svo voru orð hans. Enginn tók til máls,
en allir störðu votum hvörmum á hann.
Þeir vini lögðu hendur blítt um háls,
mest hryggir voru þeir af orðum Páls,
að aldrei framar ættu þeir að sjá hann.

En loks þar kom: hann láta varð í haf,
á landi hinir grátnir eptir stóðu.
Það jafnskjótt var að sólin seig í kaf
og sjávarbylgjum Páll varð hulinn af.
En daggir eptir daginn fagra glóðu.

Ölduæsir.

(Fg. 27.)

Hátt lætur hann Ölduæsir í dag;
þar einmana' er gnoð á hafi. —

Hann rymur svo hátt sem reiðarslag,
svo rifna voðir og slitnar stag.
Hún marar í miðju kafi.
Þegi þú Ölduæsir!

Úr djúpinu gægist hinn grimmi Hljer
og gráhvíta kampa skekur;
hann öldurnar lemur á undan sjer,
og æðisgenginn hann sjóinn ber,
og skipið um rastir rekur.
Þegi þú Ölduæsir!

Hvað þykir þeim gamla? hann hrín svo hátt
og hamast svo voðalega.
Hvern langar hann til að leika grátt?
hví lætur hann svo við skipið smátt?
og eltir það alla vega?
Þegi þú Ölduæsir!

Hinn gamli sökótt við einhvern á,
sem innanborðs er í fleyi.
Í einhvern þeirra vill Ægir ná
og ógurlegur er þá að sjá
sá vargurinn voðalegi.
Þegi þú Ölduæsir!

Í farinu Jónas forðum lá,
er fárviðrið yfir dundi.
Ei óttaðist hann hinn úfna sjá,
hann ofan stökk fyrir borðið þá.
Í hömrunum dvergmál drundi:
„Þegi þú Ölduæsir!“

Í lyptingu Jesús líka svaf,
er löðrið gekk yfir sæinn.
Þótt ryki stormur og hvini haf,
um hættu þó sig ei Jesús gaf,
en hastaði ótt á æginn:
„Þegi þú Ölduæsir!“

Á skipinu postulinn Páll er hjer
og prúður í lypting sefur.
Hinn gamli Ægir, sem grimmur er,
vill granda honum í ránar hver;
því öldurnar æst hann hefur.
Þegi þú Ölduæsir!

Og sofandi rjeðst hann alla á
sem óvinur guðs og manna.
Hann Jónasi vildi varna' að spá,
og varna Jesú oss hjálp að tjá,
og prjedikun Páli banna.
Þegi þú Ölduæsir! —

Og dagur líður og dimm er nótt,
í djúpinu hvín og þýtur.
Í svefninum Páli samt er rótt,
hann sefur svo blítt, hann dreymir svo hljótt.
Hann ljómandi engil lítur.
Þegi þú Ölduæsir!

Og engillinn kvað: „Ei óttist þjer,
þótt öldurnar hvíni' og bylji;
því guð hefur annað ætlað sjer;

í öldunum þjer ei farizt hjer,
það guðs er ei vísdóms vilji.“
Þegi þú Ölduæsir!

Og postulinn sætum sveini brá
og sagði með hjartans gleði:
„Þjer lífs munuð allir landi ná,
mjer ljóssins engill í nótt stóð hjá.
Því verið með glöðu geði.“
Þegi þú Ölduæsir!

Og spáin sú rættist furðu fljótt,
þótt ferlega sjórinn æddi.
Að eyju bárust þeir eina nótt.
Þar ofan af landi fólk dreif skjótt.
Það vonina gesta glæddi.
Þegi þú Ölduæsir!

En brimið var strangt og bólgið haf;
að björgunum nam þeim skola.
Þar skipverjar komust allir af,
en óðara skipið sökk í kaf,
og það fór i þúsund mola.
Þegi þú Ölduæsir!

Í fjörunni stóð þar fjöldi manns
og fagnaði hröktum mönnum,
er komust þar allir lífs til lands
og lofuðu guð fyrir miskunn hans,
þótt glataðist gnoð í hrönnum.
Þegi þú Ölduæsir!

Þótt komið sje heim frá Rán til Róm,
þar ríkir og grimmur Ægir.
En hann hefur nú sinn hlotið dóm,
og „höllin gullna“ er rúst ein tóm.
Þá drambsömu drottinn lægir.
Þegi þú Ölduæsir!

En Ægir dauður ei enn er þó,
hann öldurnar harma vekur;
og fyrir honum ei frið nje ró
vjer fáum á lífsins ólgusjó, —
og skipið á reiða rekur.
Þegi þú Ölduæsir!

En verum glaðir þótt gefi á
á græðinum heimsins kalda.
Þótt farist skipið í söltum sjá
vjer samt munum allir landi ná
og lífinu heilir halda.
Þegi þú Ölduæsir!

Í fjörunni stendur fjöldi manns
og faðminn breiðir oss móti.
Þá komið er heim til lífsins lands,
vjer lofum guð fyrir miskunn hans,
sem eytt hefur ölduróti.
Þegir þá Ölduæsir!

Naðran.

(Pg. 28.)

Áður fyr í aldingarði
— eg í helgri ritning sje, —
hringaði sig illur ormur
allt í kringum lífsins trje.

Hjer er enginn aldingarður,
engin jarðnesk paradís.
Lífsins trje þó enn vjer eigum,
öllum blessun þess er vís.

Hvert er trje það? Heilög ritning,
hún er lífsins eikin frið;
hennar blöð og hennar greinar
halda sjer um alla tíð.

Er þar nokkur eiturnaðra?
Upp jeg helgri ritning slæ:
Hringar sig um helga sögu
höggormurinn sí og æ.

Byrjar hún á höggorminum,
hina fyrstu menn er sveik;
endar hún á eiturnöðru,
enn á ný er fór á kreik.

Hvort sem gengur með eða móti
má ei varast orminn þann.
Seint og snemma, í æsku' og elli,
árás gjörir hann á mann.

Adam fyr í aldingarði
aldrei hafði verið meint;
Páll nú kom af hafi hrakinn,
hafði margt um daga reynt.

Skreið úr runni illur ormur
aldingarðs í fögrum lund;
eins skreið viðar undan kesti
eiturnaðra Páls á mund.

Sögðu þeir, er sáu þetta:
„Sá er glæpamaður víst;
þótt hann slippi hafs úr háska,
honum bjargað verður síst.“

Kringum eld þeir saman sátu,
sem þeir höfðu kveyktan þar;
vernda þeir sig við þann loga
volkið eptir bylgjunnar.

Hristi Páll þá af sjer orminn,
elds hann fjell í heita glóð;
brann hann þegar upp til ösku.
Alheill Páll við bálið stóð.

Sögðu þeir, er sáu þetta:
„Sannarlega guð er hann;
hvorki stormur, haf nje eitur
hans á lífi vinna kann.“ —

Adam forðum veikur vildi
verða talinn guði jafn.

Páll svo hátt ei hugsa náði,
hlaut þó nú það dýrðar nafn.

Ó að forðum Adam hefði
ormi varpað báls í hver!
margt þá öðruvísi væri; —
veit þó guð hvað hentast er.

Fyrirmyndun fyrst og síðast
finnst í lífsins helgu bók.
Fyrirmyndun er það einnig,
orm er Páll á bálið skók.

Fram mun koma forna spáin,
fyrirmynduð hjer við Pál:
Verða mun á dómsins degi
dauða varpað heitt í bál.

Þar mun illur ormur brenna;
engum vinna meir til grands.
Þar mun allt hið illa þrjóta
elds í glóðum kærleikans.

Eldur sá um eilífð logar.
Ó hve gott í sælli ró
guðs við ástareld sig verma
eptir volkið lífs á sjó!

Vitrun Jóhannesar.

(Opb. 1.)

Eins og glymlúðra gjall,
eins og gnýveðra dyn,
eins og haföldu hvin
bar að hlustum mjer kall;
þar á bak við mig bar
eins og básúnu hljóm.
Ei jeg vissi hver var,
er svo voldugum kallaði róm.

Eins og himinljós há,
er um heiðríka nátt
upp á hvelfingu hátt
leika himninum á,
stikur sjö jeg þar sá
eins og saman í hjálm,
og þær leiptraði á
eins og logandi, skínandi málm.

Eins og tignar- af tind
skín hin tindrandi sól,
þar á stjarnanna stól
sá jeg stórfenga mynd.
Mannsins syni var sá
næsta sviplíkur þar;
og af bjartleitri brá
stóð sú birta, sem augu mín skar.

Eins og skínandi ský

með sinn skrautbúna fald,
himins tignarlegt tjald.
sem að tindra sjest í,
glóði guðvefjar skart
niður grænan á völl,
og svo blikandi bjart
eins og bjarminn á marmarahöll.

Eins og gló-rindar gljá
eða geirar í hlíð
eða fjallbelti fríð,
þegar fannir skín á,
þannig gullbelti glæst,
allt með gimsteinum rennt,
um hinn ljósa var læst
og með listum um bringuna spennt.

Eins og haustmjöllin hrein
var hans hörund að sjá;
og af blíðlegri brá
eins og blástjarna skein.
Og hans hrynjandi hár
það var hvítt eins og traf
eða ís eða snjár,
og hans augum sem logi skein af.

Eins og sterklegan stofn,
þann er stendur á rót, —
leit jeg fimlegan fót, —
eins og funandi ofn.
Og sem grænkandi grein

leit jeg glófagra hönd,
þegar heilög og hrein
upp hún hóf sig og blessaði lönd.

Eins og fossanna föll,
eins og fljótanna nið,
eins og kyljanna klið
viður klettanna höll,
eins og reiðarslags raust,
eins og rjúkandi bál,
er af björgunum brauzt,
heyrði' eg brennandi. þrumandi mál.

Eins og liljur í lund
breiða laufin mót sól,
sjö af stjarnanna stól
bar hann stjörnur í mund.
Eins og leiptrandi log
hvín í ljósanna mergð,
eða vindur á vog,
gekk af vörunum biturlegt sverð.

Eins og skrúðbjört og skær
guðs hins skínandi sól
yfir hlíðar og hól
bjarma himneskum slær,
og á ljómandi lind
fellir ljósgeislastaf,
eða marmaramynd,
syni mannsins þar ljómaði af.

Eins og lauf lyrir ljá,
eins og ljós fyrir vind,
fjell jeg fram fyrir mynd
og sem fjörvana lá.
En sem ljúfur of lund
breiðist lífgandi blær,
drottins miskunar-mund
yfir mig breiddist himnesk og skær.

Eins og kveldblærinn kyr
ljúfum kvað hann í þey:
„Maður, óttast þú ei:
eg em eilífðar dyr.
Lífs jeg lyklana ber;
sjá, jeg lifi, sem dó;
jeg til föðursins fer;
jeg er fyrstur en síðastur þó.“

„Drottins duldustu ráð
jeg ei dyl fyrir þjer.
Það, sem opinbert er,
það skal allt saman skráð.
Skrifa skalu það allt,
er þú skýrlega sjer;
allt þú skrifa það skalt,
það, sem skeð hefur, verður og er.“

„Eg em Á, eg em Ö,
sá, sem er, sá, sem var.
Ljósin ljómandi þar
eru ljóss-englar sjö.

Stikur safnaða sjö
þú og sjeð hefur hjer.
Eg em Á, eg em Ö,
eg em upphaf og lok þess, sem er."

Boðskapur til sjö safnaða.

(Opb. 2. 3.)

Syrg þú ekki,
þig jeg þekki,
þína reynslu, stríð og nauð.
Eitt er þó, sem áttu' að trega
alvarlega:
æsku þinnar ást er dauð.
Sá, er eyra
hefur að heyra,
hlusti' á andans fyrirheit:
Sá, er frægan sigur hlýtur,
sælu nýtur
ódáins í aldinreit.

Kvíð þú ekki,
þig jeg þekki,
þína fátækt skort og þröng.
Eitt er þó, sem er að kvíða:
ef þín bíða
freistinganna forlög ströng.
Sá, er eyra
hefur að heyra,
hlusti' á andans loforð blíð:

Þeim, sem trúr er allt til enda,
eg mun senda
krónu lífs í laun um síð.

Grát þú ekki,
þig jeg þekki,
þína festu, trú og dyggð.
Eitt er þó, sem áttu' að gráta
yfirmáta:
Villutrúar viðurstyggð.
Sá, er eyra
hefur að heyra,
hlusti' á andans sigurorð:
Þeim, er sigrar allan efa,
eg mun gefa
heilagt brauð við himins borð.

Hræðst þú ekki,
þig jeg þekki,
þína tryggð og ástarhót.
Eitt er þó, sem er að hræðast:
Illir læðast
höggormar að hjartans rót.
Sá, er eyra
hefur að heyra,
hlusti' á andans vottorð há:
Sá, er móti myrkrum stríðir,
mun um síðir
morgunstjörnu fagra fá.

Dyl þig ekki,
þig jeg þekki,
þú í löstum blundar sætt.
Eitt er þó, sem úr því bætir:
ef þú gætir
raknað við og ráð þitt bætt.
Sá, er eyra
hefur að heyra,
hlusti' á andans boðskap þann:
Hver, er sigur ber úr býtum,
búning hvítum,
skrúða drottins skrýðist hann.

Svík mig ekki,
þig jeg þekki,
þína bresti' en lítinn mátt.
Eitt er þó, sem úr því bætir:
ef þú gætir
guðs að fótskör lotið lágt,
Sá, er eyra
hefur að heyra,
hlusti' á andans gleðiboð:
Hver, er sitt ei hnoss vill skerða,
hann mun verða
musterisins máttarstoð.

Stær þig ekki,
þig jeg þekki,
þínu drambi verður steypt,
Eitt er þó, sem úr því bætir:

ef þú gætir
sakleysisins klæði keypt.
Sá, er eyra
hefur að heyra,
hlusti á andans glaða róm:
þeir, sem allt í auðmýkt vinna,
umbun finna
guðs í hæstum helgidóm.

Bókin og lambið.

(Opb. 4. 5.)

Þá sólin er sigin í æginn
og náttmyrkrið svart
byrgir sólarljós bjart
og skyggir á skínandi daginn, —
þá ljúkast upp dyr,
sem ei lukust upp fyr.
Og himinsins opnast þar hásalur víður
og hásæti guðdómsins blasir við mjer.
Í hertýgjum ljóssins þar fylkir sjer fríður
á festingu himinsins leiptrandi, dýrðlegur kraptarins her.

Hvað er það hið glóandi glæsta,
sem demant að sjá
þegar sólin skín á?
Það hásæti guðs er hins hæsta.
Á alveldisstól
skín þar alheimsins sól.

Þar guðs kringum hásæti fylkir sjer fjöldinu
og fagnandi lofar hins alvalda mátt.
Hans skrúð eru ljómandi skýjanna tjöldin,
og skínandi, tindrandi norðljósakórónur bera þeir hátt.

Hvað skín þar á bláhvelfdum boga?
og blikar svo skært
og brennur svo tært?
Þar eldblys hins eilífa loga;
þau blika svo stillt,
þau brosa svo milt.
Þar skín kringum hásætið hafgeimur víður,
sem hreinum úr krystalli bjartur og tær;
þar speglar sig himininn fagur og friður
og festingin ljómar og blikar og tindrar i djúpinu skær.

Hvað skín þar i blikandi baugum?
Jeg dýranna hring
sje hverfast i kring;
hvert alsett er tindrandi augum;
þau depla svo skýrt,
þau horfa svo hýrt.
Þar fram brunar ljónið um festingu háa,
þar flýgur um himininn svifmikill örn,
þar kálfur er ímynd hins auðmjúka og smáa,
en ásjónu hefur hið fjórða svo fríða sem mannanna börn.

Hvað heyri' eg í húminu gjalla,
er allt er svo hljótt

um hljóðglögga nótt?
Öll dýrin að fótum guðs falla,
og kalla svo hátt
um heiðskíra nátt:
Þú heilagur, heilagur, heilagur drottinn,
þjer heiður og vegsemd og þakkargjörð ber;
vjer lofum þig, prísum þig, lifandi drottinn,
þú lifir um aldir og stjórnar og viðheldur ljósanna her.

Á hverju sá heldur í hendi,
er situr þar hátt
og lítur þar lágt?
hvort heldur hann veldis á vendi?
Hann bók eina ber,
sem innsigluð er.
Er engin, sem brotið þau innsigli getur?
er enginn þess verður að rjúfa þau frá?
er enginn sem þýtt fær hið ljómandi letur?
og lesið þær rúnir, er standa þeim fannhvítu blöðunum á?

Þá heyri jeg raust eina hljóma:
„Víst getur það einn,
en annar ei neinn;
hann lesið fær leynda guðs dóma.
það ljónið er frítt,
það lambið er blítt.
Það ljónið, er höggormsins haus hefur molað,
það hörðustum innsiglum vinna mun á;
það lambið, er allt hefur liðið og þolað,

að launum fær skaparans vegsemd og dulrúnir
lífsins að sjá.

Þá lamb eitt jeg leit þar hið næsta.
Jeg sá hvar það tók
við blikandi bók
úr alveldishendi hins hæsta.
Þá öldunga sveit
jeg lútandi leit.
Í höndum þeim gullskálar glampandi ljóma;
af glóandi reykelsi sætan ber eim;
og gullhörpu-strengirnir ómfagrir óma
guðs eilífa vegsemd og heiður um gjörvallan ver-
aldargeim.

Þá heyrði jeg lofsönginn hljóma:
„Þú alheimsins sól
á alveldisstól!
Þú einn les guðs eilífa dóma;
þú einn ert vort ljós,
þú einn ert vort hrós;
þú guðslamb, er fórnað til lausnar var lýðum,
þú ljónið, er sigraðir dauðann og hel!
Vjer öllum af þjóðum og tungum og tíðum,
vjer tignum þig, göfgum þig, lofum þig, prísum
þig, Immanúel!“

Og allir að fótum guðs falla,
öll lifenda hjörð
af himni og jörð,
já, allir um allan heim kalla

með voldugum róm,
með himneskum hljóm:
„Ó dýrð sje þjer, heiður og vegsemd og veldi,
þú voldugi drottinn á himnanna stól,
þú heilaga lamb það, sem höggorminn felldi,
þú himnanna kraptur, þú guðdómsins fylling, þú kærleikans sól!“

Ó hver er sú *bókin* hin bjarta?
Það eilífðin er,
sem innsigli ber,
og lokuð er holdlegu hjarta.
En *lambið* er sá,
sem alltsaman á.
Hann einn er, sem ráðið þær rúnirnar getur,
sem rist hefur drottinn á tímanna spjald;
hann einn er, sem þýðir hið ljómandi letur
og les úr þeim teiknum, er sett hefur drottinn á festingar tjald.

Innsiglin opnast.

(Opb. 6.)

Framtíðin lokuð með innsiglum er,
opnað sem nokkur ei getur,
lambið unz kemur, sem líða varð hjer,
lýkur það bók þeirri upp fyrir mjer,
og þýðir hið leiptrandi letur.
Hvað merkir það letur, sem leiptrar svo frá?
Lít til himins, hvað er þar að sjá.

Opnast innsigli
eitt á himni.
„Kom þú kom,“
kallar ein raust.

Fram þeysir riddari á fannhvítum jó,
frána nan með ljósörva-boga.
Gneistaflug hrýtur af glóandi skó,
geislum það slær yfir land, yfir sjó;
og kringum hann ljóshrannir loga.
Hver ríður svo geyst yfir himin há?
Heitir *Sigur* riddarinn mikli sá.

Opnast innsigli
annað á himni.
„Kom þú, kom,“
kallað er aptur.

Fram hleypir annar í ferlegum móð,
— fákurinn glóandi rauður.
Drápægum veifar hann dör yfir þjóð,
drýpur úr eggjunum lagandi blóð;
og hnígur þá margur á hauður.
Hver þeysir svo hart yfir himins brú?
Heitir *Valur* kempan hin mikla sú.

Opnast innsigli
enn á himni.
„Kom þú kom,“
kallað er enn.

Fram geysar riddari þungbúinn þá,
þrýstinn og íbyggilegur,

biksvörtum fák yfir lopt, yfir lá,
logandi gullmetum heldur hann á;
hann mælir og metur og vegur.
Hver ríður svo ört þar um uppheimsrann?
Örlagavaldur trúi' eg nefnist hann.

Opnast innsigli
enn á himni.
„Kom þú, kom,“
kallað er enn.

Fram brunar riddari fölur sem nár,
fákinum helbleikum ríður.
Helkaldur gustur af hrímfaxi stár,
hungur þá verður og drepsótt og fár;
og feigðin í fótspor hans skríður.
Hver brunar þar fram á þeim bleika mar?
Bani gamli fer nú með Helju þar.

Opnast innsigli
enn á himni.
„Kom þú, kom,“
kallar enginn.

Fram stígur hópur svo fagur og skær,
fannhvítum búinn er skrúða;
altari stendur hins alvalda nær,
unaðargeislum af svip þeirra slær,
en blóð er á búningnum prúða.
Ó hver er sú fagra og hvítklædda hjörð?
Helgir vottar það eru guðs af jörð.

Opnast innsigli

enn á himni.
„Kom þú, kom,“
kallar enginn.

Blóðrautt er tunglið, en svört er þó sól,
sökkva þá stjörnur í hafið;
skelfur þá jörðin sem hrísla á hól,
hriktir í fjöllum, hver ey fer í skjól,
og himininn hverfur í kafið.
Það dynur í loptinu, dimmir í geim,
dagur reiði kominn er nú of heim.

Opnast innsigli
enn á himni.
„Kom þú, kom,
kallar enginn.

Farinn er heimur og horfin er tíð,
hljótt er í eilífum geimi.
Dauðaþögn ríkir og dimmt er um hríð,
dagsbrún að nýju þá roðar um síð.
Bólar á bjartara heimi.'—
Það innsigli brotið ei enn þá er frá;
enginn veit nær dagurinn kemur sá.

Við hásæti guðs.

(Opb. 7.)

Hvínandi Austri frá austurheims löndum,
æðandi Norðri frá svalköldum pól,
rjúkandi Vestri frá vesturheims ströndum,

veltandi Suðri frá brennandi sól
foldina lemja,
ýskrandi emja,
öldunum fyssandi þyrla' upp á land,
eikurnar rífa' upp og klettana kremja,
kynslóðum mannanna búandi grand.

Bjartur sjest engill í austrinu rísa,
annar í norðrinu skínandi hreinn,
þriðji í vestrinu ljómandi lýsa,
leiptrandi' í suðrinu stendur og einn.
Rymjandi vinda
reiða þeir binda,
rofið svo geti þeir jarðar ei lönd,
fjötra þá alla við fjallanna tinda;
fast bindur drottins hin almáttka hönd.

Stígur þá engill úr dimmbláu djúpi,
dýrðlegum sólar frá uppkomustað:
brennandi röðull i blikandi hjúpi;
boði guðs himnesku dýrðar er það.
Himininn ljómar, —
loptaldan hljómar —
lifandi guðs er það innsigli fritt;
loptið af dillandi englasöng ómar
unnunarfagurt og löngunarblítt.

Jörðin sig vefur í glitskrúða grænum,
grænkandi lundur býst rósaskrúð í;
blæjandi vaggar sjer báran í blænum.
Boðið er englunum vindanna' á ný:

„Grandið þjer eigi
glöðum á degi
grænskrýddri foldu nje blómguðum lund,
alla svo þjóna guðs innsigla megi
inndælli ljóssins á fagnaðarstund.“

Lít jeg þá kynslóðir Ísraels allar,
ágæta herskara, ljósbjarta' að sjá.
Tólf sinnum tólf þúsund, konur og karlar,
komu þar, innsigli drottins að fá.
Guðs orð þar skína:
„Guð þekkir sína“;
guðs er það innsigli' á musteri hans.
Aldrei skal mark það að eilífu dvína,
aldrei skal fölna sá vegsemdar krans.

Sje jeg hvar mannfjöldi mikill að drífur
mörgum af tungum og kynkvíslum heims,
kringum guðs himneska hásæti svífur
háreist í ljóssölum allsherjargeims.
Skikkjurnar hreinar,
skínandi greinar
skært stafa niður sem geislar af sól,
kvíslast í loptinu ljómandi reinar
lambsins við sólbjartan hátignarstól.

Heyrast þá raddir um himininn kalla:
„Heiður sje guði og lambinu skír!“
Allir þá niður á ásjónu falla,
englar og menn og hin fjölmörgu dýr.
Margþúsund falda

aldir um alda
eilífa vegsemd á himni og jörð
aldanna föður skal eilífum gjalda;
amen, lof, þakkargjörð syngi guðs hjörð.

Hver er sá fjöldi, sem frammi þar stendur?
fannhvítan, ljómandi skrúða sem ber?
rjettandi guðs upp að hástóli hendur?
Hvaðan úr veröldu fjöldi sá er?
Sjá hjer þá lýði,
lífsins úr stríði
loks er nú komnir til guðs eru heim.
Lambsins er blóð þeirra ljómandi prýði,
leiptrandi purpurinn hans skín á þeim.

Áður í heiminum hraktir og smáðir
hlutu þeir ofsóknir, þrautir og raun,
mæddir og sjúkir og þreyttir og þjáðir;
þeirra nú bíða guðs himnesku laun.
Þjáðir af sárum
sáðu þeir tárum,
sigur og gleði nú uppskera þeir;
gleymd er nú hörmungin áður á árum,
aldregi kenna þeir sorganna meir.

Eilífa fagnaðarhátíð þeir halda
herrans í musteri dag bæði' og nótt.
Eilífur faðir mun yfir þeim tjalda;
aldrei þá hungur nje þorsti fær sótt.
Tárin mun þerra
himneskur herra

helgum með geislum af kærleikans sól.
Þeim munu lifandi lindir ei þverra,
lambsins er renna frá hátignarstól.

Ó að jeg standi þar skínandi skrýddur
skikkjunni fannhvítu sakleysisins!
Ó að jeg standi með pálma þar prýddur
purpura ljómandi rjettlætisins!
Innsiglið bjarta
skírt lát það skarta,
skapari, frelsari, huggari minn!
Set það á enni mjer, svip minn og hjarta,
sýn jeg sje barn þitt og frelsingi þinn!

Básúnurnar.

(Opb. 8.—11.)

Nú þegir allt á himni, nú hlustar þögul jörð
hvort herskarar guðs ei í lúðrana kalla.
Um hásæti drottins þeir halda þar vörð.
Enn heyrast ei englanna básúnur gjalla.
Ó þú kyrra nótt,
er svo hægt og hljótt
nú guðs heilaga birtir mjer dóma!
Sá dagurinn kemur furðu fljótt,
með ferlegum gný þegar englanna básúnur hljóma.

Þá básúnar hinn fyrsti, af himni bunar blóð
og blóðstraumar logandi á jörðina dynja;

hún sviðnar og brennur í blossandi glóð,
og blómsturin hníga og eikurnar stynja.
Ó þú gróna grund
með þinn græna lund!
þú munt grafin í logandi blóði.
Ó hvenær kemur sú hryggðarstund,
er hverfur þín ljómandi dýrð og þinn ilmandi gróði?

Þá básúnar hinn annar, þá fellur niður fjall
og funandi, snarkandi steypist í sæinn;
í djúpið það sökkur, sem glóandi gjall;
sem glampandi blóð er að líta' yfir æginn.
Ó þú bára blá,
sem nú blikar á!
Sjá, þú blóðugu trafi munt falda.
Ó hvenær rætist sú harma spá,
er hylur þig blóðmóða, ljómandi, spegilskær alda?

Þá básúnar hinn þriðji, af himni fellur hám
ein helstjarna logandi, vötnin að stemma;
hún rammt gjörir vatnið í elfum og ám,
og eitri þær fyllir. Sú stjarna' heitir Remma.
Ó þú lindin skær,
er nú líður tær!
Sjá, þín laug verður kolmórauð ylgja.
Ó hvenær kemur sú hörmung nær,
er hálfstorkin ólyfjan verður þín svalandi bylgja?

Þá básúnar hinn fjórði, þá taka' að verða teikn
á tunglinu, sólinni' og stjörnunum björtu.

Það rökkvar, það dimmir; ó dynjandi feikn!
og dagurinn verður að náttmyrkri svörtu.
Ó þú sólin frið,
nú svo björt og blið!
Sjá. þín birta mun þverra og dvína.
Ó hvenær kemur sú heljar tíð.
er hættið þjer, ljósin á blikandi festing að skína?

Þá básúnar hinn fimmti, þá opnast undirdjúp;
þar upp stígur rjúkandi kolsvartur mökkur;
hann jörðina vefur í heldimman hjúp,
og himininn verður sem grafarkufl dökkur.
Ó þú himinn hár,
nú svo heiður og blár!
þú munt hneppast í biksvartan dróma.
Ó hvenær kemur það eymdarár,
er aldregi framar þú birtir þinn skínandi ljóma?

Þá básúnar hinn sjötti, þá riddarasveit rís
í rauðgljáum, helbleikum, grafsvörtum klæðum.
Úr fáknösum eldur upp glóandi gýs.
og grandar hann mönnum í loganum skæðum.
Ó þú guma fjöld,
nú svo glöð í kvöld!
vit þín gleði mun hætta að óma.
Ó hvenær kemur sú eymdar-öld,
er átt þú að deyja og missa þinn friðleik og blóma?

Þá básúnar hinn sjöundi, við háan himna stól
guðs heilagir niður á ásjónu falla.

Allt skelfur og titrar sem hrísla á hól,
og hvellandi þrumur og básúnur gjalla.
Ó þú dauðans stund,
ó þú dómsins stund!
Hvenær drottins mun lúðurinn kalla?
Ó hvenær kemur sú stóra stund,
er stefnt er til dómsins og básúnan kallar á alla?

Reiðiskálarnar.

(Opb. 15. 16.)

Um reiðinnar skálar jeg ræði,
sem ritningin greinir oss frá:
Hver full er af brennandi bræði,
en blikandi' að utan sem gull eitt að sjá.
Á glóandi gullskálum halda
þeir guðs englar sjö við hans stól.
Þær heiminum hörmungum valda,
er hellt er úr þeim yfir jarðríkis ból.

Úr gleðinnar gullskál þú teygar
og gín yfir skínandi krás;
þú velur þjer áfengar veigar;
en veraldar haminjan byltist um ás.
Þjer reiðiskál opnast hins æðsta
af ólyfjan banvænni full;
hún mönnuum meinsemd býr stærsta,
þótt mörgum hún sýnist sem skínandi gull.

Þú hreyfir ei hendur nje fætur

þótt hátt kalli guðs ríkis þörf.
Þú bikarinn bera þjer lætur,
en bera vilt sjálfur ei mannlífsins störf.
Þú dauðablóð, sætlega sefur,
en senn þó að vakna er mál.
Hvort dauðablóð drukkið þú hefur?
Það drottins er einnig í reiðinnar skál.

Þinn náunga sviptir þú sjóði
og svíkur hann, fullur með tál.
Þú hellir út heilagra blóði,
og hellir þjer sjálfum í reiðinnar skál.
Úr reiðiskál drottins þjer drýpur
er drekkur þú heilagra blóð;
þú sjálfur til dauða þjer sýpur,
það svalar þjer líkt eins og vellandi glóð.

Þú brennur af logandi losta
og leikur við girndanna bál.
Til botns við þeim brennandi þorsta
þú blossandi tæma vilt gleðinnar skál.
Þú reiðiskál drottins út rennir,
þótt rjúki' hún af funandi glóð;
þú sjálfan þig særir og brennir:
það sefar ei hjarta þíns ólgandi blóð.

Af speki þú hátt þjer upp hreykir,
þú hyggst kunna guðanna mál.
Í veröld þú villuljós kveykir,
þín vesala ljóstýra er ginnandi tál.
Þá drottins úr reiðiskál rýkur,

sem reykur er dýrðin þín öll;
og frægð þinni linnir og lýkur,
því lækka kann drottinn hin stoltustu fjöll.

Þú safnar í sjóð og í pyngju,
í silfur þú fíkist og gull;
þú gleðst við þá glóbjörtu dyngju
og girnist þó meira, þótt pyngjan sje full.
Sú pyngja þjer reiðiskál reynist,
allt reynist ei gull, sem er bjart.
Hjá fjesjóðnum lyngormur leynist
og liggur á botninum illyrmi svart.

Með brennandi ofsa þú æðir
og uppvekur logandi bál:
þú trylltur og hamstola hræðir,
sem hafir þú drukkið úr reiðinnar skál.
Guðs refsandi reiðarslag dynur,
úr reiðinnar skál yfir grund.
Öll veröldin hrapar og hrynur,
þá heims ofsinn lækkar á reiðinnar stund.

Jeg rætt hef um reiðinnar skálar.
Nú röðullinn hnígur í sjá,
með glóbjörtum geislum hann málar,
það gæðskunnar ljómandi haf minnir á.
Guðs refsandi reiðin upp brennur,
er röðlanna slokkna fer bál.
Með rennandi sólum hún rennur,
og reiðinnar skál verður mildinnar skál.

Brúðkaup lambsins.

(Opb. 19.)

Hátt lúðrar hljóma,
hvellt gígjur óma;
raddir þær róma
rjetta guðs dóma.
Hátíð skal halda
hinum alvalda.
Þökk þúsundfalda
þjónar hans gjalda.

Lofið lifanda
lífsins gefanda,
einn allsvaldanda,
alls góðs veitanda,
herra himnanna,
hjálparann manna,
yndi englanna
einasta sanna.

Standa þar staddir
sterkar með raddir
guðs vinir gladdir,
gestir tilkvaddir.
Hátt heyrist kalla
heimsbyggð um alla.
Gígjurnar gjalla
gný likt vatnsfalla.

Kviknar nú kæti,

komið í sæti.
Hjer er hnossgæti,
hlýtt eptirlæti.
Ó hve gott eiga
allir, sem meiga
guðs gleðiveiga
gullbikar teyga.

Ljós brúðkaups ljóma,
lög brúðkaups hljóma,
býst nú í blóma
brúðurin fróma.
Skínandi skrýða
skrúðklæði þíða
brúðina blíða
brúðgumann fríða.

Ríkur fram ríður
riddari fríður.
Brúðgumi býður
báðar á síður.
Konungur kallar:
„Komið til hallar,
konur og karlar,
kynslóðir allar.“

Fram þegar fer hann
fólkvang um þveran,
blóðskikkju ber hann,
brynjaður er hann.
Er sem und enni

Sjá þar sveit fara
sigurvegara,
himins herskara,
heimsins frelsara,
konung kónganna,
konung englanna,
drottin drottnanna,
drottin þjóðanna.

Himneska höndin
hátt reiddi vöndinn;
leysti hún löndin,
losnuðu böndin.
Lifnar nú lundin,
ljúf er nú stundin.
Fagnaðar fundinn
frelsis gaf mundin.

Hátt lúðrar hljóma,
hvellt gigjur óma;
raddir þær róma
rjetta guðs dóma.
Býst nú í blóma
brúðurin fróma;
sæld með og sóma
sú mun æ ljóma.

Látið lof gjalla
lofðungi snjalla
himnanna halla
hinum gjörvalla.

eldslogar brenni.
Kórónu eg kenni,
Krists nafn á henni.

Hvellt hljómar lúður.
Hlakkar til brúður.
Mar makkaprúður,
mjög fast er knúður;
hart hleypur völlinn,
hvítur sem mjöllin.
Hamra gnýr höllin,
hátt duna fjöllin.

Röskvir riddarar
ráðast til farar:
himna herskarar,
hetjur guðs snarar;
lopt og lá ríða;
ljósgeislar skrýða
fákana fríða,
feldina síða.

Glóa gullhjálmar,
glampa stálálmar,
skína járnskálmar,
skært hljóma málmar.
Hvellt bjöllur hringja,
hátt skjómar syngja,
láta lof klingja
lífsins foringja.

Drótt dala' og fjalla,
drottin ákalla,
Annist hann alla. —
Óður skal falla.

Apturkoma hinna dánu.

(Opb. 20.)

Ómar dynjandi raust, hljómar glymjandi gnýr,
þýtur gjallandi lúðurinn hátt.
Og í ljómandi röð kemur lifenda fjöld,
allir lofandi skaparans mátt.

Ein rödd:

„Ó hver er þessi feiknar fjöld?

Margar raddir:

„Vjer framliðnu,
vjer framliðnu.
Í löngu luktum gröfum
vjer lengi sofið höfum.
Nú stígum vjer á græna grund,
nú göngum vjer á drottins fund;
hann ljet sinn lúður gjalla;
oss hvellan bar að eyrum óm
og undursterkan, skæran róm;
vjer heyrðum herran kalla.“

Ein rödd:

„Og hver er þessi múgur manns?

Margar raddir:

„Vjer sóttdauðu,
vjer sóttdauðu.
Í dimmu jarðar djúpi,
í dökkum moldar hjúpi
vjer legið höfum langa stund
í ljúfum, værum næturblund.
Nú vöknum vjer af dvala.
Vjer dustum af oss dökka mold.
og drottins aptur lítum fold
og ljósið loptsins sala.“

Ein rödd:

„Og hver er þessi mikla mergð?“

Margar raddir:

„Vjer drukknuðu,
vjer drukknuðu.
Í undirdjúpsins öldum,
á unnarsteinum köldum
vjer sofið höfum sætt og rótt
á svölum botni langa nótt.
Nú vökuum vjer af blundi.
Nú göngum vjer úr svölum sal
og svipumst um í grænum dal
og ljósum aldinlundi.“

Ein rödd:

„Og hver er þessi fjöldi fólks?“

Margar raddir:

„Vjer helfrosnu,
vjer helfrosnu.

Und kröpum klakahrönnum
og köldum jökulfönnum
vjer sofið höfum ár og öld
og ekki hreyfðist fönnin köld.
Nú vöknum vjer að nýju.
Nú vorið kemur bjart og blítt,
þá bráðnar allt og verður þítt
í himinljósi hlýju."

Ein rödd:

„Og hver er þessi hjörðin björt?"

Margar raddir:

„Vjer hröpuðu,
vjer hröpuðu.
Und ógnar apalklettum
og urðarskriðum þjettum
vjer hörðum sængum hvildum á,
en hellubjarg var ofan á.
Nú vöknum vjer þó aptur.
Nú hafið er af brjósti bjarg,
og burtu tók hið þunga farg
hinn dýri drottins kraptur."

Ein rödd:

„Og hver er þessi skari skær?"

Margar raddir:

„Vjer helbrunnu,
vjer helbrunnu.
Und öskudyngjum duldir,
und dökkum skafli huldir

vjer legið höfum langa hríð,
nú loksins birtir upp um síð.
Nú vöknum vjer af draumi.
Nú burt er dyngjan dimm og þjett,
vjer drögum andann hægt og ljett
í hreinum himinstraumi.“

Ein rödd:

„Og hver er þessi fylking fríð?“

Margar raddir:

„Vjer vopndauðu,
vjer vopndauðu.
Vjer lágum lengi í valnum
sem lík í „beinadalnum.“
Á föl og skinin blásin bein
með bleikum geislum mánínn skein.
Nú upp vjer aptur rísum.
Og drottin, sem oss sigur gaf
og svipti dauðans fjötrum af,
vjer nú að nýju prísum.“

Ein rödd:

„Og hver er þessi þyrping stór?“

Margar raddir:

„Vjer líflátnu,
vjer líflátnu
Vjer helgan reit ei hlutum,
en hvíldar þó vjer nutum
í friðarskauti frelsarans
og fengum skjól í armi hans.

Nú vöknum vjer sem hinir:
og göngum nú með glaðri lund
og glöðum hug á drottins fund
sem drottins virktavinir.“

Ein rödd:

„Og hver er þessi hópur smár?“

Margar raddir:

„Vjer dauðfæddu,
vjer dauðfæddu.
Vjer lágt í skauti lágum
og ljósið aldrei sáum.
þó áttum vjer að verða menn;
í víngarð guðs vjer komumst enn.
Nú vjer til lífsins vöknum.
Nú ljósið oss og lífið skín,
það líf, sem ei um eilífð dvín;
hins forna sízt vjer söknum.“

Ó þú lifenda fjöld, kom þú lofandi guð
þessa ljómandi fagnaðarstund.
Fyrir skínandi stól krjúp þú fallandi fram,
prísa frelsandi lífgjafans mund.

Hin himneska Jerúsalem.

(Opb. 21. 22.)

Hinn fagri himin í háum ljóma
hann hverfur sem lítið ský á burt.
Hið fagra hauður í fullum blóma

það fýkur á draut sem laufblað þurt.
Þá blikna ljósin
í björtum sölum,
þá bliknar rósin
í grænum dölum.
Öll fegurð himins og foldar skraut
það fölnar og deyr og hverfur braut.

En fegri sýn þá sje jeg í anda,
þótt sortni himin og farist jörð.
Jeg nýjan himin á nú lít standa
og nýjan blómlegan jarðarsvörð.
Þar lopt er hreinna,
þar land er grænna;
allt ljómar seinna
svo miklu vænna.
Hið gamla er afmáð. Sjá allt er nýtt
og ungt og blómlegt sem vorið frítt.

Í anda sje jeg af himni hniga
guðs helgu borg niður í grænan dal,
og fram sem brosandi brúði stíga
mót brúðgumanum í fögrum sal.
Sem unga brúði
jeg borg sje skrýdda
í björtu skrúði
og liljum prýdda.
Hún glöð mót skínandi himni hlær,
er hana faðmar svo dýrðarskær.

Hve fagurt ljómar sú borgin bjarta,

sú brúður guðs, er af himnum stje!
Í hvítum möttli jeg mey lít skarta
og men um ennið af gulli sje.
Með fögrum hjálmi
og faldi hreinum
og fægðum málmi
og dýrum steinum
hún skín af dýrðinni drottins skær
sú dýra brúðurin guði kær.

Þar höll er konungsins herskaranna,
er himnum ofan hann stígur frá;
Þar tjaldbúð guðs er á meðal manna,
því mönnunum vill hann búa hjá,
Og allir lýðir
úr löndum öllum
hann lofa fríðir
í dýrðarhöllum.
Þeir búa hjá guði og guð hjá þeim,
sem guð hefur kvatt í ljósið heim.

Þar engin tár munu' af augum renna
og enginn grátur mun sjást á brá;
þar engin sár munu' í brjóstum brenna,
því bezti græðarinn læknar þá;
hann þerrar tárin
af þeirra augum
og þvær upp sárin
úr náðarlaugum.
Ó komið að sefa sorg og harm
og sárin að græða' í mæddum barm.

Þar framar ei sorgarsöngvar hljóma
né sút og grátur og hljóð og vein;
þar framar ei hjartans andvörp óma
og engar stunur og mæðukvein.
Þar gígjur hljóma
með gullna strengi,
og glaðar óma
þær sætt og lengi.
Ó komið úr heljar harmaþröng
og hlustið á lífsins gleðisöng.

Þar engin neyð eða þrenging þjakar
og þröng og skortur ei framar sjest;
þar engum fátæktin angur bakar
og enginn líður þar nokkurn brest.
Af dýrðar-auði,
sem aldrei þrýtur,
þar eins hinn snauði
sem ríki nýtur.
Ó komið, snauðir, þann feng að fá
úr fjesjóð blessunar himnum á.

Þar ekkert ljótt eða óhreint kemur
og engin svik eða fals og lygð;
þar enginn glæp eða illsku fremur
og enginn drýgir þar viðurstyggð.
Þar hreinar lindir
af ljósi streyma
og lífsins myndir
í djúpi geyma.

Ó komið allir, er saurgar synd
og synd af þvoið í náðarlind.

Þar engin svíðandi beizkja brennir
og bjarta þurkar upp svalalind.
Þar frost ei bylgjur í fjötur spennir,
svo fá þær ei speglað himins mynd.
Þar sífellt líður
frá lambs'ns stóli
einn lækur fríður
úr hreinu bóli.
Ó komið þyrstir, að þessum brunn
og þorsta svalið í lífsins unn.

Þar framar ei blóminn fölnað getur,
þar fölva dregur ei nokkurn á.
Þar kemur ei haust, þar kemur ei vetur.
þar kulnar ei framar nokkurt strá.
Í vorsins ljóma
þar lífstrjen gróa;
í lífsins blóma
þar aldin glóa.
Ó komið, hraktir, og hressist þar
á hreinum aldinum gleðinnar.

Þar engir framar af sóttum sýkjast
og sjúkdómar engar finnast þar;
þar allra sjúklinga meinin mýkjast
og meinsemdir verða læknaðar.
Þar aldin ljóma
á lífsins greinum

og líknardóma,
sem eyða meinum.
Ó komið, sjúkir, að krossins rót,
á krosstrje lífsins er heilsubót.

Þar enginn framar af elli beygist,
þar ellin hrukkar ei fölva kinn;
þar stirðnar ei hönd nje fótur feygist,
þar framar ei dvínar þrótturinn.
Þar epli ljóma,
sem lífið yngja,
og ljetta dróma,
sem krapta þyngja.
Ó komið, gamlir, með kjörin þung,
þar kynslóð mannanna verður ung.

Þar enginn skilnaður amar lengur
og enginn söknuður hjörtun sker.
Þar enginn hryggur frá garði gengur,
ei gráta menn neinn, er burtu fer.
Þeir saman una,
sem unnast vilja,
og aldrei munu
þeir framar skilja.
Ó komið, vinir, er kveðjizt hjer,
þar kveðja skilnaðar nein ei er.

Þar engin bölvun nje agg er framar
og engin sundrung, kíf eða stríð;
þar engin heipt eða hatur amar
og horfinn er rógur, spott og níð.

Menn búa saman
í sátt og friði,
við saklaust gaman
und lífsins viði.
Ó komið, þreyttir og finnið frið.
í friðarins skjóli lífstrjeð við.

Þar engin nótt eða nið er lengur
og nokkuð framar ei skyggir á;
þar aldrei dagurinn undir gengur,
þar eilíf sólin er björt og há.
Þar sól og dagur
er drottinn sjálfur
og dýrðarfagur
hann skín um álfur.
Ó komið, blindir og lítið ljós
og ljósanna föður syngið hrós.

Þar enginn framar er endir gæða
og enginn rekinn úr paradís.
Þar enginn framar er endir kvæða
og engar lyktir á drottins prís.
Þar dásemd fegri
skal drottni gjalda
og dásamlegri
um aldir alda.
Þar allir syngja með einum róm
guðs eilíft lof í hans helgidóm.

Röð kvæðanna.

Bls.

1. Vitrun Sakariasar (Lúk. 1.) 7
2. Boðun Mariu (Lúk. 1.) 11
3. Jólanóttin (Lúk. 2.) 19
4. Vitringarnir (Matt. 2.) 28
5. Simon og Anna (Lúk. 2.) 34
6. Draumur Jósefs (Matt. 2.) 37
7. Jesús í musterinu (Lúk. 2.) 42
8. Skírn Jesú (Matt. 3., Mark. 1., Lúk. 3., sbr. Jóh. 3.) 46
9. Freistingin (Matt. 4, Mark. 1., Lúk. 4.) . . . 53
10. Brúðkaupið í Kana (Jóh. 2.) 66
11. Jesús og Nikódemus (Jóh. 3.) 71
12. Við Jakobsbrunn (Jóh. 4.) 75
13. Jesús í Nazaret (Lúk. 4.) 78
14. Fjallræðan (Matt. 5-7.) 81
15. Hinn mikli fiskidráttur (Lúk. 5.) 89
16. Við Betesdalaug (Jóh. 5.) 92
17. Sjúklingarnir (Matt. 8. 9. 12. 17. 20. o. v.) . . 96
18. Líkfylgdin í Nain (Lúk. 7.) 101
19. Jóhannes skírari í myrkvastofu (Matt. 11.) . . . 106
20. Hin bersynduga (Lúk. 7.) 108
21. Guðs riki (Matt. 13., Mark. 4., Lúk. 8. 13.) . . 111
22. Jesús kyrrir storminn (Matt. 8., Mark. 4., Lúk. 8. 115
23. Dóttir Jairusar (Matt. 9., Mark. 5., Lúk. 8) . . . 123
24. Líflát Jóhannesar skírara (Matt. 14., Mark. 6.) . . 128
25. Jesús mettar mannfjöldann (Matt. 14. o. v.) . . . 132
26. Jesús gengur á vatninu (Matt. 14. o. v.) . . . 137
27. Kanverska konan (Matt, 15., Mark. 7.) 148
28. Effata (Matt. 15., Mark. 7.) 152
29. Ummyndanin (Matt. 17., Mark 9., Lúk. 9.) . . . 156
30. Hinn skuldugi þjónn (Matt. 18.) 167
31. Sakakonan (Jóh. 8.) 170

Bls.
32. Hinn blindfæddi (Jóh. 9.) 174
33. Lazarus (Jóh. 11.) 178
34. Presturinn, Levítinn og Samverjinn (Lúk. 10.) . . 187
35. Marta og María (Lúk. 10.) 193
36. Hin mikla kveldmáltið (Lúk. 14.) 197
37. Hinn týndi sonur (Lúk. 15.) 200
38. Hinn ríki og fátæki (Lúk. 16.) 207
39. Tíu líkþráir (Lúk. 17.) 211
40. Jesús blessar börnin (Matt. 19., Mark. 10., Lúk. 18.) 215
41. Verkamenn í víngarði (Matt. 20.) 218
42. Spádómar Jesú (Matt. 16., 17., 20., 23., 24., 26 o. v.) 222
43. Sakkeus (Lúk. 19.) 225
44. Innreið Jesú í Jerúsalem (Matt. 21. o. v.) . . . 230
45. Brúðkaup konungssonarins (Matt. 22.) 232
46. Farísearnir (Matt. 23., Mark. 12., Lúk. 11., 20.) . 236
47. Jerúsalem (Matt. 24., Mark. 13) 241
48. Heimslok (Matt. 24., Mark. 13., Lúk. 21.) . . . 244
49. Dómurinn (Matt. 25., Lúk. 21.) . . . . . , . 248
50. Kveldmáltíð drottins (Matt. 26., Mark. 14., Lúk. 22.) 252
51. Skilnaðarræða Jesú (Jóh. 14.—16.) 255
52. Bæn Jesú (Jóh. 17.) 261
53. Jesús í Getsemane (Matt. 26., Mark. 14., Lúk. 22., Jóh. 11.) 265
54. Afneitun Pjeturs (Matt. 26., Mark. 14., Lúk. 22., Jóh. 18.) 277
55. Sjáið manninn! (Jóh. 18.) 285
56. Jesús á Golgata (Matt. 27., Mark. 15., Lúk. 23., Jóh. 19.) 290
57. Páskadagsmorgun (Matt. 28., Mark. 15., Lúk. 24., Jóh. 20.) 301
58. Jesús og María (Jóh. 20.) 307
59. Emausgangan (Lúk. 24.). 311
60. Jesús og Tómas (Jóh. 20.) 318
61. Jesús birtist í Galileu (Jóh. 21.) 322
62. Himnaföriu (Mark. 16., Lúk. 24., Pg. 1.) . . . 328
63. Hvitasunnumorgun (Pg. 2.) 336

Bls.
64. Hinn fyrsti söfnuður (Pg. 2.) 348
65. Pjetur læknar haltan mann (Pg. 3.) 335
66. Jóhannes og Pjetur (Pg. 4.) 352
67. Gamalíel (Pg. 5.) 357
68. Stefán (Pg. 6. 7.) 360
69. Fillippus og svertingiun (Pg. 8.) 363
70. Vitrun Sáls (Pg. 9.) 366
71. Kornelíus (Pg. 10.) 371
72. Pjetur í myrkrastofu (Pg. 12.) 376
73. Páll og dýflizuvörðurinn (Pg. 16.) 381
74. Grikklands goð (Pg. 17.) 386
75. Díana í Efesus (Pg. 19.) 391
76. Evtýkus (Pg. 20.) 394
77. Kveðja Páls til Efesusmanna (Pg. 20.) 396
78. Ölduæsir (Pg. 27.) 399
79. Naðran (Pg. 28.) 404
80. Vitran Jóhannesar (Opb. 1.) 407
81. Boðskapur til sjö safnaða (Opb. 2. 3.) 411
82. Bókin og lambið (Opb. 4. 5.) 414
83. Innsiglin opnast (Opb. 6.) 418
84. Við hásæti guðs (Opb. 7.) . , ... 421
85. Básúnurnar (Opb. 8.—11.) 425
86. Reiðiskálarnar (Opb. 15. 16.) 428
87. Brúðkaup lambsins (Opb. 19.) 431
88. Apurkoma hinna dánu (Opb. 20.) . - 435
89. Hin himneska Jerúsalalem (Opb. 21. 22.) 439

LIBRARY
SEP
UNIVERSITY OF TORONTO

UTL AT DOWNSVIEW
D RANGE BAY SHLF POS ITEM C
39 10 07 08 13 007 8